

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA TOLMIN**

**GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA
TOLMIN
(2021–2030)**

Št. 01/21

**Načrt sprejela:
Vlada Republike Slovenije
Ljubljana, 16. november 2023**

(Ur. l. RS št. 116/23)

**Podpisnik:
v funkciji ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Marjan Šarec
minister za obrambo**

VSEBINA

POVZETEK	9
0 UVOD	11
1 OPIS GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA	13
1.1 Lega območja	13
1.2 Opis naravnih razmer	14
1.2.1 Orografske značilnosti območja	14
1.2.2 Značilnosti podnebja	14
1.2.3 Hidrološke in hidrogeološke razmere	16
1.2.4 Geološke in pedološke značilnosti območja	16
1.3 Vegetacijski oris območja	17
1.4 Značilnosti prostoživečih živalskih vrst in njihovih habitatov	19
1.5 Družbeno–ekonomske razmere.....	21
1.5.1 Opis demografskih in socialnih razmer.....	21
1.5.2 Lastništvo gozdov	21
1.5.3 Gozdarstvo in dejavnosti, povezane z gozdom in gozdnim prostorom	22
1.5.4 Stanje in organiziranost gozdarske dejavnosti v prostoru.....	23
1.6 Razmere za gospodarjenje z gozdovi	24
1.6.1 Raba prostora, površina gozdov in gozdnatost	24
1.6.2 Ureditvena členitev gozdnogospodarskega območja	27
1.6.3 Odprtost gozdov in razmere za pridobivanje lesa.....	31
2 OPIS STANJA IN RAZVOJA GOZDOV	34
2.1 Lesna zaloga gozdov	34
2.2 Drevesna sestava	35
2.3 Debelinska struktura gozdov	36
2.4 Prirastek.....	38
2.5 Ponori ogljika	38
3 PRESOJA GOSPODARJENJA in opredelitev temeljnih problemov	40
3.1 Presoja izvedbe načrtovanih ukrepov v preteklem obdobju	40
3.1.1 Posek.....	40
3.1.2 Gojitvena, varstvena in druga dela	41
3.1.3 Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	43
3.1.4 Gozdarsko svetovanje in razvoj podeželja	44
3.1.5 Posegi v gozd in gozdni prostor	45
3.1.6 Pregled vlaganj v gozdove v obdobju 2011–2020	46
3.2 Presoja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi	48
3.2.1 Vzdrževanje in izboljšanje gozdnih virov ter njihov prispevek k bilanci ogljika v gozdovih	48
3.2.2 Vzdrževanje zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov	48
3.2.3 Vzdrževanje in spodbujanje proizvodnih funkcij gozdov (lesnih in nelesnih)	54
3.2.4 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno povečanje biotske raznovrstnosti v gozdnih ekosistemih	58
3.2.5 Ohranjanje naravnih vrednot in zavarovanih območij	66
3.2.6 Ohranjanje kulturne dediščine.....	66
3.2.7 Ohranjanje območij po predpisih o vodah (vodovarstvena območja, vodotoki).....	67
3.2.8 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje varovalne in zaščitne funkcij gozdov	68
3.2.9 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno - ekonomskih funkcij gozdov	68
3.3 Presoja doseganja ciljev in učinkovitosti gospodarjenja.....	69

3.3.1	Ocena doseganja ekonomskih ciljev.....	69
3.3.2	Ocena zagotavljanja socialnih in ekoloških ciljev	70
3.4	Presoja ustreznosti prejšnjega načrta	70
3.5	Glavni problemi in priložnosti pri gospodarjenju z gozdovi	71
4	VALORIZACIJA FUNKCIJ GOZDOV	74
4.1	Opredelitev območij s poudarjenimi funkcijami gozdov.....	74
4.2	Opredelitev večfunkcionalnih območij	79
5	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	81
5.1	Cilji gospodarjenja z gozdovi	81
5.2	Temeljne strategije in prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi	82
5.3	Usmeritve po področjih gospodarjenja z gozdovi	86
5.3.1	Usmerjanje razvoja gozdnih sestojev	86
5.3.2	Posegi v gozd in gozdni prostor	101
5.3.3	Usklajevanje odnosov med gozdom in prostoživečimi živalmi	104
5.3.4	Odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami, vzdrževanje gozdnih cest in tehnologija pridobivanja lesa	106
5.3.5	Ohranjanje genetske pestrosti gozdov in zagotavljanje gozdnega reprodukcijskega materiala.....	110
5.3.6	Gozdarsko svetovanje, razvoj podeželja, raba lesa in gozdno lesne verige	111
5.3.7	Varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij narave	112
5.3.8	Varstvo kulturne dediščine	116
5.3.9	Natura 2000 in ohranjanje biotske pestrosti.....	119
5.3.10	Varovalni in zaščitni gozdovi	125
5.3.11	Upravljanje z vodami	128
5.3.12	Gozdni rezervati in raziskovalni objekti.....	130
5.3.13	Turizem, rekreacija in ostale socialne vloge gozda.....	131
5.3.14	Druge usmeritve.....	133
5.4	Ukrepi	135
5.4.1	Možni posek	135
5.4.2	Ponori ogljika.....	135
5.4.3	Gojitvena, varstvena in ostala dela	136
5.4.4	Vlaganja v gozdno infrastrukturo	138
6	OKVIRNO EKONOMSKO VREDNOTENJE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	140
7	TVEGANJA ZA URESNIČEVANJE OBMOČNEGA NAČRTA	142
8	OBNOVA NAČRTOV GOSPODARSKIH ENOT.....	143
9	METODOLOGIJA IZDELAVE OBMOČNEGA NAČRTA	144
9.1	Proces izdelave in sprejemanja območnega načrta	144
9.2	Viri in zbirke podatkov.....	145
9.3	Členitev gozdov	148
9.4	Obdelava podatkov	148
9.5	Izdelava kart za prostorski del	148
10	VIRI IN LITERATURA	151
11	NAČRT SO IZDELALI	154
12	PROSTORSKI DEL	155
13	PRILOGE	170
13.1	Priloga 1- Pregled stanja in ukrepov na ravni GGO	170
13.2	Priloga 2 - Pregled stanja in ukrepov na ravni RGR GGO	178
13.3	Priloga 3–Pregled stanja in ukrepov po lastniških kategorijah	211
13.4	Priloga 4 –Pregled stanja in ukrepov po občinah	215

13.5	Priloga 5–Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000	223
13.6	Priloga 6–Sanitarni posek v letih 2011–2020 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva.....	224
13.7	Priloga 7–Podatki Popisa objedenosti gozdnega mladja v obdobju 2011–2020 po popisnih enotah	225
13.8	Priloga 8–Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov	230
13.9	Priloga 9–Pregled naravnih vrednot – 1. stopnja poudarjenosti funkcij.....	233
13.10	Priloga 10–Pregled ekološko pomembnih območij.....	235
13.11	Priloga 11–Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov v GGO	238
13.12	Priloga 12–Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljalskimi conami	242
13.13	Priloga 13–Semenski sestoji v GGO Tolmin	246
13.14	Priloga 14–Seznam gozdnih rezervatov	247
13.15	Priloga 15–Utemeljitev in uporaba strokovnih podlag za pripravo prostorskih slojev posameznih funkcij gozdov:	248

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Površina gozdov po oblikah lastništva (v ha).....	9
Preglednica 2: Gozdni fondi po oblikah lastništva gozdov	10
Preglednica 3: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov.....	17
Preglednica 4: Značilnosti divjadi in njihovih habitatov	19
Preglednica 5: Površina gozdov GGO po oblikah lastništva	21
Preglednica 6: Posestna sestava zasebnih gozdov	22
Preglednica 7: Struktura zemljiških kultur.....	24
Preglednica 8: Spremembe lastništva gozdov v obdobju 2000–2020	25
Preglednica 9: Krajinski tipi, njihova površina, delež in gozdnatost	25
Preglednica 10: Kategorije gozdov in njihova struktura po oblikah lastništva	27
Preglednica 11: Odprtost gozdov GGO s cestami	32
Preglednica 12: SPR–Razmere za sečnjo in spravilo	33
Preglednica 13: Lesna zaloga gozdov (v m³/ha) po oblikah lastništva.....	34
Preglednica 14: Sprememba lesne zaloge gozdov (v m³/ha).....	34
Preglednica 15: Drevesna sestava gozdov po oblikah lastništva	35
Preglednica 16: Spremembe drevesne sestave gozdov v obdobju 1980–2020 (v % od LZ) ..	35
Preglednica 17: Lesna zaloga gozdov GGO in njena sestava po debelinskih razredih.....	36
Preglednica 18: Letni prirastek gozdov po oblikah lastništva.....	38
Preglednica 19: Letni prirastek gozdov in njegova sestava po debelinskih razredih.....	38
Preglednica 20: Sprememba letnega prirastka gozdov (v m³/ha)	38
Preglednica 21: Primerjava poseka z načrtovanim možnim posekom.	40
Preglednica 22: Posek po skupinah vrst poseka in oblikah lastništva	41
Preglednica 23: Opravljena gojitvena, varstvena dela in dela za nego habitatov v GGO.....	42
Preglednica 24: Izvedeni dodatni ukrepi za nego habitatov	43
Preglednica 25: Priprava, gradnja in rekonstrukcija gozdnih prometnic (podatki so v m)	44
Preglednica 26: Izobraževanja za lastnike gozdov v obdobju 2011–2020.....	45
Preglednica 27: Krčitve gozdov v obdobju 2011–2020 po namenu	46
Preglednica 28: Vlaganja v gozdove (v EUR) v obdobju 2011–2020	46
Preglednica 29: Sofinanciranje vlaganj v gozdove in gozdarstvo iz sredstev integralnega proračuna in sredstev EU v obdobju 2011–2020.....	47
Preglednica 30: Ocena zagotavljanja trajnosti gozdnih virov in bilance ogljika	48

Preglednica 31: Ocena vzdrževanja zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov	49
Preglednica 32: Pregled večjih poškodovanosti gozdov v GGO v obdobju 2011–2020	52
Preglednica 33: Paša v gozdovih (vir: podatki zbrani za PEFC poročila)	53
Preglednica 34: Ocena vzdrževanja in vzpodbujanja ekonomskih funkcij gozda	54
Preglednica 35: Sestojni tipi	55
Preglednica 36: Zasnova gozdnih sestojev	56
Preglednica 37: Negovanost gozdnih sestojev	57
Preglednica 38: Struktura drevja po kakovostnih razredih v deležih (%) od lesne zaloge dreves nad 30 cm	57
Preglednica 39: Ocena ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdov	58
Preglednica 40: Drevesna sestava mladovij in vrsti po oblikah lastništva	60
Preglednica 41: Prisotnost reguliranih tujerodnih vrst in tujerodnih vrst, ki ogrožajo biotsko raznovrstnosti ali povzročajo gospodarsko škodo	62
Preglednica 42: Odmrlo drevje (št./ha)	63
Preglednica 43: Površina gozdov v Natura 2000 območjih	64
Preglednica 44: Gozdovi, prepuščeni naravnemu razvoju (ha in % gozda)	64
Preglednica 45: Površina varovalnih gozdov	64
Preglednica 46: Zavarovana območja in naravne vrednote	66
Preglednica 47: Režim enot kulturne dediščine	66
Preglednica 48: Zvrsti (tipi) kulturne dediščine	67
Preglednica 49: Dolžina vodotokov	67
Preglednica 50: Vodna zemljišča	67
Preglednica 51: Vodovarstvena območja	67
Preglednica 52: Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno - ekonomskih funkcij gozdov	68
Preglednica 54: Vrste gozdnogospodarskih ciljev	81
Preglednica 55: Gozdnogojitveni cilj RGR 040	86
Preglednica 56: Gozdnogojitveni cilj RGR 041	88
Preglednica 57: Gozdnogojitveni cilj RGR 050	89
Preglednica 58: Gozdnogojitveni cilj RGR 051	90
Preglednica 59: Gozdnogojitveni cilj RGR 060	91
Preglednica 60: Gozdnogojitveni cilj RGR 061	92
Preglednica 61: Gozdnogojitveni cilj RGR 070	93
Preglednica 62: Gozdnogojitveni cilj RGR 072	94
Preglednica 63: Gozdnogojitveni cilj RGR 074	95
Preglednica 64: Gozdnogojitveni cilj RGR 092	96
Preglednica 65: Gozdnogojitveni cilj RGR 093	97
Preglednica 66: Gozdnogojitveni cilj RGR 110	99
Preglednica 67: Gozdnogojitveni cilj RGR 120	100
Preglednica 68: Možni posek po oblikah lastništva	135
Preglednica 69: Okvirne potrebe po gojitvenih, varstvenih in ostalih delih po oblikah lastništva	137
Preglednica 70: Dolgoročni varstveni cilji PUN glede deleža negospodarjenih gozdov po posameznih kompleksnih območjih v GGO Tolmin	137
Preglednica 71: Delež odmrle biomase ter število dreves v B+C debelinskih razredih znotraj upravljavskih con skupaj v GGO Tolmin	138

Preglednica 72: Delež odmrle biomase ter število dreves v B+C debelinskih razredih znotraj območij Natura 2000 izven osrednjih con kompleksnih območij Natura 2000	138
Preglednica 73: Gradnja gozdnih cest in protipožarnih presek	139
Preglednica 74: Ocena strukture gozdnih lesnih sortimentov	140
Preglednica 75: Ocena ekonomske presoje lesno proizvodne funkcije (EUR v milijonih) ...	141
Preglednica 76: Nevarnosti, oziroma tveganja za uresničevanje ciljev načrta	142
Preglednica 77: Načrt obnove načrtov gospodarskih enot	143

KAZALO SLIK

Slika 1: Pregledna karta GGO.....	13
Slika 2A: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2020 za podnebje nižjega in višjega gorskega sveta	14
Slika 2B: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2019 za zmerno celinsko podnebje zahodne in južne Slovenije	15
Slika 2C: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2019 za zmerno sredozemski tip podnebja.....	15
Slika 3: Pregledna karta krajinskih tipov	25
Slika 4: Pregledna karta gozdnogospodarskih enot.....	28
Slika 5: Odprtost gozdov (ha) glede na način spravila lesa.....	33
Slika 6: Debelinska zgradba gozdov, ločeno na iglavce, listavce in skupaj	37
Slika 7: Spremembe debelinske strukture gozdov v obdobju 2000–2020.....	37
Slika 8: Ponori ogljika	39
Slika 9: Dinamika sečnje po letih	41
Slika 10: Vrste in količina sanitarnega poseka v obdobju 1995–2020	50
Slika 11: Prostorski prikaz sanitarnih sečenj v obdobju 2011–2020.....	51
Slika 12: Poškodovanost drevja po vrstah poškodb	52
Slika 13A: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov GGO po razvojnih fazah	55
Slika 13B: Primerjava dejanske in modelne strukture državnih gozdov po razvojnih fazah ..	56
Slika 14: Prikaz ohranjenosti gozdnih sestojev po kategorijah spremenjenosti ločeno na lastniške kategorije	59
Slika 15: Karta uspešnosti pomlajevanja in vpliva divjadi na območjih neuspešnega pomlajevanja	61
Slika 16: Temeljna razvojna območja gozdov	101
Karta A: Karta območij gozdov in drugih gozdnih zemljišč	156
Karta B: Karta namenske rabe parcel	157
Karta C: Karta zavarovanih območij.....	158
Karta D: Karta območij posamičnega in skupin gozdnega drevja	159
Karta E: Karta zasnove gozdne infrastrukture	160
Karta F: Karta členitve gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma.....	161
Karta G: Pregledna karta funkcij.....	162
Karta H: Karta funkcij.....	162
Karta I: Karta rastiščnogojitvenih razredov	163
Karta J: Karta kategorij gozdov	164
Karta K: Skupine gozdnih rastiščnih tipov	165
Karta L: Karta požarne ogroženosti	166
Karta M: Varstvena območja in območja poplav po predpisih o vodah;	167
Karta N: Informativni prikaz plazovitih in plazljivih območij	168

Karta O: Potencialna erozijska območja.....	169
---	-----

POVZETEK

Gozdnogospodarsko območje Tolmin (v nadaljevanju GGO) leži v severozahodni Sloveniji in zajema pokrajinsko pestro, vendar zaokroženo območje Zgornjega in Srednjega Posočja. GGO je med bolj razgibanimi v Sloveniji, značilno reliefno podobo mu dajejo Julijske Alpe in Dinarsko gorstvo, pomemben pečat dodaja še Idrijsko–Cerkljansko hribovje. Med gorovji in planotami so globoke rečne doline Soče, Idrijce in Vipave s številnimi večjimi ali manjšimi pritoki. Najvišjo točko predstavlja Triglav (2.864 m), najnižjo pa prehod Soče oz. Vipave v Italijo (54 m). V GGO prevladujejo nižje temperature (vpliv Alp) in bistveno višje količine padavin (vpliv orografskih dejavnikov), kot v ostali Sloveniji. Poselitev je redka (51 prebivalcev/km²).

GGO se uvršča med bolj gozdnata območja v Sloveniji (67-% gozdnatost). Celotna površina meri 222.917 ha. Površina gozda meri 148.883 ha, površina gozdnega prostora pa 163.914 ha. Prevladujejo zasebni gozdovi. V GGO so najbolj razširjeni bukovi gozdovi. Med drevesnimi vrstami prevladuje bukev, smreka, plemeniti in trdi listavci. Zaradi močnih človekovih vplivov v preteklosti je naravna drevesna sestava spremenjena. Lesna zaloga (v nadaljevanju LZ) gozdov območja se v zadnjih desetletjih stalno povečuje, v njeni strukturi se večja delež listavcev. Prevladujejo večnamenski gozdovi. Varovalnih gozdov je 17 %. Gozdov s posebnim namenom, kjer je ukrepanje dovoljeno je, 9 %, nekaj več kot 1 % je gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepanje ni dovoljeno. To so gozdni rezervati, skupaj jih je 24.

Med funkcijami gozdov sta med ekološkimi funkcijami močneje poudarjeni funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, med socialnimi funkcijami pa zaščitna in funkcija varovanja naravne dediščine. Pomen pridobivata turistična in rekreativna funkcija. Med proizvodnimi funkcijami prevladuje lesnoproizvodna funkcija, sledi ji lovnogospodarska funkcija. Gozdovi v GGO se odlikujejo kot izredno dobro ohranjen življenjski prostor za bivanje divjih živali. Najbolj množična divjad je srnjad. V zadnjih letih močno narašča številčnost jelenjadi, ki je prisotna že v vsem GGO.

V GGO prevladujejo težke pravilne razmere. Ustrezno odprtih je 60 % gozdov. Gostota gozdnih cest znaša 9 m/ha, gostota gozdnih vlak pa 82 m/ha.

Preglednica 1: Površina gozdov po oblikah lastništva (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	99.161,0	33.694,0	16.028,0	148.883,0
Delež (%)	66,6	22,6	10,8	100,0

Preglednica 2: Gozdni fondi po oblikah lastništva gozdov

Lastništvo Kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
Skupaj GGO											
Večnamenski gozdovi	108.468	66	192	258	1,8	5,0	6,7	22,7	22,1	22,3	85,2
GPN, ukrepi so dovoljeni	13.327	79	165	244	1,8	3,6	5,4	19,2	18,0	18,4	82,6
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1.633	75	194	269	1,6	2,8	4,4				
Varovalni gozdovi	25.455	33	169	203	0,8	3,4	4,2	6,8	8,6	8,3	40,3
Skupaj vsi gozdovi	148.883	61	186	247	1,6	4,6	6,2	20,5	19,4	19,7	79,1
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	81.860	58	189	247	1,7	5,1	6,8	23,5	22,5	22,8	83,1
GPN, ukrepi so dovoljeni	5.407	63	154	217	1,5	3,7	5,2	18,5	19,6	19,2	79,7
GPN, ukrepi niso dovoljeni	253	81	154	234	1,3	2,5	3,9				
Varovalni gozdovi	11.641	29	177	206	0,7	3,7	4,4	9,5	10,3	10,2	47,5
Skupaj vsi gozdovi	99.161	55	186	241	1,5	4,9	6,4	22,2	21,0	21,3	79,9
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	21.712	94	201	295	2,2	4,6	6,8	21,3	21,1	21,2	91,4
GPN, ukrepi so dovoljeni	4.446	51	185	236	1,2	4,2	5,5	19,1	18,4	18,5	79,7
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1.078	60	226	286	1,5	3,1	4,5				
Varovalni gozdovi	6.459	28	183	211	0,7	3,4	4,1	5,4	8,5	8,1	41,5
Skupaj vsi gozdovi	33.694	75	196	271	1,8	4,3	6,1	19,4	17,7	18,2	81,3
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	4.896	68	208	275	1,4	4,4	5,8	19,6	20,2	20,0	94,7
GPN, ukrepi so dovoljeni	3.475	141	156	297	3,0	2,7	5,7	19,7	15,1	17,3	90,2
GPN, ukrepi niso dovoljeni	302	124	114	238	2,5	2,1	4,6				
Varovalni gozdovi	7.355	44	146	190	1,1	2,8	3,9	4,6	5,6	5,4	26,4
Skupaj vsi gozdovi	16.028	74	166	240	1,6	3,3	4,9	14,9	13,0	13,6	66,9

Največji problem pri gospodarjenju z gozdovi v GGO predstavlja nizka realizacija načrtovanih ukrepov, predvsem v zasebnih in gozdovih lokalnih skupnosti, kar je predvsem posledica neugodnih posestnih razmer, slabe odprtosti gozdov in nenavezanosti lastnikov na gozd. Zaradi neizvajanja z načrti predpisanih ukrepov, zlasti zaostajanja aktivne obnove gozdov, se razmerje razvojnih faz v GGO še vedno nekoliko odklanja od modelnega stanja. Velik problem ostajajo tudi naravne ujme, ki povzročajo poškodbe dreves in oslabele drevja in s tem večje možnosti za pojav bolezni in prenamnožitev podlubnikov.

Osnovni cilj gospodarjenja je ohranjanje in krepitev biološko pestrih, zdravih in stabilnih gozdov ob upoštevanju vseh funkcij gozdov. Glavni cilj gospodarjenja z državnimi gozdovi je zagotavljanje dohodka od gospodarjenja z gozdovi ob trajnem zagotavljanju vseh funkcij gozdov, zaposlitev ljudi, ki delajo v gozdarstvu, oziroma ohranjanje delovnih mest. Cilji gospodarjenja v zasebnih gozdovih so predvsem zagotavljanje dohodka, socialna varnost, dodatna zaposlitev, les za domačo porabo ter gozd kot rezerva.

Temeljne strategije za ravnanje z gozdovi je akumulacija LZ za zagotavljanje ponorov CO₂. V ranljivih sestojih bomo ohranjali in pospeševali rastiščem primerno zgradbo in drevesno sestavo gozda, ki bo zagotavljala odpornost gozdov proti naravnim ujmam in gradacijam podlubnikov. Poudarjena bo naravna obnova gozda, ki bo zagotovila ustrezen delež mlajših razvojnih faz, izboljšala debelinsko strukturo gozda ter povečala prehransko bazo za rastlinojedo divjad. Gradnja gozdnih prometnic bo usmerjena v predele gozdov, ki so slabše odprti in nedostopni. Z osveščanjem in izobraževanjem lastnikov gozdov bomo vzpodbujali interes po združevanju in s tem izboljšali realizacijo načrtovanih ukrepov.

0 UVOD

Območni gozdnogospodarski načrt za obdobje 2021–2030 je šesti območni načrt. Pravne podlage za izdelavo Območnega gozdnogospodarskega načrta so:

- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/2007);
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO–1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16);
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON–C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.);
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20).

Druge pravne podlage, ki vplivajo na vsebino gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja za obdobje 2021–2030 so še:

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru–1, 8/10 – ZSKZ–B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20);
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06–ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07–ZPNačrt, 57/08–ZFO 1A, 70/08, 108/09, 108/09–ZPNačrtA, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17–GZ, 21/18, ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20);
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg).

V načrtu se pojavljajo naslednje kratice ali okrajšave:

GGN - gozdnogospodarski načrt,
GGO - gozdnogospodarsko območje,
GGE - gozdnogospodarska enota,
LUO - lovsko upravljavsko območje,
LPN - lovišče s posebnim namenom,
LUN - lovsko upravljavski načrt,
LD - lovska družina,
Pl. Ist. - plemeniti listavci,
Dv. - drevesna vrsta,
Dr. tr. Ist. - drugi trdi listavci,
Meh. Ist. - mehki listavci,
RGR - rastiščnogojitveni razred,
GPN - gozd s posebnim namenom,
GRT - gozdni rastiščni tip,
GHT - gozdni habitatni tip,
DKN - digitalni katastrski načrt,
LZ - lesna zaloga,
PR - prirastek,
SVP - stalna vzorčna ploskev,
DOF - digitalni ortofoto posnetek,
OE - območna enota,
KE - krajevna enota,
KVM - kontrolna vzorčna metoda,
ITV - invazivna tujerodna vrsta,
ZG - Zasebni gozdovi,
DG - Državni gozdovi,
ZGS - Zavod za gozdove Slovenije,
MKGP - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
ZRSVN - Zavod RS za varstvo narave,
ZVKD - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
DRSV - Direkcija RS za vode,
PRP - program razvoja podeželja,
NGP - Nacionalni gozdni program
OPN - občinski prostorski načrt,
EPO - Ekološko pomembno območje,
SKZG RS - Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS,
SiDG - Slovenski državni gozdovi d.o.o.,
Pravilnik - Pravilnik o varstvu gozdov. Ur. l. RS, št. 114/09 in 31/16,
Uredba - Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15, 191/20,
EU - Evropska skupnost

1 OPIS GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA

1.1 Lega območja

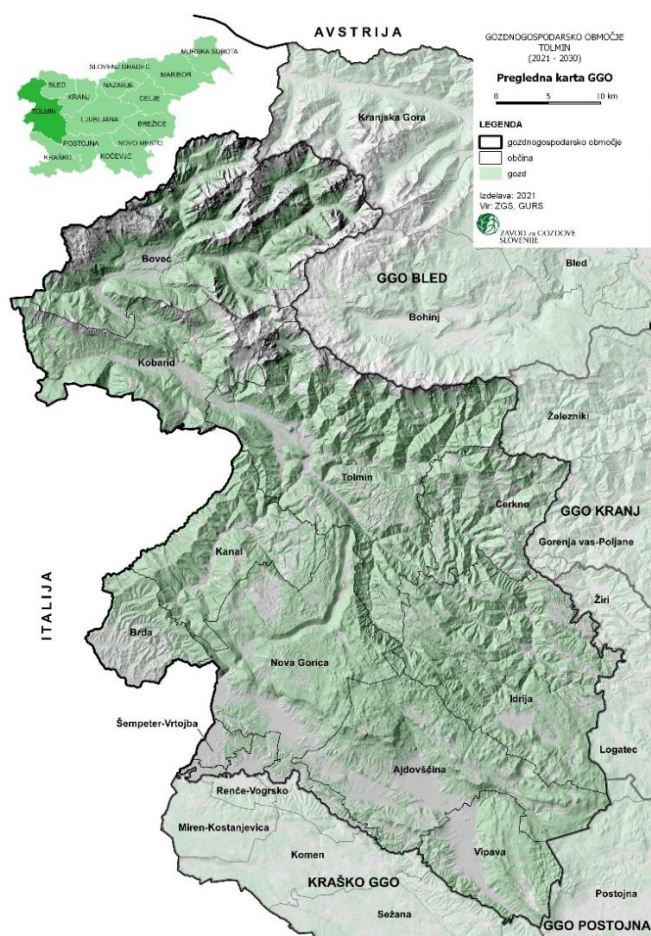
GGO Tolmin leži v severozahodni Sloveniji in zajema pokrajinsko razgibano, vendar zaokroženo območje Zgornjega in Srednjega Posočja.

Meja poteka po naravnih mejah (greben Julijskih Alp, razvodnice reka Vipava in Branica, meja z Italijo, ki poteka po rekah Črni potok, Nadiža in Idrija in po grebenu Kolovrata in Mije.

GGO zajema 13 občin: Bovec, Kobarid, Tolmin, Cerklje, Idrija, Vipava, Ajdovščina, Šempeter - Vrtojba, Renče - Vogrsko, Brda, Kanal, Mestna občina Nova Gorica - del in manjši del občine Miren - Kostanjevica. GGO večinoma sovпада z Goriško statistično regijo in z upravnimi enotami Tolmin, Idrija, Ajdovščina in Nova Gorica. Izjema je meja na jugu GGO, ki poteka po reki Vipavi in Branici.

Površina GGO je 222.917 ha, od tega je 148.883 ha gozda.

GGO zajema dve LUO: Triglavsko in Zahodno visoko Kraško.

Slika 1: Pregledna karta GGO

1.2 Opis naravnih razmer

1.2.1 Orografske značilnosti območja

GGO je reliefno med bolj razgibanimi v Sloveniji, saj prevladujejo ledeniški, apneniško–kraški in dolomitno–kraški tip površja. Na področju Vipavske doline, Goriških Brd s Kanalskim Kolovratom in Cerkljanskem hribovju pa tudi erozijski in akumulacijski rečni tip površja.

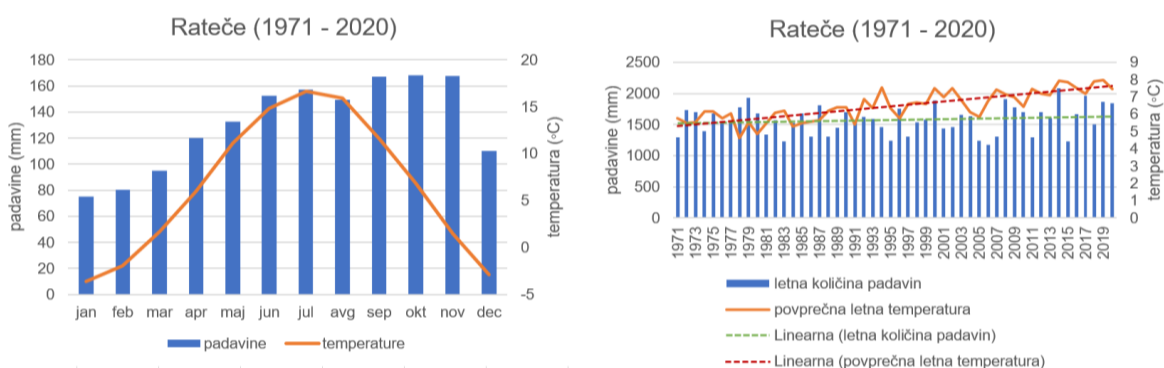
Značilno reliefno podobo mu dajejo Julijske Alpe in Dinarsko gorstvo, ki ga tvorijo javorniški in nanoški masiv, Črnovrška, Vojskarska, Banjška in Trnovska planota ter Kanalski Kolovrat. Območju pomemben pečat dodaja še Idrijsko - Cerkljansko hribovje. Med gorovji in planotami so globoke rečne doline Soče, Idrijce in Vipave s številnimi večjimi ali manjšimi pritoki. Ravninski predeli GGO so bili v preteklosti izkrčeni in so danes večinoma v kmetijski rabi, gozd pa porašča pobočja, zato ima sorazmerno velik naklon, različne ekspozicije in razgibano površje močan vpliv na gospodarjenje z gozdovi, večje so omejitve, pa tudi večji stroški gospodarjenja z gozdovi. Pobočja z naklonom večjim od 35° porašča kar 16 % gozdov.

Najvišjo točko v GGO predstavlja Triglav (2.864 m), najnižjo pa prehod Soče oz. Vipave v Italijo (54 m).

1.2.2 Značilnosti podnebja

V GGO razlikujemo štiri fitogeografska območja:

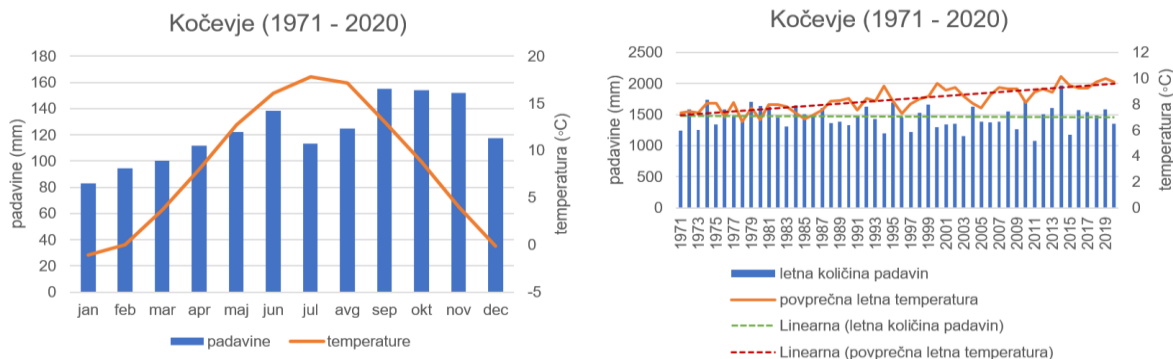
- Alpsko območje zgornje Soške doline, kjer prevladuje podnebje nižjega gorskega sveta v zahodni Sloveniji: količina padavin je 3.000–3.500 mm, povprečna temperatura najtoplejšega meseca več kot 10 °C, submediteranski padavinski režim ter v območjih nad gozdno mejo podnebje višjega gorskega sveta z povprečno temperatura najtoplejšega meseca nižjo kot 10 °C;

Slika 2A: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2020 za podnebje nižjega in višjega gorskega sveta

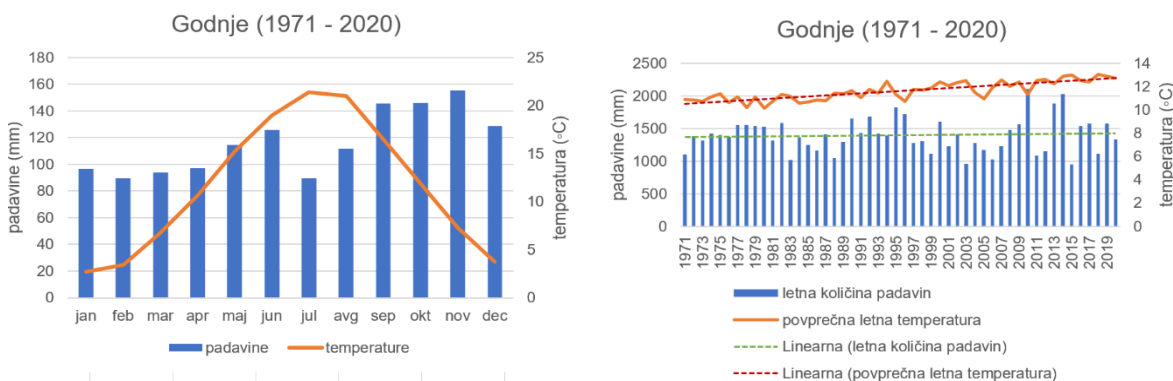
- Predalpsko območje v spodnjem porečju Idrijce, z zmernim celinskim podnebjem zahodne in južne Slovenije: količina padavin je 1.600–2.250 mm, povprečna letna temperatura 4–9 °C;
- Dinarsko območje Banjške, Vojskarske, Črnovrške in Trnovske planote ter javorniškega in nanoškega masiva, kjer prav tako prevladuje zmerno celinsko

podnebje zahodne in južne Slovenije: povprečna aprilaska temperatura nižja od oktobrske, submediteranski padavinski režim, povprečna letna količina padavin od 1300 do 2800 mm;

Slika 2B: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2019 za zmerno celinsko podnebje zahodne in južne Slovenije

- Submediteransko območje Srednjega Posočja, Vipavske doline in Goriških Brd, kjer gre za zmerno sredozemski tip podnebja: povprečna letna količina padavin od 1.200–1.700 mm, povprečna temperatura najhladnejšega meseca 0–4 °C in najtoplejšega 20–22 °C.

Slika 2C: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2019 za zmerno sredozemski tip podnebja

Na južnih pobočjih in po dolinah, ki se ponekod močno razširijo v kotline, sega močan primorski vpliv, na severnih pobočjih pa prevladuje alpski vpliv.

Letna količina padavin v GGO je zaradi vpliva orografskih dejavnikov višja, povprečne letne temperature pa zaradi vpliva Alp nižje od povprečja Slovenije. Padavine so enakomerno razporejene čez leto, z izraženim spomladanskim in jesenskim maksimumom. V zadnjem desetletju so opazni pogostejši večji padavinski ekstremi in daljša sušna obdobja. V Alpskem in Dinarskem predelu pade velik del padavin v obliki snega, ki se v spomladanskem času počasi tali in tako ugodno vpliva na rast v začetku vegetacijske dobe.

Za Dinarski del GGO so značilne pogoste malopovršinske naravne motnje, velikopovršinske motnje (ujme) se pojavljajo v neenakomernih intervalih na 10–50 let. Ujme (žledolomi na idrijskem, vetrolomi in snegolomi na Trnovski planoti) omenjajo tudi stari načrti iz 19. stoletja, kar kaže na njihovo stalno prisotnost. Kot posledica podnebnih sprememb je opazna večja pogostost ujme, višanje povprečnih temperatur in sušnih obdobj

pa spreminja drevesno sestavo, kar se v zadnjem desetletju kaže v zmanjševanju deleža smreke oziroma iglavcev in večanju deleža toploljubnih listavcev.

V Vipavski dolini je močan vpliv burje, ki ima zaradi slabo načrtovanih protiveternih drevesnih pasov močan negativni vpliv na kmetijsko in urbano krajino.

V submediteranskem delu GGO so pogosti tudi požari, ki se pojavljajo predvsem na sušnih rastiščih blizu naselij in poleg ekološke in estetske škode ogrožajo tudi naselja.

1.2.3 Hidrološke in hidrogeološke razmere

Alpski in predalpski del GGO ima dobro razvito mrežo površinskih vodotokov. Glavni vodotoki so Soča, Idrijca in Vipava s svojimi številnimi pritoki. Vse reke se izlivajo v Sočo, ta pa v Jadransko morje. V alpskem delu ima veliko potokov hudourniškega značaja, predvsem v predelih z več padavinami in prevladujočimi strmimi pobočji. Izjemo predstavlja večinoma nižinska reka Vipava s svojim povodjem, ki je bila v preteklosti regulirana. V GGO se je ohranilo nekaj gozdnih ostankov z delno zamočvirjenostjo, ki ima predvsem biotopski pomen.

Stoječih voda je v GGO sorazmerno malo. Dvema večjima akumulacijskima jezeroma Vogršček (za namakanje) in Most na Soči (hidroelektrarna), se je pred desetletjem pridružilo še manjše v Kanalskem vrhu. V alpskem svetu so številna alpska jezera, ki pa na gozd nimajo večjega vpliva, saj so na zgornji gozdni meji ali celo nad njo (Krnsko, Dupeljsko in Kriška jezera). Zaradi neenakomerne razporejenosti padavin je za GGO značilno nihanje vodostajev, ki je delno regulirano z različnimi objekti (velike in male hidroelektrarne, utrjene brežine, hudourniški objekti). Na občasno poplavljenih zemljiščih so nastala mokrišča z značilno vegetacijo, predvsem vrbovja, ki so zaradi svoje redkosti pomemben življenjski prostor za določene vrste živali in rastlin.

Pravo nasprotje pa je dinarski del GGO, kjer prevladuje kraška hidrologija (npr. Banjška, Trnovska in Črnovrška planota ter Nanoški masiv, Kaninski podi, Prehodci, Kriški podi).

1.2.4 Geološke in pedološke značilnosti območja

Geološki oris GGO temelji na Geološki karti Soškega gozdnega gospodarstva [1]. V alpskem delu GGO (GGE Soča - Trenta in Bovec) prevladuje skladovit in masiven dachsteinski apnenec. Dolomit in apnenec z vložki skrilavcev, peščenjakov in laporjev prevladujejo v Idrijskem in Cerkljanskem hribovju ter Črnovrški planoti, čistejši dolomit pa se vleče v pasu od Idrijce in Trebuše, preko dela Idrijskih in Črnovrških gozdov do Javornika. Fliš prevladuje predvsem v Zabreginju, na Kanalskem Kolovratu, zahodnem delu Banjške planote, v Goriških Brdih in Vipavski dolini. Na tem območju so zaradi labilnosti tal pogostejši usadi in erozijski procesi. Bel skladovit apnenec se nahaja na območju Svete gore, Sabotina, Korade in na Javorniškem ter Nanoškem masivu. Grebenski in gost ooliten apnenec ter apnenčeva breča se nahaja od Čepovanske doline preko celotne Trnovske planote do Cola.

Najbolj pester geološke razmere se nahajajo v dolini Soče na ožjem Tolminskem, kjer se prepletajo lapor in skrilavec s plastmi breče, apnenec z rožencem, glinasti skrilavec, neposredno ob Soči in drugih večjih vodotokih pa tudi pobočni grušči, breče, sprijeto in nesprijeto morensko gradivo in konglomerati.

Pedološke razmere so precej bolj homogene. Na apnencu prevladujejo plitkejšje rendzine, na flišnih območjih vipavske doline, Goriških Brd pa globlja evtrična rjava tla, ki pa so bolj

podvržena eroziji in plazljivosti. Mestoma se pojavljajo še distrična rjava tla, ranker in obrečna tla.

Matična podlaga pogojuje tudi razvoj tal in razvoj gozdnih združb, kar je bilo upoštevano pri oblikovanju območnih rastiščnogojitvenih razredov.

1.3 Vegetacijski oris območja

GGO Tolmin spada v štiri fitogeografska območja, zato je ob pestri geološki podlagi, razgibanem reliefu in širokem višinskem razponu 54–2.864 m gozdna vegetacija med vsemi slovenskimi GGO najbolj razgibana. Od vseh 19 različnih skupin GRT v Sloveniji, jih je v GGO Tolmin 16, v okviru katerih lahko razlikujemo 50 GRT (Slika 3), ki se med seboj pogosto prepletajo mozaično, deloma pa tudi v višinskih pasovih.

V GGO so najbolj razširjeni bukovi gozdovi. Zaradi močnih človekovih vplivov v preteklosti (zlasti krčitve in ponovno zaraščanje) je naravna drevesna sestava močno spremenjena. V mlajših pionirskih gozdovih so bolj zastopani mehki in trdi listavci, v starejših pa trdi in plemeniti listavci.

Za GGO je značilna velika vertikalna razčlenjenost GRT, ki sega od primorskih toploljubnih hrastovij, gabrovij, preko primorskih, podgorskih, gorskih zgornjegorskih in alpskih bukovij, pa vse do zgornje gozdne meje, ki jo tvorijo macesnovja in ruševja. V dinarskem svetu gre vertikalna razčlenjenost preko toploljubnih in jelovo - bukovij v zgornjegorska bukovja do zgornje gozdne meje, ki jo tvori manjši pas ruševja (Golaki).

Vpliv tople submediteranske klime seže po dolinah Soče, Idrijce in drugih manjših pritokov daleč v notranjost, na vegetacijo pa imajo močan vpliv še drugi ekološki in mikroklimatski dejavniki: nagib, ekspozicija, nadmorska višina, matična podlaga, tla ... Submediteranski del GGO poraščajo predvsem primorska bukovja ter gozdovi grmišč in toploljubnih listavcev. Za Dinarsko fitogeografsko območje so značilna jelova bukovja ter jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah. Predalpski del GGO poraščajo predvsem podgorska bukovja in kisloljubna gorsko - zgornjegorska bukovja. V alpskem delu pa prevladujejo gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja, macesnovja in ruševja.

Horizontalno je najboljšežnejša skupina GRT Gorsko - zgornjegorsko bukovje na karbonatnih in mešanih kamninah, ki obsega gorski pas v območju glavnih in stranskih dolin reke Soče in Idrijce.

V GGO so pomembni tudi aconalni GRT, ki so lokalno pogojeni s specifičnimi orografskimi, talnimi in drugimi dejavniki. To so vrbovja in jelševja, javorovja, velikojesenovja, lipovja, rdečeborovja in črnoborovja ter mraziščna smrekovja. Med bukovji so aconalno razširjeni GRT osojno bukovje s kresničevjem, preddinarsko - dinarsko termofilno bukovje in kisloljubno bukovje z rebrenjačo. V drugih gozdnih zemljiščih je prisotno še 1.351 ha alpskega rušja.

Skupine gozdnih rastiščnih tipov v GGO so predstavljene na karti K: Skupine gozdnih rastiščnih tipov v Prostorskem delu načrta.

Preglednica 3: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov

Skupina gozdnih rastiščnih tipov	Površina	Delež
Gozdni rastiščni tipi	ha	%
1. vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	656	0,4
Vrbovje s topolom	93	0,1
Grmičavo vrbovje	26	0,0
Nižinsko črnojelševje	58	0,0
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	442	0,3
Orogeno vrbovje	36	0,0

OPIS GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA

2. dobova–belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	0	0,0
3. gradnova–belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	6.503	4,3
Predinarsko–dinarsko gradnovo belogabrovje	20	0,0
Predalpsko gradnovo belogabrovje	58	0,0
Primorsko belogabrovje in gradnovje	6.424	4,3
4. gradnova–belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	0	0,0
Kisloljubno gradnovo belogabrovje	0	0,0
5. podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	13.794	9,3
Predinarsko–dinarsko podgorsko bukovje	2.172	1,5
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	4.375	2,9
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	2.174	1,5
Primorsko bukovje na flišu	5.072	3,4
6. podgorska bukovja na silikatnih kamninah	11.386	7,7
Kisloljubno gradnovo bukovje	9.345	6,3
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	2.042	1,4
7. gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in meša	47.893	32,2
Osojno bukovje s kresničevjem	6.125	4,1
Predinarsko gorsko bukovje	2.876	1,9
Predalpsko gorsko bukovje	20.517	13,8
Primorsko gorsko bukovje	129	0,1
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	11.502	7,7
Javorovo bukovje	123	0,1
Predinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	110	0,1
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	3.376	2,3
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	2.904	2,0
Dinarsko podvisokogorsko bukovje	62	0,0
Predalpsko–alpsko podvisokogorsko bukovje	168	0,1
8. gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah	2.368	1,6
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	2.368	1,6
9. jelova–bukovja	18.303	12,4
Dinarsko jelovo bukovje	13.685	9,2
Predalpsko–dinarsko jelovo bukovje	3.499	2,4
Predalpsko jelovo bukovje	1.119	0,8
10. javorovja, velikojesenovja in lipovja	687	0,4
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	198	0,1
Pobočno velikojesenovje	360	0,2
Gorsko–zgornjegorsko javorovje z brestom	17	0,0
Javorovje s praprotni	111	0,1
11. toploljubna bukovja	22.683	15,2
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	14.330	9,6
Primorsko bukovje	8.353	5,6
12. gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	21.227	14,2
Predinarsko–dinarsko hrastovo črnogabrovje	30	0,0
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovj	3.903	2,6
Primorsko gradnovje z jesensko vilovino	6.436	4,3
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	10.859	7,3
13. kisloljubna rdečeborovja	132	0,1
Kisloljubno rdečeborovje	132	0,1
14. bazoljubna rdečeborovja in črnoborovja	732	0,5
Predalpsko–dinarsko bazoljubno rdečeborovje	265	0,2
Obrežno rdečeborovje	37	0,0
Bazoljubno črnoborovje	429	0,3
15. jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah	371	0,2
Dinarsko jelovje na skalovju	3	0,0
Smrekovje na karbonatnem skalovju	5	0,0
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	219	0,1
Dinarsko mraziščno smrekovje	144	0,1
16. jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah	463	0,3
Jelovje s praprotni	341	0,2
Jelovje s trikrpim bičnikom	9	0,0
Kisloljubno gorsko jelovje	4	0,0
Smrekovje s trikrpim bičnikom	101	0,1
Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	8	0,0
17. barjanska smrekovja in ruševja	0	0,0
18. macesnovja	750	0,5
Macesnovje	750	0,5
19. ruševja	937	0,6
Alpsko ruševje	937	0,6
Skupaj	148.883	100,0

V GGO je tudi 9 gozdnih habitatnih tipov (v nadaljevanju HT) Natura 2000, ki v skupni površini pokrivajo 25,9 % gozdov. Po površini izstopajo HT 91K0 - Ilirski bukovi gozdovi

(32.100 ha), HT 4070 - Ruševje (1.351 ha) in 91L0 - Ilirski hrastovo - belogabrovi gozdovi (2.270 ha). Na manjših površinah se pojavljajo HT 9110 - Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi, HT 9410 - Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do subalpinskega pasu, HT 9530* - Submediteranski gozdovi črnega bora, HT 9180* - Javorovi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih, HT 91E0* - Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja in HT 9340 - Gozdovi hrasta črnike. Štirje HT so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo, zato se opredeljeni kot prednostni (označeni z *).

Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000 je podana v Prilogi 5.

1.4 Značilnosti prostoživečih živalskih vrst in njihovih habitatov

Preglednica 4: Značilnosti divjadi in njihovih habitatov

Vrsta	Populacija		Življenjsko okolje	
	Prisotnost vrste	Trend	Ocena	Opomba ¹
Divjad				
Srna	pogosta	padajoč	ugodno	
Navadni jelen	pogosta	naraščajoč	ugodno	Zaraščanje površin
Damjak	redka			
Gams	pogosta	stabilen	ugodno	Posamezni osebki
Alpski kozorog	redka	stabilen	ugodno	
Muflon	pogosta	stabilen	ugodno	
Divji prašič	pogosta	naraščajoč	ugodno	
Lisica	pogosta	stabilen	ugodno	
Jazbec	pogosta	stabilen	ugodno	
Kuna zlatica	redka	stabilen	ugodno	
Kuna belica	pogosta	stabilen	ugodno	
Alpski svizec	pogosta	stabilen	ugodno	
Pižmovka	redka		ugodno	
Poljski zajec	pogosta	stabilen	pomanjkljivo	
Nutrija	redka			Zmanjševanje kmet. površin.
Navadni polh	pogosta	stabilen	ugodno	Posamezni osebki.
Rakunasti pes	ni prisotna			
Fazan	redka	padajoč	pomanjkljivo	Redko prisoten.
Poljska jerebica	ni prisotna		pomanjkljivo	Pomanjkanje omejkov.
Raca mlakarica	pogosta	stabilen	ugodno	Pomanjkanje omejkov.
Sraka	redka	stabilen	ugodno	
Šoja	pogosta	stabilen	ugodno	
Siva vrana	pogosta	stabilen	ugodno	
Zavarovane vrste				
Ujede	pogosta	stabilen	ugodno	
Sove	pogosta	stabilen	ugodno	
Gozdne kure	pogosta	stabilen	pomanjkljivo	
Velike zveri	pogosta	naraščajoč	ugodno	Neproučeni vzroki.

Najbolj množična divjad je **srnjad** (*Capreolus capreolus*). Prisotna je v celotnem GGO in je dokaj enakomerno porazdeljena. Populacija je gostejša v Vipavski dolini in v porečju Soče ter Idrijce, redkejša pa na planotah visokega krasa in v alpskem predelu. **Gams** (*Rupicapra rupicapra*) je prisoten na celotnem GGO v dveh populacijah. Močnejša in številčno stabilna je triglavska populacija. V zadnjih letih močno narašča številčnost **jelenjadi** (*Cervus Elaphus*) ki je prisotna praktično že v vsem GGO. Najštevilčnejša je populacija jelenjadi zahodnega visokega Krasa, ki se razprostira zahodno od avtoceste Ljubljana - Razdrto - Gorica, širi pa se tudi proti severozahodu. Druga, tolminska populacija, je številčno šibkejša in je še v formiranju. **Kozorog** (*Capra ibex*) se nahaja le v severnem delu GGO (okolica

Triglava, dolina Bavšice) v nekaj kolonijah. **Muflon** (*Ovisamon musimon*) je bil umetno naseljen pred štiridesetimi leti v okolici Mosta na Soči, Ljubinja, Trnovskega gozda in v Soči. V Trnovskem gozdu je bil praktično iztrebljen, v Trenti pa ostri življenjski pogoji ne dopuščajo razvoja populacije.

Divji prašič (*Sus scrofa*) se najbolj množično pojavlja ob zahodni državni meji od Gorice do Kobarida, številčni so še v Vipavski dolini. Številčnost te živali je v preteklih letih močno naraščala, vendar se je naraščanje in s tem velike škode omejilo z močno povečanim odstrelom. Prehranske in bivalne razmere so danes vsaj v zahodnem delu za prašiča zelo ugodne in brez ustreznega upravljanja s prašičem lahko pričakujemo nadaljnjo rast populacije.

Poljski zajec (*Lepus europaeus*) je prisoten v dolinskem delu GGO. Ta živalska vrsta je številčno še vedno v upadanju zaradi zmanjševanja kmetijskih površin. V visokogorju je prisoten tudi **planinski zajec** (*Lepus timidus*). **Svizec** (*Marmota marmota*) je bil pred desetletjem prisoten predvsem na Bovškem. Zaradi porasta številčnosti si je razširil življenjski prostor proti jugu do Bohinjsko–Tolminskih gora.

Med psi je prisotna **lisica** (*Vulpes vulpes*). Njena številčnost je podvržena izrazitemu nihanju zaradi bolezni, predvsem garjavosti in pasje kuge. **Volk** (*Canis lupus*) je prisoten na južnem delu GGO, širi pa se proti zahodu. Volk ima znaten vpliv na populacije srnjadi, jelenjadi in muflona. Tudi populacija **šakala** (*Canis aureus*) se povečuje. Prisoten je na južnem predelu Vipavske doline in Banjški planoti.

Med mačkami je prisotna tako **divja mačka** (*Felis silvestris*) kakor tudi **ris** (*Lynx lynx*).

Med kunami je najbolj številčna **kuna belica** (*Martes foina*), katere številčnost je stabilna. Med ostalimi kunami najdemo še **zlatico** (*Martes martes*), **dihurja** (*Mustela putorius*), **hermelina** (*Mustela erminea*), **podlasico** (*Mustela vulgaris*) in **jazbeca** (*Meles meles*). **Vidra** (*Lutra lutra*) je še stalno prisotna ob čistih vodotokih, vendar je njena številčnost zelo majhna.

Medved (*Ursus arctos*) je v GGO stalno prisoten. Osrednji življenjski prostor mu predstavlja Zahodna visoko Kraška regija, ki je tudi najzahodnejši del primernega habitata medveda v Sloveniji. Občasno prehaja tudi v Gornje Posočje, ki predstavlja medvedov biokoridor proti severu. Tu se srečujemo s škodami, ki jih medved povzroča predvsem med drobnico.

Med gozdnimi kurami najdemo **divjega petelina** (*Tetrao urogallus*), **ruševca** (*Lyrurus tetrix*), **belko** (*Lagopus mutus*) in **gozdnega jereba** (*Tetrastes bonasia*). Številčnost je zadovoljiva in stabilna, le divji petelin je maloštevilčen, vendar stalno prisoten predvsem na severnem delu GGO.

Med tetrevi je **kotorna** (*Alectoris graeca*) prisotna v višjih predelih na severnem delu GGO, pa tudi drugod, kot na primer na Nanosu. **Navadnega fazana** (*Phasianus colchicus*) je zaradi spremenjenih življenjskih razmer malo. Največ ga je v Vipavski dolini in v Goriških brdih.

Med ujedami so stalno prisotni sokoli, kragulji, kanje in orli. **Planinski orel** (*Aquila chrysaetos*) stalno gnezdi tako v alpskih dolinah, kakor tudi na obrobju Trnovske planote.

Med plojkokljuni sta ob Soči, Idrijci in Vipavi stalno prisotna rasa **mlakarica** (*Anas platyrhynchos*) in **veliki žagar** (*Mergus merganser*). Ob istih rekah najdemo tudi **sivo čapljjo** (*Ardeacinerea*) in **velikega kormorana** (*Phalacrocorax carbo*), ki sta v zadnjih letih stalno prisotna.

Povezanost alpskih populacij s sosednjimi GGO večinoma ni motena in poteka predvsem preko grebena Julijskih Alp, zlasti preko alpskih sedel in dolin. Povezanost dinarskih populacij je povsem nemotena, saj predstavljajo Hrušiški in Nanoški gozdovi enoten in

povezan gozdni kompleks. Stik z GGO Sežano predstavljata reka Branica in Vipava, ki imata dovolj ohranjene obvodne vegetacije. Največji motnji za nekatere vrste (zlasti prehod medveda) predstavljata avtocestni povezavi Postojna - Koper in Razdrto - Vrtojba. Obe imata sicer nekaj prehodov, vendar je potrebno na območju prehodov preprečevati posege v gozdni prostor, na kmetijskih zemljiščih pa ohranjati omeje in druge pasove vegetacije. Podrobneje so vsebine upravljanja z divjadjo predstavljene v lovsko upravljavskem načrtu za Triglavsko in Zahodno visoko Kraško LUO (2021–2030).

1.5 Družbeno–ekonomske razmere

1.5.1 Opis demografskih in socialnih razmer

GGO je razdeljeno na štiri upravne enote (Tolmin, Idrija, Ajdovščina in Nova Gorica) znotraj katerih je trinajst občin. Občine se v številnih kazalnikih močno razlikujejo. Največjo površino (382 km²) in največ naselij (72) ima občina Tolmin, najmanjšo površino (15 km²) ter najmanj naselij pa občina Šempeter - Vrtojba. Občine v severnem delu GGO so večje, redkeje poseljene in z negativnim trendom gibanja števila prebivalstva. Na ravninskem južnem delu GGO se je izoblikovalo povezano urbanizirano območje z obsežnim kmetijsko - urbanim podeželjem. Visokogorski svet severnega dela, je z izjemo redkih zaselkov, večinoma neposeljen.

V GGO, ki predstavlja 11,5 % slovenskega ozemlja, biva 118.041 prebivalcev, oziroma 5,6 % prebivalstva Slovenije. Največ prebivalcev imata mestna občina Nova Gorica (31.884) in Ajdovščina (19.418), ostale občine pa imajo bistveno manj prebivalcev. V glavnih mestih upravnih enot živi četrtina vsega prebivalstva (24,6 %). Število prebivalcev se je v večini občin glede na leto 2011 zmanjšalo, povečalo se je le v občinah Vipava (1,06), Ajdovščina (1,03), Miren - Kostanjevica (1,03) in Renče - Vogrsko (1,02).

Povprečna gostota prebivalstva je 51 prebivalcev/km², kar je precej pod slovenskim povprečjem (104). Najvišja je v občini Šempeter - Vrtojba (419 prebivalcev/km²), najnižja pa v občini Bovec (8 prebivalcev/km²). Povprečna starost prebivalcev v GGO se je v primerjavi z letom 2011 zvišala za 2 leti (iz 43,1 na 45,1 let), v primerjavi z letom 2001 pa skoraj za 5 let (iz 40,2 na 45,1 let) in je višja kot v državi (43,6).

Še posebej v severnem delu GGO, kjer so pogoji kmetovanja bistveno manj ugodni, kot drugje po Sloveniji, je prisotno zmanjševanje deleža kmečkega prebivalstva. Izjema so območja, kjer se odvija intenzivnejše kmetovanje, predvsem Vipavska dolina in Spodnja Brda.

1.5.2 Lastništvo gozdov

Preglednica 5: Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	99.161	33.694	16.028	148.883
Delež (%)	66,6	22,6	10,8	100,0

V zadnjem desetletju se lastništvo gozdov ni bistveno spremenilo (razlike med lastništvom so manjše od 1 %). Večje lastniške spremembe povezane s spremembo zakonodaje so se večinoma zaključile že pred desetletjem. V GGO je okoli 50 gozdnih posesti v solastništvu ali skupni lastnini z več kot 20 lastniki, ki večinoma upravljajo svojo posest preko agrarnih

skupnosti. V lasti imajo okoli 13.600 ha gozdov, kar predstavlja 9,2 % vseh zasebnih gozdov v GGO. Njihova povprečna velikost posesti je okoli 270 ha gozdov. Gozdovi agrarnih skupnosti so delno tudi v solastništvu z državo ali občino. Na Bovškem ima občina v nekaterih primerih več kot 50 % delež. Majhen del zasebnega lastništva predstavljajo tudi gozdovi pravnih oseb.

Gozdovi v lasti občine in države skupaj obsegajo 33,4 %. V delu večjih gozdnih kompleksov, ki so že od nekdaj v lasti države ali občine (bovški gozdovi, Trnovski gozd, Idrijski gozdovi, Panovec, ipd.) so pogoji za gospodarjenje zelo ugodni (boljša odprtost, negovanost, poudarjene funkcije, ipd.). Del državnih in občinskih gozdov je prišlo v javno lastništvo zaradi nacionalizacije, darilnih pogodb in prehoda lastništva na občino zaradi socialnih in drugih razmer. Na teh parcelah pa so pogoji gospodarjenja podobni, kot v zasebnih gozdovih. Državnih gozdov znotraj zasebnega lastništva je okoli 2.570 ha (7,6 %).

Preglednica 6: Posestna sestava zasebnih gozdov

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	Po številu posestnikov s solastniki		Po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	49,3	49,3	6,3	6,3
1 do 5 ha	34,7	84,0	28,5	34,8
5 do 10 ha	9,3	93,3	22,0	56,8
10 do 30 ha	5,7	99,0	30,9	87,7
30 do 100 ha	1,0	100,0	10,8	98,5
nad 100 ha	0,0	100,0	1,5	100,0

Poprečna velikost zasebne gozdne posesti je 3,19 ha in je nekoliko manjša od slovenskega povprečja (3,37 ha). Glede na preteklo desetletje se je povečala za 12 %, v preteklem desetletju je bila ta 3,01 ha. Z vidika gospodarjenja z gozdovi je neugodna predvsem majhna velikost posesti (51,5 % lastnikov gozdov ima svojo posest manjšo od 1 ha), kar dodatno otežuje še razpršenost parcel. Povprečje v GGO izboljšujejo večje skupne površine gozdov v lasti agrarnih skupnosti, kjer pa je zaradi skupnega lastništva gospodarjenje ponekod oteženo. Posebej težavni so postopki v agrarnih skupnostih, kjer deleži niso določeni (skupna lastnina), člani pa težko uskladijo svoje interese.

1.5.3 Gozdarstvo in dejavnosti, povezane z gozdom in gozdnim prostorom

Ekonomski pomen gozdov je v zasebnih gozdovih slabo izkoriščen. Razloge je mogoče iskati v izredno težkih pogojih dela, neugodnih posestnih razmerah, nenavezanosti lastnikov na gozd v zasebnih gozdovih, slaba odprtost zasebnih gozdov in razdrobljenost dela državnih gozdov. Posledica opisanih omejitev je slaba izvedba načrtovanih ukrepov v zasebnih gozdovih in posledično neustrezna zgradba sestojev. Problem je nizka lokalna poraba in dodelava lesa, saj se v GGO porabi oziroma predela le okoli 40 % posekanega lesa. Ves preostali posekani les se porabi v drugih regijah Slovenije (Postojnsko in Gorenjsko) in izvažajo v sosednje države. V GGO je le sedem večjih predelovalcev lesa. Okoli 1.000 m³ letno predelajo (razžagajo) manjši obrati. Takih manjših obratov je nekaj 10. V GGO imajo gozdovi pomembno varovalno vlogo (strmi, pogosto prepadni predeli predalpskega in alpskega sveta). Gozdovi v GGO opravljajo pomembno socialno vlogo s poudarkom na rekreacijskem pomenu predvsem v predelih reke Soče s pritoki; območje Vipavske doline s Trnovskim gozdom in Nanosom. Poleg navedenega imajo predvsem državni gozdovi pomembno lesnoproizvodno vlogo.

V zadnjem desetletju se je zaradi povečanega obsega sanitarnih del povečalo število manjših izvajalskih podjetij, ki izvajajo sečnjo in spravilo lesa. Zaposleni v izvajalskih

podjetjih, pogosto niso dobro usposobljeni za zahtevno in nevarno delo v gozdu. Občasno je oprema za posek in spravilo lesa zastarela in neprimerna. S sodobno tehnologijo, stroji za strojno sečnji in žičnimi žerjavi s procesorsko glavo sta v GGO opremljena le dva izvajalca in sicer podjetje SGG Tolmin d.o.o. in dva večja zasebnika, ki izvajata dela v večini zasebnim lastnikom gozdov.

Približno polovico lesne mase posekajo lastniki sami, v obliki medsosedske pomoči, s pomočjo samostojnih podjetnikov ali manjših izvajalskih podjetij.

V bilanci poseka in porabe lesa so se v zadnjem desetletju zgodili veliki premiki, ki so posledica sprostitve trga tudi zunaj Slovenije in splošne krize lesnopredelovalne industrije. Posek v GGO presega potrebe, zato se ga znaten delež (okoli 60 %) porabi zunaj GGO, največ v sosednji Italiji.

Razvoj tovrstnih dejavnosti je v veliki meri pogojen z naravnimi danostmi, odvisen pa je tudi od prioritet posameznih lokalnih skupnosti in omejitev, ki izhajajo iz predpisov o varstvu okolja. Ob tradicionalnih oblikah turizma v preteklosti (pikniki, nabiralništvo in pohodništvo) pomen pridobivajo tudi nove učne in druge poti, gorsko kolesarjenje, nadelava novih turističnih točk v gozdnem prostoru (izjemna drevesa, razgledne in spominske točke). Gozd se pojavlja ponekod kot vse bolj prepoznavna turistična destinacija, ponekod pa je gozd tudi moteč dejavnik, saj je ponekod zaradi zaraščanja krajine vse manj vedutnih pogledov na nekoč značilnih turističnih točkah.

1.5.4 Stanje in organiziranost gozdarske dejavnosti v prostoru

V GGO javno gozdarsko službo opravlja Zavod za gozdove Slovenije, OE Tolmin. V okviru OE je organiziranih šest KE (Bovec, Tolmin, Cerklje, Idrija, Ajdovščina in Gorica) s skupno 34 revirji. Povprečna velikost KE je 37.153 ha, revirja pa 6.557 ha. V okviru GGO deluje tudi LPN Prodi-Razor, ki je organizacijsko vključen v ZGS.

Upravni nadzor nad spoštovanjem zakonodaje iz področja gozdarstva in lovstva izvaja inšpektorat Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano z dvema inšpektorjema.

Do bistvenih sprememb je v preteklem obdobju prišlo pri upravljanju z državnimi gozdovi, ki je v letu 2016 v celoti prešlo iz Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov na družbo Slovenski državni gozdovi (v nadaljevanju SiDG) s sedežem v Kočevju. Opustil se je sistem koncesij za sečnjo in prodajo gozdno lesnih sortimentov, ter uvedel sistem razpršenega javnega naročanja, hkrati pa družba SiDG del sečnje izvede sama z lastnimi zaposlenimi in mehanizacijo (trenutno do 25 %, načrtuje do 35 %).

Pri zastopanju, združevanju in izobraževanju lastnikov gozdov deluje Kmetijsko–gozdarska zbornica. Območna zbornica ima sedež v Novi Gorici in ima 4 izpostave: Tolmin, Idrija, Ajdovščina in Nova Gorica.

V GGO delujejo tudi štirje strojni krožki (Cerklje, Goriška, Zgornje Posočje in Baška grapa), ki združujejo posamezne lastnike kmetijskih in gozdnih zemljišč predvsem z namenom zagotavljanja strojne opreme in medsebojne pomoči. Lastniki gozdov so se v več primerih povezali tudi ob gradnji gozdnih prometnic.

Med večjimi izvajalskimi podjetji, ki so za delo v gozdu dobro opremljeni je Soško gozdno gospodarstvo, ki pa v zadnjih letih izgublja obseg proizvodnje znotraj GGO, vse večji obseg pa prevzema preko 80 registriranih manjših izvajalskih podjetij in samostojnih podjetnikov, ki so vse boljše opremljeni za delo v gozdu in prevoz gozdno lesnih sortimentov.

Opremljenost in usposobljenost lastnikov gozdov za delo v gozdovih, sta še vedno slabi. V gozdovih GGO se letno zgodi med 5 in 10 nesreč s težjimi poškodbami, pogosto tudi s smrtnim izidom. Pomanjkljivo strokovno znanje izvajanja del in pomanjkljiva opremljenost se še posebej izrazi v izrednih okoliščinah (žledolom, vetrolom). V letih 2014–16 smo v okviru sanacije posledic žledoloma evidentirali kar 54 hujših in 12 nesreč s smrtnim izidom. Zato ZGS daje v zadnjih letih velik poudarek izobraževanju v obliki različnih tečajev, pri čemer je poudarek tudi na primerni opremljenosti. Teme tečajev, predavanj in demonstracij so bile: usposabljanje za varno delo z motorno žago, za delo s kolesnim traktorjem pri spravilu lesa, varno delo v primeru ujm in znanje gojenja ter varstva gozdov. Lastniki gozdov so se na pobudo in v organizaciji ZGS večkrat udeležili raznih kmetijsko–gozdarskih sejmov. Zaradi velikega števila lastnikov bo izobraževanje zelo pomembno tudi v prihodnje, s poudarkom na lastnikih in izvajalcih, ki se največ ukvarjajo z gozdarsko proizvodnjo.

1.6 Razmere za gospodarjenje z gozdovi

1.6.1 Raba prostora, površina gozdov in gozdnatost

Površina GGO znaša 222.896 ha. Površina gozda je trenutno 148.883 ha (67 % gozdnatost) in se je v zadnjem desetletju zmanjšala za 1.382 ha (0,93 %), predvsem kot posledica izločitve rušja iz površine gozda v pričujočem načrtu in delno kot posledica krčitev gozda v kmetijske namene. GGO Tolmin po površini gozda ostaja največje v Sloveniji.

Z vidika strukture zemljiških kultur na ravni GGO po podatkih Rabe tal (2020), prevladujejo gozdovi, katerih površina se je v zadnjem desetletju nekoliko zmanjšala. Sledijo travniške površine in ostala zemljišča. Delež zemljiških kultur se v zadnjem desetletju ni bistveno spremenil, je pa opazen trend povečevanja drugih kmetijskih površin, za kar je bilo v preteklem desetletju izdanih 1044 dovoljenj na skupni površini 485 ha, ki so večinoma skoncentrirane na področju intenzivno obdelanih Goriških Brd in Vipavske doline. Na teh področjih je gozdove slabše zasnove smotrno izrabiti kot prostorsko rezervo, ki omogoča fleksibilnost v prehajanju med gozdovi in kmetijskimi površinami.

Preglednica 7: Struktura zemljiških kultur

Skupina dejanske rabe	Šifra dejanske rabe ¹	Površina			
		ha		%	
		2009	2020	2009	2020
Travniške površine	1100, 1160, 1180, 1190	3.138	3.156	1,4	1,4
Trajni nasadi	1211, 1212, 1221, 1222, 1230, 1240	6.989	6.970	3,1	3,1
Travniške površine	1300, 1321, 1800	35.463	32.554	15,9	14,6
Druge kmetijske površine	1410, 1420, 1500, 1600	4.022	6.538	1,8	2,9
Gozd	2000	152.963	152.443	68,6	68,4
Ostala zemljišča	3000, 4100, 4210, 4220, 5000, 6000, 7000	20.346	21.235	9,1	9,5

¹Šifre dejanske rabe so povzete po interpretacijskem ključu rabe tal [15].

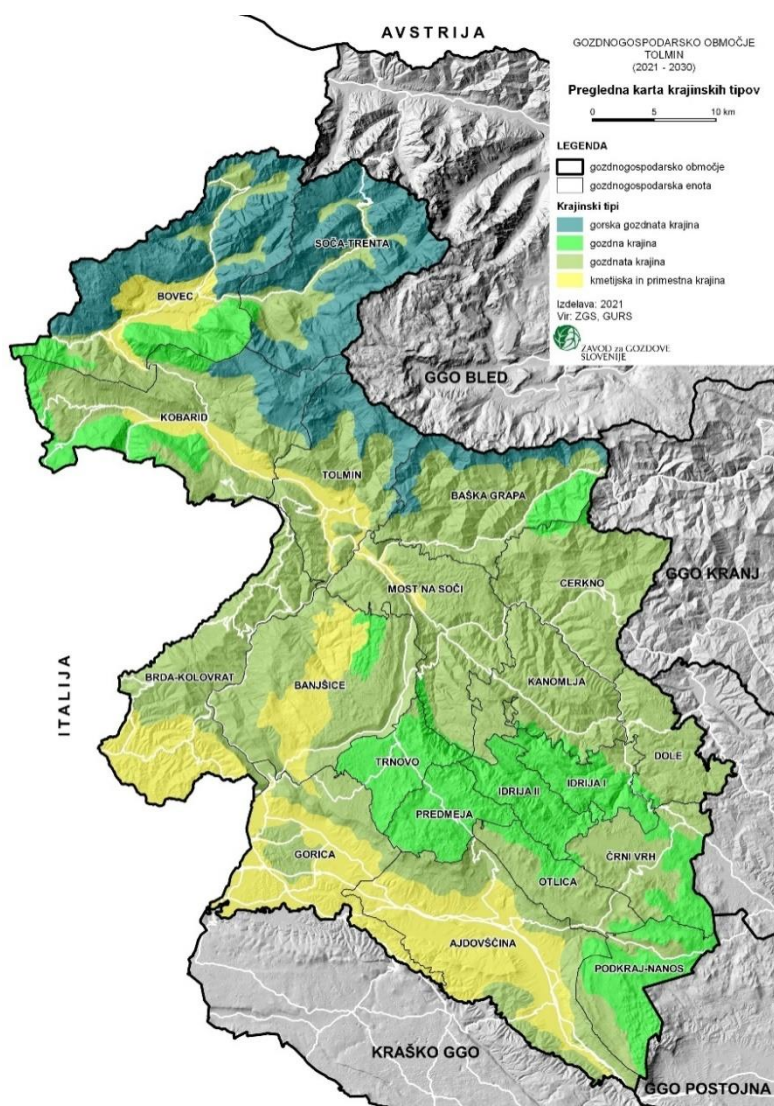
Preglednica 8: Spremembe lastništva gozdov v obdobju 2000–2020

Leto	Oblike lastništva			Skupaj (ha)
	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	
2000	84.555	35.502	18.186	138.242
2010	99.538	33.761	16.966	150.265
2020	99.161	33.694	16.028	148.883

V preteklih dveh desetletjih ni prišlo do večjih sprememb v lastniški strukturi gozda. Manjše spremembe so predvsem posledica spremembe površine gozda zaradi izločitve rušja.

Preglednica 9: Krajinski tipi, njihova površina, delež in gozdnatost

Krajinski tip	Površina(ha)	%	Površina gozda(ha)	gozdnatost(%)
Gorska gozdnata krajina	32.387	14,5	12.631	39,0
Gozdna krajina	39.085	17,5	36.704	93,9
Gozdnata krajina	113.156	50,8	85.936	76,0
Kmetijska in primestna krajina	38.268	17,2	13.612	36,0
Skupaj	222.896	100,00	148.883	100,00

Slika 3: Pregledna karta krajskih tipov

Gorska gozdnata krajina obsega 14,5 % GGO in vključuje Alpski del GGO, večinoma zajetega v Triglavski narodni park. Trenutna gozdnatost je 53 % in se je v zadnjih 170 letih povečala za 23 %. Zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti (predvsem gorskega pašništva), manjše intenzitete gospodarjenja z gozdovi in vse večje depopulacije se krajina vse bolj vrača k svojemu naravnemu stanju. Biotska raznovrstnost se na eni strani povečuje (večanje biomase in odmrle lesne mase, povečevanje mirnih con in območij prepuščenih naravnemu razvoju), po drugi strani pa je vse manj gozdnih jas, omejkov in senožeti, ki so ugodni za prehrano nekaterih prostoživečih živali in za rast nekaterih minoritetnih (predvsem pionirskih) drevesnih vrst, ki povečujejo biotsko raznovrstnost na tem območju.

Gozdna krajina obsega 17,5 % GGO v Dinarskem delu. Trenutna gozdnatost je več kot 75 % in se je v zadnjem stoletju le malo povečala. Po opustitvi večje površinskih oplodnih sečenj in prehodom na sonaravno gospodarjenje se je zgradba in drevesna sestava gozdov (prisotnost minoritetnih vrst, zmanjšanje deleža iglavcev, povečanju deleža sušic, ipd.) približuje naravnejšim oblikam.

Gozdnata krajina obsega 50,8 % GGO in predstavlja predvsem predalpsko in primorsko hribovje. Trenutna gozdnatost se približuje 70 %, v zadnjih 100 letih pa se je povečala za 25 % celotne površine. Čeprav se depopulacija nekoliko umirja, bo v prihodnje še vedno prisotno zaraščanje manj zanimivih kmetijskih zemljišč, kar je s stališča biotske raznovrstnosti ugodno, manj pa s stališča ohranjanja kulturne krajine.

Kmetijska in primestna krajina obsega 17,2 % primorskega dela GGO s Spodnjimi Brdi in delom Banjske planote ter večjimi dolinami, kjer prevladuje kmetijska dejavnost (Bovška in Tolminska kotlina, Vipavska dolina). Gozdnatost v tem delu je pod 20 % in se tudi v prihodnje ne bo povečevala. Pritiski na krčitev gozdov zaradi poselitve, intenzivnega kmetijstva in infrastrukture so ponekod še vedno veliki. Zgradba gozdov je precej spremenjena in se ponekod še vedno oddaljuje od svoje naravne zgradbe. Gozd je na eni strani podvržen krčenju, drugje pa se določene površine zaraščajo, zato je tudi načrtovanje in usklajevanje z drugimi uporabniki prostora zelo zahtevno. Na tem območju je biotska raznovrstnost najbolj ogrožena, zato so potrebni posebni ukrepi za njeno ohranitev oziroma povečanje, delež gozda pa je potrebno ohraniti. Taki ukrepi bi bili potrebni tudi zunaj območja gozdov, vendar vpliv oz. pristojnost gozdarstva zunaj gozda ni velika (gozdni prostor je tu navadno identičen z ureditvenim območjem gozdov).

V GGO prevladujejo večnamenski gozdovi (72,8 %), velik delež pa obsegajo varovalni gozdovi (17,1 %), ki so večinoma v privatni lasti (74,6 %). Kategoriji varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom, v katerih gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni oziroma so dovoljeni le izjemoma (od tu dalje GPN, ukrepi niso dovoljeni), sta izločeni na podlagi 45. člena ZG oziroma Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [21] in 15. člen Zakona o Triglavskem narodnem parku (2010), ki v 15. členu prepoveduje gospodarjenje z gozdovi v 1. varstvenem območju, z izjemo nujnih varstvenih del.

V kategorijo gozdov s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni (od tu dalje GPN, ukrepi so dovoljeni), prištevamo primestne gozdove skladno s 44. členom ZG: Mestni gozd Kozlov rob, gozd ob sotočju Soče in Tolminke in gozdiček na Kuku (1998) ter mestni gozd Panovec (2009).

Skladno s 3. odstavkom 44. člena ZG so GPN, ukrepi so dovoljeni tudi na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave. Taka območja so zlasti drugo in tretje varstveno območje Triglavskega narodnega parka, krajinski park Zgornja Idrija (1993), krajinski park Južni obronki Trnovskega gozda in Nanosa (1983, 1985), naravni spomenik Smrečje (2009), porečje Govškarce (1981) in druga manjša območja razglašena z občinskimi odloki (1990, 1985, 1986 in 1987). Kategorije gozdov v GGO so predstavljene na karti J: Karta kategorij gozdov v prostorskem delu načrta.

Preglednica 10: Kategorije gozdov in njihova struktura po oblikah lastništva

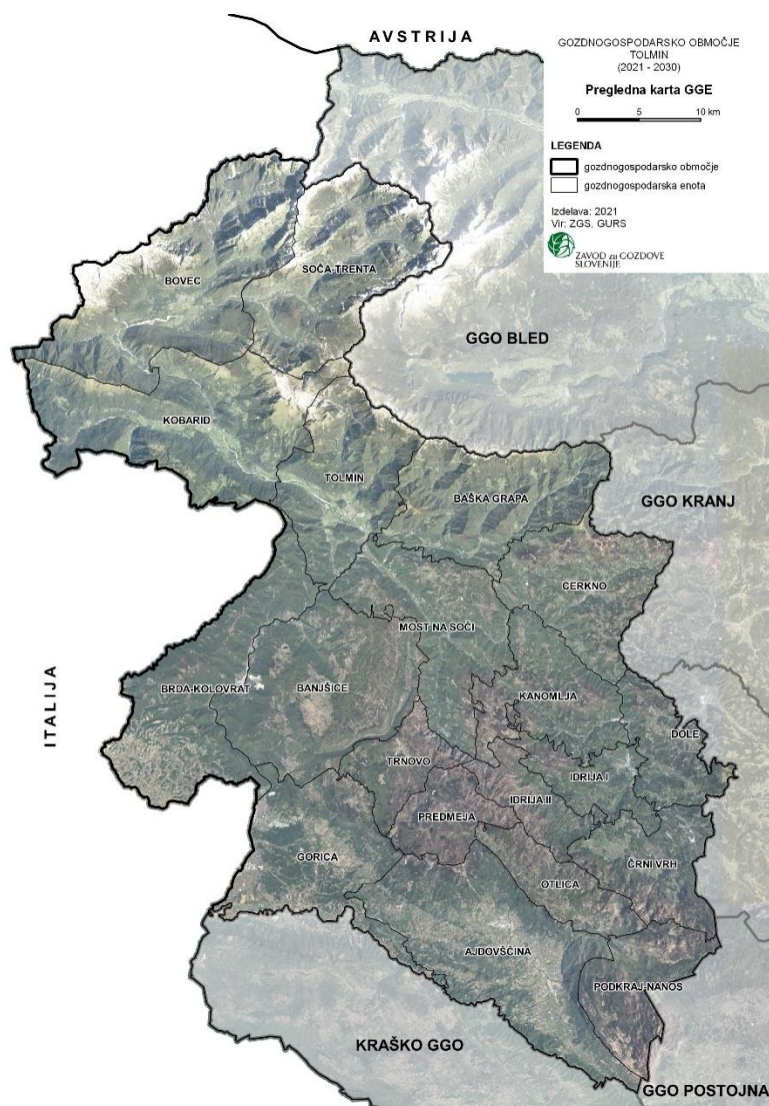
Kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	81.860	21.712	4.896	108.468
GPN, ukrepi so dovoljeni	5.407	4.446	3.475	13.327
GPN, ukrepi niso dovoljeni	253	1.078	302	1.633
Varovalni gozdovi	11.641	6.459	7.355	25.455
Skupaj vsi gozdovi	99.161	33.694	16.028	148.883

1.6.2 Ureditvena členitev gozdnogospodarskega območja

Meje GGO so bile določene z odlokom o določitvi gozdnogospodarskih območij v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 37/65). Leta 1966 se je s sporazumom med kraškim območjem in SGG Tolmin v skladu z določbami prej omenjenega odloka (glej poglavje 1.2.) meja spremenila tako, da je pod GGO Tolmin prišel celotni primorski del GGO z Vipavsko dolino, mejni reki sta postali Branica in Vipava.

Za pretekle območne načrte se je odpravilo tehnične in vsebinske neusklajenosti med sosednjimi GGO, meja je bila premaknjena na digitalizirano uradno mejo katastrskih občin. Zaradi transformacij in zamikov mej katastrskih občin je bila z obnovo območnega načrta meja med GGO ponovno usklajena z veljavnimi mejami katastrskih občin.

GGO je razdeljeno na 20 GGE s povprečno površino gozda v GGE 11.145 ha. Gozdovi so razdeljeni na 2.238 oddelkov (povprečna velikost 100 ha) in 4.084 odsekov (povprečna velikost 55 ha), ki so se v preteklem desetletju delno prilagajali varovalnim gozdovom in RGR. 115 odsekov se je ukinilo zaradi ukinitve posameznih RGR. Sedanja zasnova GGE in večinoma tudi odsekov se v zadnjih 40 letih ni spreminjala. GGE, v katere so vključeni gozdovi s slabšo zasnovo in večjim deležem varovalnih gozdov, presegajo površino 10.000 ha (4 GGE), kar olajša inventuro GGE z vzorčnimi metodami in zagotavlja racionalno obnovo takih GGE.

Slika 4: Pregledna karta gozdnogospodarskih enot

Osnova za oblikovanje območnih rastiščnogojitvenih razredov so bile skupine gozdnih rastiščnih tipov (SGRT) in gospodarska kategorija gozdov. Pri oblikovanju RGR smo upoštevali tudi vrstno sestavo ter zgradbo gozdnih sestojev. Razdelitev RGR iz preteklega načrta smo večinoma ohranili, edina sprememba je bila posodobitev imen in sprememba v mejah RGR Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP, ki sedaj obsega celotno območje prve varstvene cone TNP. RGR oblikovani predvsem zaradi gospodarske kategorije gozdov, ki odločilno vpliva na gospodarjenje so: Varovalni gozdovi, Gozdni rezervati in Gozdovi v prvi varstveni coni TNP. RGR oblikovani zaradi zgradbe gozdnih sestojev in drevesne sestave so pionirski in panjevski gozdovi.

V Prostorskem delu načrta so RGR v GGO predstavljeni na karti I: Karta rastiščnogojitvenih razredov.

RGR040 Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah (360 ha, 0,2 % gozdov)

V RGR prevladujejo ohranjeni večnamenski zasebni gozdovi v Vipavski dolini in državni gozd s posebnim namenom (Panovec). To so zadnji ostanki ohranjenih hrastovih gozdov v nižinskih predelih GGO. Zaradi velikega vpliva človeka v preteklosti so marsikje ti gozdovi slabe zasnove, z izjemno poudarjeno klimatsko, estetsko, biotopsko in rekreacijsko funkcijo.

V teh gozdovih (zlasti zasebnih) so velike težnje po poseganju v gozdni prostor (npr. vinogradništvo, infrastruktura, ipd.), pa tudi zaradi premene v robinijeve panjevske sestoje.

RGR041 Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamninah (8.256 ha, 5,5 % gozdov)

Prevladujejo večnamenski zasebni gozdovi na hrastovih rastiščih, ki so zaradi vitalnosti in izjemnega panjevskega pomladitvenega potenciala preraščeni z robinijo. Ker je glavni sortiment vinogradniško kolje zelo iskan, je tradicionalno prisoten panjevski način gospodarjenja. Znotraj sestojev robinije se pojavljajo posamezni otoki hrasta, ki imajo izjemno pomembno biotopsko in estetsko funkcijo. Kljub slabi kvaliteti je v RGR izjemno poudarjena lesnoproizvodna funkcija in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin (paša čebel) in večinoma tudi klimatska.

RGR050 Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah (5.866 ha, 3,9 % gozdov)

Pojavljajo se v pasu med 400–800 mod Črnega vrha preko Idrijskega hribovja in Šentviške planote do Mosta na Soči. Prevladujejo ohranjeni večnamenski gozdovi v zasebni lasti. Rodovitnost je dobra, saj prevladujejo globoka rjava tla z zmerno skalovitostjo. Površina RGR je v porastu zlasti zaradi robnega zaraščanja, zato se povečuje tudi delež plemenitih in mehkih listavcev na račun smreke, katere vitalnost upada.

RGR051 Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah (8.938 ha, 6,0 % gozdov)

Prevladujejo večnamenski gozdovi v zasebni lasti v celotnem porečju reke Soče, največ takih gozdov pa je na obrobju celotnega Kolovrata in Banjske planote. V tem RGR so rastišča nekoliko slabša in ekološko zelo občutljiva (apnenec, strmeje lege). Zasnova sestojev je slaba, veliko gozdnih kompleksov pa je slabo odprtih z gozdnimi prometnicami.

RGR060 Podgorska bukovja na silikatnih kamninah (11.376 ha, 7,6 % gozdov)

Prevladujejo večnamenski gozdovi v zasebni lasti. Za GRT so značilne položnejše lege na eocenskem flišu. V večjem obsegu se taka rastišča pojavljajo na Cerkljanskem in Idrijskem, v manjšem obsegu pa še na Kobariškem, v Volčanskih Rutih in Baški grapi. Spadajo med najproduktivnejša rastišča v GGO, vendar zaradi sorazmerno slabe zasnove in negovanosti ter slabše odprtosti gozdov gospodarsko niso tako pomembna, kot bi lahko bila.

RGR061 Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah (6.757 ha, 4,5 % gozdov)

V tem RGR imamo sorazmerno produktivna rastišča, nekdanja kmetijska zemljišča na obrobju Banjske planote in Kanalskemu kolovratu, kjer so v preteklih 70-ih letih z zaraščanjem kmetijskih zemljišč nastale velike površine pionirskih sestojev in je zgradba, drevesna sestava in zasnova bistveno drugačna od naravnih. Premena v naravne bukove sestoje je dolgotrajna in zahtevna, včasih pa je otežena in celo nesmotna. Poseben problem je tudi izločanje teh sestojev v odseke, saj se pogosto nahajajo znotraj ohranjenih sestojev.

RGR070 Gorska bukovja na karbonatnih kamninah (24.797 ha, 16,7 % gozdov)

So najboljše in eden izmed pomembnejših RGR v zasebnih gozdovih. Pojavljajo se v več ali manj strnjenih površinah na obrobju dinarskega območja, v predalpskem območju in v Idrijskem in Cerkljanskem hribovju v nadmorski višini 800–900 m. Prevladujejo ohranjeni večnamenski zasebni gozdovi s prevladujočim deležem bukve v LZ. Na Idrijskem so gozdovi ogroženi zaradi žleda.

RGR072 Zgornjegorska bukovja (3.671 ha, 2,5 % gozdov)

Poraščajo višje lege (nad 1000 m) v dinarskem območju. Rastišča so izpostavljene lege po grebenih in vrhovih (Golaki, Čaven, Javniki in Nanos) pod vplivom obilnih padavin, nizke

temperature in močnih vetrov. Tla so plitka, skeletne rendzine na apnencih in dolomitih. Zaradi vseh teh posebnosti je v tem RGR poudarjena varovalna funkcija gozdov.

RGR074 Alpska bukovja (6.339 ha, 4,3 % gozdov)

Alpska bukovja zajemajo alpske gozdove na vseh legah v nadmorski višini 600–1.600 m, zato so razmere lahko zelo različne. Prevladujejo mešani gozdovi smreke in prevladujoče bukve, mestoma jima je primešan še macesen (zg. gozdna meja) in jelka (zaprte, osojne lege). Prevladujejo občinski gozdovi in gozdovi agrarnih skupnosti na Bovškem, velik del teh gozdov je znotraj Triglavskega narodnega parka. Prevladuje žično spravilo, mnogi gozdni kompleksi pa ostajajo težko dostopni.

RGR092 Jelova bukovja na plitkih tleh (6.014 ha, 4,0 % gozdov)

Prevladujejo večnamenski gozdovi na ekstremnejših rastiščih (sušna, plitka in bolj kamnita tla) na izpostavljenih višjih legah na Trnovski planoti (državni gozdovi), Nanosu (zasebni gozdovi) in na Bovškem (Polovnik–občinski gozdovi). Prevladuje dobra zasnova in negovanost sestojev. Poleg izjemno poudarjene lesnoproizvodne so vse bolj poudarjene tudi ekološke (hidrološka in biotopska) funkcije, med socialnimi pa turistična, poučna, rekreacijska in dediščinsko–varstvena. Tudi v tem RGR je poleg občasnih ujm največji problem upadanje deleža jelke.

RGR093 Jelova bukovja na globokih tleh (13.297 ha, 8,9 % gozdov)

V dinarskem fitogeografskem območju (Trnovski gozd, Idrijski gozdovi). V RGR prevladujejo večnamenski državni gozdovi, v Kanomlji, Dolah, Črnem vrhu in Podkraj–Nanosu pa zasebni gozdovi. Je gospodarsko najpomembnejši RGR. Zaradi optimalne odprtosti gozdov, dobre zasnove in nadpovprečne kakovosti se možni posek izkorišča skorajda v celoti, kar je posledica tudi več stoletij trajajočega načrtnega gospodarjenja. Poudarjene so številne socialne in ekološke funkcije gozdov. Problemi teh gozdov so postopno izginevanje jelke, objedanje mladja, slab pomladitveni potencial jelke ter stalno prisotne ujme, predvsem vetrolomi in žledolomi.

RGR110 Toploljubna bukovja (9.172 ha, 6,2 % gozdov)

GRT primorska bukovja poraščajo topla in južna pobočja obronkov Nanosa, Trnovske in Banjske planote ter Korade. Osnovne značilnosti teh rastišč so sušne razmere, plitva tla in velika skalovitost. Bukev je tu zelo občutljiva drevesna vrsta, saj je na robu svojega areala (redkejši semenski obrodi, slabša vitalnost). Obnovo gozda otežuje tudi gostejši podstojni oziroma grmovni sloj ter zatavljenje.

RGR120 Gozdovi toplotljubnih listavcev na karbonatnih kamninah (16.923 ha, 11,4 % gozdov)

Toploljubni listavci poraščajo sušne južne lege na obrobju Vipavske doline, obronkih Trnovske in Banjske planote ter Korade. Prevladujejo večnamenski zasebni gozdovi panjevske zasnove na slabših, precej kamnitih, sušnih in izpostavljenih rastiščih, s poudarjeno varovalno funkcijo. Malopovršinsko se znotraj panjevskih sestojev pojavljajo nasadi bora in ostanki prvotne vegetacije. Gozdovi so močno ogroženi zaradi požarov, zaradi slabe odprtosti pa je gašenje pogosto oteženo. Poseben problem je tudi obnova borovih nasadov.

RGR200 Varovalni gozdovi (23.430 ha, 15,7 % gozdov)

Največ varovalnih gozdov je v alpskem območju, veliko jih je tudi v predalpskem hribovju, najmanj pa v dinarskem območju. Omejujoči dejavniki so zlasti strmina, erodibilnost, kamnitost in skalovitost. Poleg izjemno poudarjene varovalne funkcije je na 10 % površine

poudarjena še zaščitna funkcija, na večjem delu biotopska, v Alpah tudi turistična in rekreacijska funkcija. Zaradi tradicije gospodarjenja, dejanskih potreb po zagotavljanju ustrezne strukture teh gozdov, zlasti v gozdovih s poudarjeno zaščitno funkcijo, je načrtovan nekoliko višji možni posek, kot v ostalih varovalnih gozdovih po Sloveniji.

RGR210 Gozdni rezervati (1.633 ha, 1,1 % gozdov)

Gozdni rezervati so izjemnega pomena zaradi raziskovalne, biotopske, funkcije varovanja naravne dediščine, mestoma poučne funkcije. Največ je izločenih v alpskem in dinarskem delu GGO. Zajemajo le približni delež glavnih SGRT v GGO, na kar smo bili pozorni tudi pri izločanju gozdnih rezervatov. Na približno polovici teh gozdov je sestojna zgradba zelo blizu pragozdne, saj v njih ni bilo nobenih znanih posegov vsaj v zadnjih sto letih [2]. Ostali gozdni rezervati so bili izločeni pred približno 50–timi leti in so bili že takrat večinoma ohranjeni in prepuščeni naravnemu razvoju.

RGR260 Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP (2.054 ha, 1,4 % gozdov)

V novo oblikovani RGR so vključeni ohranjeni gozdovi na področju prve varstvene cone TNP. V teh gozdovih je dovoljeno le izvajanje nujnih varstvenih ukrepov, brez izkoriščanja gozdov, ki so namenjeni ohranjanju in krepitvi varovalnih funkcij gozdov in zagotavljanju nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih, ter izgradnja nujno potrebne gozdne infrastrukture za izvedbo teh ukrepov. Prevladujejo zasebni gozdovi, pretežno v lasti agrarnih skupnosti, zato je dolgoročno smiselno, da država zaradi lažjega upravljanja te gozdove odkupi.

1.6.3 Odprtost gozdov in razmere za pridobivanje lesa

Trenutno je v evidenci gozdnih cest, ki jo vodi ZGS, vključenih 1.207 km gozdnih cest. Skoraj vse gozdne ceste so produktivne, kar predstavlja gostoto 9 m/ha. Glede na lastništvo je veliko boljša odprtost z gozdnimi cestami v državnih gozdovih, kjer znaša 12 m/ha, medtem ko je odprtost v zasebnih gozdovih 9 m/ha. Še nekaj slabša je odprtost z gozdnimi cestami v gozdovih lokalnih skupnosti. Pomembna je tudi gostota javnih cest, ki so primerne za gozdno proizvodnjo, še posebej v zasebnih gozdovih, kjer znaša 17 m/ha, medtem ko je v državnih gozdovih razmeroma majhna in znaša 9 m/ha. Veliko javnih cest, ki omogočajo gozdno proizvodnjo je bilo zgrajenih kot gozdne ceste, a so bile kasneje preategorizirane v javne, ker odpirajo vasi in zaselke v predelih odmaknjenih od glavnih prometnic. Nekatere so celo pomembne kot turistične ceste. Gostota vseh cest (gozdnih in javnih) v GGO je 22 m/ha.

Po kriterijih Uredbe o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest je v GGO evidentirano 4.547 ha gozdov, ki so s cestami neodprti. Bolje so odprti kompleksi državnih gozdov (Trnovski gozd, Idrijsko, Črni vrh, Podkraj–Nanos), kjer znaša gostota gozdnih cest preko 25 m/ha. V GGO pa je še veliko razpršenih predelov, ki s cestami niso optimalno odprti. Območij, ki niso optimalno odprti z gozdnimi cestami in gozdnimi vlakami je kar 59.200 ha oz. 40 % gozdov z dovoljeno sečnjo. Pojavljajo se razpršeno po vsem GGO. V alpskem delu so to težje dostopni kompleksi gozda (Golobar, Polovnik, Božca, Porezen), v dinarskem delu pa večje ali manjše površine Kanalskega Kolovrata, Banjšic, Trnovskega roba, ter tolminskega in idrijskega hribovja.

Preglednica 11: Odprtost gozdov GGO s cestami

Dolžine cest (km)		Državni gozdovi	Zasebni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
A	Gozdne ceste (GC)	382	804	21	1.207
B	Protipožarne preseke 1. kategorija (PP1)	6	49	8	62
C	Produktivne dolžine GC	382	803	21	1.205
D	Produktivne dolžine PP1	6	49	8	62
E	Skupne dolžine GC in PP1	387	853	29	1.269
F	Skupne produktivne dolžine GC in PP1	387	852	29	1.268
G	Dolžine javnih cest, primernih za gozdno proizvodnjo	279	1.669	44	1.991
H	Dolžine vseh cest (E+G)	666	2.522	72	3.260
I	Skupaj produktivne dolžine (F+G)	666	2.520	72	3.259
J	Gostota produktivnih GC in PP1 v m/ha (F/pov)	11,9	8,6	1,8	8,6
K	Gostota vseh produktivnih cest v m/ha (I/pov)	20,4	25,5	4,6	22,1
L	Gostota vseh gozdnih cest in PP1 v m/ha (E/pov)	11,9	8,6	1,8	8,6
M	Gostota vseh cest v m/ha (H/pov)	20,4	25,5	4,6	22,1

(Za izračun gostote smo uporabili površine vseh gozdov razen GPN, ukrepi niso dovoljeni. Varovalni gozdovi so vključeni.)

V GGO prevladujejo težke pravilne razmere. Ustrezno odprtih je 88.052 ha oz. 60 % gozdov. Preostalih 59.191 ha oz. 40 % gozdov je zaprtih. Terenske razmere sicer dopuščajo spravilo po tleh in po zraku, vendar v trenutnih razmerah (površine brez ustreznih gozdnih cest oz. žična sprava na javne ceste) spravilo ni mogoče. Površina zaprtih območij za spravilo po tleh znaša 42.000 ha, za spravilo po zraku pa okoli 17.200 ha, skupno torej okoli 59.200 ha gozdov (večnamenski gozdovi, GPN, ukrepi so dovoljeni in varovalni gozdovi z načrtovanim posekom). To narekuje gradnjo vlak (skrajšanje razdalje zbiranja) ter gradnjo gozdnih cest za skrajšanje razdalje vlačjenja lesa in možnost spravila z žlicnicami. Površine so trenutno opredeljene kot zaprte za spravilo.

Potencialno je terenov, ki dopuščajo spravilo po tleh 101.046 ha, po kolesih 8.400 ha in po zraku 37.196 ha.

Danes je v GGO evidentiranih 9.071 km gozdnih vlak, povprečna gostota gozdnih vlak na območjih kjer poteka spravilo s traktorji je 82 m/ha. V državnih gozdovih je odprtost dobra, 124 m/ha. Zasebni gozdovi so precej slabše odprti, tu je dosežena gostota vlak 71 m/ha. Povprečna pravilna razdalja v z vlakami odprtih predelih znaša 350 m. V obdobju 2011–2020 je bilo zgrajenih 631 km gozdnih vlak, odprtost se je povečala za 6 m/ha.

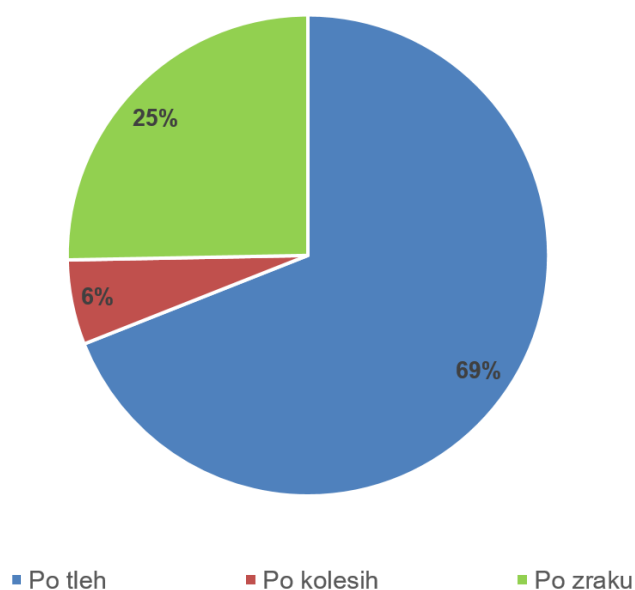
Traktorske polprikolice za izvoz lesa iz gozda so se do sedaj uporabljale predvsem pri izvajanju strojne sečnje in izvozu s forwarderji. Kar nekaj kmetij v GGO je opremljenih s traktorskimi prikolicami za izvoz lesa vendar razmejitev koliko lesa se je vlačilo ali vozilo s traktorsko prikolico ni jasna. Ocenjujemo, da se je les vozilo s površine 4.000 ha. Vožnje s traktorskimi prikolicami so začeli lastniki uporabljati in se s polprikolicami opremljati predvsem zaradi dolgih pravilnih razdalj.

Strojna sečnja se je do sedaj v GGO izvajala predvsem na območjih v državni lasti in sicer v Trnovskem gozdu, v manjšem obsegu se je strojno sečnjo izvajalo na območju idrijskih gozdov zaradi sanacije žledoloma, vetroloma ali zaradi potrebne sanitarne sečnje zaradi podlubnikov. Ocenjujemo, da je območij, kjer je strojna sečnja potencialno najugodnejši način sečnje, v GGO okoli 3 % vseh gozdov (brez GPN, ukrepi niso dovoljeni; varovalni gozdovi in GPN, ukrepi so dovoljeni so vključeni). Poleg osnovnih omejujočih dejavnikov (naklon terena, skalovitost, relief in današnja razvitost mehanizacije) je delež površine, kjer je strojna sečnja potencialno najugodnejši način sečnje, nizek tudi zaradi sestojnih razmer (mladovja, sestoji v obnovi, raznomerni sestoji), velikega deleža zaprtih gozdov ter velike lastniške in parcelne razdrobljenosti. Obstajajo pa še različne kombinacije sodobnih

tehnologij sečnje in spravila (strojna sečnja – ročna sečnja, strojna sečnja – spravilo s traktorjem, ročna sečnja – spravilo s forwarderjem, žičnično spravilo s procesorsko glavo in ročna sečnja...), ki niso zajete v oceno površine za strojno sečnjo in na podlagi katerih bi bile površine, primerne za izvedbo strojne sečnje, dejansko večje. Možnosti in omejitve za izvedbo strojne sečnje se bolj natančno opredelijo na nižjih ravneh načrtovanja (GGE, gojitveni načrt), dejanski načini sečnje pa se za konkretne objekte določijo pred izvedbo skupne izbire dreves za posek.

Preglednica 12: SPR–Razmere za sečnjo in spravilo

Način sečnje	Površina v ha	%
Klasično	142.843	97,0
Strojno	4.400	3,0
Način spravila	Površina v ha	%
Po tleh	101.647 (42.000 zaprto)	69,0
Po kolesih	8.400	5,7
Po zraku	37.197 (17.200 zaprto)	25,3

Slika 5: Odprtost gozdov (ha) glede na način spravila lesa

2 OPIS STANJA IN RAZVOJA GOZDOV

2.1 Lesna zaloga gozdov

Preglednica 13: Lesna zaloga gozdov (v m³/ha) po oblikah lastništva

	Podatki po gozdnogospodarskih načrtih GGE			Skupaj	Ocena na dan 31.12.2020*
	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti		
Iglavci	55	75	74	61	67
Listavci	186	196	166	186	211
Skupaj	241	271	240	247	278

*Ocena je izdelana na podlagi bilančne metode in korekcije s podatki Nacionalne gozdne inventure (2018)

Povprečna LZ v GGO znaša 247 m³/ha (36.774.101 m³) in sicer 61 m³/ha (9.081.863 m³) iglavcev in 186 m³/ha (27.692.238 m³) listavcev. Varovalni gozdovi, ki pokrivajo 28.849 ha (19,4 %) površine imajo povprečno LZ 203 m³/ha, medtem ko imajo večnamenski gozdovi povprečno LZ 258 m³/ha. Glede na izračun LZ po bilančni metodi na dan 31.12.2020, korigirane s podatki Nacionalne gozdne inventure iz leta 2018, je skupna LZ gozdov v GGO ocenjena na 278 m³/ha (41.389.474 m³).

V državnih gozdovih je povprečna LZ 271 m³/ha, v zasebnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti pa je LZ zelo podobna povprečju GGO. V LZ prevladujejo listavci (75 %), zaradi boljšega gospodarjenja in specifične razprostranjenosti (velike površine gozdov lokalnih skupnosti v alpskem delu GGO) je delež iglavcev nekoliko večji v državnih in gozdovih lokalnih skupnosti. Upošteva se samo večnamenske gozdove je LZ najvišja v RGR Jelova bukovja na globokih tleh (337 m³/ha) in RGR Jelova bukovja na plitvih tleh (353 m³/ha), najnižja pa v RGR Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamninah (147 m³/ha) in RGR Gozdovi toploljubnih listavcev na karbonatnih kamninah (168 m³/ha).

Preglednica 14: Sprememba lesne zaloge gozdov (v m³/ha)

Leto	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	47	80	127
1980	47	96	143
1990	45	101	146
2000	57	146	203
2010	64	166	230
2020	61	186	247

LZ v GGO iz desetletja v desetletje enakomerno narašča, in sicer se je od leta 1970 skupna LZ povečala za 120 m³/ha oziroma za 94 %. Povečanje deleža iglavcev je bilo 30 %, listavcev pa 133 %. To kaže predvsem na naravni potencial listavcev v GGO in velik delež gozdov pionirskih razvojnih stadijev nastalih z zaraščanjem kmetijskih površin, ki so nastali v preteklih petdesetih letih in prerasli iz pionirske razvojne faze.

V zadnjem desetletju se je v zasebnih gozdovih LZ povečala za 5 %, v državnih gozdovih pa za 7 %. LZ je ostala identična v RGR Podgorska bukovja na silikatnih kamninah, najbolj pa se je povečala v RGR Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah (11 %) in Alpska bukovja (12 %; vzrok je predvsem prehod nekaterih sestojev z nizko LZ v RGR Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP). V ostalih RGR je povečanje LZ v preteklem načrtovalskem obdobju velikostnega reda do 10 %.

2.2 Drevesna sestava

V drevesni sestavi prevladujejo listavci. Glavna graditeljica sestojev v GGO je bukev, ki se počasi vrača tudi na nekoč izkrčene površine, ki so se ponovno zarasle najprej z mehkiimi, kasneje pa s trdimi in plemenitimi listavci. Za lastniško kategorijo državnih gozdov je značilen med listavci večji delež bukve, med iglavci pa velik delež smreke in jelke, kot posledica večje ohranjenosti in boljšega upravljanja teh gozdov. Velik delež smreke lahko opazimo tudi v gozdovih lokalnih skupnosti, kar je povezano z velikimi površinami teh gozdov na Bovškem, kjer prevladujejo gozdovi RGR Alpsko bukovje z velikim deležem smreke. Tako ekološko, kot tudi gospodarsko, so zelo pomembni plemeniti listavci, ki se bodo zaradi preraščanja v prihodnje še okrepili. Pomen trdih listavcev je v GGO dvojen: Na eni strani gradijo panjevske in grmičaste gozdove na ekstremnejših legah (varovalna vloga), na drugi strani pa predstavljajo določen razvojni stadij v pionirskih gozdovih. Pri tem so zanimivi tudi za panjevski način gospodarjenja. Med njimi je potrebno izpostaviti zlasti robinijo, ki je ekonomsko najbolj zanimiva zaradi hitre rasti, kot tudi zaradi povpraševanja po njenih sortimentih. Med tujerodnimi vrstami velja omeniti še rdeči hrast, ki marsikje uspešno nadomešča manj konkurenčen graden. Poleg navedenih so v GGO prisotne tudi redke in ogrožene drevesne vrste: tisa, brek, skorš, božje drevce ali bodika, zelena jelša, črnika, trokrpi javor in rešeljika.

Preglednica 15: Drevesna sestava gozdov po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti		Skupaj	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Smreka	39	16,4	43	15,8	52	21,8	42	16,8
Jelka	6	2,3	24	8,8	2	0,7	9	3,8
Bor	7	3,1	6	2,1	14	5,7	8	3,1
Macesen	2	1,0	2	0,7	6	2,6	3	1,1
Drugi iglavci	0	0,0	0	0,1	0	0,0	0	0,0
Bukev	106	43,6	144	53,5	124	51,7	114	46,9
Hrast	10	4,1	5	1,7	2	0,8	8	3,1
Plemeniti listavci	30	12,3	23	8,4	8	3,5	26	10,4
Drugi trdi listavci	37	15,5	21	7,8	29	12,2	33	13,3
Mehki listavci	4	1,7	3	1,1	2	1,0	4	1,5
Iglavci	54	22,8	75	27,5	74	30,8	62	24,8
Listavci	187	77,2	196	72,5	165	69,2	185	75,2
Skupaj	241	100,0	271	100,0	239	100,0	247	100,0

Preglednica 16: Spremembe drevesne sestave gozdov v obdobju 1980–2020 (v % od LZ)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980	17,9	8,9	2,6	1,3	0,3	50,7	1,5	5,6	8,7	2,5
1990	18,4	8,5	2,9	1,5	0,4	50,5	2,6	4,1	9,4	1,6
2000	17,2	5,2	3,9	1,6	0,1	46,1	3,3	7,7	13,2	1,7
2010	18,2	4,4	3,8	1,3	0,1	45,4	3,1	9,4	12,7	1,6
2020	16,8	3,8	3,1	1,1	0,0	46,9	3,1	10,4	13,3	1,5

Delež bukve, ki je v GGO glavna drevesna vrsta, se v preteklem obdobju nekoliko povečal predvsem zaradi relativnega zmanjšanja ostalih vrst, predvsem iglavcev. Zmanjševanje deleža iglavcev ima različne vzroke, ki pa skupaj prispevajo k generalnemu zmanjševanju iglavcev v gozdovih GGO. Zmanjševanje smreke je predvsem posledica zelo obsežnih sanitarnih posekov zaradi gradacije podlubnikov, delež bora in macesna se zmanjšuje predvsem ker se vrsti slabo pomlajujeta, zaradi prevladujočih starejših sestojev teh vrst je bilo zmanjšanje pričakovano. Močno se je znižal tudi delež jelke. Pojav je verjetno posledica širših in že več stoletij trajajočih zakonitosti alternacije drevesnih vrst, ki je značilen za celotni evropski prostor in je danes zaradi podnebnih sprememb postal še kompleksnejši. Pričakovati je, da se bo delež jelke v prihodnje še zmanjševal, saj je kar 42 % LZ jelke v V.

debelinskem razredu. Kako hitro, pa je v večji meri odvisno od gozdnogospodarskih ukrepov. Povečanje deleža plemenitih in trdih listavcev je predvsem posledica povečevanja površine gozdov v preteklem obdobju in deleža pionirskih gozdov ki jih te vrste gradijo.

2.3 Debelinska struktura gozdov

Glede na debelinsko zgradbo gozdov v GGO se največji delež LZ (24,7 %) nahaja v II. debelinskem razredu (premer 20–29 cm). Medtem ko pri iglavcih delež LZ po debelinskih razredih s premerom narašča in je najvišji v V. debelinskem razredu (30,3 %), je pri listavcih delež največji v II. debelinskem razredu (27,3 %) in nato pada z naraščanjem debeline. V zasebnih gozdovih je delež debelega drevja iglavcev v LZ (nad 50 cm) nekoliko nižji (28,7 %) kot v državnih gozdovih (36,8 %), sicer pa za iglavce in listavce vseh sektorjev lastništva veljajo enaki trendi preraščanja kot na nivoju GGO. Delež debelega drevja iglavcev je skladen z trendi upadanja deleža iglavcev v gozdovih GGO.

Preglednica 17: Lesna zaloga gozdov GGO in njena sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I.	II.	III.	IV.	V.	m ³ /ha	%
premer	10–19	20–29	30–39	40–49	50 in več		
Smreka	3,3	7,1	8,6	9,9	12,7	41,6	16,8
Jelka	0,5	1,1	1,6	2,2	3,9	9,3	3,8
Bor	0,8	1,5	2,2	1,8	1,3	7,6	3,1
Macesen	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	2,7	1,1
Drugi iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	14,6	29,9	29,4	23,7	18,4	116,1	46,9
Hrast	1,4	1,9	1,7	1,4	1,3	7,7	3,1
Plemeniti listavci	4,2	7,5	6,0	4,5	3,6	25,8	10,4
Drugi trdi listavci	8,2	10,4	6,3	4,4	3,6	32,9	13,3
Mehki listavci	0,7	1,1	0,8	0,6	0,4	3,6	1,5
Iglavci	4,9	10,2	13,0	14,5	18,6	61,4	24,8
Listavci	29,1	50,8	44,2	34,6	27,3	186,0	75,2
Skupaj	34,0	61,0	57,2	49,1	45,9	247,3	100,0

V RGR–ih Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah, Gorska bukovja na karbonatnih kamninah, Zgornjegorska bukovja, Toploljubna bukovja in Gozdovi toploljubnih listavcev na karbonatnih kamninah ima LZ podobno debelinsko razporeditev kot je povprečje GGO.

Tudi v RGR–ih Podgorska bukovja na silikatnih kamninah, Alpska bukovja, Jelova bukovja na plitkih tleh in Jelova bukovja na globokih tleh imajo podobno sestavo LZ po debelinskih razredih kot je povprečje GGO, vendar so opazni zelo veliki deleži iglavcev v V. debelinskem razredu (40,4 %, 34,7 %, 39,3 % in celo 46,4 % jelke).

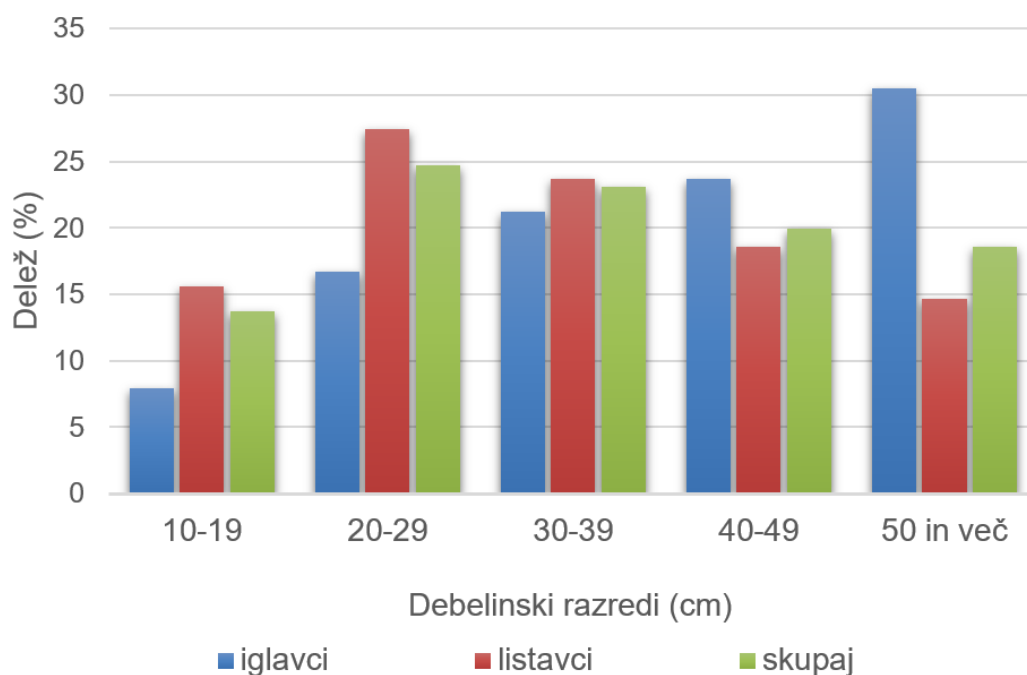
V RGR Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah je opaziti največjo koncentracijo LZ v IV. debelinskem razredu (32,1 %), kar je predvsem posledica ohranjanja avtohtonih sestojev hrasta.

Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah in Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah kažejo koncentracijo LZ v II. debelinskem razredu (30,6 % in 29,6 %), kar kaže na to, da so ti gozdovi starejšega nastanka in so že prerasli najtanjše pionirske faze.

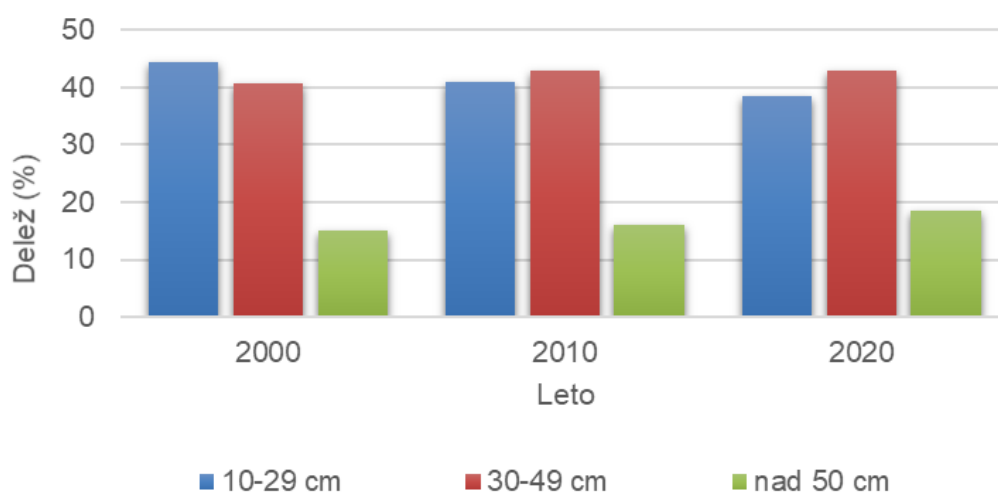
V RGR Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamninah je opazen velik delež LZ listavcev v I. in II. debelinskem razredu (56,5 %), kar je posledica panjevskega načina gospodarjenja s kratkimi proizvodnimi dobami.

Na nivoju GGO se je tudi v preteklem desetletju nadaljeval trend zmanjševanja LZ v razširjenem debelinskem razredu 10–29 cm ter povečevanja LZ v razširjenem debelinskem razredu nad 50 cm (Slika 6), kar je posledica preraščanja drevja, pomanjkanja drogovnjakov ter podaljševanja pomladitvenih dob. Gozdni sestoji v GGO se starajo, kar je z vidika lesne mase sicer ugodno, vendar bi nadaljevanje takšnega trenda v prihodnosti lahko ogrozilo trajnost donosov gozdov.

V preteklem desetletju je bil največji delež LZ v II. debelinskem razredu. Glede na preteklo desetletje se je na nivoju GGO delež LZ najbolj zmanjšal v III. in IV debelinskem razredu (–1,3 %). Delež LZ v debelinskem razredu nad 50 cm pa se je povečal za 2,5 %; pri iglavcih se pri smreki in jelki (obe +3,4 %) kljub obsežnim sanitarnim posekom trend povečevanja deleža dreves V. debelinskega razreda nadaljuje.

Slika 6: Debelinska zgradba gozdov, ločeno na iglavce, listavce in skupaj

Slika 7: Spremembe debelinske strukture gozdov v obdobju 2000–2020

2.4 Prirastek

Kakor pri LZ tudi v letnem prirastku v GGO prevladujejo listavci. V zasebnih gozdovih je prirastek listavcev zaradi hitrega priraščanja gozdov mlajših razvojnih faz, nastalih z zaraščanjem kmetijskih površin največji, medtem ko je prirastek iglavcev zaradi boljše zasnove in daljše tradicije načrtnega trajnostnega gospodarjenja v državnih gozdovih večji od prirastka v gozdovih lokalnih skupnosti in zasebnih gozdovih.

Preglednica 18: Letni prirastek gozdov po oblikah lastništva

	Oblike lastništva(m ³ /ha)			Skupaj
	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	
Iglavci	1,5	1,8	1,6	1,6
Listavci	4,9	4,3	3,3	4,6
Skupaj	6,4	6,1	4,9	6,2

Nadpovprečne prirastke iglavcev najdemo v RGR Jelova bukovja na globokih tleh (3,8 m³/ha) in Jelova bukovja na plitkih tleh (3,4 m³/ha), prirastki listavcev pa so največji v RGR Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah (7,7 m³/ha) in v RGR Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah (6,3 m³/ha). Skupaj najbolj priraščajo sestoji RGR Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah (10,8 m³/ha), RGR Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah (8,3 m³/ha) in RGR Jelova bukovja na globokih tleh (8,2 m³/ha). Najnižji skupni prirastek pa imajo RGR Varovalni gozdovi (4,3 m³/ha) in RGR Gozdovi toploljubnih listavcev na karbonatnih kamninah (4,8 m³/ha).

Preglednica 19: Letni prirastek gozdov in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	10–19	20–29	30–39	40–49	50 in več	m ³ /ha	%
Iglavci	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	1,6	25,8
Listavci	1,5	1,5	0,9	0,5	0,2	4,6	74,2
Skupaj	1,8	1,9	1,3	0,8	0,5	6,2	100,0

V preteklem desetletju se porazdelitev letnega prirastka gozdov po debelinskih razredih ni znatno spremenila. Listavci imajo še naprej največji letni prirastek v vseh debelinskih razredih razen v najdebelejšem razredu, kjer iglavci nekoliko bolje priraščajo. Spodbudno je tudi dejstvo, da se kljub obsežnim ujmam v preteklem desetletju prirastek gozdnih sestojev ni znatno spremenil v nobenem debelinskem razredu. Problem ostaja nizek prirastek drevesnih vrst, ki se koncentrirajo v V. debelinskem razredu (jelka, rdeči bor).

Preglednica 20: Sprememba letnega prirastka gozdov (v m³/ha)

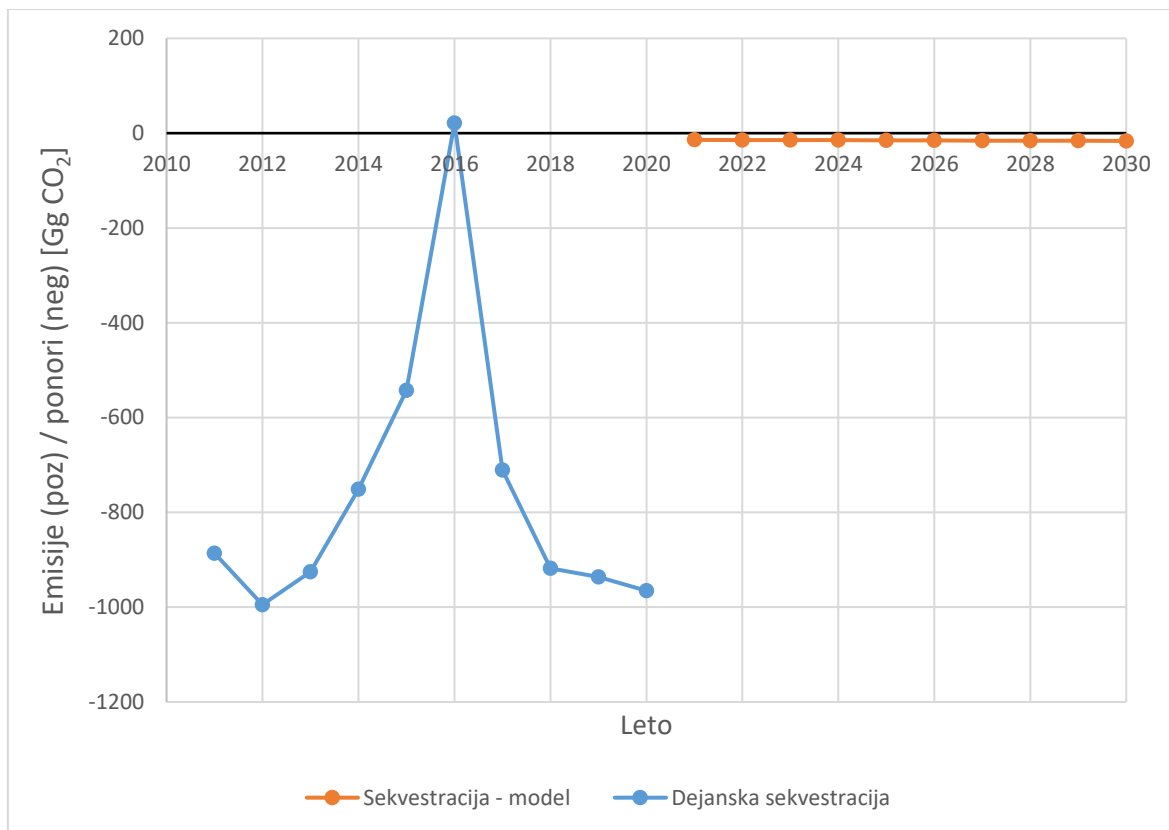
Leto	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	1,2	2,0	3,2
1980	1,2	2,8	4,0
1990	1,0	2,4	3,4
2000	1,3	3,8	5,1
2010	1,6	4,5	6,1
2020	1,6	4,6	6,2

2.5 Ponori ogljika

Ponori ogljika so za preteklo desetletje izračunani na podlagi podatkov o LZ na dan 31.12.2010 za vse gozdove v GGO in letnega bilančnega izračuna na podlagi odstotka priraščanja ter realiziranega poseka. Ocena ponorov ogljika za obdobje 2021–2030 je

izdelana na podlagi ocene LZ za leto 2020, odstotek priraščanja izračunan iz podatkov načrtov GGE za leto 2020 in načrtovanega možnega poseka za obdobje 2021–2030.

Gozdovi v GGO so bili v obdobju 2011–2020 vir ponorov ogljika, in sicer je znašala povprečna letna vrednost ponorov 761 Gg CO₂. Ponora CO₂ v letu 2016 zaradi povečanega sanitarnega poseka ni bilo, po dokončanih sanacijah gozdov in s tem zmanjšanjem poseka pa se ponori ogljika v GGO znova povečujejo.

Slika 8: Ponori ogljika

3 PRESOJA GOSPODARJENJA IN OPREDELITEV TEMELJNIH PROBLEMOV

3.1 Presoja izvedbe načrtovanih ukrepov v preteklem obdobju

3.1.1 Posek

Preglednica 21: Primerjava poseka z načrtovanim možnim posekom.

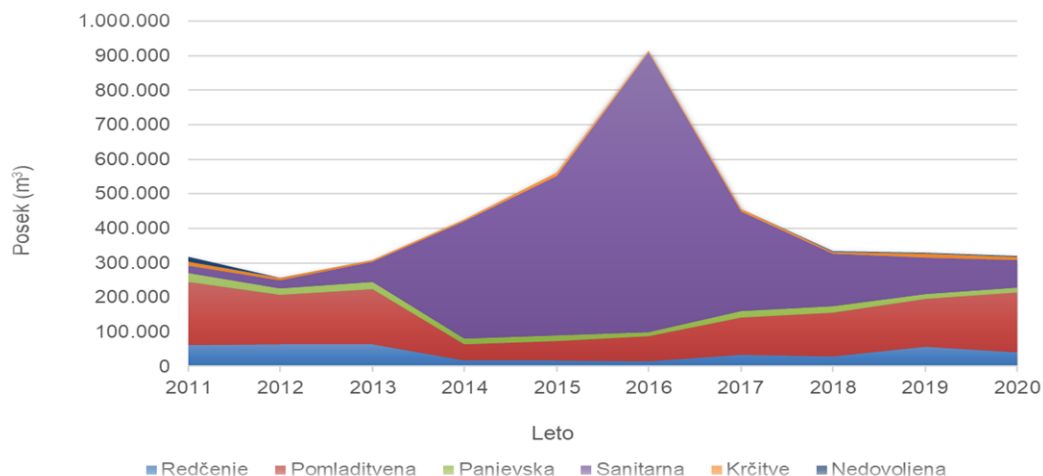
Lastništvo		Načrtovani posek*	Realizirani posek	Realizacija načrtov. poseka	Realizirani posek	Povprečno drevo	Delež poseka po Razšir. debelinskih stopnjah		
		m ³	m ³	%	m ³ /ha	m ³	A	B	C
Državni gozdovi	Iglavci	515.180	669.312	129,9	19,9	1,35	11,0	40,1	48,9
	Listavci	981.940	546.451	55,7	16,2	0,60	32,9	44,5	22,6
	Skupaj	1.497.120	1.215.763	81,2	36,1	0,86	20,8	42,1	37,1
Zasebni gozdovi	Iglavci	1.147.903	1.089.887	94,9	11,0	1,05	15,2	54,2	30,6
	Listavci	3.229.086	1.493.777	46,3	15,1	0,43	41,8	46,3	11,9
	Skupaj	4.376.989	2.583.663	59,0	26,1	0,57	30,6	49,6	19,8
Gozdovi lokalnih skupnosti	Iglavci	116.255	42.665	40,0	2,7	0,91	20,1	54,7	25,2
	Listavci	213.509	40.138	20,0	2,5	0,36	45,3	44,3	10,4
	Skupaj	329.764	82.803	30,0	5,2	0,52	32,3	49,7	18,0
Skupaj	Iglavci	1.779.338	1.801.863	101,3	12,1	1,14	13,7	49,0	37,3
	Listavci	4.424.535	2.080.366	47,0	14,0	0,46	39,5	45,8	14,7
	Skupaj	6.203.873	3.882.229	62,6	26,1	0,64	27,6	47,2	25,2

V GGO je bilo v letih 2011–2020 posekanih 3.882.229 m³ lesa kar predstavlja realizacijo 62,2 % načrtovanega poseka. Največji delež realizacije zaradi naravnih danosti in zgodovine načrtnega gospodarjenja dosegajo državni gozdovi, kjer je skupna realizacija načrtovanega poseka 81,2 %. Na realizacijo preteklega načrtovalskega obdobja so znatno vplivale naravne razmere, predvsem žledolom leta 2014 in gradacije podlubnikov, ki so mu sledile. Opazno povečan posek iglavcev (do 236 % povprečnega letnega načrtovanega poseka) smo beležili v letih 2014–2017, kar se je posledično odražalo v zmanjšani sečnji listavcev, tako da je v državnih gozdovih skupna realizacija načrtovanega poseka listavcev v obdobju le 55,7 %.

Specifični naravni pogoji načrtovalskega obdobja so razvidni tudi v primerjavi s prejšnjim obdobjem. Posek iglavcev je večji za kar 82,3 %, posek listavcev pa za 10,4 %. Trend večjega sanitarnega poseka iglavcev v obdobju 2014–2017 lahko zasledimo tudi v zasebnih gozdovih, kjer je realizacija načrtovanega poseka iglavcev kar 94,9 %, realizacija poseka listavcev pa je zaradi razdrobljenosti posesti in nizkega zanimanja lastnikov za posek ostala na 46,3 %. Ujme preteklega obdobja so tudi razlog za večjo količino poseka glede na prejšnje obdobje (posek iglavcev je bil 191 % večji, listavcev pa 94 % večji). Najmanjši posek in realizacijo dosegajo gozdovi lokalnih skupnosti, čeprav je pri poseku iglavcev mogoče zaznati povečanje poseka v letih ujm in v letih 2019 in 2020, ko je prišlo na Bovškem do gradacij podlubnikov in vetrolomov. Kljub temu ostaja realizacija izredno nizka (30,0 %), kar lahko pripišemo velikemu deležu varovalnih gozdov oz. gozdov z težkimi terenskimi razmerami (Bovško) ter nizkemu interesu za gospodarjenje z gozdovi in slabi organizaciji dela.

Zaradi povečanega obsega sanitarnih sečenj je opazen tudi izostanek negovalnih sečenj in načrtovanih pomladitvenih sečenj (velik delež sanitarnih sečenj so bile sicer tudi

pomladitvene). Edino območje, ki je bilo močno poškodovana po ujmah in spremenjene razmere še niso upoštevane v GGN GGO je GGE Kanomlja.

Slika 9: Dinamika sečnje po letih

Preglednica 22: Posek po skupinah vrst poseka in oblikah lastništva

		Negovalni posek			Sanitarni vzroki	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	% od LZ	% od P
		Redčenje	Pomladitveni ¹	Prebiralni					
Skupaj					Poseka ²				
Iglavci	m ³	150.810,0	401.514,0	11.458,0	1.181.154,0	49.347,0	7.580,0	19,7	75,8
	%	8,4	22,3	0,6	65,6	2,7	0,4		
Listavci	m ³	251.035,0	837.566,0	36.091,0	816.334,0	120.847,0	18.493,0	7,5	30,6
	%	12,1	40,3	1,7	39,2	5,8	0,9		
Skupaj	m ³	401.845,0	1.239.080,0	47.548,0	1.997.488,0	170.194,0	26.074,0	10,5	42,3
	%	10,4	31,9	1,2	51,5	4,4	0,7		
Zasebni gozdovi									
Iglavci	m ³	106.561,0	274.917,0	8.060,0	661.817,0	31.479,0	7.052,0	20,1	71,6
	%	9,8	25,2	0,7	60,7	2,9	0,6		
Listavci	m ³	164.288,0	607.983,0	31.747,0	583.322,0	89.751,0	16.685,0	8,1	30,9
	%	11,0	40,7	2,1	39,1	6,0	1,1		
Skupaj	m ³	270.850,0	882.900,0	39.807,0	1.245.139,0	121.230,0	23.737,0	10,8	40,7
	%	10,5	34,2	1,5	48,2	4,7	0,9		
Državni gozdovi									
Iglavci	m ³	43.730,0	117.136,0	2.721,0	489.866,0	15.354,0	504,0	26,6	112,1
	%	6,5	17,5	0,4	73,2	2,3	0,1		
Listavci	m ³	77.589,0	213.930,0	3.201,0	222.169,0	28.096,0	1.467,0	8,3	37,8
	%	14,2	39,1	0,6	40,7	5,1	0,3		
Skupaj	m ³	121.318,0	331.066,0	5.922,0	712.035,0	43.450,0	1.971,0	13,3	59,6
	%	10,0	27,2	0,5	58,6	3,6	0,2		
Gozdovi lokalnih skupnosti									
Iglavci	m ³	519,0	9.461,0	676,0	29.470,0	2.514,0	25,0	3,6	16,5
	%	1,2	22,2	1,6	69,1	5,9	0,1		
Listavci	m ³	9.158,0	15.653,0	1.143,0	10.843,0	3.000,0	341,0	1,5	7,7
	%	22,8	39,0	2,8	27,0	7,5	0,8		
Skupaj	m ³	9.677,0	25.114,0	1.819,0	40.313,0	5.514,0	366,0	2,2	10,6
	%	11,7	30,3	2,2	48,7	6,7	0,4		

¹Tudi posek na panj in posek za umetno obnovo (opomba: razmerja se prikažejo v tekstu v % od celotnega pomladitvenega poseka)

²Združuje posek zaradi sanitarnih vzrokov v okviru varstveno–sanacijskih sečenj ter rednih negovalnih sečenj

3.1.2 Gojitvena, varstvena in druga dela

Preglednica 23: Opravljena gojitvena, varstvena dela in dela za nego habitatov v GGO

Vrsta dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Državni gozdovi				
Obnova	ha	2.165	270	0,1
Nega	ha	6.965	1.690	0,2
Varstvo	dni	3.051	2.254	0,7
Nega habitatov	dni	4.312	110	0,0
Zasebni gozdovi				
Obnova	ha	3.647	314	0,1
Nega	ha	10.063	665	0,1
Varstvo	dni	3.145	6.408	2,0
Nega habitatov	dni	4.468	1.132	0,3
Gozdovi lokalnih skupnosti				
Obnova	ha	102	2	0,0
Nega	ha	302	33	0,1
Varstvo	dni	67	1.467	21,9
Nega habitatov	dni	1.610	4	0,0
Skupaj				
Obnova	ha	5.914	586	0,1
Nega	ha	17.329	2.388	0,1
Varstvo	dni	6.263	10.129	1,6
Nega habitatov	dni	10.431	1.246	0,1

Kot je razvidno iz tabele je bila dinamika izvedbe načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v preteklem desetletju zelo nizka. Predvsem to velja za obnovo in nego gozdov medtem ko so se varstvena dela izvedla celo v povečanem obsegu. Na realizacijo načrtovanih del v ureditvenem obdobju 2011–2020 so najbolj vplivale naravne ujme delno pa še omejen obseg proračunskih sredstev za sofinanciranje del ter sama višina sredstev za posamezno delo.

Naravne ujme in gradacije podlubnikov po letu 2014 bodo močno povečale potrebe po gojitvenih in varstvenih delih v naslednjih letih in postavile nove prioritete pri njihovi izvedbi. Pri letnem načrtovanju gojitvenih in varstvenih del smo se zaenkrat osredotočali predvsem na nujne ukrepe za sanacijo poškodb gozdnih sestojev. Prednostno so se še vedno izvajale sanacijske sečnje.

Vzroki nižje realizacije načrta pri obnovi in predvsem negi v zasebnih gozdovih so tudi v drobni posesti in z njo povezani majhni navezanosti lastnikov na gozd. Pomemben razlog za odstopanje izvedbe od načrtovanega je v zasebnih gozdovih tudi sistem sofinanciranja. Zaradi ugodnejših meril in relativno višjih sredstev pri sofinanciranju varstvenih del (predvsem protipožarno varstvo), je realizacija le teh bistveno boljša kot je realizacija negovalnih del.

Realizirano je bilo 10 % načrtovanega obsega obnove gozdov. Nizka realizacija je posledica zelo majhnega obsega priprave sestojev na naravno obnovo, ki je dosegla le 8 % načrtovanega - večji del pomladitvenih sečenj so se namreč izvajale preko sanitarnih sečenj brez priprave sestojev. Sadnja s setvijo je bila realizirana v državnih gozdovih 85 %, v zasebnih pa v 77 %. Posajeno je bilo 525.358 sadik, od tega 421.841 sadik iglavcev in 103.517 sadik listavcev. Na hektar obnovljene površine je bilo v povprečju posajenih 2.640 sadik. Sadike so bile vzgojene pretežno iz semena, nabranega v semenskih enotah v dinarskem in predalpskem območju. V nekaterih letih je primanjkovalo sadik manjšinskih vrst listavcev, kar pa ni bistveno vplivalo na dinamiko obnove. Sadnjo smo izvajali spomladanskem in jesenskem obdobju. Uspeh sadnje je bil večinoma dober, slabši predvsem v letih 2015 in 2016, ko je bila pomladanska suša. Vrstna sestava sadik za obnovo s sadnjo se je, glede na preteklo obdobje, spremenila v korist listavcev.

Ukrepi nege gozda so bili izvedeni v skupnem deležu 10 % načrtovanega (v zasebnih gozdovih pod 10 %). Glavni razlog za nizko realizacijo nege so naravne ujme, saj je bilo

potrebno zagotoviti pravočasno sanitarno sečnjo iglavcev in v zasebnih gozdovih nepripravljenost lastnikov z drobno gozdno posestjo za izvedbo teh del.

Zaradi naravnih ujm je bil obseg varstvenih del pričakovano višji, kot je bilo načrtovano, čeprav v obsegu prevladuje protipožarno varstvo (gradnja in vzdrževanje protipožarnih presek). Z dosledno izvedbo varstvenih del smo poskušali zmanjšati poškodbe gozdnih sestojev zaradi podlubnikov in zaradi objedanja po divjadi.

V okviru ukrepov nege habitatov so se izvajala dela za divjad kot je čiščenje in vzdrževanje grmišč (5 ha), ročna košnja travnikov (390 ha) in sadnja plodonosnih drevesnih vrst (25 sadik).

Kakovost izvedbe gojitveno varstvenih del je variirala. V državnih gozdovih je bila odvisna predvsem od izbranega izvajalca, v zasebnih gozdovih pa od navezanosti lastnika na gozd in s tem povezane tradicije izvajanja del v svojem gozdu.

Preglednica 24: Izvedeni dodatni ukrepi za nego habitatov

Ukrep	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Naravni razvoj biotopov (ha)	110	9	0	119
Ohranjanje biotopov–sečnja in nega (ha)	0	400	0	400
Puščanje stoječe biomase v gozdu (m ³)	0	0	0	0

3.1.3 Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic

Realizacija gradenj gozdnih cest je bila v preteklem ureditvenem obdobju izredno nizka. Za preteklo 10 - letno obdobje je bilo načrtovano 205 km novogradenj gozdnih cest. Zgradilo se je le 23,6 km kar predstavlja le 11,5 % realizacijo. To je bil tudi temeljnih vzrokov za nizko realizacijo načrtovanega možnega poseka. Realizacija možnega poseka je bila sicer dokaj dobra zaradi izvedbe sanitarnih sečenj, vendar so se te izvajale pretežno v odprtih gozdovih v večjem obsegu, kot je bil načrtovani možni posek.

Območni gozdnogospodarski načrt za obdobje 2011–2020 je glede na dejstvo, da je bilo 40 % gozdov v GGO zaprtih z gozdnimi vlakami, predvidel, da bi bilo potrebno za realizacijo možnega poseka in izboljšanja odprtosti z gozdnimi vlakami zgraditi letno kar okoli 400 km gozdnih vlak. Pri tem je bila upoštevana optimalna odprtost, ki zagotavlja realizacijo možnega posega glede na zastavljene cilje. Zastavljen cilj je bil zelo optimističen, saj je realizacija gradenj gozdnih vlak dosežen le skromnih 16 %. Nizek obseg gradenj gozdnih prometnic je posledično pripomogel k komaj 62,6 % realizaciji poseka. Glavni razlog nizke realizacije gozdnih gradenj in posledično nizka realizacija poseka je v okoliščinah, ki so za lastnike gozdov nepredvidljive. Lastniki gozdov se srečajo z neznanimi izvajalci del, neznanimi razmerami na trgu z gozdnimi lesnimi sortimenti. Propadi vrste lesnopredelovalnih obratov v GGO. Zelo pomemben razlog je velika razdrobljenost gozdne posesti in posledično nenavezanost lastnikov na gozd.

Vsaj deloma omili slabo odprtost z gozdnimi prometnicami izgradnja 10,7 km protipožarnih presek, ki odpirajo gozdove. V GGO so protipožarne preseke večinoma grajene z elementi gozdnih cest.

Na obseg gradenj je pomembno vplivala možnost sofinanciranja gradenj gozdnih prometnic iz sredstev PRP. Odločilen dejavnik, ki je pospešil gradnje, tako gozdnih cest kot gozdnih vlak, je bil tudi žledolom v letu 2014. V primeru, da se gradnja gozdne infrastrukture ne bi

sofinancirala iz sredstev PRP in GGO ne bi prizadel a naravna ujma bi bil obseg gradenj še bistveno nižji.

Preglednica 25: Priprava, gradnja in rekonstrukcija gozdnih prometnic (podatki so v m)

Vrsta del	Državni gozdovi	Zasebni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava in gradnja gozdnih vlak	223.769	364.037	43.619	631.425
Rekonstrukcija gozdnih vlak	18.175	74.692	8.950	110.817
Gradnja gozdnih cest	6.527	17.044	0	23.570
Rekonstrukcija gozdnih cest	0	0	0	0
Gradnja protipožarnih presek	0	9.595	1.150	10.745

V GGO imamo 1.207 km gozdnih cest, vsako leto vzdržujemo 50 % le - teh. V zadnjih letih je obseg sredstev pristojbin in sredstev proračuna nekoliko višji, posledično se letno vzdržuje več gozdnih cest. Občine na javnih razpisih izbirajo v glavnem dobre izvajalce, ki so tudi ustrezno opremljeni in je vzdrževanje kvalitetno. Težišče dela je bilo pri vzdrževanju in obnovi vozišča od 65–70 % (manjše razlike med posameznimi občinami) vrednostni obseg (obnova vozišča z nasipnim materialom, profiliranje, komprimiranje in stabilizacija vozišč). Letni program vzdrževanja gozdnih cest se priprav na osnovi kategorij, stanja gozdnih cest in predvidenih sečnjah v določenih območjih. Na ZGS skrbimo, da ohranimo kolikor se le da z razpoložljivimi sredstvi, stanje varne uporabe gozdnih cest. Nekatere občine poleg prej omenjenih sredstev za vzdrževanje dodajo še lastna sredstva predvsem za gozdne ceste, ki peljejo do gorskih kmetij in v turistično obiskane predele gozdov. GGO je v preteklem desetletju prizadelo več ujem najmočnejše žled 2014. Poškodbe na gozdnih prometnicah se je v glavnem saniralo s sredstvi rednega vzdrževanja, katerim so občine dodale lastna sredstva. Izredno visok delež škod po ujmah beležimo v letu 2014, in sicer v višini 700.000 EUR. V prvem letu se je večinoma iz sredstev rednega vzdrževanja gozdnih cest saniralo 67 % škod. Preostalo škodo nastalo v letu 2014 se je saniralo v letu 2015 ravno tako iz sredstev rednega vzdrževanja gozdnih cest. Lastniki so v okviru PRP pridobili evropska sredstva za gradnjo gozdnih prometnic po ujmah poškodovanih gozdov. Gradnjo gozdnih prometnic se je sofinanciralo 81 lastnikom gozdov v skupni vrednosti 238.060 EUR.

3.1.4 Gozdarsko svetovanje in razvoj podeželja

V preteklem obdobju so lastniki gozdov v okviru PRP lahko za različne namene pridobivali evropska sredstva. To je ugodno vplivalo na razvoj gospodarjenja z gozdovi v zasebnih gozdovih. Poleg sofinanciranj po ujmah poškodovanih gozdov so lastniki lahko pridobili sredstva za gradnjo gozdnih prometnic. V preteklem obdobju je bilo s pomočjo sredstev PRP zgrajenih 5 km gozdnih cest in 45 km traktorskih vlak. Za gospodarjenje z gozdovi so bili z novimi prometnicami odprti predvsem gozdni predeli, kjer je bilo pred tem gospodarjenje zaradi pomanjkanja gozdnih prometnic močno oteženo. V letih po naravnih ujmah od 2014 do 2019 je bilo večina sredstev v okviru PRP namenjena za gradnjo infrastrukture v območja po ujmah poškodovanih gozdov. Del gozdnih vlak je bilo sofinancirano tudi iz občinskih sredstev, nekatere občine spodbujajo tudi nabavo gozdarske opreme.

V okviru PRP je bil za delo v gozdu nabavljen forwarder, žičnica za spravilo lesa, 4 gozdarski traktorji, 14 gozdarskih prikolic ter večje število traktorskih vitlov in ostale dodatne opreme za sečnjo in spravilo lesa. Prejemniki podpor so pogosto lastniki gozdov z opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK), ki opravljajo dela v gozdovih drugih lastnikov. V zadnjem desetletju je bilo v GGO ustanovljeno 31, predvsem manjših

gozdarskih podjetij in samostojnih podjetnikov. Več lastnikov je na svojih kmetijah uvedlo gozdarsko dopolnilno dejavnost. ZGS je v okviru PRP izvajal tudi tečaje za varno delo z motorno žago in traktorjem, srednje gozdarske šole pa usposabljanja za pridobitev NPK za gozdarstvo, ki jo je v zadnjem desetletju pridobilo 75 tečajnikov.

Javna gozdarska služba je v okviru svojega dela s svetovanjem in različnimi prireditvami aktivno promovirala rabo lesa. Na področju rabe lesa v tem obdobju beležimo pozitivne trende.

V GGO so v preteklem desetletju pričele z delovanjem tri večje kotlovnice na biomaso in sicer v predelu Čepovanske doline (velika količina manjvrednih sortimentov po žledolomu), v Ajdovščini podjetje Mlinotest in Občina Bovec. ZGS je evidentiral še 10 manjših daljinskih ogrevanj, gre za posamezne večje kmetije oziroma skupino individualnih stanovanjskih hiš. V GGO smo evidentirali deset večjih lesnopredelovalnih obratov, ki skupaj porabijo na leto do 100.000 m³ lesne mase in še nekaj manjših novih žag na kmetijah, ki so bile sofinancirane s sredstvi PRP. V GGO se kar 40–50 % gospodinjstev, predvsem individualnih hiš, ki se ogreva z drvmi. V GGO se po oceni za ogrevanje porabi kar okoli 81.000 m³ drvi.

ZGS lastnike gozdov aktivno spodbuja tudi k povezovanju za izvedbo različnih aktivnosti. V GGO delujejo tudi štirje strojni krožki (Cerkno, Goriška, Zgornje Posočje in Baška grapa), kjer se združujejo posamezni lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč predvsem z namenom zagotavljanja strojne opreme in nudenja medsebojne pomoči. Lastniki gozdov so se v več primerih povezali tudi ob gradnji gozdnih prometnic.

Preglednica 26: Izobraževanja za lastnike gozdov v obdobju 2011–2020

	Vrsta izobraževanja				Skupaj
	Predavanja	Ekskurzije	Delavnice	Usposabljanja za varno delo	
Število dogodkov	24	5	17	63	109
Število udeležencev	927	288	405	1125	2745

3.1.5 Posegi v gozd in gozdni prostor

GGO je prostorsko zelo raznoliko, kar se odraža tudi v velikem številu posegov v gozdni prostor, ki se z vsakim letom in med načrtovalnimi obdobji povečujejo. Krčitve v kmetijske namene so med posegi v prostor najštevilčnejše (51 %), njihovo število in obseg po letih znotraj načrtovalnega obdobja pada. Posegi povezani z kmetijsko dejavnostjo so številni predvsem na kmetijsko bolj intenzivno obdelanih področjih Goriških Brd, Vipavske doline in Goriškega, kjer je površina gozda na nekaterih območjih že sedaj nizka. Večinoma gre za krčitve z namenom vzpostavitve trajnih nasadov sadja, trte ali oljčnikov. Na kmetijsko intenzivno obdelanih področjih je proces zaraščanja in ponovne vzpostavitve kmetijskih površin stalno prisoten, je pa potrebno usmerjati krčitve na način, da se ohranja površina gozda in sestoji z boljšo zasnovo. V drugih predelih GGO prevladujejo krčitve gozda povezane z zaokrožitvijo pašnih površin zaradi uveljavljanja evropskih subvencij za kmetijstvo. Na področju infrastrukture in urbanizacije številne posege predstavljajo stanovanjski in pomožni kmetijski objekti, ki se zaradi zaostrenih pogojev za gradnjo na kmetijskih površinah selijo na robne površine gozda. Površina gozda, ki se izkrči za te namene, pa je majhna (14 % celotne površine krčitev gozdov). Z velikim razvojem turistične panoge je glede na preteklo obdobje opazen tudi porast vlog z namenom izdelave nastanitvenih kapacitet (glamping), nadelavo kolesarskih poligonov in prog ter ureditev turističnih poti. Predvidevamo, da se bo rast števila posegov v gozdni prostor nadaljevala tudi v prihodnje.

V GGO je evidentiranih 218 odlagališč odpadkov. Od tega je 9 % takih, katerih volumen odpadkov presega 100 m³. Manjša ilegalna odlagališča odpadkov v gozdovih se večinoma nahajajo v bližini večjih krajev in so posledica ilegalnega odlaganja gospodinjskih in gradbenih odpadkov krajanov. Število tovrstnih odlagališč je mogoče zmanjšati le z osveščanjem lastnikov gozdov in prebivalstva.

Preglednica 27: Krčitve gozdov v obdobju 2011–2020 po namenu

Urbanizacija	Infrastruktura	Namen krčitev (ha)			Skupaj
		Kmetijstvo	Energetika	Drugo	
70	29	547	21	44	711

3.1.6 Pregled vlaganj v gozdove v obdobju 2011–2020

Preglednica 28: Vlaganja v gozdove (v EUR) v obdobju 2011–2020

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Obnova gozdov	491.000	792.000	4.000	1.287.000
Nega gozdov	351.000	835.000	18.000	1.204.000
Varstvo gozdov	535.000	197.000	115.000	847.000
Biomeliorativna in druga dela	283.000	9.000	0	292.000
Gozdne prometnice	5.709.900	2.061.890	0	7.771.790
Skupaj	7.369.900	3.894.890	137.000	11.401.790

Če primerjamo samo subvencionirana vlaganja v gozdove ugotovimo, da so se porabljena sredstva za obnovo in nego prepolovila iz obdobja 2001–2010 na obdobje 2011–2020, za varstvena dela so se trikrat povečala, za biomeliorativna dela pa so ostala na istem nivoju.

Do 2014 smo vzpodbude obračunavali samo po nacionalni shemi, od tega leta dalje pa še iz naslova Programa razvoja podeželja, ki je postal pomemben dodatni vir sofinanciranja gojitveno varstvenih del in izgradnje gozdnih prometnic (vlake, ceste). Tako smo samo iz naslova PRP v letih 2014–2020 za gojitveno varstvena dela obračunali za kar 914.014 EUR, največ za posek in spravilo v varovalnih gozdovih. Za gradnjo/rekonstrukcijo gozdnih cest in vlak se je iz naslova PRP v obdobju 2011–2020 porabilo skupno 666.553 EUR, od tega za sanacijo in obnovo poškodovanih gozdov 238.060 EUR (Ukrep 8.4), ostalih 428.493 EUR pa na rednem PRP (Ukrep 4).

V letu 2018 je tema dvema shemama pridružila še tretja in to je Gozdni sklad. Gre za sofinanciranje del, ki se jih opravlja na območju Nature 2000. V GGO smo iz tega naslova v letih 2019 in 2020 porabili 194.361 EUR, in sicer izključno za ukrep 653–Naravni razvoj biotopov.

Preglednica 29: Sofinanciranje vlaganj v gozdove in gozdarstvo iz sredstev integralnega proračuna in sredstev EU v obdobju 2011–2020.

Vir sredstev za (so)financiranje izvedenih del	Izplačila 2011–2020			Skupaj
	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	
Sredstva integralnega proračuna za vlaganja v gozdove ¹ (EUR)	802.328	103.117	86.653	992.098
Obnova in nega	37 %	17 %	9 %	32 %
Varstvo gozdov	55 %	83 %	90 %	61 %
Vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali v zasebnih gozdovih	8 %	0 %	1 %	7 %
Vzdrževanje gozdnih cest - integralni proračun in proračun občin (EUR)	2.006.411	1.195.289	0	3.201.700
Gozdni sklad (zasebni gozdovi v območjih Natura 2000) (EUR)	194.361	0	0	194.361
PRP 2014–2020 - Sanacija in obnova poškodovanih gozdov - Ukrep 8.4 ² (EUR)	190.448	47.612	0	238.060
Sanacija in obnova poškodovanih gozdov	0 %	0 %	0 %	0 %
Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za sanacijo gozdov	100 %	100 %	0 %	100 %
PRP 2010–2020 - gradnja/rekonstrukcija gozdnih cest in vlak - Ukrep 4 (EUR)	407.068	0	21.425	428.493
Gozdne ceste	10 %	0 %	0 %	9 %
Gozdne vlake	90 %	0 %	100 %	91 %
Skupaj (EUR)	3.600.616	1.346.018	108.078	5.054.71

¹Brez sredstev za semenarsko in drevesničarsko dejavnost v gozdarstvu in sredstev za upravne izvršbe²Prikazana so sredstva iz prevzemov del ZGS (dejanski podatki o izplačilih so na ARSKTRP)

3.2 Presoja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi

Ocene kazalnikov trajnostnega gospodarjenja z gozdovi so bile določene na podlagi primerjave ciljnega stanja preteklega gozdnogospodarskega načrta GGO (2011–2020) ter obstoječega stanja.

Oceno kazalnikov smo ocenili na podlagi okvirnih meril: 1: zelo neugodno - manj kot 25 % ciljnega stanja; 2: neugodno - manj kot 50 % ciljnega stanja; 3: ugodno - več kot 50 % ciljnega stanja; 4: zelo ugodno - več kot 75 % ciljnega stanja; *ni podatka.

3.2.1 Vzdrževanje in izboljšanje gozdnih virov ter njihov prispevek k bilanci ogljika v gozdovih

Ocena zagotavljanja trajnosti gozdnih virov in bilance ogljika je pokazala, da so gozdovi v GGO v ugodnem do zelo ugodnem stanju.

Površina gozdov se je v preteklem obdobju nekoliko zmanjšala (– 0,9 %), vendar je bilo zmanjšanje predvsem posledica izločitve površin rušja iz površine gozda v pričujočem načrtu in krčitev gozdov za kmetijske namene, vendar še vedno dosega stanje, ki zagotavlja nemoteno zagotavljanje trajnosti gozdnih virov celo na kmetijsko zelo intenzivnih področjih (Goriška Brda, Vipavska dolina). Večjih posegov v strnjene gozdne komplekse (Trnovski gozd, Idrijski gozdovi, gozdovi v TNP) nismo zaznali. Povprečna LZ gozdov v GGO se je povečala za 7,3 %, stanje je z vidika ocene tega kazalnika zelo ugodno. Ob naraščanju LZ se spreminja tudi debelinska struktura gozdov. Predvsem med iglavci je neugodno dodatno povečanje deleža debelega drevja (premera 50 cm in več). Debelinska struktura listavcev je uravnotežena, prevladujeta II. in III. debelinski razred. Ocena kazalnika debelinske strukture gozdov je kljub temu ocenjena kot ugodna. Zaradi velikega deleža gozdov in visokega deleža odmrle biomase gozdovi ostajajo glavni ponor ogljika v GGO.

Preglednica 30: Ocena zagotavljanja trajnosti gozdnih virov in bilance ogljika

Indikator	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozdov	4	4	4	4
Lesna zaloga	4	4	4	4
Debelinska struktura gozdov	3	3	3	3
Ponori ogljika	4	4	4	4

Ocena kazalnikov: 1: zelo neugodno; 2: neugodno; 3: ugodno; 4: zelo ugodno; *ni podatka

3.2.2 Vzdrževanje zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov

Ocena vzdrževanja zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov je pokazala, da so gozdovi v GGO, kljub pogostim abiotiskim in biotskim dejavnikom motenj, še vedno v ugodnem stanju. Z vidika količine sanitarnega poseka so v neugodnem stanju predvsem gozdovi prizadeti v žledolomu in gradacijah podlubnikov v zasebnem sektorju, ki niso bili sanirani. Kot posledica ujma v letih 2014–2017 se je poškodovanost drevja v GGO povečala, a kljub temu stanje ocenjujemo kot ugodno. Gozdovi so z vidika objedenosti gozdnega mladja v zelo ugodnem stanju, saj je primerjava popisov objedenosti v vseh popisnih enotah pokazala, da se je delež poškodovanih osebkov v populaciji gozdnega mladja v GGO značilno zmanjšal oziroma ni bilo ugotovljenih značilnih razlik. Paša v gozdu je v zelo ugodnem stanju, manj ugodno stanje je le na področjih, kjer je paša v gozdu tradicionalna in je treba nadaljevati z evidentiranjem in presojo primernosti paše v gozdu.

Preglednica 31: Ocena vzdrževanja zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov

Indikator	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Sanitarni posek	3	4	3	3
Poškodovanost gozdnega drevja	3	3	3	3
Posegi v gozd in gozdni prostor (P 3.1.5)	3	4	3	3
Objedenost gozdnega mladja	4	4	4	4
Paša v gozdu	3	4	4	4
Ocena tveganj pri gospodarjenju z gozdovi	3	3	3	3

Ocena kazalnikov: 1: zelo neugodno; 2: neugodno; 3: ugodno; 4: zelo ugodno; *ni podatka

Sanitarni posek

Sanitarni posek predstavlja v obdobju 2011– 2020 skupno kar 47 % celotnega poseka. Najvišji absolutno je bil v letih 2015 (461.925 m³) in 2016 (470.480 m³). V letu 2015 je predstavljal kar 82 % skupnega poseka v tem letu. Najbolj sta na sanitarni posek vplivali dve naravni katastrofi: žled v začetku leta 2014 in gradacija podlubnikov, ki mu je sledila v naslednjih letih. Posek zaradi naravnih ujem (predvsem žledoloma) prevladuje v letih 2014 in 2015 (vsako leto okoli 300.000 m³), nato pa dve leti prevladujejo podlubniki (okroglo 274.000 m³ v 2016 in 200.100 m³ v 2017). Sanitarni posek ostaja povišan (nad 25 %) tudi še v letih 2018– 2020 in to predvsem na račun naravnih ujem (sanaciji žledoloma se pridruži še nekaj lokalnih vetrolomov), delno pa še tudi zaradi podlubnikov. V letih 2011–2013 je bil sanitarni posek v mejah normale, to je pod 20 %.

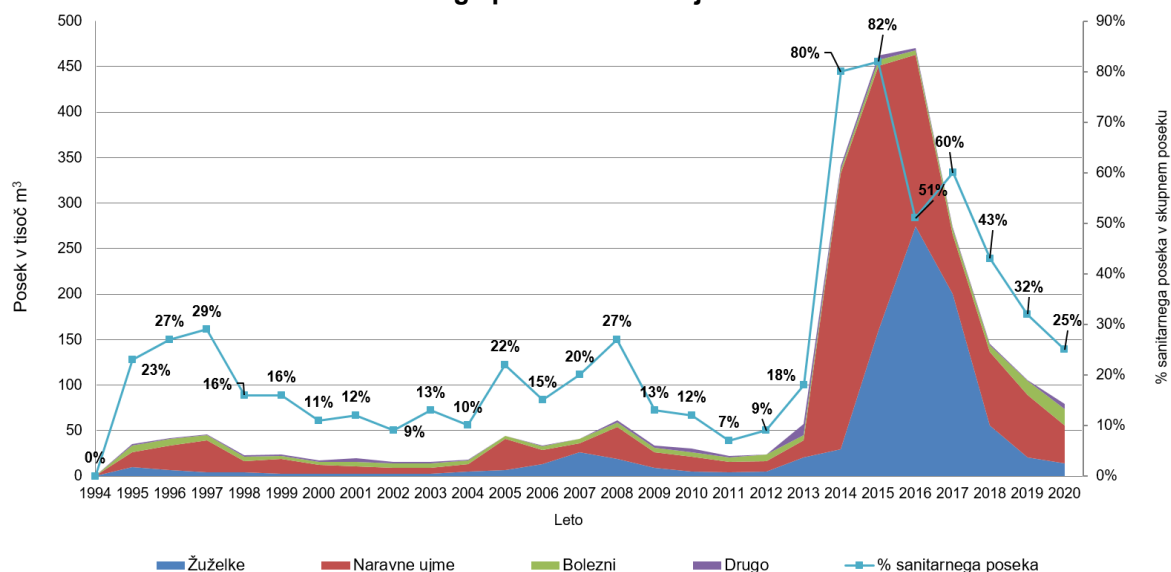
Če analiziramo vzroke za tako visoke sanitarne poseke in se opremo še na pretekle izkušnje pridemo ugotovimo naslednje: žled je izrazito vremenski pojav in ni vezan na sestojno zgradbo, ko se pojavi, prizadene vse razvojne faze in sestojne zgradbe. Pri tem je najbolj pomembno to, koliko se ga nabere na vejah (debelina žledenja). Za žledolom 2014 je značilno, da je trajal neverjetno dolgo, več kot deset dni. In temu primerne so bile tudi poškodbe. Od drevesnih vrst so jo generalno še najbolj odnesle jelke. To je kazalo tudi za bukve, a so se te začele masovno sušiti v naslednjih letih po žledolomu.

Ker iglavci (predvsem smreka) niso mogli biti pravočasno posekani in spravljani iz gozda, se je zgodila pričakovana gradacija podlubnikov, ki je intenzivno trajala tri leta. V teh treh letih (2015– 2017) je bilo posekanih okoli 634.000 m³ iglavcev, v naslednjih treh pa še slabih 90.000 m³.

Omeniti velja, da smo imeli konec leta 2014 še en manjši žledolom, ki je zajel predvsem višje predele (Javornik, Tisovec, GGE Otlica).

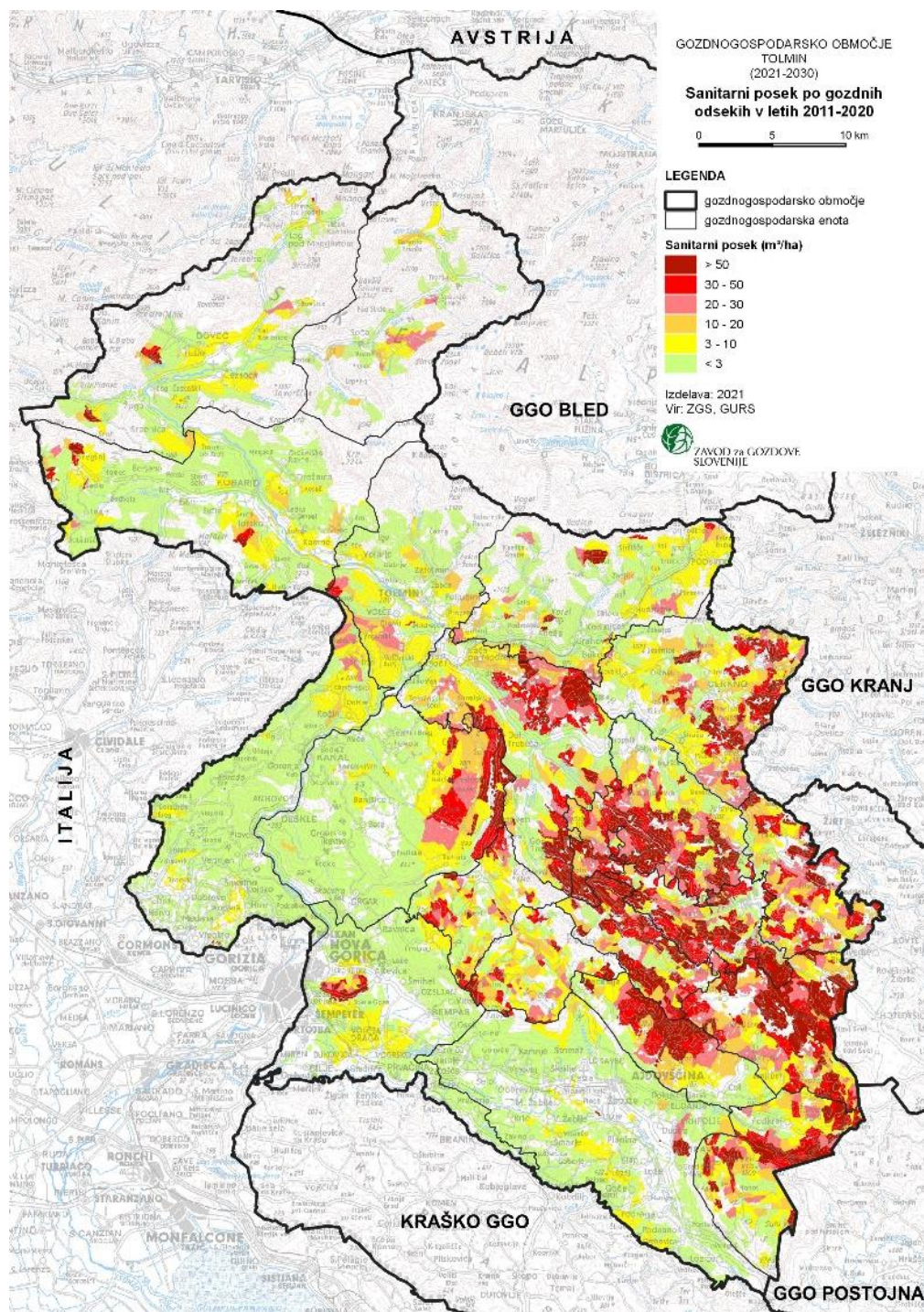
V letih po žledolomu smo imeli še nekaj lokalnih vetrolomov (od nekaj sto do nekaj tisoč m³), ki so bili večinoma posledica ostrih robov, ki so nastali z ujami v predhodnih letih (predvsem podlubniki, vetrolomi, žled).

Sanitarni posek v letih 2011–2020 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva je podan v Prilogi 6

Slika 10: Vrste in količina sanitarnega poseka v obdobju 1995–2020

Ob predpostavki, da je do 20 % sanitarnega poseka relativno normalno, bi poskušali obrazložiti le t.i. nenormalna leta. V 1995 so k 23 % sanitarnega poseka največ prispevali vetrolomi (11.490 m³). V 1996 in 1997 smo imeli, obakrat v zimskem času, dva žledoloma zaradi katerih je bilo v naslednjih letih skupno posekanih okoli 43.000 m³ lesa.

2003 je bilo prvo res ekstremno toplo leto. V 2007 smo imeli vetrolom, zaradi katerega je bilo v tem letu posekanih 31.128 m³ (20.754 m³ iglavcev), v naslednjih dveh pa še dobrih 15.000 m³. Naslednje nenormalno leto je bilo 2008, ko je bilo zaradi podlubnikov in vetra (31.760 m³) posekanih skupno 50.498 m³, kar je v tem letu predstavljalo 27 % skupnega poseka. Sledilo je obdobje 2009–2013, ki je bilo kar se tiče sanitarnih posekov relativno mirno. Pravo zatišje pred katastrofo, ki je sledila 2014 in v nekaj naslednjih letih. O izjemnosti ujm v preteklih letih pove podatek, da je bilo v preteklih 50-tih letih zaradi ujm posekano okoli 0,84 milijona m³ lesa, samo v zadnjem desetletju pa skoraj 2 milijona m³.

Slika 11: Prostorski prikaz sanitarnih sečenj v obdobju 2011–2020

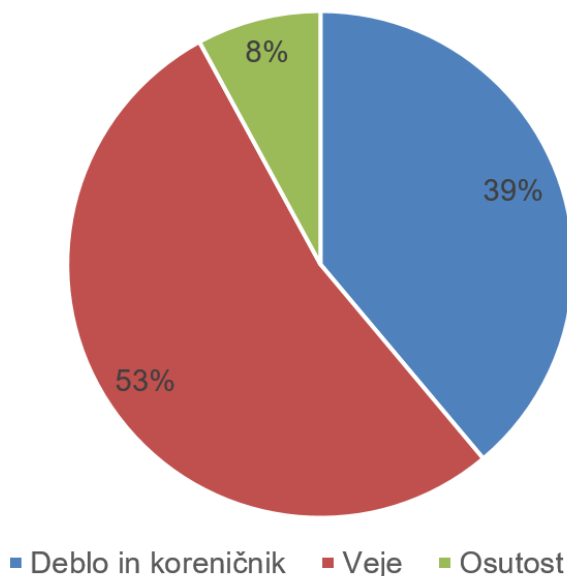
Preglednica 32: Pregled večjih poškodovanosti gozdov v GGO v obdobju 2011–2020

Škodljivi dejavnik	Poškodovana dr. vrsta oz. skupina dr. vrst oz. sestoj	Čas pojava	Kraj pojava (GGE)	Poškodovana površina v ha poškodovano drevje v m ³	Intenziteta ¹	Izvedeni ukrepi / opomba
žled	Bukev, sm, jel pl.lst	2014	Pas od Nanosa do Breginja	37.500 ha, 1.211.000 m ³	močna	sečnja
podlubniki	Sm, jel, bor	2015–2018	GGO	60 ha, 690.200 m ³	močna	sečnja
veter	Iglavci, listavci	2013–2015, 2018	GGO	10 ha, 123.300 m ³	srednja	sečnja

¹slaba - uničenih do 10 % dreves oziroma 10 % krošnje vseh dreves; srednja - uničenih 11–30 % dreves oziroma 11–30 % krošnje vseh dreves; močna - uničenih 31–50 % dreves oziroma 31–50 % krošnje vseh dreves; zelo močna - uničenih nad 50 % dreves oziroma nad 50 % krošnje vseh dreves. Za uničena drevesa se štejejo drevesa, ki so toliko poškodovana, da se ne morejo regenerirati.

Poškodovanost gozdnega drevja

Poškodovanost gozdnega drevja je večja v predelih, ki so bili prizadeti v gozdni ujmah. Na podlagi meritev SVP je bilo ugotovljeno, da je poškodovanih 12,6 % dreves. Prevladujejo poškodbe vej (6,7 %), ki so večinoma posledica žledoloma leta 2014, poškodbe debla in koreninika (4,9 %) so nastale pri sečnji in spravilu lesa ali kot posledica padajočega kamenja na strmejših terenih. Poškodbe drevja zaradi osutosti so redke (1 %) in so večinoma povezane z gradacijami podlubnikov ali boleznimi (jesenov ožig). Skupen delež poškodovanih dreves se je v zadnjih desetih letih povečal za 3,6 %, kar je predvsem posledica poškodb nastalih v naravnih ujmah.

Slika 12: Poškodovanost drevja po vrstah poškodb

Objedenost gozdnega mladja

Delež poškodovanih osebkov (vse drevesne vrste skupaj) v populaciji gozdnega mladja v GGO se je v letu 2020 značilno zmanjšal glede na 2010 v popisni enoti Tolmin, glede na 2014 se je značilno zmanjšal v popisnih enotah Tolmin in Zgornja Soča in glede na leto 2017 se je značilno zmanjšal v popisni enoti Zgornja Soča. V ostalih popisnih enotah v primerjavah med navedenimi popisi (2020 glede na 2010, 2014 in 2017) ni bilo ugotovljenih značilnih razlik.

Delež poškodovanih osebkov (bukev) v populaciji gozdnega mladja v GGO se je v letu 2020 značilno zmanjšal glede na 2010 v popisni enoti Tolmin in Zgornja Soča, glede na 2014 se je značilno zmanjšal v popisnih enotah Trnovski gozd, Tolmin in Zgornja Soča in glede na leto 2017 se je značilno zmanjšal v popisni enoti Zgornja Soča. V ostalih popisnih enotah v primerjavah med navedenimi (2020 glede na 2010, 2014 in 2017) popisi ni bilo ugotovljenih značilnih razlik.

V Prilogi 7 so podani podatki Popisa objedenosti gozdnega mladja v obdobju 2011–2020 po popisnih enotah.

Paša v gozdu

Po podatkih ZGS je število objektov v GGO, kjer se pasejo domače živali 190. Za pašo živine (in konj) je bilo zaznanih 134 lokacij površine do 20 ha in ena nad 20 ha, večinoma se te površine nahajajo na področju Banjšic, kjer je paša v pionirskih sestojih tradicionalno prisotna. Paša ovac in koz se izvaja na 51 lokacijah površine do 20 ha in 3 lokacijah nad 20 ha. Te površine se nahajajo večinoma na robu Trnovske planote nad Vipavsko dolino. Glede na določila ZG (32. člen) in Pravilnika o varstvu gozdov (40. člen) je bilo v letih 2015–2020 v GGO večina lokacij paše v gozdu legaliziranih z izdajo presoje ZGS in evidentiranjem lokacije paše v gozdnogojitvenem načrtu. Tako je bilo zagotovljeno, da pašne živali ne prehajajo v okoliške gozdove.

Preglednica 33: Paša v gozdovih (vir: podatki zbrani za PEFC poročila)

		Paša goveje		Paša ovc		Paša koz		Skupaj	
Število gozdov, kjer se pasejo živali	lokacij kjer se domače	Do 20 ha	Nad 20 ha	Do 20 ha	Nad 20 ha	Do 20 ha	Nad 20 ha	Do 20 ha	Nad 20 ha
		134	1	32	2	19	1	185	4

Ocena tveganj pri gospodarjenju z gozdovi v obdobju 2021–2030

Najpogostejši dejavniki tveganja, na katere je potrebno računati v prihodnjem obdobju so predvsem vetrolomi, snegolomi in žledolomi, ki so pogosti in stalni predvsem v dinarskem delu GGO, zlasti v GGE Idrija II, Predmeja in Trnovo in delno Banjšice. Ujme se tu pojavljajo ciklično kot stalen naravni pojav (omenjene so tudi v najstarejših gozdnogospodarskih načrtih). Z ukrepi, ki vplivajo na stojnost sestojev (predvsem z izborom drevesnih vrst, ustrezne zgradbe sestojev, pogostost in jakost poseganja, ipd.) lahko omilimo posledice zlasti manjših ujm, ki so praktično prisotne skorajda vsako leto. Doslej je veljalo, da so večje ujme v obsegu naravnih katastrof manj pogoste (vsakih 10–50 let), zadnje desetletje pa so večje ujme pogostejše in manj predvidljive. Izkušnje kažejo, da so ob izjemnih ujmah prizadeti vsi sestoji, ne glede na zgradbo gozda in sestojno negovanost. V sestojih z večjim deležem iglavcev so pomemben dejavnik tveganja tudi podlubniki, ki v sinergiji z ostalimi ujmami lahko preidejo v gradacijo in povzročijo veliko škodo.

Požarna ogroženost gozdov v GGO je predstavljena na karti L v Prostorskem delu načrta.

3.2.3 Vzdrževanje in spodbujanje proizvodnih funkcij gozdov (lesnih in nelesnih)

Ocena vzdrževanja in spodbujanja proizvodnih funkcij gozda je pokazala, da so gozdovi GGO v ugodnem stanju. Z vidika prirastka in poseka so v manj ugodnem stanju iglasti gozdovi zaradi velikih sanitarnih posekov in gozdovi lokalnih skupnosti, kjer se gozdovi zaradi nizke realizacije poseka starajo, kar dodatno vpliva na zmanjševanje letnega prirastka. V GGO je v zasebnih in gozdovih lokalnih skupnosti velik delež (40 %) sestojnega tipa raznomerni gozd, panjevec in pionirski gozd z grmišči, ki so nastali z zaraščanja kmetijskih površin. To je eden izmed razlogov, da dejansko razmerje razvojnih faz ni usklajeno z modelnim, kar slabo vpliva na kazalnike vzdrževanja in spodbujanja proizvodnih funkcij gozdov. Zasnove in negovanost so najboljše v državnih gozdovih. V vseh lastniških kategorijah so se zasnove in negovanost v primerjavi z preteklim načrtom poslabšale. Kvaliteta drevja je najvišja pri iglavcih, kvaliteta listavcev pa ostaja v vseh kategorijah lastništva nizka. Glede na vse kazalnike so v najmanj ugodnem stanju zasebni gozdovi in gozdovi lokalnih skupnosti, ki so nastali z zaraščanjem kmetijskih površin.

Preglednica 34: Ocena vzdrževanja in vzpodbujanja ekonomskih funkcij gozda

Indikator	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Prirastek in posek	4	3	3	3
Zgradba gozdnih sestojev	3	3	3	3
Ocena trajnosti donosov lesa	3	3	3	3
Kakovost gozdnega drevja	3	3	3	3
Zasnova in negovanost	3	4	3	3

Ocena kazalnikov: 1: zelo neugodno; 2: neugodno; 3: ugodno; 4: zelo ugodno; *ni podatka

Prirastek in posek

V GGO povprečni letni prirastek ne dosega PSR (86,1 %), kljub temu se je rast povprečnega letnega prirastka v GGO v primerjavi z preteklimi desetletji zelo upočasnilo (1 %). Realizacija načrtovanega možnega poseka v GGO je bila 62,2 %; najmanjša je bila realizacija v gozdovih lokalnih skupnosti (30 %). Ker realizacija načrtovanega poseka ne predstavlja niti polovice prirastka (42,3 %), trajnost priraščanja ni ogrožena, pričakovati pa je, da se prirastek tudi v prihodnosti ne bo več znatno povečal. Nekoliko slabše je le stanje pri iglavcih v državnih gozdovih, kjer je bilo zaradi sanitarnih sečenj posekano 112,8 % prirastka, vendar trenutno stanje ne vpliva na splošno oceno kazalnika, ki ostaja ugodna. Opozoriti velja tudi zelo nizek del prirastka, ki se seka v gozdovih lokalnih skupnosti (le 10,6 % prirastka), kar lahko vodi do zastaranja teh gozdov in posledično do poslabšanja kazalnikov vzdrževanja in vzpodbujanja ekonomskih funkcij gozda.

Zgradba gozdnih sestojev

Delež enodobnih gozdov v GGO je 56,8 %, med sestojnimi tipi prevladujejo debeljaki (26 %) in skupinsko raznomerni gozdovi (21,4 %). Velik delež sestojnih tipov raznomerni gozd, panjevec in pionirski gozd z grmišči (skupaj 40 % sestojev) je posledica zaraščanja kmetijskih površin v preteklosti. V zadnjem desetletju se je najbolj zmanjšal delež drogovnjakov (−5,0 %), najbolj pa povečal delež sestojev v obnovi (+3,9 %) in debeljakov (+2,2 %). Kljub obsežnim sanacijskim sečnjam se je delež mladovij malenkostno zmanjšal (−1,0 %). Povprečna velikost sestojev znaša 4,2 ha predvsem zaradi večjih sestojev raznomerne, grmičaste in panjevske zgradbe. Ker dejansko razmerje razvojnih faz ni usklajeno z modelnim je ocena kazalnika ugodno.

V državnih gozdovih prevladuje enodobna zgradba sestojev (70 %), največji je delež sestojnega tipa debeljaki (29,4 %). V gozdovih lokalnih skupnosti prevladujejo raznomerni gozdovi (39,1 %), prav tako je v zasebnih gozdovih opazen velik delež gozdov nastalih s zaraščanjem kmetijskih površin v preteklosti.

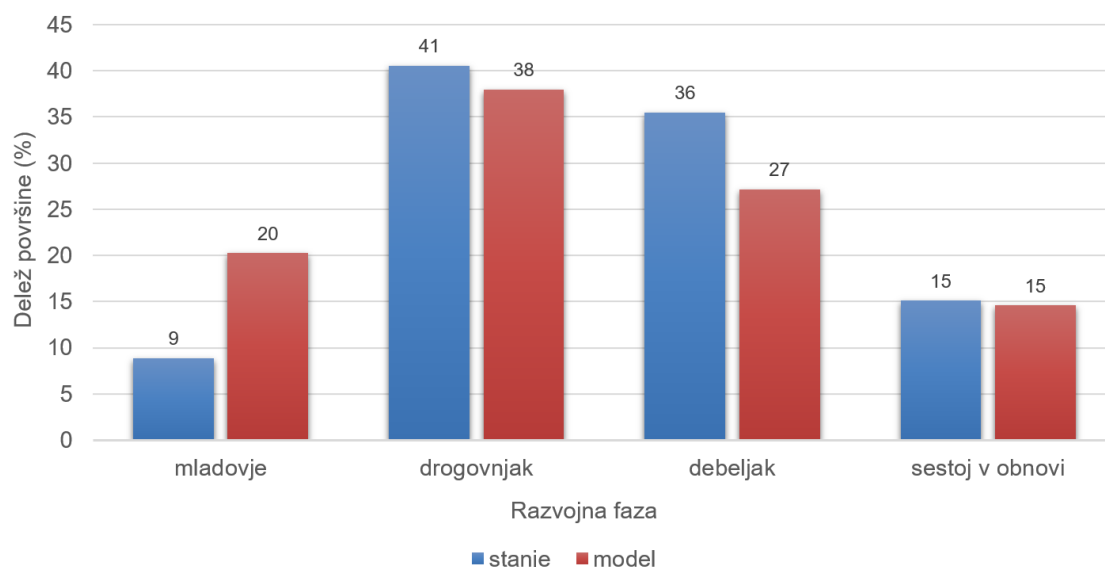
Največji delež mladja je v RGR Jelova bukovja na globokih tleh (7,4 %) in RGR Jelova bukovja na plitkih (5,4 %), največji delež debeljakov pa v RGR Zgornjegorska bukovja (44,3 %) in RGR Topoljubna hrastovja na silikatnih kamninah (74,0 %).

Preglednica 35: Sestojni tipi

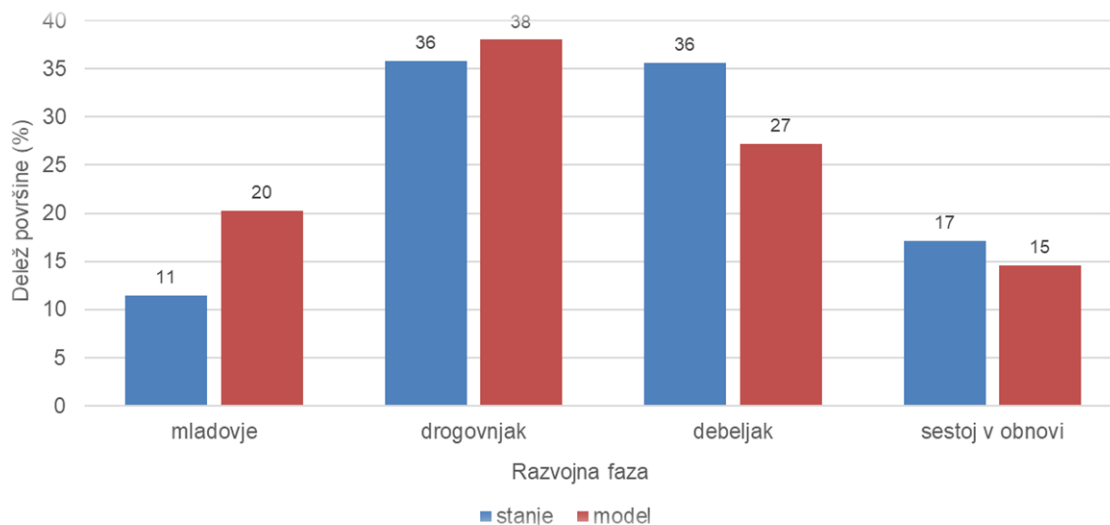
Sestojni tip	Površina (ha)	Delež (%)	Povprečna velikost sestoja (ha)
Mladovje	3.828	2,6	1,53
Drogovnjak	28.018	18,8	3,25
Debeljak	38.647	26,0	4,41
Sestoj v obnovi	14.055	9,4	3,19
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,00
Raznomerno (ps.–šp.,preb.)	446	0,3	3,54
Raznomerno (sk.gnz.)	31.870	21,4	6,63
Panjevec	20.769	14,0	5,43
Grmičav gozd	4.783	3,2	6,43
Pionirski gozd z grmišči	6.468	4,3	4,31
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,00
Skupaj	148.883	100,0	4,22

Ocena trajnosti donosov lesa

Ocena trajnosti donosov je izdelana le za večnamenske gozdove na podlagi primerjave dejanskega razmerja razvojnih faz z modelnim razmerjem. Možna bi bila tudi primerjava debelinske strukture z modelno debelinsko strukturo, vendar pa nam ta primerjava ne pove dosti o deležu mladovja in sestojih v obnovi, kar pa je zelo pomemben podatek za usmerjanje razvoja gozdov na nižjih načrtovalskih ravneh (GGE, oddelek, sestoj). Ker se v GGO poleg razvojnih faz pojavljajo tudi zgradbe sestojev kot so: raznomerni, prebiralni, panjevski, grmičavi in pionirski sestoji, vseh skupaj je 42,9 %, smo te sestojne zgradbe razčlenili po razvojnih fazah.

Slika 13A: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov GGO po razvojnih fazah

Slika 13B: Primerjava dejanske in modelne strukture državnih gozdov po razvojnih fazah

Na tej osnovi smo izdelali primerjavo z modelnim razmerjem razvojnih fazah, ki kaže, da v stanju gozdov manjka zlasti mladovij, prevelik pa je delež debeljakov in deloma drogovnjakov. V primerjavi z preteklim ON lahko opazimo znatno povečanje deleža mladja, kar je predvsem posledica obsežnih ujm in koncentracije sanitarne sečnje v prizadetih sestojih. Povečal se je tudi delež sestojev v obnovi, vendar je tudi to v mnogih primerih povezano z uvajanjem sestojev v obnovo zaradi sanacije posledic ujm.

Primerjava razmerja razvojnih faz z modelnim razmerjem razvojnih faz po lastništvu ne prikaže bistvenih razlik. V primerjavi s razmerjem razvojnih faz na ravni GGO, je v državnih gozdovih v stanju nekoliko več sestojev v obnovi (17 %) in mladovja (11 %), manj pa je drogovnjakov (36 %), v zasebnih gozdovih je izrazit velik delež drogovnjakov (43 %), kar je predvsem posledica preraščanja sestojev nastalih z zaraščanjem kmetijskih površin v preteklosti.

Ocena je, da je trajnost donosov lesa tudi v prihodnje zagotovljena, zmanjšal pa se bo delež iglavcev v poseku.

Zasnova in negovanost gozdnih sestojev

V GGO v vseh razvojnih fazah prevladujejo dobre zasnove. V pomladku prevladujejo v vseh lastniških kategorijah dobre zasnove. Največji delež bogatih zasnov je v mladovju državnih gozdov, sestoj z najslabšo zasnovo pa najdemo v mladovjih zasebnih gozdov lokalnih skupnosti. Po pričakovanju je zasnova najboljša v državnih gozdovih, kjer so bila v preteklosti večja vlaganja v gozdove in je tudi znatno boljša negovanost gozdov. V primerjavi s preteklim desetletjem se je zasnova gozdnih sestojev poslabšala v vseh razvojnih fazah in lastniških kategorijah. Vzrok za to je v premajhnem obsegu izvedbe negovalnih del. V GGO najboljše zasnove najdemo v RGR Zgornjegorska bukovja in RGR Jelova bukovja na globokih tleh, najslabšega v RGR Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah.

Preglednica 36: Zasnova gozdnih sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Državni gozdovi				Zasebni in drugi gozdovi				Skupaj			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	3.828	36,7	42,8	17,2	3,3	28,9	33,7	24,0	13,4	33,0	38,5	20,4	8,1
Drogovnjak	28.018	32,1	29,4	30,0	8,5	19,9	37,8	35,8	6,5	23,1	35,6	34,3	7,0
Podmladek	11.073	27,7	56,9	13,4	2,0	16,6	57,1	23,3	3,0	20,5	57,0	19,8	2,7

Negovanost sestojev v državnih gozdovih je v GGO boljša kot v zasebnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti. V državnih gozdovih z izjemo raznomernih gozdov prevladujejo negovani sestoji. V ostalih oblikah lastništva so gozdovi pomanjkljivo negovani, v mladovjih, drogovnjakih in raznomernih gozdovih, kjer nega gozdov ni ekonomsko zanimiva, pa celo nenegovani. V primerjavi z preteklim desetletjem se je negovanost državnih gozdov poslabšala, v ostalih oblikah lastništva pa je ostala enaka, torej slaba. Najslabša negovanost sestojev je v RGR Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamninah in RGR Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah, najboljša pa v RGR Jelova bukovja na globokih tleh in RGR Jelova bukovja na plitkih tleh.

Preglednica 37: Negovanost gozdnih sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Državni gozdovi				Zasebni in drugi gozdovi				Skupaj			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	3.828	46,5	34,0	19,5	0,0	23,9	26,5	48,1	1,5	35,7	30,5	33,0	0,8
Drogovnjak	28.018	44,2	29,6	25,3	0,9	15,3	40,5	44,1	0,1	22,8	37,7	39,2	0,3
Debeljak	38.646	45,8	23,9	30,3	0,0	23,5	41,9	34,6	0,0	29,2	37,3	33,5	0,0
Sestoj v obnovi	14.056	53,9	40,6	5,3	0,2	39,7	44,5	15,7	0,1	44,3	43,3	12,3	0,1
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	445	87,9	6,9	5,2	0,0	37,5	15,0	47,5	0,0	83,4	7,6	9,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	31.869	18,0	18,5	63,2	0,3	9,5	27,8	62,7	0,0	10,8	26,4	62,7	0,1
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kakovost gozdnega drevja

Podatki o kakovosti izhajajo iz ocen, pridobljenih na meritvah stalnih vzorčnih ploskev na gozdnem drevju premera večjega od 30 cm.

Pri iglavcih in listavcih prevladuje dobra kakovost drevja. Pri iglavcih je v primerjavi z listavci več drevja odlične in prav dobre kakovosti, kar 52,8 % listavcev pa je zadovoljive in slabe kakovosti. Med skupinami drevesnih vrst po boljši kakovosti izstopajo macesen, jelka in smreka med iglavci, med listavci pa najboljšo kvaliteto dosega bukev. Kljub nizko ocenjeni kvaliteti plemenitih listavcev se v GGO najdejo tudi posamezni osebki, ki na dražbah vrednejših sortimentov dosegajo izjemne prodajne cene. V primerjavi s preteklim obdobjem se je kakovost v vseh kategorijah gozdov poslabšala, kar je predvsem posledica mnogih ujm v obdobju 2014–2017.

Preglednica 38: Struktura drevja po kakovostnih razredih v deležih (%) od lesne zaloge dreves nad 30 cm.

Drevesna Vrsta	Delež dreves po kakovostnih razredih				
	Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	10,5	23,9	38,4	20,3	6,9
Jelka	16,6	36,5	31,6	13,0	2,3
Bor	2,9	9,5	26,1	34,5	27,0
Macesen	32,2	28,3	19,1	14,1	6,3
Drugi iglavci	10,3	33,0	49,5	6,2	1,0
Bukev	4,1	14,1	30,2	26,2	25,4
Hrast	3,1	12,8	26,8	25,9	31,4
Plemeniti listavci	3,3	12,8	30,0	32,4	21,5
Drugi trdi listavci	0,4	2,4	9,1	17,7	70,4
Mehki listavci	1,7	5,7	20,2	24,2	48,2
Skupaj iglavci	12,0	25,6	36,2	18,9	7,3
Skupaj listavci	3,8	13,4	30,0	26,4	26,4
Skupaj	6,5	17,4	32,1	23,9	20,1

3.2.4 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno povečanje biotske raznovrstnosti v gozdnih ekosistemih

Ocena vzdrževanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdov je pokazala, da so gozdovi v GGO v ugodnem do zelo ugodnem stanju. V GGO prevladujejo listavci, delež iglavcev se zaradi ujm in zastaranosti sestojev počasi zmanjšuje. Ohranjenost gozdov ocenjujemo kot ugodno, saj v GGO prevladujejo spremenjeni gozdovi. Vrsto so najbolj spremenjeni gozdovi iglavcev na rastiščih listavcev in panjevcu robinije na kmetijsko intenzivnih področjih. Stanje kazalnika deleža sestojev z odraslim drevjem ocenjujemo kot zelo ugodno, saj je delež v vseh lastniških kategorijah v skladu z Naravovarstvenimi smernicami. V drevesni sestavi mladovij v GGO prevladujejo listavci, velik delež je predvsem bukve in plemenitih listavcev, kar z vidika vzdrževanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdov ocenjujemo kot ugodno. Na površinah saniranih po ujmah in gradacijah je opazno povečanje prisotnosti invazivnih tujerodnih vrst, gozdni genski viri v GGO so zelo ugodni. Delež odmrle lesne mase je zaradi Delež odmrle mase je zaradi naravnih ujm, zaradi katerih je v gozdu ostalo veliko neizkoriščenega lesa in načina gospodarjenja, ki upošteva zahteve PUN 2000 zelo ugoden. V GGO je v območja Natura 2000 vključenega 50 % gozdnega prostora, naravnemu razvoju je prepuščenih 1,3 % gozdov, varovalnih gozdov je 17,1 %. Ocenjujemo, da je strukturiran in pester gozdni rob v GGO zelo ugoden za vzdrževanje in ohranjanje biotske raznovrstnosti. Delež mirnih con ocenjujemo kot zelo ugoden, saj je kar 23,4 % gozda opredeljeno kot mirna cona ali zimovališče.

Preglednica 39: Ocena ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdov

Indikator	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Drevesna sestava gozdov (P 2)	4	4	4	4
Ohranjenost gozdnih sestojev	3	3	3	3
Gozdni sestoji s prevladujočim debelim drevjem	4	4	4	4
Uspešnost pomlajevanja in preraščanja gozdnih sestojev	3	3	3	3
Tujerodne vrste	3	4	3	3
Gozdni genski viri	3	4	4	4
Odmrla lesna masa	4	4	4	4
Natura 2000	4	4	4	4
Gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju	3	4	3	3
Varovalni gozdovi	4	4	4	4
Dolžina gozdnega roba	3	4	4	4
Mokrišča in vodni viri v gozdu	4	4	4	4
Mirne cone	4	4	4	4

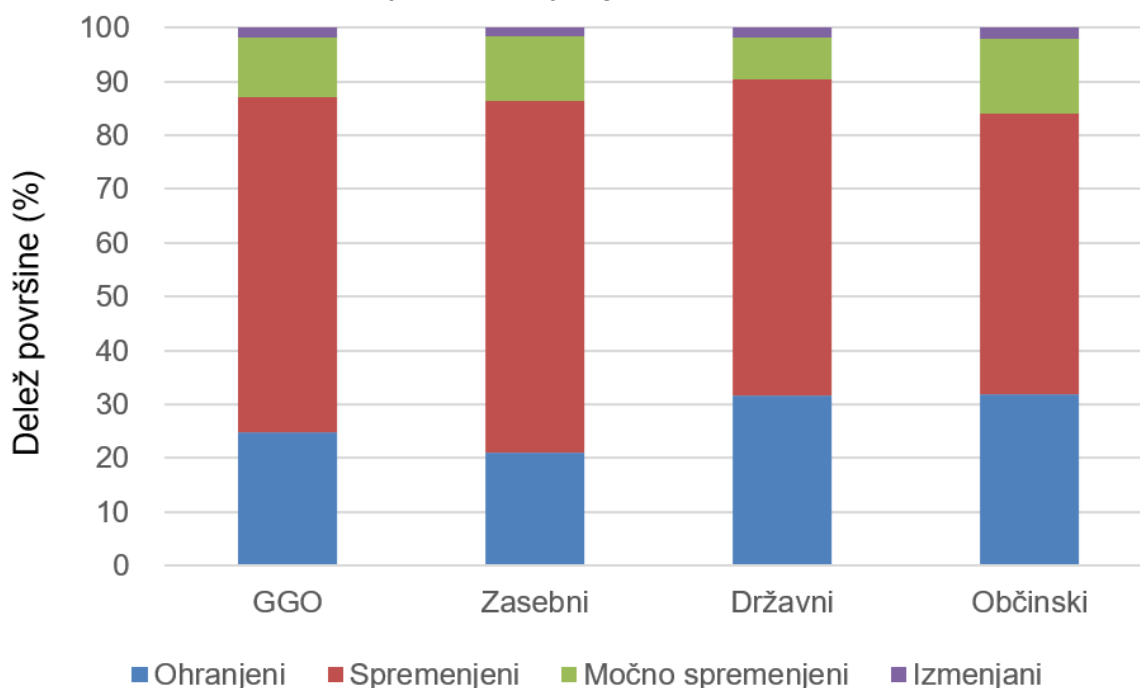
Ocena kazalnikov: 1: zelo neugodno; 2: neugodno; 3: ugodno; 4: zelo ugodno; *ni podatka

Drevesna sestava gozdov

V drevesni sestavi prevladujejo listavci, katerih delež znaša 77,2 %. Med drevesnimi vrstami prevladujejo bukev, plemeniti in trdi listavcev, njihov delež se je v primerjavi z prejšnjim obdobjem najbolj povečal. V drevesni sestavi je opazno zmanjševanje deleža iglavcev, ki se bo verjetno zaradi občutljivosti na ujme in gradacije, velikega deleža dreves v V. debelinskem razredu in slabega pomladitvenega potenciala še naprej zmanjševal. Podatki nakazujejo, da je ta proces počasen, zato v večini RGR stanje še ocenjujemo kot zelo ugodno.

Ohranjenost gozdnih sestojev

Ohranjenost drevesne sestave gozdov je odraz preteklega gospodarjenja (Bončina in sod., 2017 ter Kadunc in sod., 2017). Gozdovi listavcev so pogosto spremenjeni zaradi pionirskega nastanka z zaraščanjem kmetijskih površin, prekomernega izkoriščanja ter vnosa in pospeševanja iglavcev in robinije. V GGO prevladujejo spremenjeni gozdovi (62,3 %). Ohranjenih je 24,7 %, močno spremenjenih 11,2 %, izmenjanih pa 1,7 % gozdov. V državnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti je nekoliko večji delež ohranjenih gozdov (31,7 %), kar je posledica načrtnega trajnostnega gospodarjenja in na drugi strani zaprtosti gozdov v alpskem delu GGO. Spremenjeni gozdovi so manj stabilni, kar se je v zadnjem desetletju še posebej izrazilo ko so bili zasmrečeni gozdovi zaradi ujm in podlubnikov močno prizadeti. Splošno stanje kazalnika je ugodno.

Slika 14: Prikaz ohranjenosti gozdnih sestojev po kategorijah spremenjenosti ločeno na lastniške kategorije

Gozdni sestoji s prevladujočim debelim drevjem (30 cm in več)

V GGO je 57,1 % gozdnih sestojev v starejših razvojnih fazah (debeljak, raznomerni gozd in sestoji v obnovi). Delež drevja s premerom večjim od 30 cm je pri iglavcih 75,1 %, pri listavcih pa 57,0 %. Drevja s premerom večjim od 50 cm je 18,6 %. Stanje kazalnika je zelo ugodno, saj je izpolnjena zahteva v skladu z Naravovarstvenimi smernicami, da se trajno ohranja vsaj 30 % delež sestojev z odraslim drevjem (razvojne faze debeljak, raznomerni sestoji, sestoji v obnovi in prebiralni gozdovi), na območju cone življenjskega prostora belohrbtnega detla, triprstega detla in divjega petelina pa 50 % sestojev z odraslim drevjem.

Kljub zelo ugodnemu stanju, pa velik delež starejših razvojnih faz nakazuje na probleme zastaranih gozdov, kot so manjša stojnost ter s tem večja občutljivost na ujme in gradacije.

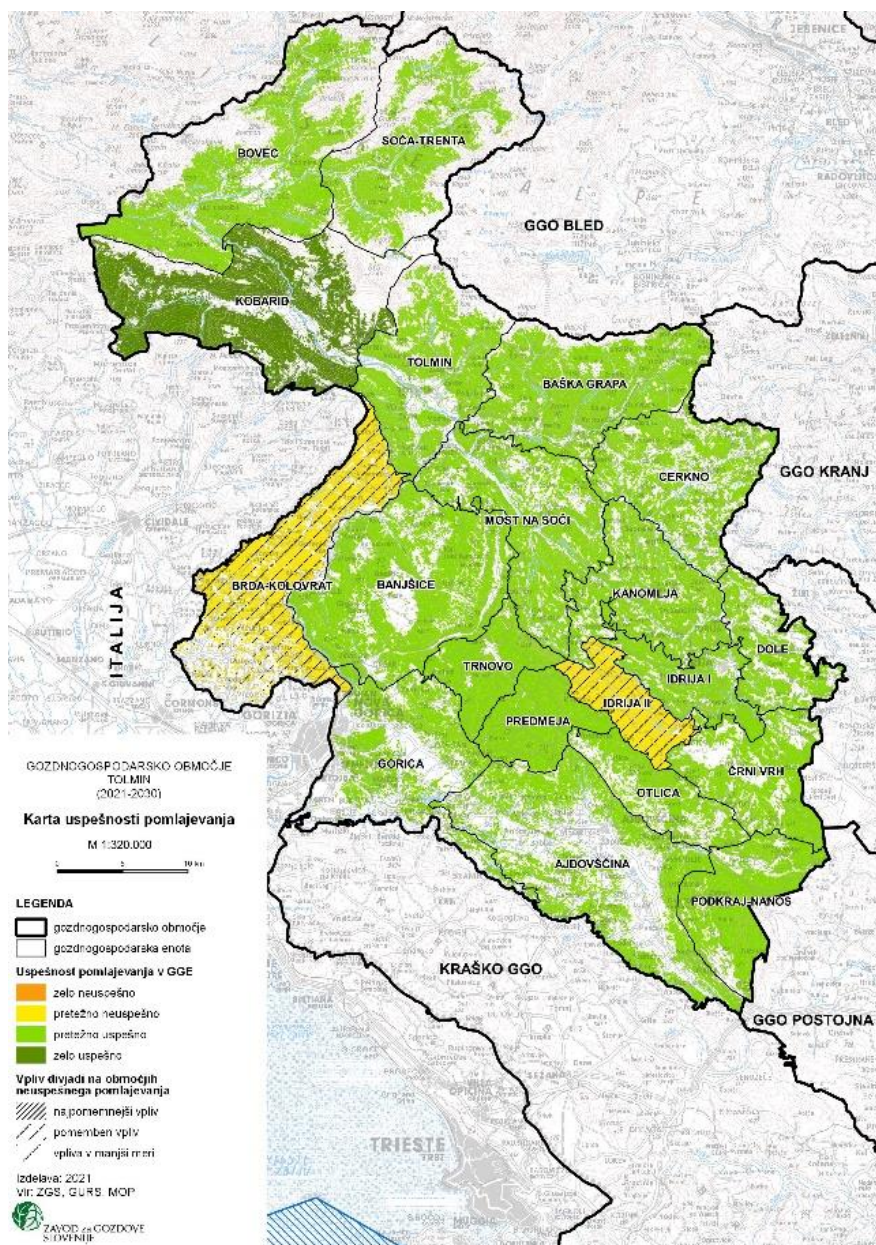
Uspešnost pomlajevanja in preraščanja gozdnih sestojev

V drevesni sestavi mladovij v GGO prevladujejo listavci, velik delež je predvsem bukve (39,1 %) in plemenitih listavcev (21,3 %). Delež bukve v mladju je manjši od deleža v LZ

vendar njena kasnejša konkurenčnost in nizka stopnja objedenosti zagotavljata ustrezno prehajanje v vse razvojne faze v vseh RGR. Največje odstopanje med deležem v LZ (16,4 %) in mladovji (24,9 %) je zaznati pri smreki, kar je deloma posledica gospodarskega pospeševanja vrste z sajenjem in gojitvenimi deli. Izjemno velik delež smreke v mladju zaznavamo v gozdovih lokalnih skupnosti, ki se nahajajo v alpskem delu GGO, kjer je tudi delež smreke v LZ razmeroma velik, smreka pa se na teh površinah pojavlja tudi kot pionirska vrsta na zaraščajočih površinah. Zelo nizek pomladitveni potencial zaznavamo pri hrastu, boru, jelki in macesnu. Da je to že dalj časa trajajoč proces je razvidno tudi iz debelinske strukture, kjer je delež drevja teh vrst v V. debelinskem razredu zelo velik. Z vidika podnebnih sprememb je velik pomladitveni potencial plemenitih in trdih listavcev zelo dober, saj se te vrste na spremembe dobro prilagajajo. Podatek o vrsti nam kaže, da je v preteklem desetletju v deležu vraslih dreves na prvem mestu bukev takoj za njo pa trdi listavci. Znatno je tudi delež vrsti smreke in plemenitih listavcev.

Preglednica 40: Drevesna sestava mladovij in vrasti po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti		Skupaj	
	Mladovje (%)	Vrast (%)	Mladovje (%)	Vrast (%)	Mladovje (%)	Vrast (%)	Mladovje (%)	Vrast (%)
Smreka	23,1	12,8	25,3	26,1	40,0	17,4	24,9	19,0
Jelka	0,9	1,1	5,0	2,9	2,6	1,8	3,2	1,9
Bor	0,3	0,0	0,1	1,3	0,0	9,8	0,2	2,8
Macesen	0,5	0,0	0,3	0,0	5,4	0,0	0,6	0,0
Drugi iglavci	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	39,4	18,2	39,1	34,8	35,8	31,7	39,1	27,7
Hrast	1,1	1,6	0,3	0,3	0,0	1,3	0,6	1,0
Plemeniti listavci	17,9	22,7	24,9	15,9	9,2	8,0	21,3	16,7
Drugi trdi listavci	10,4	35,6	2,6	16,6	4,4	29,6	6,0	26,9
Mehki listavci	6,4	8,0	2,3	2,1	2,6	0,4	4,1	4,0
Iglavci	24,8	13,9	30,8	30,3	48,0	29,0	28,9	23,7
Listavci	75,2	86,1	69,2	69,7	52,0	71,0	71,1	76,3
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Slika 15: Karta uspešnosti pomlajevanja in vpliva divjadi na območjih neuspešnega pomlajevanja

Tujerodne vrste

Stanje glede razširjenosti tujerodnih rastlinskih vrst se je v zadnjem desetletju močno poslabšalo. Razen japonskega dresnika, ki je razširjen že več kot desetletje, so mnoge izmed njih pred desetletjem bile le zaznane, v zadnjih letih pa so postale invazivne. Na njihovo razširjenost je v veliki meri vplival žledolom leta 2014, ko so uspešno osvojile ogolele površine. Od tujerodnih rastlinskih vrst, ki povzročajo gospodarsko škodo in so zato prepoznane kot invazivne, so v GGO prisotne veliki pajesen, žlezava nedotika, navadna barvilnica, japonski dresnik in pavlovnija. Rdeči hrast je prisoten predvsem v nekaj bolj ali manj velikih nasadih, kjer je pa zelo agresiven. Jesenov ožig je v GGO močno razširjen in je povzročil množično propadanje velikega jesena. Hrastova čipkarka je bila prvič zaznana leta 2019 in je, po trenutnih informacijah, prisotna lokalno. Zato škod zaenkrat še ne povzroča.

Preglednica 41: Prisotnost reguliranih tujerodnih vrst in tujerodnih vrst, ki ogrožajo biotsko raznovrstnosti ali povzročajo gospodarsko škodo

Vrsta	Stanje (prisotnost/razširjenost/trend)*	Opomba ¹
Pižmovka (<i>Ondatra zibethicus</i>)	nerazširjena	Divjad; živalska vrsta z EU seznama ITV.
Nutrija (<i>Myocastor coypus</i>)	nerazširjena	Divjad; živalska vrsta z EU seznama ITV.
Rakunasti pes (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	nerazširjena	Divjad; živalska vrsta z EU seznama ITV.
Rakun (<i>Procyon lotor</i>)	nerazširjena	Živalska vrsta z EU seznama ITV.
Veliki pajesen (<i>Ailanthus altissima</i>)	Že dolgo prisoten, po večjem delu GGO, zaenkrat omejeno razširjen, trend naraščajoč	Drevo; rastlinska vrsta z EU seznama ITV.
Žlezava nedotika (<i>Impatiens glandulifera</i>)	Zaznana v zadnjem času, praktično celotno GGO razen Vipavske doline in višjih leg, zaenkrat, trend naraščajoč	Rastlinska vrsta z EU seznama ITV.
Navadna barvilnica (<i>Phytolacca americana</i>)	Močnejše razširjena v zadnjem desetletju, omejeno razširjena, trend naraščajoč	zelnata rastlina
Japonski dresnik (<i>Fallopia japonica</i>)	Močnejše razširjen v zadnjem desetletju, po večini GGO, predvsem ob vodotokih, trend naraščajoč	zelnata rastlina
Rdeči hrast (<i>Quercus rubra</i>)	Že dolgo prisoten, v nasadih, kjer je prisoten je zelo agresiven, predvsem južni deli GGO, trend stabilen	drevesna vrsta
Pavlovnija (<i>Paulownia tomentosa</i>)	Širi se v zadnjem času, tudi v gozdne sestoje, praktično celotno GGO, trend naraščajoč	drevesna vrsta
Navadna amorfa (<i>Amorpha fruticosa</i>)	Posamične najdbe v Vipavski dolini in na Kobariškem, predvsem v zadnjem času, trend verjetno naraščajoč	grmovna vrsta
Jesenov ožig (<i>Hymenoscyphus fraxineus</i>)	Razširil se je v zadnjem desetletju in to po celotnem GGO, zelo problematičen, trend še naraščajoč	gliva, ŠO gozd. drevja
Hrastova čipkarka (<i>Corythucha arcuata</i>)	Pojavila se je v zadnjem desetletju, zaenkrat prisotne točkovno, predvsem v južnem predelu GGO, trend verjetno naraščajoč	žuželka, ŠO gozd. drevja

¹Tujerodne vrste z EU seznama

Gozdni genski viri

V GGO imamo pet semenskih sestojev in sicer na območju KE Bovec dva: Gomila - Čezsoča (bukev) in Planina Mangart (bukev), na območju KE Idrija enega: Pevc (sm, g. javor, g. brest, jelka) ter na območju KE Ajdovščina dva: Predmeja (jelka), Nanos (jelka, bukev).

Genetska pestrost gozdnih genskih virov omogoča ohranjanje prilagoditvenega potenciala gozdov na prihodnje pogoje v okolju in je osnova trajnosti. Stanje gozdov se, z vidika ohranjanja genetske pestrosti, seveda spreminja. Trenutno so, posredno tudi zaradi

podnebnih sprememb, najbolj na udaru iglavci in veliki jesen. Smreko so v zadnjih letih zelo prizadele naravne ujme (žled, vetrolomi) in podlubniki, jelka pa je že tako ali tako v zadnjih desetletjih v krizi. Predvsem pri jelki se kažejo težave pri pomlajevanju (preraščanju) za kar je najpomembnejši vzrok rastlinojeda divjad. Na samo pomlajevanje jelke seveda lahko vplivamo direktno z načinom gospodarjenja z gozdovi.

Za ostale drevesne vrste se zaenkrat še ohranjajo zadosti velike številčnosti reproduktivnih delov populacij. Z izjemo velikega jesena, ki je zaradi jesenovega ožiga v veliki krizi, za katero pa še ne vemo, kako se bo končala. Nabor drevesnih vrst je, zaenkrat še dovolj širok za trenutno stanje glede podnebnih sprememb. Mogoče bi se lahko nekaj več naredilo na vnosu manjšinskih drevesnih vrst. Te moramo seveda, kjer je to smiselno, vnašati s sadnjo.

Naš sistem gospodarjenja z gozdovi temelji na naravni obnovi. Kjer ta ne gre, jo nadomestimo z umetno obnovo. Delež obnove s sadnjo in setvijo je na splošno ustrezen, ponudba ustreznega gozdnega reprodukcijskega materiala dobra. V GGO bi kazalo izločiti nove semenske objekte za plemenite listavce (dinarska provenienca) in za smreko v alpskem delu.

Trenutni nabor drevesnih vrst bi moral predvidoma zadoščati za naslednjih 100 let.

Odmrta lesna masa

Preglednica 42: Odmrlo drevje (št./ha)

Lastništvo	Razš. deb. r.	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
Državni gozdovi	A	5,9	18,2	24,1	5,4	24,9	30,3	11,3	43,1	54,4	17,8
	B	1,8	1,4	3,2	2,2	3,3	5,5	4,0	4,7	8,8	12,4
	C	0,2	0,2	0,4	0,2	0,9	1,1	0,4	1,1	1,5	4,3
	Skupaj	7,9	19,8	27,7	7,8	29,1	36,9	15,7	48,9	64,6	34,4
Zasebni gozdovi	A	4,3	22,8	27,1	3,4	24,4	27,7	7,6	47,2	54,8	17,4
	B	0,7	1,3	2,0	0,4	2,0	2,4	1,1	3,4	4,4	6,7
	C	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,3	0,9
	Skupaj	5,0	24,2	29,2	3,8	26,5	30,3	8,8	50,7	59,5	24,9
Gozdovi lokalnih skupnosti	A	10,3	24,9	35,2	6,3	22,7	29,0	16,6	47,7	63,3	19,2
	B	1,7	1,8	3,5	1,0	1,4	2,4	2,6	3,2	5,9	8,3
	C	0,1	0,4	0,5	0,2	0,2	0,3	0,3	0,6	0,9	2,4
	Skupaj	12,1	27,2	39,3	7,4	24,4	31,7	19,5	51,5	71,0	29,9
Skupaj	A	5,3	22,0	27,3	4,1	24,3	28,4	9,4	46,3	55,6	17,7
	B	1,1	1,4	2,4	0,8	2,3	3,1	1,9	3,6	5,6	8,1
	C	0,1	0,1	0,2	0,1	0,3	0,4	0,2	0,4	0,6	1,9
	Skupaj	6,4	23,5	29,9	5,1	25,1	32,0	11,5	50,4	61,9	27,6

Podatki, ki so prikazani v preglednici, se nanašajo na gozdove, kjer se izvajajo meritve na SVP (vsi gozdovi v GGO). S Pravilnikom [26] določeno prag 3 % odmrle lesne mase od LZ je v GGO na celotni površini izpolnjen. Delež odmrle mase tako v povprečju znaša 11,2 % LZ. Najvišji je v državnih gozdovih (13,9 %), najnižji pa v zasebnih gozdovih (10,9 %). V B in C razširjenih debelinskih razredih je skupaj 6,2 dreves/ha, največ v državnih gozdovih (10,3 dreves/ha), manj v gozdovih lokalne skupnosti (6,8 dreves/ha) in zasebnih gozdovih (4,7 dreves/ha). V vseh lastniških kategorijah GGO v strukturi prevladuje stoječe in ležeče odmrlo drevje listavcev debelinskega razreda A. Razlogi za razmeroma velik delež odmrle biomase so naravne ujme (žled, vetrolom) in način gospodarjenja, ki upošteva zahteve PUN 2000.

GGO prekriva velik delež območja Natura 2000, v katerem je v upravljavski coni vrst triprsti in belohrbti detel zahtevan večji delež odmrle mase (3–5 % od LZ). GGO izpolnjuje celo

pogoje za dolgoročni cilj upravljanja vrste triprsti detel ($15 \text{ m}^3/\text{ha}$ odmrle lesne mase od celotne LZ oz. 5 % odmrle lasne mase od LZ v B in C razširjenem debelinskem razredu.

Natura 2000

V GGO sta oblikovani dve večji kompleksni območji varstva, ki sta ključni za ohranjanje gozdne biotske raznovrstnosti: Julijske Alpe in Trnovski gozd. Ta območja so pomembna za ohranitev številnih klasifikacijskih vrst, pri katerih najbolj izstopajo gozdni jereb, triprsti detel, divji petelin, ruševac, belohrbti detel, navadni koščak. Z vidika uresničevanja zastavljenih ciljev, to je ohranjanja ugodnega stanja vrst, omenjeni gozdovi nudijo živalskim vrstam ustrezen habitat in s tem dolgoročno ohranitev. V načrtih se pri načrtovanju ukrepov upošteva ekološke zahteve vrst. Območje Nature 2000 obsega 69.298 ha (46,5 % površine gozda), skupaj z drugimi gozdnimi zemljišči (tudi rušjem) pa 50,1 % gozdnega prostora. Na kompleksnih območjih Natura 2000, kjer prevladujejo državni in gozdovi lokalnih skupnosti je ta delež mnogo večji (69,7 % in 61,0 %). Podrobnejša analiza Natura 2000 območij (delež odmrle lesne biomase, površina gozdov z drevjem nad 30 cm prsnega premera ipd.) je bila narejena v Dodatku k okoljskem poročilu [50].

Preglednica 43: Površina gozdov v Natura 2000 območjih

Indikator	Zasebni gozd		Državni gozd		Gozdovi lokalnih skupnosti		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Natura 2000	36.041	36,3	23.475	69,7	9.782	61,0	69.298	46,5

Gozdovi, prepuščeni naravnemu razvoju

V GGO je 1.901 ha (1,3 %) gozdov prepuščenih naravnemu razvoju. Od tega je 1.382 ha (72,7 %) gozdnih rezervatov, večinoma v državnih gozdovih. Ekocelic brez ukrepanja je 519 ha. Med slednje so uvrščeni tudi sestoji s smernico brez ukrepanja. Večji delež ekocelic in sestojev brez ukrepanja je v državnih gozdovih. Ekocelic brez ukrepanja, ki so financirane iz gozdnega sklada, je 110 ha in so samo v zasebnih gozdovih GGE Tolmin in Most na Soči.

Preglednica 44: Gozdovi, prepuščeni naravnemu razvoju (ha in % gozda)

Indikator	Zasebni gozd		Državni gozd		Gozdovi lok. skupnosti		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gozdni rezervati	206	0,2	1.039	3,1	138	0,9	1.383	0,9
Ekocelice brez ukrepanja	110	0,1	409	1,2	0	0	519	0,4

Varovalni gozdovi

Območja po Uredbi razglašeni varovalni gozdovi se razprostirajo na 25.455 ha (17,1 %) gozdnega prostora GGO [21]. Delež varovalnih gozdov je zelo velik predvsem v gozdovih lokalne skupnosti, saj se ti gozdovi nahajajo v alpskem delu GGO, kjer je delež gozdov v lasti lokalne skupnosti zelo velik. Večina spada tudi v Triglavski narodni park in ima tako velik pomen za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Varovalni gozdovi so prisotni tudi v ostalih delih GGO, kjer se prepletajo z gospodarskimi gozdovi. Za GGO je značilna tradicija načrtovanja in izvajanja ukrepov (poseka) v varovalnih gozdovih. Ta ukrep preprečuje zastaranje teh gozdov, kar še dodatno povečuje njihovo varovalno sposobnost.

Preglednica 45: Površina varovalnih gozdov

Indikator	Zasebni gozd		Državni gozd		G. lokalnih skupnosti		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%

Varovalni gozdovi	11.641	11,7	6.459	19,2	7.355	45,9	25.455	17,1
----------------------	--------	------	-------	------	-------	------	--------	------

Dolžina gozdnega roba

Strukturiran in pester gozdni rob je pomemben kazalnik za ohranjanje mozaičnosti krajine ter ključnega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti. V kmetijski in primestni krajini znaša dolžina notranjega gozdnega roba 3.038 km (zunanji 350 km), vendar je njegova struktura v dolinskih predelih in kmetijsko intenzivno obdelanih predelih (Soška dolina, Vipavska dolina in Goriška Brda) marsikje porušena. V gozdnati krajini znaša dolžina zunanjega gozdnega roba 8.139 km in notranjega 757 km, v gorski pa znaša dolžina zunanjega roba 301 km in notranjega 1.383 km, v gozdni krajini znaša dolžina zunanjega gozdnega roba 330 km (notranji 852 km). V gozdni krajini je ključen pomen v ohranjanju notranjega gozdnega roba, v gozdnati in gorski obeh, v kmetijski in primestni pa zunanjega roba. Ukrep vzdrževanje gozdnega roba opredeljuje LUN, ukrep vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu pa GGN GGE.

Mokrišča in vodni viri v gozdu

Večino vodnih virov v GGO predstavljajo potoki, studenci in izviri pri katerih se moramo zaradi ranljivosti teh površin vzdržati vseh aktivnosti, ki bi lahko kakorkoli ogrozile njihov obstoj. Na vplivnem območju mora biti zato raba časovno prilagojena (sušno ali zimsko obdobje), preprečevati je treba vnose škodljivih snovi (mineralna olja) in neprimerne gradbene posege (gradnja prometnic) ter hkrati osveščati lastnike o pomenu vodnih virov v gozdu. Poleg omenjenih vodnih virov je treba na območju dinarskih planot (Trnovska planota, Črnovrška planota, Banjšice), vzdrževati vse obstoječe kali oz. kaluže, ki večjim parkljarjem v sušnem obdobju nudijo vir pitne vode ter mesto za kalužanje. Na omenjenih planotah je bilo v preteklem načrtovalnem obdobju vzdrževanih 61 vodnih virov.

Mirne cone

V GGO je opredeljenih 22.354 ha mirnih con in 12.494 ha zimovališč. Oblikovane so bile na območjih pomembnih za varovanje parkljaste divjadi ter z namenom ohranitve populacij koconogih kur ter nekaterih ostalih zavarovanih in klasifikacijskih vrst Nature 2000. Mirne cone se v GGO nahajajo predvsem na težko dostopnih predelih Julijskih Alp, obojni strani grebena Kobariškega Stola, Nadiški dolini med Mijo in Matajurjem, robu Trnovske planote (Govci), na pobočju Sabotina in na področju Idrijskega hribovja ter Tolminsko Bohinjskih gora. Njihova izločitev prvenstveno ni namenjena zgolj eni živalski vrsti. Z oblikovanjem mirnih con in zimovališč želimo zaščititi najbolj ranljive habitate in tiste živalske vrste, ki so najbolj izpostavljene nemiru.

3.2.5 Ohranjanje naravnih vrednot in zavarovanih območij

Preglednica 46: Zavarovana območja in naravne vrednote

Indikator	Ploskovni objekti ¹		Točkovni objekti ¹
	ha	število	število
Zavarovana območja	39.991	73	23
Naravne vrednote	36.184	1.442	161 (jame 893)

¹Povzeto po Naravovarstvenih smernicah; povzeti so objekti, ki se nahajajo v gozdnem prostoru.

Zavarovana območja

Zavarovana območja (v nadaljevanju ZO) se nahajajo na 39.991 ha površine oz. na 24,5 % gozdnega prostora. Opredeljenih je 73 ploskovnih in 23 točkovnih objektov. Med ZO, ki pokrivajo večja zaokrožena območja, spadajo Triglavski narodni park in Soča s pritoki. V ZO GGO so tudi 4 krajinski parki in 4 naravni rezervati. Na območjih naravnih rezervatov, so gozdovi s strogim režimom gospodarjenja, večino naj bi se prepustili naravnemu razvoju. Ostala ZO so naravni spomeniki in se večinoma nahajajo v alpskem in predalpskem delu GGO.

Naravne vrednote

Naravne vrednote (v nadaljevanju NV) se nahajajo na 36.184 ha površine oz. na 22,1 % gozdnega prostora. Opredeljenih je 1.442 ploskovnih in 161 točkovnih objektov ter 893 jam. Kot posebno pomembne in zato na 1. stopnji poudarjenosti funkcije varovanja NV in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti je poudarjenih 13 NV državnega pomena in 39 NV lokalnega pomena. V GGO glede na zvrsti naravnih vrednot prevladujejo botanične, ekosistemske, geomorfološke in drevesne naravne vrednote (izjemna drevesa). V manjšem obsegu se pojavlja tudi hidrološka NV (Divje jezero, meandri Vipave). V gozdovih, kjer se nahajajo podzemne jame, velja režim gospodarjenja v skladu z Naravovarstvenimi smernicami.

3.2.6 Ohranjanje kulturne dediščine

V GGO je 2.549 enot kulturne dediščine, katere se nahajajo na 37.765 ha, oz. na 23,1 % površine gozdnega prostora. Režimi varstva so opredeljeni po posameznih skupinah kulturne dediščine. Med njimi največji delež zavzemajo registrirana dediščina, spomeniki in vplivna območja.

Preglednica 47: Režim enot kulturne dediščine

Režim	Površina objektov (v ha)	Število objektov
Arheološko najdišče	326	227
Dediščina	22.930	654
Dediščina priporočilno	25	79
Spomenik	9.311	552
Vplivno območje spomenika	157	615
Vplivno območje	5.015	422
Skupaj	37.765	2.549

Glede na tip kulturne dediščine v GGO prevladuje kulturna krajina, katera se nahaja na 23.533 ha gozdnega prostora in obsega 169 objektov. Sledi zgodovinska krajina, ki se nahaja na 7.740 ha in obsega 106 objektov in stavbna dediščina (profana in sakralna), katera se nahaja na 5.196 ha gozdnega prostora in obsega 1.222 objektov. Ostali tipi se pojavljajo v manjšem obsegu.

Preglednica 48: Zvrsti (tipi) kulturne dediščine

Zvrst	Površina objektov (ha)	Število objektov
Arheološka dediščina	755	413
Kulturna krajina	23.533	169
Memorialna dediščina	246	357
Naselbinska dediščina	261	240
Ostalo	3	3
Profana stavbna dediščina	5.176	970
Sakralna stavbna dediščina	20	252
Sakralna profana stavbna dediščina	15	17
Vrtnoarhitekturna dediščina	16	22
Zgodovinska krajina	7.740	106
Skupaj	37.765	2.549

3.2.7 Ohranjanje območij po predpisih o vodah (vodovarstvena območja, vodotoki)

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red [43]. Med vode 1. reda prištevamo reke Sočo, Idrijco, Vipavo, Bačo, Tolminko, Nadižo, Koritnico in Učjo v skupni dolžini 38 km. Preostali vodotoki spadajo med vode 2. reda. Teh je 3.099 km.

Preglednica 49: Dolžina vodotokov

Indikator	Skupaj km
Vodotoki 1 reda	38
Vodotoki 2 reda	3.099

Preglednica 50: Vodna zemljišča

Indikator	Skupaj ha
Vodno zemljišče	1.521

V GGO se vodovarstvena območja (VVO I, VVO II in VVO III) nahajajo na skupni površini 25.592 ha. Pomembnejša območja črpališč pitne vode so na obrobju Banjške planote (Mrzlek), Trnovske planote (Hubelj), Bohinjsko - Tolminskih gora (Zadlaščica). Večje število manjših zajetij pitne vode pa je na Škofjeloško Cerkljanskem hribovju. Pri gospodarjenju z gozdovi se je dosledno upošteval veljavni Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja [31]. Vodovarstvena območja, vodotoki in območja poplav v GGO so prikazani v poglavju 12, na karti M - Varstvena območja in območja poplav po predpisih o vodah

Preglednica 51: Vodovarstvena območja

Indikator	Skupaj ha
VVO I	205
VVO II	6.363
VVO III	19024
VVO Skupaj	25.592

3.2.8 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje varovalne in zaščitne funkcij gozdov

V GGO je kar 57.221 ha (38,4 %) gozdov s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo na prvi stopnji ter 28.848 ha (19,4 %) z Uredbo razglašeni varovalni gozdovi. Tradicionalno se v teh gozdovih načrtuje in izvaja posek, kar je specifično za GGO. Gospodarjenje je usmerjeno v pomladitve panjecev in starejših debeljakov in nego drogovnjakov z namenom povečevanja stojnosti in izvajanje nujnih varstvenih del. Sečnja je omejena na dostopnejše predele in manj ekstremna rastišča. Ukrepi so premalo intenzivni, da bi z njimi lahko usmerjali gozdove k ciljnemu stanju, zato z njimi predvsem težimo k naravnemu oz. čim bolj stabilnemu stanju gozdov in krepitvi varovalne in zaščitne sposobnosti rastišč upoštevajoč lokalne in druge razmere. Kljub temu je večji del teh gozdov prepuščen naravnemu razvoju (predvsem skrajno nedostopni predeli in predeli v katerih z ukrepi ne moremo izboljšati strukture gozdov).

LZ se v teh gozdovih predvsem zaradi močne akumulacije povečuje, opazen pa je tudi trend v upadanju iglavcev (zlasti jelke), ki so bili v preteklosti pospeševani, v upadanju je tudi bukev. V močnem porastu pa so predvsem plemeniti in trdi listavci. V predelih prizadetih v ujmah in gradacijah se je varovalni in zaščitni pomen teh gozdov po letu 2014 zmanjšal.

Informativni prikaz verjetnosti pojavljanja plazov in plazovitih območij je prikazan na karti N, prikaz potencialnih erozijskih območij pa na karti O, oboje v poglavju 12. Oba prikaza temeljita na grobih podatkih v merilu 1:250.000

3.2.9 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno - ekonomskih funkcij gozdov

Preglednica 52: Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno - ekonomskih funkcij gozdov

Indikator	Ocena	Komentar GGO
Število gozdarskih podjetij	3	število je ugodno, pri določenih je problem kvaliteta izvedbe
Vlaganja v gozdove	2	Majhen obseg razpoložljivih sredstev za vlaganja v gozdove.
Varnost in zdravje pri delu v gozdovih	2	premalo razpoložljivih sredstev za vlaganja v gozdove
Turizem in rekreacija	3	slaba opremljenost in usposobljenost med lastniki gozdov
Ocena rabe lesa za biomaso	2	Na Bovškem, Kobariškem, Tolminskem, Trnovskem gozdu, Panovcu, Nanosu prihaja do konfliktov z drugimi funkcijami gozdov
Ocena rabe lesa za industrijo	2	premajhna izkoriščenost lesne biomase
Nelesni gozdni proizvodi	2	premajhna predelava lesa, ni dodane vrednosti
	4	stanje ugodno, do konfliktov ne prihaja

Ocena kazalnikov: 1: zelo neugodno; 2: neugodno; 3: ugodno; 4: zelo ugodno; *ni podatka

Število gozdarskih podjetij

V GGO je registriranih okrog 83 podjetij za sečnjo in spravilo in prevoz lesa. Prevladujejo mikropodjetja v obliki samostojnih podjetnikov, ki opravijo večino poseka v drobni posesti. Tri podjetja izvajajo žičniško spravilo in eno strojno sečnjo.

Vlaganja v gozdove

Razpoložljiva sredstva za sofinanciranje gojitvenih, varstvenih in biomeliorativnih del in delež sofinanciranja iz teh sredstev ne zagotavlja dosegajo načrtovanih del, prav tako količina sistemskih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest ne zadošča za zagotavljanje zadovoljivega stanja gozdnih prometnic.

Varnost in zdravje pri delu v gozdovih

Stanje se v zadnjem obdobju izboljšuje, vendar je opremljenost in usposobljenost med lastniki, ki sami izvajajo dela v gozdovih, še zmeraj slaba. Posebej pomanjkljiva je uporaba osebne varovalne opreme pri opravljanju tako težjih (sečnja, spravilo) kot tudi lažjih del, kot npr. pri pripravi drv.

Turizem in rekreacija

Turizem in rekreacija sta znotraj GGO dobro razvita in sta v porastu. V nekaterih predelih, predvsem v alpskem delu GGO, je zaradi pritiska novih oblik rekreacije, predvsem e-kolesarstva, štirikolesnikov, in drugih oblik vožnje v naravnem okolju, le to že v konfliktu z drugimi funkcijami gozdov.

Ocena rabe lesa za biomaso

Stanje izrabe lesne biomase v energetske namene v razdrobljeni posesti je relativno slabo. Večina individualnih hiš na podeželju se ogreva z drvmi. Daljinskega ogrevanja na biomaso je malo (10 manjših daljinskih ogrevanj), medtem ko pri izrabi potencialov za srednje velike in velike energetske sisteme dejanska raba in izkoriščanje izrazito zaostajata za potenciali v GGO (le tri večje kotlovnice).

Ocena rabe lesa za industrijo

Raba lesa za industrijsko predelavo je v izrazitem razkoraku z dejanskim posekom in potenciali. Posek v GGO presega potrebe, zato se ga znaten delež porabi zunaj GGO, večino lesa pa predelajo v sosednji Italiji.

Nelesni gozdni proizvodi

Zaradi pomanjkanja zanesljivih statističnih podatkov za najpogostejše nelesne proizvode (gobarjenje, gozdni sadeži, zelišča, med) lahko podamo oceno, da je stanje ugodno, do konfliktov ne prihaja. Nekatere analize kažejo, da je na nekaterih območjih prihodek od postranskih gozdnih proizvodov večji, kot je prihodek od lesa (npr. prihodek od čebelarjenja v Kanalskem Kolovratu).

3.3 Presoja doseganja ciljev in učinkovitosti gospodarjenja

3.3.1 Ocena doseganja ekonomskih ciljev

Na doseganje ekonomskih ciljev v GGO so v preteklem desetletju vplivale predvsem naravne razmere. Ujme in gradacije so imele za posledico visoko realizacijo načrtovanega poseka (62,2 %), zmanjšan obseg izvedenih gozdnogojitvenih in negovalnih del, narekovale pa so tudi koncentracijo poseka in odpiranje gozdov na prizadetih območjih. Izredni dogodki so vplivali na slabšo kakovost posekanega lesa in povečane stroške sečnje in spravila lesa. V GGO prevladuje proizvodnja lesa po količini, saj je delež vrednostnih sortimentov sorazmerno majhen. Zato je uspešnost proizvodnje in interes za sečnjo močno odvisna od cene prostorninskega lesa, ki so po ujmah padle, kar je dodatno omejilo tudi izvajanje večjih investicij (predvsem v prometnice). Realizirana vlaganj v gozdove niso dosegla načrtovanega, tudi zaradi premalo razpoložljivih sredstev. Razlogi za nizko realizacijo

načrtovanih del so v zasebnih gozdovih še drobna posestniška struktura (manjši interes lastnikov za ukrepe), neodvisnost lastnikov od dohodkov iz gozda ter slaba odprtost. V državnih gozdovih so vzroki na ekonomske učinke enaki kot v GGO, kar je rezultiralo v odklonu od načrtovanega poseka in posledično v spremembi vlaganj v gozdove, slabši izvedbi nege ter več varstvenih del. Zato ocenjujemo, da je bil ekonomski učinek in tudi intenzivnost gospodarjenja v ustrezno odprtih gozdovih primeren oziroma celo nad pričakovani. V slabše odprtih gozdovih pa so vlaganja močno pogojena s sofinanciranjem, to pa otežujejo vse zahtevnejši postopki pri pridobivanju potrebne dokumentacije - zaprti namreč ostajajo območja z zahtevnejšimi gradnjami. Znotraj teh postopkov je v pestrih lastniških razmerah še zlasti zahtevno pridobivanje soglasij vseh lastnikov oziroma strank v postopku.

3.3.2 Ocena zagotavljanja socialnih in ekoloških ciljev

Ekološke in socialne funkcije se je predvsem ohranjalo in krepilo s prilagojenim gospodarjenjem z gozdovi, pri izvedbi so se upoštevale usmeritve v GGN. Malopovršinska zgradba velikega deleža sestojev, ohranjeni gozdni ekosistemi, oblikovanje mirnih con, prisotnost zavarovanih vrst zveri, zmanjšanje številčnosti jelenjadi, uspešnejša naravna obnova gozda, sadnja rastiščem primernih drevesnih vrst, povečanje LZ, zadostni delež odmrle biomase, izločene ekocelice, ohranjanje gozdnih rezervatov, ohranjanje varovalnih gozdov, ohranjanje in vzdrževanje vodnih virov, upoštevanje ekoloških funkcij pri gradnji gozdne infrastrukture in uspešno sodelovanje s TNP in ostalimi okoljevarstvenimi institucijami so le nekateri kazalci, ki kažejo, da je bilo usmerjanje razvoja gozda v preteklem desetletju v skladu z zapisanimi usmeritvami za krepitev ekoloških ciljev. Doseganje ekoloških ciljev bi bilo še boljše, če ne bi bilo naravnih ujm, ki so lokalno, pa tudi na širših območjih, botrovale k prezgodnjemu poseku drevja, povzročile, znižanje LZ, poškodovale drevje, povzročile razgradnjo nekaterih sestojev ter bile tudi razlog za neizvedbo vseh načrtovanih biomeliorativnih del. Kot uspešno ocenjujemo tudi doseganje socialnih ciljev saj je bilo na tem področju kljub temu, da ni zagotovljenih stalnih virov financiranja, narejeno veliko tako s strani ZGS, kot tudi drugih institucij in društev. Na doseganje socialnih ciljev so močno vplivale naravne ujme, predvsem žledolom 2014, ki so povzročile poškodbe sestojev in infrastrukture v območju objektov povezanih s socialnimi funkcijami. S postavitvijo infrastrukture smo sledili predvsem cilju, da bi obiskovalce usmerjali v zanimiva in tudi primerna območja za obisk, manj pa na območja, ki zaradi poudarjene biotopske funkcije večji obisk ni primeren.

3.4 Presoja ustreznosti prejšnjega načrta

Glede stanje in razvoj gozdov ugotovljeno po presoji preteklega gospodarjenja in doseganja postavljenih ciljev gospodarjenja ocenjujemo, da so bili v preteklem GGN postavljeni cilji, usmeritve za gospodarjenje z gozdovi in ukrepi ustrezno določeni. Obsežne ujme so razlog, da podrobnejšim ciljem ni bilo mogoče slediti, zlasti glede boljše odprtosti, negovanosti in hitrejšega uravnavanja debelinske in razvojne strukture gozdov.

Gozdnogospodarski cilji so bili v večini ustrezno definirani, kar kaže ocena njihovega doseganja v predhodnih dveh poglavjih. Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi (za doseganje gozdnogospodarskih ciljev) so bile ustrezne in so se izvajale na vseh področjih gospodarjenja z gozdovi. Poudarke in prioritete pa so v veliki meri krojile ujme. Usmeritve za zagotavljanje vseh poudarjenih funkcij gozdov se izvajajo preko posebnih ukrepov za njihovo krepitev in preko ostalih ukrepov gospodarjenja z gozdovi.

Od načrtovanih ukrepov visoka realizacija poseka in ugodno stanje gozdov (dvig LZ in prirastka kljub pričetku intenzivne obnove in premik razmerja razvojnih faz v smer približevanja modelnemu stanju) kažeta na ustreznost načrtovanega možnega poseka, seveda pa je način izvedbe poseka (vrsta sečnje) zaradi ujm močno odstopal od načrtovanega. To je bil ponekod vzrok tudi slabšemu stanju gozdov, predvsem tam, kjer so bile potrebne obsežne sanacijske sečnje velikih jakosti (GGE Črni Vrh). Izvajanje sanacijskih sečenj pa je tudi omogočilo, da se lokalno okolje zaveda pomena izkoriščanja naravnih potencialov, ki jih nudi gozd.

Na nizko realizacijo načrtovanih negovalnih del so, poleg težav pri zagotavljanju teh del povezanih z razdrobljenostjo gozdne posesti in nezadostnimi sredstvi za subvencioniranje teh del, vplivale tudi naravne ujme, zaradi katerih je bila izvedba načrtovanih del preusmerjena na saniranje poškodovanih gozdov ter izvajanje varstvenih del.

Gradnja gozdnih cest in vlak je bila načrtovana v vseh slabše odprtih gozdnih kompleksih, kjer je bil načrtovan možni posek, zato je bila seveda realizacija nizka (realizacija 11,5 % in 16 %) glede na dejanski interes lastnikov gozdov, čeprav smatramo, da so bile potrebe po odpiranju gozdov v prejšnjem načrtu opredeljene kot realne in bi bila njihova realizacija zaželeno. Tudi gradnja gozdnih vlak je bila koncentrirana na področjih prizadetih v naravnih ujmah, nizka realizacija pa je tudi posledica zapletenih procesov pridobivanja potrebne dokumentacije za gradnjo gozdnih prometnic, kar potencialne investitorje mnogokrat odvrne od izvedbe.

3.5 Glavni problemi in priložnosti pri gospodarjenju z gozdovi

Ključne probleme in priložnosti smo definirali na podlagi stanja gozdov, analiz razvoja gozdov in presoje uspešnosti trajnostnega gospodarjenja. V okviru ekspertne skupine in delavnic z zunanjimi deležniki so bili prepoznani zlasti naslednji problemi in prednosti:

Problemi

Povečana tveganja pri gospodarjenju z gozdovi

Velik delež sanitarnega poseka (47 % celotnega poseka v preteklem obdobju) kaže na biološko in mehansko nestabilnost gozdnih sestojev in močno povečuje tveganja pri gospodarjenju z gozdovi. To se odraža v veliki gospodarski škodi za lastnike gozdov in slabša zagotavljanje ekoloških in socialnih funkcij gozda. Razlogi za takšno stanje so v podnebnih spremembah, povečanju deleža smreke v preteklosti ter neaktivnemu gospodarjenju, ki se kaže predvsem v zamujeni obnovi gozdov in neizvajanju nege. Naravne ujme, predvsem vetrolomi, snegolomi in žledolomi, so pogosti predvsem v dinarskem delu GGO, zlasti v GGE Idrija II, Predmeja, Trnovo in delno Banjšice. Na obsežnih ogolelih površinah obstaja nevarnost namnožitve invazivnih vrst.

Kazalniki: delež sanitarnega poseka v skupnem poseku, realizacija redčenj, gojitvenih del, sprememba zgradbe in drevesne sestave gozdov

Nizka realizacija možnega poseka

Navkljub obsežnim sanitarnim posekom povezanih z naravnimi ujmami je bila realizacija možnega poseka v preteklem obdobju le 67 %, kar na določenih območjih otežuje aktivno usmerjanje gozdnih sestojev. Problem je predvsem velik v predelih z malopovršinsko lastniško strukturo, predvsem so to zasebni gozdovi, gozdovi lokalnih skupnosti in razpršene državne parcele, kjer je odvisnost lastnikov od prihodkov iz gozda nizek. Posledica so pomanjkljivo negovani sestoji, slabše zasnove in kakovost, kar za zadovoljevanje lastnih potreb po lesu za kurjavo sicer ni problematično, vendar višina

načrtovanega poseka odpira možnosti tudi za prodajo lesa na trgu. Neurejene parcelne meje, nepoznavanje posestnih mej, veliko parcel v solastništvu in neurejena lastništva dodatno otežujejo gospodarjenje z gozdovi. V nekaterih gozdovih se ta problem odraža že neposredno v slabšanju stojnosti (npr. varovalni in zaščitni gozdovi).

Kazalniki: realizacija poseka, realizacija gojitvenih del, stanje negovanosti, stanje zasnov, opremljenost lastnikov, število nezdod, število izvedenih tečajev za lastnike

Slaba odprtost zasebnih gozdov in gozdov lokalnih skupnosti

V GGO prevladujejo težke spravilne razmere. Območij, ki niso optimalno odprti z gozdnimi cestami je kar 59.200 ha oz. 40 % gozdov z dovoljeno sečnjo. Pojavljajo se razpršeno po vsej površini GGO. V alpskem delu so to težje dostopni kompleksi gozda (Golobar, Polovnik, Božca, Porezen), v dinarskem delu pa večje ali manjše površine Kanalskega Kolovrata, Banjšic, Trnovskega roba, ter tolminskega in idrijskega hribovja. Slabo odprti so predvsem zasebni gozdovi in gozdovi lokalnih skupnosti.

Kazalnik: gostota proizvodnih cest, pravilna razdalja, odprtost z gozdnimi vlakami, proizvodni stroški

Problem trajnosti donosov

Zaradi neizvajanja z načrti predpisanih ukrepov, zlasti zaostajanje aktivne obnove gozdov, se razmerje razvojnih faz v GGO še vedno nekoliko odklanja od modelnega stanja. Razlike so se v preteklem desetletju zmanjšale, vendar še vedno primanjkuje mladovja, delež starejših sestojev v fazi debeljak je prevelik v vseh lastniških kategorijah, v zasebnih in gozdovih lokalnih skupnosti pa primanjkuje tudi sestojev v obnovi. Neuravnoteženo razmerje razvojnih faz lahko v prihodnosti ogrozi trajnost donosov v GGO.

Kazalnika: razmerje razvojnih faz, debelinska struktura, delež pomladitvenega poseka.

Problemi z obnovo nosilnih drevesnih vrst

Uspešno naravno obnovo otežuje izredno nizek pomladitveni potencial bora in hrasta v celotnem GGO ter problematika preraščanja jelke. Pomlajevanje jelke je ugodno, vendar vpliv jelenjadi onemogoča preraščanje jelke v višje razvojne stadije. Posledica tega je vse manjši delež jelke v LZ, saj se je ta v zadnjih treh desetletjih več kot prepolovil, kar 42 % jelke pa se še vedno nahaja v najdebelejšem debelinskem razredu. V GGO je regresija jelke najbolj izrazita v dinarskih jelovih bukovjih.

Kazalniki: delež drevesnih vrst v mladovju, vrast, popis objedanja gozdnega mladja.

Poškodovanost drevja in sestojev ter naraščajoče število invazivnih bolezni;

Naravne ujme, bolezni in tudi neustrezna izvedba del v gozdovih povzročajo poškodbe na posamičnem gozdnem drevju in celih sestojih. Le te se kažejo v poškodbah krošenj, pretrganem sklepu krošenj, mehanskih poškodbah debel in poškodbah zaradi bolezni (npr. jesenov ožig, sušenje bukve). Poškodbe zmanjšujejo biološko in mehansko stabilnost in močno povečujejo tveganja pri gospodarjenju z gozdovi.

Kazalnik: poškodovanost drevja.

Priložnosti

Glavne priložnosti pri usmerjanju razvoja gozdov, ki smo jih v GGO identificirali so:

- veliki strnjeni kompleksi dobro ohranjenih državnih gozdov (Trnovski gozd, idrijski gozdovi gozd Panovec),
- tradicija gozdarstva, strokovnost dela, izobražen in izkušen kader, ki je dobro usposobljen tudi za delo na različnih projektih, ter številna, dobro opremljena izvajalska podjetja,

- spodbude za upravljanje z gozdovi; sredstva iz gozdnega sklada in programov razvoja podeželja za sofinanciranje gojitvenih, varstvenih in ostalih del, gradnjo gozdnih prometnic ter nakupa opreme v ZG,
- prisotnost novih tehnologij za izvedbo del v gozdovih (strojna sečnja, moderni žični žerjavi), ki omogočajo hitrejšo, varnejšo in bolj kakovostno izvedbo del ter povzročajo manj poškodb na gozdnih sestojih in gozdnih prometnicah,
- dobro razširjena mreža gozdnih rezervatov in ekocelic, ki omogočajo raziskovanje procesov naravi prepuščenih gozdovih,
- velik delež Natura 2000 območij s prisotnostjo redkih, varovanih vrst, kar daje večje možnosti za pridobitev različnih raziskovalnih projektov in s tem možnosti za dodatne zaposlitve in pridobitev novih znanj,
- v GGO se nahaja velik del TNP, kar daje velike možnosti za pridobitev različnih raziskovalnih projektov in s tem možnosti za dodatne zaposlitve in pridobitev novih znanj.
- velik delež gozda z poudarjenimi socialnimi in ekološkimi funkcijami gozda je priložnost in izziv za trajnostno multifunkcionalno upravljanje z gozdovi,
- povezovanje in združevanje lastnikov gozdov kot priložnost za razvoj izvajalskih podjetji in povezovanje v lesne verige,
- aktivno sodelovanje z vsemi deležniki v gozdnem prostoru,
- sodelovanje pri usmerjanju razvoja turizma, rekreacije in ostalih aktivnosti v gozdnem prostoru.

4 VALORIZACIJA FUNKCIJ GOZDOV

Geografske značilnosti, pestre naravne danosti in raznolikost v rabi tal določajo funkcije gozdov v prostoru. Funkcije gozdov odražajo tudi potrebe javnosti do gozda in so odvisne od družbenogospodarskih ter socialnoekonomskih razmer.

Funkcije gozdov in njihovo ovrednotenje v gozdnem prostoru so določene na podlagi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanja z divjadjo [22]. Funkcije so opredeljene na območju gozdnega prostora, ki zajema gozdove in površine, ki so funkcionalno vezane na gozd. Pomen funkcij je ovrednoten s tremi stopnjami poudarjenosti:

1. stopnja: funkcije določajo način gospodarjenje z gozdom,
2. stopnja: funkcije bistveno vplivajo na način gospodarjenja z gozdom,
3. stopnja: funkcije le deloma vplivajo na način gospodarjenja z gozdom.

Za vsako funkcijo je izdelan sloj, ki omogoča prostorski oris posamezne funkcije. Velikokrat se območja s poudarjenimi funkcijami medsebojno prekrivajo. Pregledna karta funkcij gozdov je v prostorskem delu načrta (poglavje 12, karta G).

4.1 Opredelitev območij s poudarjenimi funkcijami gozdov

Gozdni prostor v GGO pokriva 163.914 ha, od tega je 148.883 ha gozdov. Površine posameznih funkcij po stopnjah poudarjenosti so navedene v Preglednici 53. Območja s poudarjenimi funkcijami se večinoma medsebojno prekrivajo, kar pomeni, da je na istem gozdnem prostoru pomembnih več funkcij gozda. To narekuje izredno zahtevno in kompleksno obravnavanje gozdnega prostora in gospodarjenja z gozdom. Površine gozdov s poudarjenimi funkcijami po stopnjah poudarjenosti so navedene v Preglednici 53. Linijsko in točkovno ovrednotene funkcije so vezane na ožje pasove vzdolž linijskih objektov (vodotoki, pohodne in učne poti ipd.), oziroma na ožjo okolico okrog točkovnih objektov (jam, brezen, spomenikov ipd.) in jih v Preglednici 53 ne prikazujemo. So pa v nadaljevanju podani podrobnejši opisi vseh območij s poudarjenimi funkcijami v GGO, tako ploskovnih kot tudi linijskih in točkovnih. Lokacije posameznih območij gozdnega prostora s poudarjenimi vrstami in stopnjami funkcij gozdov so prikazane v grafičnem delu GGN.

Preglednica 53: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami (v ha)

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	57.503	35,1	24.181	14,8	81.796	49,9	163.480
Hidrološka	6.885	4,2	98.128	59,9	58.901	35,9	163.914
F. ohranjanja biotske raznovrstnosti	38.384	23,4	74.577	45,5	50.953	31,1	163.914
Klimatska	1.547	0,9	2.277	1,4	160.090	97,7	163.914
Zaščitna	8.507	5,2	108	0,1	/	/	8.615
Higiensko - zdravstvena	2.485	1,5	5.575	3,4	155.854	95,1	163.914
Rekreacijska	571	0,3	255	0,2	162.562	99,2	163.388
Turistična	626	0,4	108	0,1	162.654	99,2	163.388
Poučna	295	0,2	0	0,0	163.093	99,5	163.388
Raziskovalna	1.386	0,8	0	0,0	/	/	1.386
F. varovanja naravnih vrednot	9.793	6,0	50.437	30,8	/	/	53.726
F. varovanja kulturne dediščine	604	0,4	32.202	19,6	/	/	32.807
Estetska	441	0,3	30.080	18,4	/	/	30.521
Obrambna	22	0,0	1.224	0,7	/	/	1.246

Lesnoproizvodna	99.475	66,9	19.500	13,2	28.041	18,9	148.480
F. pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0	0,0	2.561	1,6	/	/	2.561
Lovnogospodarska	0	0,0	9.986	6,1	/	/	9.986

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (v nadaljevanju varovalna funkcija) predstavljajo 35,1 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno varovalno funkcijo so opredeljene na področjih z velikimi nakloni in skalovitostjo predvsem v severnem delu GGO (Zgornje Posočje). Poudarjeno funkcijo na prvi stopnji imajo vsi gozdovi, ki so kot varovalni gozdovi določeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [21]). To so gozdovi na strmih pobočjih, bregovih voda, hudourniških območjih, ki varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi. Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev imajo predvsem gozdovi na ekstremnih rastiščih.

V primerjavi s preteklim ON se je delež površin s poudarjeno funkcijo na prvi stopnji povečal za 22.143 ha, medtem ko se je delež površin s poudarjeno funkcijo na drugi stopnji zmanjšal za 21.860 ha. Glavni razlog je, da smo pri valorizaciji funkcij uporabili bistveno boljše podlage (digitalni model reliefa, digitalna karta ekstremnih gozdno rastiščnih tipov).

Hidrološka funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije predstavljajo 4,2 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno hidrološko funkcijo na prvi stopnji so opredeljene na območjih 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode (vodovarstveno območje črpališča Mrzlek in Zadlaščica). Drugo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije imajo predvsem predeli na širšem vodozbirnem območju (Trnovski gozd, Banjška planota) ter gozdovi na področju karbonatnega kraškega sveta s podzemnimi jamami in brezni (Zgornje Posočje, Baška grapa, Idrijski in Cerkljanski gozdovi).

Delež površin s poudarjeno funkcijo na prvi stopnji se ni bistveno spremenil, delež površin s poudarjeno funkcijo na drugi stopnji pa se je povečal za 76.763 ha. Pri izdelavi smo uporabili boljše podlage o geološki podlagi. Spremembe v deležih površin so posledica tehničnih sprememb pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine. Ker na vplivnem območju veljajo enake usmeritve in omejitve, so spremembe površin v okolici brezen, kraških jam, izvirov, črpališč in manjših stoječih vod le tehnične narave.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti predstavljajo 23,4 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti na prvi stopnji so redki ekosistemi (Apica, Kukla, Lemovje, Ruševa glava, Zjabci) ter nahajališča redkih zavarovanih rastlinskih vrst (Govci, Mali Golak, Strug) in nahajališča redkih zavarovanih živalskih vrst (rastišče ruševca in divjega petelina na zgornji gozdni meji na Bovškem, Tolminskem in Baški grapi). Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo gozdovi na ekološko pomembnih območjih (pregled ekološko pomembnih območji (EPO) v prilogah) in gozdovi na območjih Nature 2000 (pregled območji NATURA 2000 v prilogah). Tretjo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo vsi ostali gozdovi. Pri določitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti smo vključili posodobljene prostorske sloje Zavoda RS za varstvo narave in upoštevali usklajene predloge glede stopenj poudarjenosti funkcije iz naravovarstvenih smernic. Delež površin s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti se je tako na prvi stopnji povečal za 34.870 ha, na drugi stopnji pa zmanjšal za 35.841 ha.

Klimatska funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti klimatske funkcije predstavljajo 0,9 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno klimatsko funkcijo na prvi stopnji predstavljajo gozd, ki varuje kmetijske površine pred vetrom oz. pozebo (Vipavska dolina), ter gozdni sestoji okoli večjih strnjenih naselij (okolica mest Nova Gorica, Šempeter pri Gorici in Ajdovščina). Drugo stopnjo poudarjenosti klimatske funkcije imajo predvsem predeli, kjer stalna prisotnost vetrov povzroča deformirano rast gozdnega drevja oziroma gozdovi, ki se nahajajo v območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov (Otlica, spodnji rob Nanosa). Ostali delež območij z drugo stopnjo poudarjenosti te funkcije predstavljajo gozdovi okrog strnjenih naselij (Bovec, Kobarid, Tolmin, Vipava). Delež površin s poudarjeno funkcijo na prvi stopnji se je zmanjšal za 1.774 ha, delež površin s poudarjeno funkcijo na drugi stopnji pa se ni bistveno spremenil. Glavni razlog za spremembe je uporaba bistveno boljših podlag.

Zaščitna funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti zaščitne funkcije predstavljajo 5,2 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno zaščitno funkcijo so opredeljene na pobočjih, kjer gozd ščiti elemente ogroženosti (naselja oziroma infrastrukturne objekte) pred padajočim kamenjem, drobirskimi tokovi in zemeljskimi plazovi. Poudarjeno funkcijo na prvi stopnji imajo predeli nad infrastrukturnimi objekti v Zgornjem Posočju, Baški grapi in severnem obrobju Vipavske doline. Drugo stopnjo poudarjenosti zaščitne funkcije imajo predvsem predeli, kjer je verjetnost za doseg pobočnih procesov manjša. Tretje stopnje poudarjenosti zaščitne funkcije ne določamo.

Delež površin s poudarjeno zaščitno funkcijo na prvi stopnji se je zmanjšal za 8.802 ha predvsem zaradi uporabe natančnejših podlag (nov model skalnih podorov in njihovih doseгов).

Higiensko - zdravstvena funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti higiensko - zdravstvene funkcije predstavljajo 1,5 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno higiensko - zdravstveno funkcijo na prvi stopnji predstavljajo gozdovi v bližini večjih strnjenih naselij (okolica mest Nova Gorica, Šempeter pri Gorici in Ajdovščina) in okolici drugih večjih emisijskih virov (okolica kamnoloma in sežigalnice Anhovo). Drugo stopnjo poudarjenosti higiensko - zdravstvene funkcije imajo predvsem predeli v širši okolici večjih strnjenih naselij oziroma drugih večjih emisijskih virov ter gozdovi okoli manjših strnjenih naselij. Delež površin s poudarjeno funkcijo na prvi in drugi stopnji se je povečal predvsem zaradi boljših podatkov o naseljih, upoštevanja širše okolice gozdov pri večjih naseljih in zaradi določitve druge stopnje poudarjenosti higiensko - zdravstvene funkcije okrog večjega števila manjših naselij.

Rekreacijska funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti rekreacijske funkcije predstavljajo 0,3 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno rekreacijsko funkcijo so opredeljene na območjih, kjer so gozdovi v neposredni bližini mest in večjih naselij mestnega značaja, skozi katera vodijo pešpoti do turističnih in rekreacijskih točk, ki jih ljudje dnevno obiskujejo. Poudarjeno funkcijo na prvi stopnji imajo primestni gozdovi ob večjih naseljih (Nova Gorica – Panovec in Sabotin, Ajdovščina – ob Hublju, Idrija – ob Rakah, Tolmin – Kozlov rob, Bovec – Gozdec). Drugo stopnjo poudarjenosti rekreacijske funkcije imajo manj obiskani predeli okoli naselij in posamezne bolj obiskane točke (Izvir Soče, Kolovrat, Mengore). Tretjo stopnjo poudarjenosti rekreacijske funkcije imajo vsi ostali gozdovi, razen gozdnih rezervatov s strogim režimom, kjer je dostop prepovedan.

Površina območij z rekreacijsko funkcijo na prvi stopnji se je zmanjšala za 957 ha, na drugi stopnji pa za 7.291 ha kot posledica tehničnih sprememb pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine. Ker na vplivnem območju veljajo enake usmeritve in omejitve, so spremembe površine le tehnične narave.

Turistična funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti turistične funkcije predstavljajo 0,4 % gozdnega prostora. Poudarjeno funkcijo na prvi stopnji imajo gozdovi v bližini znanih turističnih točk (Vršič, Izvir Soče, Krnsko jezero, Tolminska korita, Lokve, Čaven, Nanos) in primestni gozdovi (Panovec, Kozlov rob), drugo stopnjo poudarjenosti turistične funkcije pa imajo manj obiskani predeli okoli raznih turističnih točk (Kolovrat, Mengore, Korada). Tretjo stopnjo poudarjenosti turistične funkcije imajo vsi ostali gozdovi, razen gozdnih rezervatov s strogim režimom, kjer je dostop prepovedan.

Površina območij s turistično funkcijo na prvi stopnji se je zmanjšala za 2.726 ha, na drugi stopnji pa za 9.721 ha kot posledica tehničnih sprememb pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine. Ker na vplivnem območju veljajo enake usmeritve in omejitve kot na ploskovnih objektih, so spremembe površine le tehnične narave.

Poučna funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti poučne funkcije predstavljajo 0,2 % gozdnega prostora. Med območji s poudarjeno poučno funkcijo na prvi stopnji so primestni gozdovi s posebnim namenom (Panovec, Kozlov rob in Sotočje). V GGO so tudi štiri gozdne učne poti (Panovec, ob Hublju, ob Rakah in Kozlov rob).

Površine območij s poudarjeno poučno funkcijo na prvi stopnji so ostale podobne kot pri prejšnjem območnem načrtu, za 452 ha pa se je zmanjšala površina gozdov s poudarjeno funkcijo na drugi stopnji predvsem kot posledica tehničnih sprememb pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine. Ker na vplivnem območju veljajo enake usmeritve in omejitve kot na ploskovnih objektih, so spremembe površine le tehnične narave.

Raziskovalna funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti raziskovalne funkcije predstavljajo 0,8 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno raziskovalno funkcijo na prvi stopnji predstavljajo gozdovi, zavarovani kot gozdni rezervati z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [21]). V GGO je tako evidentiranih štiriindvajset gozdnih rezervatov (seznam gozdnih rezervatov je naveden v prilogah). Poleg teh je na prvi stopnji poudarjena funkcija tudi v gozdovih, vključenih v dolgoročne raziskave (raziskovalna ploskev Fondek). Druge in tretje stopnje poudarjenosti raziskovalne funkcije ne določamo. Delež površin s poudarjeno funkcijo na prvi stopnji se ni bistveno spremenil.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot predstavljajo 6,0 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot so opredeljene na vseh gozdnih rezervatih (Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [21]) (seznam gozdnih rezervatov je naveden v prilogah) in naravnih vrednotah državnega pomena (Govci, Smrečje, Smrekova draga). Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot imajo predvsem predeli, kjer gozd ščiti območja naravnih vrednot oziroma zavarovana območja (Triglavski narodni park). Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot ne določamo.

Delež površin s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot na prvi stopnji se je zmanjšal za 135 ha, delež površin s poudarjeno funkcijo na drugi stopnji pa povečal za 8.711 ha, zaradi boljših podlag, pridobljenih z Naravovarstvenimi smernicami. Spremembe v deležih površin so med drugim tudi posledica tehničnih sprememb pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine. Ker na vplivnem območju veljajo enake usmeritve in omejitve, so spremembe površin v okolici brezen, kraških jam, izvirov, črpališč in manjših stoječih vod le tehnične narave.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine predstavljajo 0,4 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno funkcijo kulturne dediščine na prvi stopnji so arheološka najdišča (sv. Lovrenc, Ravelnik, Riženberk, sv. Pavel, Kekec, Zarakovec...). Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije kulturne dediščine imajo kulturna krajina v Triglavskem narodnem parku in gozdovi v neposredni okolici raznih drugih zavarovanih kulturnih spomenikov (Belčne, Idrijske, Putrihove klavže, ruševine gradu Kozlov rob). Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine ne določamo.

Delež površin z drugo stopnjo poudarjenosti te funkcije se je nekoliko povečal. Pri določitvi funkcije varovanja kulturne dediščine smo vključili posodobljene prostorske sloje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Estetska funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti estetske funkcije predstavljajo 0,3 % gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno estetsko funkcijo na prvi stopnji predstavljajo primestni gozdovi (Panovec, Kozlov rob in Sotočje) in gozd v neposredni bližini objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot (Rafutski park, cerkev sv. Antona v Kobaridu, Belčne, Idrijske, Putrihove klavže). Drugo stopnjo poudarjenosti estetske funkcije imajo predeli na območju kulturne krajine v Triglavskem narodnem parku. V drugo stopnjo poudarjenosti te funkcije so vključena tudi posamezna izjemna drevesa ter gozdovi, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali vizualno motečih elementov v krajini (kamnolom Anhovo in Razpet).

Delež površin s poudarjeno funkcijo na prvi stopnji se je zmanjšal za 293 ha, delež površin s poudarjeno funkcijo na drugi stopnji pa se je povečal za 26.101 ha predvsem zaradi vključitve posodobljenih prostorskih slojev Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Obrambna funkcija

Prva stopnja poudarjenosti obrambne funkcije je prisotna le na 22 ha gozdnega prostora. Največje površine območij s poudarjeno obrambno funkcijo na prvi stopnji obsegajo gozdovi na območjih izključne rabe prostora v neposredni bližini vojaških objektov oziroma so to gozdovi, ki so ograjeni zaradi rabe v vojaške namene (Šentviška Gora, Panovec, Vitovski vrh, Vipava). Poudarjeno funkcijo na prvi stopnji imajo tudi gozdovi v okolici črpališč (manjša črpališča na Banjški planoti in širšem Cerkljanskem hribovju). Drugo stopnjo poudarjenosti obrambne funkcije imajo predvsem gozdovi nadzorovane rabe prostora in območja možne izključne rabe prostora (širša okolica vojaških objektov na Šentviški Gori, Panovcu, Vitovskem vrhu, Vipavi, Pleši). To so območja, ki so primarno namenjena za druge potrebe, ki se jih v primeru izrednega ali vojnega stanja lahko uporabi za obrambne potrebe, ter v miru za usposabljanje vojske. Tretje stopnje poudarjenosti obrambne funkcije ne določamo.

Delež površin s poudarjeno obrambno funkcijo na prvi stopnji se je zmanjšal za 144 ha, na drugi stopnji pa povečal za 1.224 ha predvsem zaradi uporabe novih podlag. Pri določitvi posamezne stopnje poudarjenosti funkcije smo uporabili podatke s strani MORS o izključni rabi, nadzorovani rabi in možni izključni rabi.

Lesnoproizvodna funkcija

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije predstavljajo 66,9 % gozdov. Največje površine območij s poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo na prvi stopnji predstavlja večina gospodarskih gozdov v območju. Drugo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije imajo predvsem varovalni gozdovi in gozdovi na rastiščih s slabšo proizvodno sposobnostjo (13,2 %). Tretjo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije imajo panjevski gozdovi, grmičavi gozdovi in gozdovi z nizko proizvodno sposobnostjo (18,9 %). Gozdovi brez poudarjenosti funkcije so gozdovi v gozdnih rezervatih in predstavljajo 1 % gozdov. Površine s poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo na prvi stopnji so se povečale za 57.843 ha, površine s poudarjeno funkcijo na drugi stopnji pa zmanjšale za 54.929 ha. Do teh sprememb je prišlo zaradi novih podatkov po gozdnih rastiščnih tipih in metodologije, ki je bila pripravljena v okviru ciljnega raziskovalnega projekta [95].

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Površine območij s poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin na prvi stopnji predstavljajo semenski sestoji (Gomila, Berova draga, Trška ravan) in gozdovi v neposredni okolici stojišč čebelnjakov. Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin predstavlja 1,6 % gozdnega prostora. To so gozdovi na območjih gozdne čebelje paše z deležem medovitih dreves (kostanja) nad 25 % (večina sestojev kostanja se nahaja v GGE Brda). Tretje stopnje poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin ne določamo.

Površine s poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin na prvi stopnji so se zmanjšale za 3.934 ha, na drugi stopnji pa za 1.050 ha predvsem kot posledica tehničnih sprememb pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine. Ker na vplivnem območju veljajo enake usmeritve in omejitve, so spremembe površine le tehnične narave.

Lovnogospodarska funkcija

Območja s poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo na prvi stopnji poudarjenosti so zimska krmišča z okolico. Drugo stopnjo poudarjenosti lovnogospodarske funkcije predstavlja lovišče s posebnim namenom Triglavski narodni park, ki predstavlja 6,1 % gozdnega prostora. Tretje stopnje poudarjenosti lovnogospodarske funkcije ne določamo.

Delež površin s poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo na prvi stopnji se je zmanjšal za 4.078 ha, na drugi stopnji pa povečal za 9.986 ha predvsem kot posledica tehničnih sprememb pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine.

4.2 Opredelitev večfunkcionalnih območij

Večjih konfliktnih območij, kjer bi bile hkrati na istem območju izjemno poudarjene izključujoče se funkcije, v GGO ni. Z večanjem obiska lahko pričakujemo povečana nesoglasja na območju gozdnih rezervatov, skozi katere vodijo turistične poti (Smrečje, Smrekova draga).

Območja gozdov, kjer se hkrati pojavlja več izjemno poudarjenih funkcij, ki so si med seboj konkurenčne, pa je več, vendar nobeno tako območje ni večje od 500 ha.

Območje Sabotina, in Kozlovega roba je izrazito večnamensko, saj je močno obiskano s strani rekreativcev in turistov, hkrati pa so tu pomembna varovalna in zaščitna funkcija (strma in skalnata pobočja nad železniško progo, cesto oziroma naseljem).

Zelo obiskane turistične točke (okolica Male Lazne, Smrečja, Divjega jezera in Alpine Juliane v Trenti) so hkrati tudi del zavarovanih naravnih vrednot.

Dobra rastišča s poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo in hkrati varovalno (strma flišnata pobočja) najdemo ob bregovih Ljubevšice, Zakojški grapi, Kneži, Koritnici, Zadlaščici.

Na dobrih gozdovih v zaledju večjih črpališč vode (Mrzlek, Hubelj) je hkrati poudarjena lesnoproizvodna in hidrološka funkcija.

Na celotnem zahodnem območju Panovca je izjemno poudarjena rekreacijska funkcija, hkrati pa gre za gozdove s poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo.

5 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

5.1 Cilji gospodarjenja z gozdovi

Na ravni GGO in oblikah lastništva so določeni cilji gospodarjenja z gozdovi v GGO, ki so konkretizacija gozdnogospodarske politike v GGO. Vključujejo zlasti temeljne učinke (funkcije gozda), ki naj bi bili glede na specifične naravne, gozdnogospodarske in posestne razmere ter glede na potrebe po zagotavljanju funkcij gozdov uresničeni z gospodarjenjem z gozdovi v GGO. Osnova za določitev ciljev so zahteve lastnikov in javnosti do gozdov, valorizirane funkcije gozdov, družbeno - ekonomske razmere v GGO, cilji iz NGP. Izdelan je seznam ciljev, ki je bil rangiran glede na ekspertno oceno in spletno anketo za vrednotenje ciljev.

Rang 1 pomeni, da je bil cilj ocenjen kot najpomembnejši, rang 13 pa kot najmanj pomemben.

Preglednica 54: Vrste gozdnogospodarskih ciljev

Gozdnogospodarski cilji	Rang
<u>Proizvodnja lesa:</u> pod ta cilj štejemo zaposlitve v gozdno - lesnem sektorju, les za prodajo, oskrba z lesom malih predelovalcev (žage) in kmetijstva (vinogradniško kolje), les za domače potrebe (dohodek iz gozda), kot tudi gozd kot rezerva (socialna varnost).	1
<u>Ohranjanje voda:</u> pod ta cilj štejemo ohranjanje dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanje in uravnavanje vodnih količin.	2
<u>Varovanje pred naravnimi nesrečami:</u> pod ta cilj štejemo varovanje tal in gozdnih sestojev ter varovanje pred naravnimi nesrečami (npr. snežni in zemeljski plazovi, podori, poplave, veter).	3
<u>Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst:</u> pod ta cilj štejemo varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij (TNP), kot tudi ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij.	4
<u>Zagotavljanje ponorov ogljika:</u> pod ta cilj štejemo zagotavljanje ponorov ogljika, saj je Slovenija podpisnica različnih evropskih dokumentov, na podlagi katerih se pričakuje, da gozdovi zagotavljajo določen delež ponorov ogljika.	5
<u>Lov in dohodek od lova:</u> pod ta cilj štejemo poleg upravljanja s populacijami divjadi, rekreativnega lova in lovskega turizma tudi prodajo trofej in divjačine mesno predelovalni industriji (Nimrod).	6
<u>Pridobivanje drugih gozdnih proizvodov:</u> pod ta cilj štejemo izkoriščanje nelesnih materialnih koristi iz gozda npr. med, plodovi (kostanj), gobe, zdravilna zelišča, gozdni sadeži (jagodičevje), semena (semenski sestoji), oglarjenje.	7
<u>Čiščenje zraka in regulacijo klime:</u> pod ta cilj štejemo ohranjanje zdravega življenjskega okolja, blaženje škodljivih vplivov emisij in blaženje klimatskih	8

Gozdnogospodarski cilji	Rang
ekstremov v krajini ter ohranjanje gozdnih kompleksov in gozdnih otokov v primestni in kmetijski krajini.	
<u>Rekreacija in turizem:</u> pod ta cilj štejejo omogočanje različnih, predvsem okolju prijaznih rekreativnih aktivnosti v gozdnem prostoru, usmerjanje rekreacijskih in turističnih aktivnosti in razvoj trajnostnega turizma. Cilj je predvsem pomemben v Alpskem delu GGO.	9
<u>Vzgoja in izobraževanje ter raziskovanje gozdov:</u> pod ta cilj štejejo zagotavljanje možnosti za igro, učenje, doživljanje narave in raziskovanje mlajših in starejših generacij ter načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi	10
<u>Ohranjanje kulturne dediščine:</u> pod ta cilj štejejo ohranjanje objektov, gozdov ali njihovih delov, ki imajo po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, status kulturne dediščine ali se nahajajo v njihovi neposredni okolici, kot tudi tiste, ki še nimajo statusa, so pa z vidika kulturne dediščine v območju pomembni, ter ohranjanje tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi (npr. steljniki, gaji, logi).	11
<u>Estetski videz krajine:</u> pod ta cilj štejejo oblikovanje gozdnih robov, ohranjanje gozdnih jas, ohranjanje izjemnih dreves, oblikovanje zanimive strukture gozdov in ohranjanje prepoznavnih krajinskih oblik	12

5.2 Temeljne strategije in prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi

Strateške usmeritve za gospodarjenje z gozdovi so zasnovane glede na izpostavljene glavne probleme pri gospodarjenju, presojo vpliva podnebnih sprememb na gozdove, cilje gospodarjenja z gozdovi in usmeritve ob hkratnem upoštevanju Nacionalnega gozdnega programa in drugih strateških dokumentov (npr. NEPN) ter mednarodnih zavez (npr. LULUCF, strategija biotske pestrosti). Temeljne strategije so usmerjene v blaženje podnebnih sprememb, prilagajanje gozdov na podnebne spremembe, zagotavljanje ponorov ogljika, ohranjanje biotske pestrosti in zagotavljanje zelenega krožnega gospodarstva ter v reševanje ključnih problemov v GGO. Z opredeljenimi strategijami prilagajamo gozd in gospodarjenje z gozdovi podnebnim spremembam in zagotavljamo ponore ogljika, ohranjamo biotsko pestrost gozdov in vzpodbujamo zeleno krožno gospodarstvo.

Akumulacija LZ za zagotavljanje ponorov CO₂

Akumulacija prirastka naj bo na ravni GGO vsaj 20 %. Večino akumulacije bomo zagotovili z nižjim posekom v varovalnih gozdovih, z povečevanjem površin gospodarskih gozdov kjer v naslednjem desetletju ne načrtujemo ukrepanja, z ohranjanjem deleža gozdov izvzetih iz gospodarjenja (RGR 260 in 210) in ohranjanjem dolgih proizvodnih dob (v RGR 050, 072, 074, 092, 093) ter z reguliranjem iznosa biomase iz gozda in varovanjem gozdnih tal.

Drevesna sestava gozdov odporna na podnebne spremembe

Graditeljica sestojev ostaja bukev, pri prilagajanju posledicam podnebnih sprememb bomo pospeševali toploljubne in plemenite listavce ter minoritetne vrste. Zaradi ohranjanja pestrosti in gospodarske zanimivosti bomo v višjih in vlažnejših legah (RGR 070, 093, 092,

072 in 074) ohranjali delež iglavcev (zlasti smreke in jelke) v nižjih ter sušnejših legah pa ga zmanjševali (zlasti RGR 110, 060, 040 in 051). Širjenje robinije v ohranjene hrastove gozdove bomo omejili z ukrepi nege. Pri usmerjanju v odpornejšo drevesno sestavo bo ključnega pomena uspešna naravna obnova in nega mladega gozda. V RGR 074, 072, 070 in 200 bomo zaradi ekološkega pomena in ekonomske zanimivosti pospeševali macesen. Pri drevesnih vrstah, ki so ogrožene od bolezni ali škodljivcev (veliki jesen, kostanj, oreh), bomo prepoznali in ohranjali odporne osebkke. Invazivne tujerodne vrste odstranjevati iz sestojev. Upošteva se tudi priporočilo 1, ki presega GGN GGO, iz Okoljskega poročila na strani 182 glede tujerodnih vrst.

Gospodarjenje v ranljivih sestojih

V ranljivih sestojih (GGE Idrija II, Predmeja, Trnovo in delno Banjšice) ima sanacija naravnih ujm prednost pred rednim gospodarjenjem, zaradi podlubnikov pa sanacija poškodovanih iglavcev prednost pred listavci. Z ustreznimi negami bomo povečali odpornost sestojev na naravne ujme. Na večjih prizadetih površinah bomo ohranjali poškodovano drevje z možnostjo preživetja in pospešeno nadaljevali z nego primerno pomlajenih površin. Tudi pri sanaciji bo prevladovala naravna obnova, umetna obnova pa je primerna pri sanaciji velikih površin ali pomanjkljivi naravni obnovi. Novonastalo mladovje bomo z nego usmerjali k ciljnemu stanju in ga v primeru pogostih poškodb po rastlinojedi divjadi zaščitili. V ranljivih sestojih bomo tudi zmanjšali intenzivnosti ukrepov in povečali pogostost vračanja.

Zgradba gozdov in koncepti obnove gozdov

Glede na zgradbo gozdov sledimo postavljenemu konceptu obnove, ki se je v GGO že uveljavil. Na bukovih rastiščih, s praviloma slabše odprtimi enomernimi bukovimi sestoji bomo gospodarili zastorno, v alpskih in dinarskih mešanih gozdovih skupinsko postopno (ciljna zgradba je malopovršinsko enomerna), v raznomernih pionirskih gozdovih listavcev bomo gospodarili premenilno (skupinsko postopno), v panjevskih gozdovih trdih listavcev in robinije pa panjevsko. Naravna obnova vseh gozdov je ključna za sonaravno in večnamensko gospodarjenje, zato bomo zagotovili zadostna vlaganja v nego in varstvo zlasti v gozdovih, v katerih sta pomembna graditelja sestojev jelka in hrast. Pri izvajanju gojitvenih in varstvenih del bo poudarek na negi v sestojih z odlično in dobro zasnovo ter v sestojih, kjer je usmeritev v vrednostno proizvodnjo.

Koncept redčenja in zagotavljanja individualne stabilnosti dreves v sestoji

Pri redčenjih sledimo postavljenemu konceptu redčenja, ki se je v GGO že uveljavil. Redčenja bomo izvajali od razvojne faze letvenjaka, kjer bomo zagotovili zgodnje uravnavanje zmesi za zagotavljanje vrstne pestrosti ter biološke in mehanske stabilnosti (odpornost na abiotične dejavnike), do debeljaka. Jakost redčenja na področjih s traktorskim pravilom naj bo nižja; v sestojih kjer poteka strojna sečnja ali pravilo z žičnico ukrepamo močneje. V sestojih, kjer so zasnove slabše, predvsem so to zasebni gozdovi nastali z zaraščanjem, se uvede koncept situacijskih redčenja, kjer pomagamo 100–200 nosilcem funkcij (izbrancem). Pri tem upoštevamo tako kakovost kot tudi ustrezno mehansko stabilnost izbranih in rastiščem primernih drevesnih vrst.

Odpiranje gozdov in gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest bomo prvenstveno usmerjali na zaprta območja, območja s pravilom po zraku ter v območja s pravilom po tleh z dolgimi spravnimi razdaljami (GGE Bovec, Baška grapa, Brda - Kolovrat, Banjšice). Spodbujati je treba interes lastnikov za gradnjo, jim pomagati pri združevanju in uveljavljanju sofinanciranja PRP. Zaradi vse pogostejših vremenskih ujm je treba zagotoviti redno vzdrževanje odvodnjavanja gozdnih cest ter utrjevanje vozišča in brežin. Z določanjem režima uporabe cest bomo prispevali k manjšim stroškom vzdrževanja in uravnavanju obiska, ki je v porastu. Odpiranje gozdov z gozdnimi vlakami bomo zagotovili predvsem v zasebnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti na

področjih, ki so primerna za traktorsko spravilo po tleh ali prevoz lesa s traktorsko prikolico. Na področjih, kjer je velika verjetnost gozdnih požarov (GGE Ajdovščina in Gorica) bomo gozdove odpirali tudi s protipožarnimi preseki.

Tehnologija dela v gozdu

Spodbujali bomo rabo sodobnih tehnologij sečnje in spravila (npr. sodobni žični žerjavi na dolge razdalje), ter s tem povečali stopnjo mehanizacije gozdne proizvodnje, tako iz vidika varovanja okolja, ekonomske učinkovitosti kot varnosti dela. V zasebnih gozdovih ima prednost spravilo lesa po večnamenskih prometnicah z daljšimi spravnimi razdaljami z gozdarskimi polprikolicami. Pri sanacijah obsežnejših naravnih ujm bomo spodbujali uporabo strojne sečnje in usmerili aktivnosti v pomoč lastnikom pri iskanju rešitev za učinkovito izvedbo del, zlasti v predelih z več iglavci. S svetovanjem bomo zagotovili čim bolj učinkovito črpanje razpoložljivih sistemskih sredstev sofinanciranja.

Usklajevanje odnosov gozd – prostoživeče živali

Ohraniti je treba vse avtohtone vrste divjadi in druge prosto živeče živali ter njihove habitate. Za zagotavljanje ustrezne prehranske kapacitete bomo v GGO povečali delež mladovij in ohranili senožeti in laze v gozdnem prostoru. Pri sečnji bomo zagotovili strukturiran gozdni rob in ohranjali plodonosne drevesne vrste, pri obnovi s sadnjo pa sadike ustrezno zaščitili. Vzdrževali bomo vodne vire in kale, v kmetijski in primestni krajini pa ohranjali gozdne zaplate in koridorje. Z zaporami prometnic in kontrolo bomo zagotavljali mir v mirnih conah.

Zagotavljanje večnamenske vloge gozda

V primerih konkurenčnih funkcij dajemo prednost ekološkim pred proizvodnimi in socialnimi funkcijami. Krepitev ter združljivost vseh funkcij gozdov bomo omogočili z načrtnim in aktivnim usmerjanjem dejavnosti v gozdnem prostoru v sodelovanju z lastniki gozdov, s pristojnimi lokalnimi skupnostmi in drugimi zainteresiranimi deležniki.

Varovalni in zaščitni gozdovi

Aktivnosti za zagotavljanje varovalnih in zaščitnih učinkov gozda bomo povečali. Z realizacijo načrtovanih ukrepov bomo varovalne in zaščitne gozdove usmerjali predvsem h krepitvi varovalnega učinka gozdov, preprečevanju erozijskih procesov in ohranjanju pokrovnosti tal. Z uvajanjem v obnovo in nadaljevanjem pomlajevanja nestabilnih prestarih sestojev bomo popravili še posebej problematično porušeno razmerje razvojnih faz in povečali mehansko in biološko stabilnost gozdnih sestojev. Pospeševanje posameznih drevesnih vrst ni potrebno saj je naravna sestava (mali jesen, črni gaber, na boljših rastiščih tudi bukev) prilagojena ekstremnim razmeram in kot taka lahko kljubuje podnebnim spremembam. V predelih, ki poleg varovalne opravljajo tudi zaščitno funkcijo, bomo izvajali tudi tehnične ukrepe, ki prispevajo k varovanju nižje ležečih objektov.

Biotska pestrost in območja Natura 2000

V vseh gozdovih naj se pospešuje biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pestre drevesne sestave in zgradbe gozdov ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov. Ohranjati je treba redke ekosisteme, zavarovane in manjšinske habitatne tipe, zavarovane rastlinske in živalske vrste, gozdove v visokogorju, kmetijski krajini, predvsem manjše gozdne otoke in tudi gozdno drevje izven gozda.

V GGO je treba dosledno spoštovati režime Triglavskega narodnega parka, izvajati ukrepe za Naturo 2000, povečati delež gozdov, izvetih iz gospodarjenja, s povečanjem površine ekocelic brez ukrepanja v območjih Natura 2000. Prednost imajo gozdovi v GGE Bovec, Soča - Trenta, Kobarid in Tolmin, kjer bo učinek na biodiverziteto največji. Ohrani naj se sedanji delež odmrle biomase, ki izpolnjuje pogoje za dolgoročni cilj upravljanja vrst Natura

2000. Posamezna odmrta drevesa in skupine drevja bomo puščali predvsem v najdebelejših debelinskih razredih, saj je količina tanjšega odmrlega drevja zadostna.

V GGO je treba okrepiti naravovarstveni in gozdarski nadzor, predvsem v predelih povečanega obiska gozdov zaradi rekreacije in nabiralništva ter predelih intenzivnejših sečenj. Takšni predeli v GGO so: Bovško, Kobariško in Tolminsko, Nanos, Banjšice, Idrijski gozdovi, Panovec, Trnovski gozd, Vipavska dolina.

Raba gozdnega prostora

Ohranjali bomo zavarovane gozdove (gozdni rezervati, gozdovi osrednjega območja TNP, varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom) in strnjene komplekse gozdov. Posege v prostor bomo usmerjali v gozdove, kjer ekološke in socialne funkcije niso poudarjene na prvi stopnji. Zagotovili bomo ohranjanje ostankov hrastovih gozdov v kmetijski krajini Spodnjih Brd in Vipavske doline (RGR 040).

Gospodarjenje z zasebnimi gozdovi in gozdovi lokalne skupnosti

Za izboljšanje realizacije načrtovanih del bomo v zasebnih in gozdovih lokalnih skupnosti intenzivirali komunikacijo z lastniki, izobraževalno dejavnost, obveščanje in ozaveščanje. Ciljna publika bodo predvsem agrarne skupnosti, občine in večji lastniki gozdov. Okrepili bomo pomoč lastnikom pri medsebojnem sodelovanju in povezovanju, pri postopkih pridobivanja sredstev sofinanciranja za izvajanja del in nabave opreme ter pri sodelovanju z ostalimi institucijami. Aktivno jih bomo vključiti tudi v procese gozdarskega načrtovanja.

Prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi

Za izboljšanje gospodarjenja z gozdovi je potrebno v prihodnjem desetletju projektno reševati naslednje prednostne naloge:

- Izboljšanje metod merjenja gozdnih fondov in njihovega izračuna;
- Vzpostavitev sistema za spremljavo sortimentne in vrednostne strukture lesa v državnih gozdovih za potrebe uporabe v gozdnogospodarskem načrtovanju
- Kartiranje gozdnih rastišč plemenitih listavcev v celotnem GGO;
- Razvoj metod za kvantifikacijo ekosistemskih storitev gozda za potrebe ekonomskega vrednotenja v gozdnogospodarskem načrtovanju;
- Razvoj metod za umeščanje kolesarskih poti in poligonov v gozdni prostor.
- Razvoj upravljanja mestnih gozdov

5.3 Usmeritve po področjih gospodarjenja z gozdovi

5.3.1 Usmerjanje razvoja gozdnih sestojev

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani na osnovi sorodnosti rastišč in gospodarskih kategorij gozdov, upoštevalo pa se je tudi vrstno sestavo, zgradbo gozdnih sestojev ter cilje gospodarjenja. Na tej osnovi je bilo v GGO oblikovanih 16 rastiščnogojitvenih razredov.

Gozdnogojitveni cilji po RGR so določeni glede na stanje in razvojne značilnosti gozdnih sestojev, poudarjenosti funkcij gozdov in z upoštevanjem potencialne drevesne sestave in zgradbe gozda ter prirastoslovnih zakonitosti danih rastišč.

Proizvodne in pomladitvene dobe so bile določene na osnovi razvojnih starosti in izračunanih prehodnih dob. Podlaga za določitev razvojnih starosti in izračun prehodnih dob so bili podatki o rasti dreves na stalnih vzorčnih ploskvah v GGO.

Rastiščnogojitveni razred 040–Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah

Preglednica 55: Gozdnogojitveni cilj RGR 040

	Zgradba	Proizvodna in pomladitve na doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Državni in ostali gozdovi	Enodobni	140–150 15–20	320	sm (2)	B	40 cm
				je (10)	B	40 cm
				bor (10)	C,O	35 cm
				ost.igl. (6)	B	40 cm
				bu (6)	B	35 cm
				graden (40)	F,B	40 cm
				rdeči hrast (9)	F,A2,B	45 cm
				pl.list (10)	B,D	30 cm
				beli gaber (7)		30 cm
Zasebni in ostali gozdovi	Malopovršinsko enodobni gozdovi	120–130 15–20	280	bor (11)	D,O	–
				bu (3)	C	
				pl.list (4)	B	
				hrast (56)	C	
Zasebni in ostali gozdovi	Panjevski Gozdovi	20–30	120	robinija (26)	C,D	15–20 cm
				bor (7)	D,O	
				hrast (38)	C	
				pl.list (3)	C	
				robinija (50)	D	
				topol (2)	D	

Gozdnogojitveni sistem

Skupinsko postopno gospodarjenje in premenilno gospodarjenje s proizvodno dobo 140–150 let (hrastovja 140–160, rdeči hrast 120, iglavci 100 let), pomladitveno dobo 15–20 let in končno LZ okoli 320 m³/ha.

V mestnem gozdu Panovec je potrebna postopna premena panjevskih gozdov v mešane hrastove gozdove (postopno opuščanje panjevske sečnje, najprej v pasu ene sestoje višine okoli hrastovih sestojev).

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

Poudarek je na uvajanju hrastovih gozdov v obnovo. Jakost pomladitvenih sečenj 25–30 %, ob stalnem zastoru starejšega drevja. Obnovo sprožimo v jedru hrastovega sestoja in jo nadaljujemo proti robu. Po potrebi si pomagamo s podsadnjo hrasta. Predvideno je uvajanje hrasta na 255 ha površine debeljakov, zaključek obnove pa na 22 ha površine.

V pasu ene sestoje višine okoli hrastovih sestojev naj se opusti površinska panjevska sečnja. V poštev pride premenilno redčenje, ali pa prepustitev naravnemu razvoju (zlasti v državnih gozdovih in v zasebnih, kjer je manjši interes za sečnjo – dogovorno z lastnikom).

Pri panjevski sečnji površine nad 1 ha puščamo vsaj 20 dreves/ha kot prihranjence (semenjake).

Usmeritve za nego gozdov

Pri negi mladovja je zaradi intenzivne podrasti zelo velik poudarek na obžetvi in negi obstoječega in zlasti novonastalega mladja.

Pogostost nege mladja je vsaj vsako 2. leto.

Pri nega gošče in letvenjaka je s poudarek na uravnavanju zmesi.

Jakost redčenj v drogovnjakih hrasta je 15–20 %, v debeljakih 10–15 %, pri iglavcih pa 20–25 %.

V gozdovih s posebnim namenom (državni gozdovi) je potrebno izvajati posebne ukrepe za nego posameznih dreves in odstranjevanje dreves, ki ogrožajo turistično - rekreacijsko infrastrukturo (skladno s sprejetim odlokom).

Usmeritve za varstvo gozdov

Pri varstvu je poudarek na zaščiti s tulci, večji obseg varstvenih del ni potreben

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Vsi posegi v prostor so v hrastovja praviloma nedopustni. Nadaljevati je potrebno z iniciativo pri lokalnih skupnostih za razglasitev gozdov s posebnim namenom (tudi v zasebnih gozdovih) in osveščanju lastnikov in javnosti o pomenu hrastovij v kmetijski in primestni krajini.

Velik poudarek naj bo zlasti na biotopski, dediščinsko varstveni in ponekod rekreacijski funkciji (puščanje plodonosnih in starih hrastovih dreves v gozdu, ponekod podaljševanju proizvodne dobe in ohranjanje deleža starejših hrastovih gozdov).

Pri negi habitatov je načrtovan minimalen obseg vzdrževanja obstoječih travinj (lazov – 5 ha) in grmišč (okoli 20 ha) v večjih strnjenih kompleksih Panovec, Lemovo.

Rastiščnogojitveni razred 041–Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamninah

Preglednica 56: Gozdnogojitveni cilj RGR 041

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Zasebni in ostali gozdovi	Panjevski gozdovi	25–30	120	bor (7) graden (38) pl.list (3) robinija (50) topol (2)	D,O C C D D	15–20 cm
Zasebni in ostali gozdovi	Malopovršinsko enodobni gozdovi	120–130 10–20	280	bor (11) bu (3) pl.list (4) graden (56) robinija (26)	D,O C B C C,D	–

Gozdnogojitveni sistem

V panjevskih gozdovih posamična izbira drevja za posek ni potrebna - določi se le površina za posek, posebej pa označi drevesa, ki jih je potrebno pustiti (semenjake, duplarice, minoritetna ali izjemna drevesa, ipd.).

V sestojih, kjer je hrast primešan posamično, gospodarimo z njim v obliki prihranjencev.

Pri posameznih hrastovih sestojih znotraj panjevcev veljajo usmeritve RGR Termofilnih hrastovij.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

Obhodnja je za robinijeve sestoje na boljših rastiščih 20 let, na sušnih rastiščih pa 30 let. V mešanih gozdovih robinija raste počasneje in se glede na zmes drevesnih vrst podaljšuje do proizvodne dobe s hrastom, ki je tu smiselna do 120 let.

Zaradi obnavljanja koreninskega sistema je potrebno pri panjevski sečnji sekati drevje čim nižje pri tleh.

Pri naravni obnovi je zaradi bujne podrasti potrebna priprava sestoja.

Pri panjevski sečnji površine nad 1 ha puščamo vsaj 20 dreves/ha kot prihranjence (semenjake).

Usmeritve za nego gozdov

Večja vlaganja v nego niso smiselna. Usmerjena naj bo le v hrastove sestoje, kjer so ukrepi zaradi njegove slabše konkurenčnosti nekoliko bolj intenzivni (uravnavanje zmesi).

Pri negi mladovja je poudarek na obžetvi in negi obstoječega in zlasti novonastalega mladja.

Pri nega gošče in letvenjaka naj bo poudarek na stojnosti.

Usmeritve za varstvo gozdov

Spremljati zdravstveno stanje robinije, saj se mestoma pojavljajo določeni bolezenski znaki (rumenenje), ki pa zaenkrat ne ogrožajo njene vitalnosti.

Pri varstvu je poudarek na zaščiti s tulci.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

V večjih gozdnih kompleksih je potrebno vzdrževanje obstoječih travinj (lazov - 15 ha) in grmišč (okoli 60 ha).

Rastiščnogojitveni razred 050–Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah

Preglednica 57: Gozdnogojitveni cilj RGR 050

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Zasebni in ostali gozdovi	Enodobni gozdovi	130–150 15	510	sm (22)	B/C	50 cm
				bor (2)	D	40 cm
				jelka (1)	B/C	65 cm
				bu (46)	B	45 cm
				javor, jes (15)	A2,B	50 cm
				hrast (2)	C	50 cm
				drugi list. (12)	D	30 cm

Gozdnogojitveni sistem

Prevladujoč način gospodarjenja v enomernih bukovih gozdovih je zastorno gospodarjenje, v raznomernih gozdovih pa premenilno gospodarjenje s poudarkom na akumulaciji LZ.

Pri zastornem gospodarjenju je proizvodna doba 130–150 let, s pomladitveno dobo 15 let, končna LZ okoli 510 m³/ha.

V razmerju razvojnih faz primanjkuje mladovij, vseh drugih razvojnih faz pa je rahel presežek, zato je generalna usmeritev zmerno nadaljevanje obnove in nega drogovnjakov.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

Tam, kjer je podrast večja (predvsem v submediteranskem delu) je potrebno izvajati pripravo sestoja.

Pomladitve je potrebno pričeti v sestojih s slabšo zasnovo, jakost pomladitvenih sečenj je okoli 30 %. Predvideno je uvajanje v obnovo na 795 ha površine debeljakov, zaključek obnove pa na 210 ha površine pomlajencev.

V panjevcih upoštevati smernice RGR termofilnih panjevcev, na površinah s poudarjeno varovalno funkcijo pa smernice varovalnih gozdov.

Pri panjevski sečnji površine nad 1 ha puščamo vsaj 20 dreves/ha kot prihranjence (semenjake).

Usmeritve za nego gozdov

Pri negi mladovja je poudarek na obžetvi in negi obstoječega in zlasti novonastalega mladja. Jakost redčenj je v drogovnjakih je 20–25 %, v debeljakih pa 10–15 %. Redčenja se bo izvajalo na okoli 70 % površine.

Krepitev deleža bukve, z negovalnimi redčenji izboljševati zasnovo in negovanost.

Usmeritve za varstvo gozdov

Zaščita s premazom se vrši le tam, kjer je to potrebno.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov - 12 ha) in grmišč, kjer je to potrebno (okoli 110 ha).

Rastiščnogojitveni razred 051–Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah

Preglednica 58: Gozdnogojitveni cilj RGR 051

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Zasebni in ostali gozdovi	Večjepovrš. raznomerni gozdovi	–	350	sm (9)	B,C	50 cm
				bor (1)	D	40 cm
				jelka (5)	C	50 cm
				bu (23)	C,D	45 cm
				javor, jesen (28)	L,C	50 cm
				graden (3)	C	50 cm
				črni gaber (23)	D	40 cm
				meh list. (8)	D	35 cm
Zasebni in ostali gozdovi	Enodobni in dvoslojni gozdovi	110–130 15–20	440	sm (22)	B,C	50 cm
				bor (2)	D	40 cm
				jelka (1)	B,C	65 cm
				bu (46)	B	45 cm
				javor, jesen (15)	A2,B	50 cm
				graden (2)	C	50 cm
				dr. trdi list (12)	D	35 cm

Gozdnogojitveni sistem

Različne oblike skupinsko postopnega gospodarjenja s ciljnim srednjim premerom 30 cm. Proizvodna doba 110–130 let, pomladitvena doba 15–20 let, končna LZ 440 m³/ha.

Velik del gozdov v RGR sodi v gozdove, kjer posamična izbira dreves ni potrebna.

Indirektne premene in premenilna redčenja izvajati tam, kjer je zasnova boljša (zadostna prisotnost nosilcev bodočega sestoja 100–200 semenjakov primernih drevesnih vrst). Tehniko gojenja in jakost posegov prilagajamo rastiščnim in sestojnim razmeram.

V vseh ostalih gozdovih (zlasti grmišča in drogovnjaki z izjemno slabo, največkrat panjevsko zasnovo) lahko izvajamo indirektno premeno, sicer pa jih prepustimo naravnemu sukcesijskemu razvoju.

Kjer je interes lastnikov za sečnjo prostorninskega lesa, pa ni ustreznih pogojev za indirektno premene in premenilna redčenja, je na manj občutljivih rastiščih možna malopovršinska panjevska sečna ob pogoju, da se pusti vse semenjake perspektivnih drevesnih vrst.

V vseh razvojnih fazah z ukrepi krepimo konkurenčnost bukve in plemenitih listavcev, vključimo pa tudi vse prisotne iglavce. Pri ukrepih gre za sproščeno tehniko gojenja, kjer pridejo do izraza poznavanje sestojnih in rastiščnih razmer, zelo pomembno pa je spremljanje ukrepov.

V gozdovih znotraj pionirskih gozdov, kjer prevladuje bukev, se upoštevajo smernice RGR toploljubnih in podgorskih bukovij na apnencu. V panjevskih gozdovih na slabših rastiščih upoštevamo smernice RGR Panjevskih gozdov termofilnih listavcev.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

Zaradi bujne podrasti je potrebno izvajati pripravo sestoja na obnovo. Načrtovana je obnova debeljakov na površini 662 ha (intenzivnost 25–30 %), zaključek obnove pa na površini 240 ha.

Usmeritve za nego gozdov

Ker izrazito prevladuje proizvodnja po masi, večja vlaganja v nego niso smiselna.

Pri negi mladja je poudarek na obžetvi, pri negi gošče in letvenjaka pa s poudarkom na uravnavanju zmesi.

Situacijsko redčenje raznomernih gozdov s poudarkom na krepitvi LZ z jakostjo 20–25 %, na slabših delih sestojev je lahko poudarek na obnovi gozdov.

V enodobnih gozdovih redčenje drogovnjakov z intenzivnostjo 15–20 %, debeljakov pa 10–15 %. Ukrepamo na 50 % površine.

Usmeritve za varstvo gozdov

Večji obseg varstva ni potreben.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov - 35 ha) in grmišč (okoli 280 ha) zlasti znotraj večjih gozdnih kompleksov.

Rastiščnogojitveni razred 060–Podgorska bukovja na silikatnih kamninah

Preglednica 59: Gozdnogojitveni cilj RGR 060

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Zasebni in ostali gozdovi	Enodobni gozdovi	110–130 10–15	550	sm (25)	B	50 cm
				je, mac (6)	C	40 cm
				bu (45)	A2	45 cm
				javor, jesen (12)	B	50 cm
Zasebni in ostali gozdovi	Raznomerni gozdovi	–	430	trdi list (8)	D	32 cm
				sm (9)	B/C	50 cm
				bor (1)	D	40 cm
				macesen (3)	B	40 cm
				bu (24)	D	45 cm
				pl.list (30)	A2,C	50 cm
				graden (3)	C	45 cm
				trdi list. (30)	D	30 cm

Gozdnogojitveni sistem

Prevladujoč način gospodarjenja v enomernih bukovih gozdovih je zastorno gospodarjenje, v raznomernih gozdovih pa skupinsko postopno gospodarjenje s poudarkom na akumulaciji LZ.

Pri zastornem gospodarjenju je proizvodna doba 110–130 let, pomladitveno dobo 15 let, končna LZ okoli 510 m³/ha.

V razmerju razvojnih faz primanjkuje mladovij, vseh drugih razvojnih faz pa je rahel presežek, zato je generalna usmeritev zmerno nadaljevanje obnove in nega drogovnjakov.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

Tam, kjer je podrast večja (predvsem v submediteranskem delu) je potrebno izvajati pripravo sestoja.

Pomladitve je potrebno pričeti v sestojih s slabšo zasnovo, jakost pomladitvenih sečenj je okoli 30 %. Predvideno je uvajanje v obnovo na 795 ha površine debeljakov, zaključek obnove pa na 210 ha površine pomlajencev.

V panjevcih upoštevati smernice RGR termofilnih panjevcev, na površinah s poudarjeno varovalno funkcijo pa smernice varovalnih gozdov.

Usmeritve za nego gozdov

Pri negi mladovja je poudarek na obžetvi in negi obstoječega in zlasti novonastalega mladovja. Jakost redčenj je v drogovnjakih je 20–25 %, v debeljakih pa 10–15 %. Redčenja se bo izvajalo na okoli 70 % površine.

Krepitev deleža bukve, z negovalnimi redčenji izboljševati zasnovo in negovanost.

Usmeritve za varstvo gozdov

Zaščita s premazom se vrši le tam, kjer je to potrebno.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov - 12 ha) in grmišč, kjer je to potrebno (okoli 110 ha).

Rastiščnogojitveni razred 061–Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah

Preglednica 60: Gozdnogojitveni cilj RGR 061

Zgradba		Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Zasebni in ostali gozdovi	Večjepovrš. raznomerni gozdovi	–	380	sm (9)	B,C	50 cm
				bor (1)	C	40 cm
				macesen (3)	B	55 cm
				bu (24)	C	45 cm
				javor, jesen (30)	A2,B	50 cm
				graden (3)	C	50 cm
				drugi list. (30)	D	40 cm
Zasebni in ostali gozdovi	Enodobni gozdovi	100–120 10–20	290	sm (25)	B	50 cm
				o.igl (6)	C	40 cm
				bu (45)	C	45 cm
				javor, jesen (12)	B	50 cm
				drugi list. (8)	D	40 cm

Gozdnogojitveni sistem

Različne oblike (premenilnega) skupinsko postopnega gospodarjenja s končnim srednjim premerom 35 cm. Proizvodna doba je 100–120 let, pomladitvena doba 10–20 let, končna LZ 380 m³/ha.

V vseh ostalih gozdovih (zlasti grmišča in drogovnjaki z izjemno slabo, največkrat panjevsko zasnovo) je dopustna na najboljših rastiščih indirektna premena, sicer pa jih prepustimo naravnemu sukcesijskemu razvoju.

Kjer je interes lastnikov za sečnjo prostorninskega lesa, pa ni ustreznih pogojev za indirektno premeno in premenilna redčenja, je na manj občutljivih rastiščih možna panjevska sečnja ob pogoju, da se pusti vse semenjake perspektivnih drevesnih vrst.

V vseh razvojnih fazah z ukrepi krepimo konkurenčnost zlasti bukve in plemenitih listavcev, vključimo pa tudi vse prisotne iglavce. Pri ukrepih gre za sproščeno tehniko gojenja, kjer pridejo do izraza poznavanje sestojnih in rastiščnih razmer, zelo pomembno pa je spremljanje ukrepov.

V gozdovih znotraj pionirskih gozdov, kjer prevladuje bukev, se upoštevajo smernice RGR podgorska bukovja na silikatih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

V vseh gozdovih, kjer je poudarek na obnovi gozdov, je zaradi bujne podrasti potrebno izvajati pripravo sestojev na obnovo.

Načrtovana je obnova debeljakov na površini 405 ha (jakost 30–35 %), zaključek obnove pa na površini 12 ha.

Usmeritve za nego gozdov

Ker izrazito prevladuje proizvodnja po masi, večja vlaganja v nego niso smiselna.

Situacijsko redčenje raznomernih gozdov s poudarkom na krepitvi LZ z intenzivnostjo okoli 20–25 %, na slabših delih sestojev je poudarek na obnovi gozdov.

Posredne premene in premenilna redčenja izvajamo tam, kjer je zasnova boljša (zadostna prisotnost nosilcev bodočega sestoja - semenjakov primernih drevesnih vrst). S tehniko gojenja in jakostjo posegov se prilagajamo rastiščnim in sestojnim razmeram. V enodobnih gozdovih redčenje drogovnjakov z jakostjo 20–25 %, debeljakov pa 15–20 %.

Usmeritve za varstvo gozdov

Večji obseg varstvenih del ni potreben, predvsem zaščita s premazom, kjer je potrebno.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov – 25 ha) in grmišč (okoli 70 ha).

Rastiščnogojitveni razred 070 – Gorska bukovja na karbonatnih kamninah

Preglednica 61: Gozdnogojitveni cilj RGR 070

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Zasebni in ostali gozdovi	Enodobni gozdovi	110–130 15–20	520	Sm. (18)	50 cm
				jelka (1)	55 cm
				bor in mac. (1)	35 cm
				bu. (60)	45 cm
				javor, brest (12)	50 cm
				drugi list. (8)	32 cm

Gozdnogojitveni sistem

Skupinsko postopno in zastorno gospodarjenje s proizvodno dobo 110–130 let, pomladitveno dobo 15–20 let in končno LZ okoli 520 m³/ha.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

Tam, kjer je podrast večja je potrebno izvajati pripravo sestoja.

Pomladitve je potrebno pričeti v sestojih s slabšo zasnovo, jakost pomladitvenih sečenj pa je okoli 30 %. Predvidene so pomladitvene sečnje na 2.975 ha površine, zaključek obnove pa na 845 ha površine.

Usmeritve za nego gozdov

Pri negi mladovja je poudarek na obžetvi in negi obstoječega in zlasti novonastalega mladja.

Nega gošče in letvenjaka se izvaja s poudarkom na stojnosti.

Ohranjati je potrebno delež bukve na račun plemenitih in trdih listavcev, z negovalnimi redčenji pa izboljševati zasnovo in negovanost ter povečati intenzivnost razvoja drogovnjakov preko debeljaka in pomlajenca v mladovja.

Jakost redčenj v drogovnjakih je 20–25 %, v debeljakih pa 10–15 %. Redčenja se bo izvajalo na okoli 70 % površine. V ogroženih sestojih se lahko poveča pogostost vračanja in zmanjša jakost ukrepov.

Usmeritve za varstvo gozdov

Pri varstvu je poudarek na zaščiti s tulci.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov – 50 ha) in zaradi intenzivnega zaraščanja pa nekoliko več grmišč (okoli 825 ha).

Rastiščnogojitveni razred 072 – Zgornjegorska bukovja

Preglednica 62: Gozdnogojitveni cilj RGR 072

Zgradba		Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Zasebni in državni gozdovi	Enodobni gozdovi	130–150 20–25	400	sm. (9)	C	50 cm
				je. (4)	C	45 cm
				bu. (78)	B/C	45 cm
				javor (9)	B	40 cm

Gozdnogojitveni sistem

Zastorno gospodarjenje s poprečno proizvodno dobo 130–150 let (bukovja 140–150, smrekovja 130–140), pomladitveno dobo 2–25 let in končno LZ okoli 400 m³/ha.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

Robne sečnje niso priporočljive zaradi varovalne funkcije in zaradi zatavljenja, kar otežuje naravno pomlajevanje.

Nadaljevati postopno obnovo z jakostjo okoli 30 % in nadaljevanje obnov. Predvideno je uvajanje v obnovo 210 ha debeljakov, zaključek obnove pa na 85 ha površine pomlajencev

Usmeritve za nego gozdov

V naravnih mladovjih izvajati nego s poudarkom na uravnavanju zmesi samo tam, kjer mladovje bistveno odstopa od želenega stanja (mladovja s prevelikim deležem plemenitih listavcev). Sadnja ni potrebna.

Nega gošče in letvenjaka izvajati s poudarkom na stojnosti.

Intenzivnost redčenj v drogovnjakih je 20–25 %, v debeljakih pa 15–20 %. Poudarek je na redčenju oz. prehodu drogovnjakov v debeljake. Redčenje se bo izvajalo na 50 % površine. V ogroženih sestojih se lahko poveča pogostost vračanja in zmanjša jakost ukrepov.

Usmeritve za varstvo gozdov

Pri varstvu je poudarek na zaščiti s premazom.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Velik poudarek naj bo zlasti na varovalni, ponekod tudi biotopski funkciji (puščanje plodonosnih in starih bukovih dreves v gozdu).

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov – 3 ha).

Rastiščnogojitveni razred 074 – Alpska bukovja**Preglednica 63: Gozdnogojitveni cilj RGR 074**

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Gozdovi lokalnih skupnosti in ostali gozdovi	Malopovršinsko raznomerni gozdovi	160–190 30–50	430	sm. (35) bor, mac. (4) bu. (57) črni gaber (4)	A B A2,B A2,B	40 cm 45 cm 35 cm 30 cm

Gozdnogojitveni sistem

Skupinsko postopno gospodarjenje s proizvodno dobo 160–190 let, pomladitveno dobo 30–50 let in končno LZ okoli 430 m³/ha.

Poudarek je na eni strani na akumulaciji LZ, na drugi strani pa na postopnem prehodu debeljakov v pomlajence in naprej v mladovja, ki pa bo možno le ob dodatnem odpiranju določenih gozdnih kompleksov, od katerih sta najrealnejša Polovnik in Golobar (del ceste je že zgrajen).

Gozdnogojitvene usmeritveUsmeritve za obnovo gozdov

Pomlajevanje je v RGR zelo uspešno, zato je sadnja potrebna le ob večjih sanacijah. Priprava sestoja na obnovo večinoma ni potrebna.

Jakost pomladitvenih sečenj je 25–30 %. Predvideno je uvajanje v obnovo na 660 ha površine, zaključek obnove pa na 240 ha površine pomlajencev.

Usmeritve za nego gozdov

Pri negi mladovja je poudarek na obžetvi in negi obstoječega in zlasti novonastalega mladja. Obseg nege v mlajših razvojnih fazah je manjši zaradi daljših pomladitvenih dob.

Jakost redčenj v drogovnjakih je 20–25 %, v debeljakih pa 15–20 %. Redčenje se bo izvajalo na 50 % površine. V ogroženih sestojih se lahko poveča pogostost vračanja in zmanjša jakost ukrepov.

Nega raznomernega gozda s poudarkom na obnovi. Jakost sečenj je 20–30 %, sečnje se bo izvajalo na okoli 70 % površine.

Usmeritve za varstvo gozdov

Posebno varstvo ni potrebno načrtovati.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Velik poudarek naj bo zlasti na krepitvi varovalne funkcije, in varovanju naravnih vrednot okolja (puščanje plodonosnih in starih bukovih dreves v gozdu).

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov - 11 ha) in predvsem grmišč (okoli 450 ha).

Rastiščnogojitveni razred 092–Jelova bukovja na plitkih tleh

Preglednica 64: Gozdnogojitveni cilj RGR 092

Zgradba		Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Državni in ostali gozdovi	Malopovršinsko raznomerni sestoji	135–150 20–30	610 je (710) bu (490)	sm. (29)	B	50 cm
				jelka (12)	C	50 cm
				bor, mac. (2)	C	35 cm
				bukev (50)	B	40 cm
				g. javor (6)	A2,B	45 cm
				jerebika (1)	C,D	35 cm

Gozdnogojitveni sistem

Skupinsko postopno gospodarjenje s poprečnim končnim srednjim premerom 45 cm.

Proizvodna doba je 135–150 let, pomladitvena doba 20–30 let in končno LZ v poprečju okoli 610 m³/ha (pri jelki 710, bukvi 490).

Z gozdnogojitvenimi ukrepi ohranjanje skupnega stabilnega deleža iglavcev, upad jelke je potrebno zadrževati in ga kompenzirati s smreko.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

Tam, kjer je podrast večja je potrebno izvajati pripravo sestoja.

V raznomernih gozdovih nega raznomernega gozda s poudarkom na obnovi gozdov z jakostjo 25–30 %. Kjer je prisotna jelka pomlajevanje v manjših jedrih.

Nadaljevati postopno obnovo in nadaljevanje obnove predvsem tam, kjer so vrednejši sortimenti. Jakost pomladitvenih sečenj je okoli 30 %. Predvideno je uvajanje v obnovo 1.090 ha, zaključek obnove pa na 325 ha površine.

Sadnje se poslužujemo le tam, kjer je naravna obnova otežena in sicer predvsem s smreko in jelko z nekoliko manjšo gostoto sadnje, pri kasnejši negi pa z uravnavanjem zmesi v korist bukve in plemenitih listavcev, ki se uspešnejše pomlajujejo, pospešujemo pestrost sestojev.

Usmeritve za nego gozdov

Pri negi mladovja je poudarek na obžetvi in negi obstoječega in zlasti novonastalega mladja.

Kjer je naravno pomlajevanje uspešno, je potrebno zmanjšati intenzivnost nege mladja, vso Pri negi gošče in letvenjaka je poudarek na stojnosti.

Jakost redčenj v drogovnjakih je 15–20 %, v debeljakih pa 10–15 %. Redčenje se izvaja na večjem delu površine, razen na izpostavljenih sestojih (na grebenih), v debeljakih pa na okoli 60 % površine.

Usmeritve za varstvo gozdov

Poleg običajne individualne zaščite je potrebno z ograjo ograjiti posamezna večja jedra, kjer je več jelke.

Po opravljeni funkciji zaščite je zaščitne materiale potrebno odstraniti iz gozda, v kolikor niso izdelani iz biorazgradljivega materiala.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov - 60 ha) in grmišč (okoli 30 ha).

Zaradi zmanjšanja trenda upada jelke se stara jedra debelejših vitalnih, a manj kvalitetnih jelk izloča v ekocelice kot semensko bazo upoštevajoč tudi kriterij 6.2b za FSC standard (vsaj 5 % površine je potrebno prepustiti naravnemu razvoju brez sečnje). Ob izločanju letih je potrebno upoštevati tudi ohranjanje habitatov prostoživečih živali (oblikovanje zavetišč, duplaric, ipd.). Posebno pozornost pa je potrebno nameniti sestojem, kjer je otežena obnova. Sprotno se je potrebno z letnimi lovskogojitvenimi načrti odzivati na povečano objedenost jelke

Rastiščnogojitveni razred 093–Jelova bukovja na globokih tleh**Preglednica 65: Gozdnogojitveni cilj RGR 093**

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Državni in ostali gozdovi	Raznomerni gozdovi	110–140 20–25	610 je (710) bu (500)	sm. (28) jelka (20) bu. (45) g. javor (7)	B B A2,B A1,A2,B	55 cm 55 cm 45 cm 50 cm

Gozdnogojitveni sistem

Skupinsko postopno gospodarjenje s poprečnim končnim srednjim premerom 39 cm.

Proizvodna doba je 110–140 let, pomladitvena doba 20–25 let in končno LZ v poprečju okoli 610 m³/ha (pri jelki 710, bukvi 500).

Kakovost je nadpovprečna, zato je smiselna usmeritev v vrednostno proizvodnjo.

Z gozdnogojitvenimi ukrepi ohranjanje skupnega stabilnega deleža iglavcev, upad deleža jelke je potrebno zadrževati oziroma ga kompenzirati s smreko. V mešanih gozdovih posamično in skupinsko postopno gospodarjenje. Kjer je prisotna jelka pomlajevanje v manjših jedrih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

Tam, kjer je podrast večja je potrebno izvajati pripravo sestoja.

Uvajanje v obnovo in nadaljevanje obnove predvsem tam, kjer so vrednejši sortimenti. Predvideno je uvajanje v obnovo 1.270 ha, zaključek obnove pa na 850 ha površine. Jakost pomladitvenih sečenj je okoli 30 %.

Sadnje se poslužujemo le tam, kjer je naravna obnova otežena in sicer predvsem s smreko in jelko z nekoliko manjšo gostoto sadnje, pri kasnejši negi pa z uravnavanjem zmesi v korist bukve in plemenitih listavcev, ki se uspešnejše pomlajujejo, pospešujemo pestrost sestojev.

Usmeritve za nego gozdov

Pri negi mladovja je poudarek na obžetvi in negi obstoječega in zlasti novonastalega mladja.

Nega gošče in letvenjaka je s poudarkom na uravnavanju drevesnih vrst in stojnosti.

Jakost redčenj v drogovnjakih je 15–20 %, v debeljakih pa 10–15 %. V drogovnjakih se ukrepa na večjem delu površine, v debeljakih pa na okoli 60 % površine. V ogroženih sestojih se lahko poveča pogostost vračanja in zmanjša jakost ukrepov.

Kjer je naravno pomlajevanje uspešno, je potrebno zmanjšati intenzivnost nege mladja, vso pozornost pa je potrebno nameniti sestojem, kjer je otežena obnova.

Nega raznomernih sestojev s poudarkom na krepitvi LZ z jakostjo 15–20 %.

Usmeritve za varstvo gozdov

Pri varstvu je poudarek na zaščiti s tulci.

Poleg običajne individualne zaščite je potrebno z ograjo ograditi posamezna jedra, kjer je jelke največ.

Po opravljeni funkciji zaščite je zaščitne materiale potrebno odstraniti iz gozda, v kolikor niso izdelani iz biorazgradljivega materiala.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov - 50 ha) in grmišč (okoli 100 ha).

Zaradi zmanjšanja trenda upada jelke se posamezna stara jedra debelejših, vitalnih, a manj kvalitetnih jelk, izloča v ekocelice in kot semensko bazo upoštevajoč tudi kriterij 6.2b za FSC standard (vsaj 5 % površine je potrebno prepustiti naravnemu razvoju brez sečnje). Ob izločanju le-teh je potrebno upoštevati tudi ohranjanje habitatov prostoživečih živali (oblikovanje zavetišč, duplaric, ipd.).

Sprotno se je potrebno z letnimi lovskogojitvenimi načrti odzivati na povečano objedenost jelke. Puščati je potrebno posamezna odmrta drevesa v najdebelejšem debelinskem razredu, pri čemer se prednost daje jelki in bukvi.

Rastiščnogojitveni razred 110–Toploljubna bukovja**Preglednica 66: Gozdnogojitveni cilj RGR 110**

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Zasebni in ostali gozdovi	Enodobni gozdovi	110–135 20–25	340	sm. (15)	C	40 cm
				bor (8)	D1	35 cm
				je., mac. (2)	C	45 cm
				bu (53)	B	35 cm
				javor, jesen (7)	B	35 cm
				hrast (1)	C	37 cm
Zasebni in ostali gozdovi	Panjevski gozdovi	50–60	220	črni gaber (14)	C,D	31 cm
				sm. (3)	C,O	–
				bor (24)	D,O	–
				bu. (10)	C,D	–
				javor, jesen (10)	C	–
				hrast (9)	C,D	–
				črni gaber (44)	D	25 cm

Gozdnogojitveni sistem

Zastorno gospodarjenje s proizvodno dobo 110–135 let, pomladitveno dobo 20–25 let in končno LZ 340 m³/ha.

Gozdnogojitvene usmeritveUsmeritve za obnovo gozdov

Pri obnovi je potrebno upoštevati semenska leta, jakost pomladitvenih sečenj naj praviloma ne presega 25 % od LZ.

Predvidena je obnova na površini 1.105 ha debeljakov in zaključek obnove na 170 ha površine sestojev v obnovi.

Zaradi bujne grmovne in podstojne vegetacije je velik poudarek na pripravi sestojev na obnovo. V panjevcih upoštevati smernice RGR termofilnih panjevcev, na površinah s poudarjeno varovalno funkcijo pa smernice varovalnih gozdov.

Usmeritve za nego gozdov

Pri negi mladovja je poudarek na obžetvi in negi obstoječega in zlasti novonastalega mladja. V RGR močno prevladujejo drogovnjaki, zato je generalna usmeritev z zmernimi redčenji povečevati delež bukve, z izbiralnimi redčenji pa izboljševati zasnovo in negovanost ter pospeševati prehod v starejše razvojne faze.

Jakost redčenj je v drogovnjakih je 15–20 %, v debeljakih pa 10–15 %. Redčenja se bo izvajalo na okoli 70 % površine.

Usmeritve za varstvo gozdov

Pri varstvu je potrebno dograditi sistem protipožarnih presek in vzdrževanje obstoječih protipožarnih presek in zidov.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov - 70 ha) in grmišč, kjer je to potrebno (okoli 140 ha).

Rastiščnogojitveni razred 120–Gozdovi toploljubnih listavcev na karbonatnih kamninah

Preglednica 67: Gozdnogojitveni cilj RGR 120

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (ciljne dimenzije)
Zasebni in ostali gozdovi	Panjevski gozdovi	50–60	220	Sm. (3) bor (24) bu. (10) pl. list. (10) cer, građen (9) črni gaber (44)	C,O D,O C,D C C,D D	–

Gozdnogojitveni sistem

Panjevska sečnja mora biti malopovršinska, v šopih po površini, da se ohrani minimalna pokrovnost tal. V panjevskih gozdovih posamična izbira drevja za posek ni potrebna – določi se le površino za posek, posebej pa označi drevesa, ki jih je potrebno pustiti (semenjake, duplarce, minoritetna ali izjemna drevesa, ipd.). Obhodnja pri trdih listavcih je 40–60 let, končna LZ okoli 220 m³/ha.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo gozdov

V starejših borovih sestojih začeti postopno obnovo, ki bo večinoma potekala po naravni sukcesijski poti preko plemenitih in trdih listavcev. Ob interesu lastnikov je na boljših rastiščih možna obnova s sadnjo.

Pri naravni semenski obnovi je zaradi bujne podrasti nujna priprava sestoja.

Usmeritve za nego gozdov

Večja vlaganja v nego niso smotna, smiselna je le nega hrastovih sestojev s poudarkom na uravnavanju zmesi.

V sestojih z boljšo zasnovo (zadostna prisotnost semenjakov primernih drevesnih vrst) upoštevati smernice gospodarskega razreda Pionirskih gozdov podgorskih bukovij.

Usmeritve za varstvo gozdov

Pri načrtovanju vlak je potrebno upoštevati tudi požarno ogroženost gozdov (kombinacija gozdnih prometnic s protipožarnimi preseki). Samo zaradi lesnoproizvodne funkcije odpiranje gozdov ni racionalno.

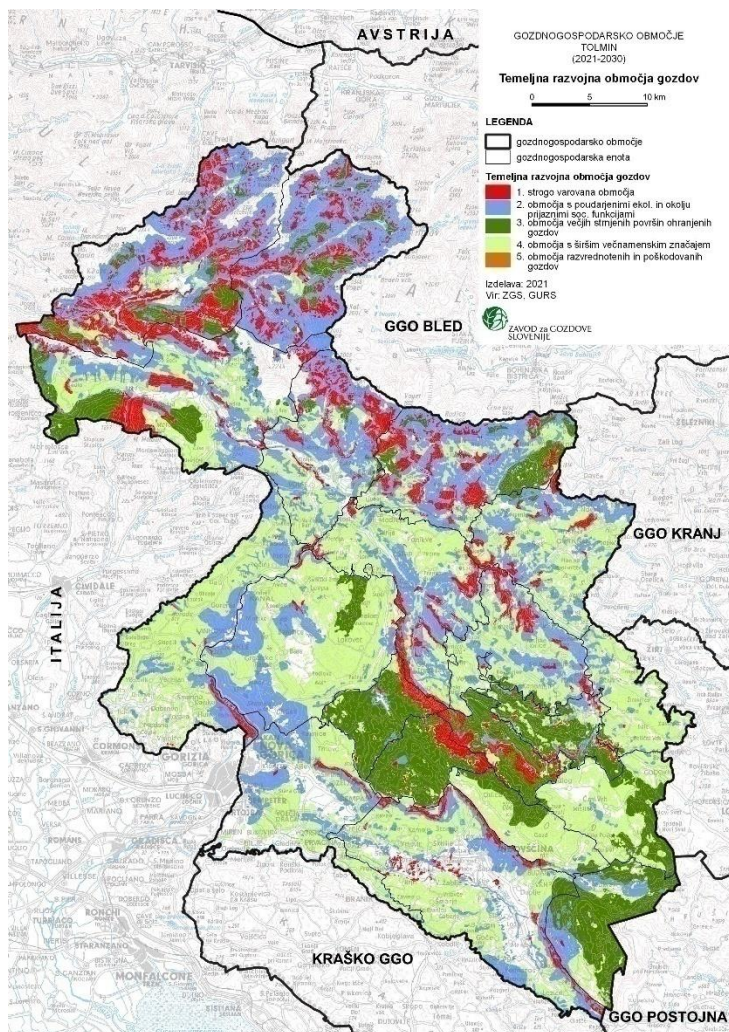
Potrebna je dograditi sistem protipožarnih presek zlasti tam, kjer primanjkuje drugih gozdnih prometnic.

Usmeritve za varstvo posebnih habitatov

Poudarek pri negi habitatov je na vzdrževanju obstoječih travinj (lazov - 55 ha) in grmišč (okoli 200 ha).

Ocenjujemo, da je znotraj RGR okoli 15–18 % površin na izpostavljenih in skalovitih predelih, ki imajo izjemno poudarjeno varovalno funkcijo in tudi habitatsko funkcijo (gnezdišča ...). Za te površine veljajo tudi usmeritve RGR Varovalni gozdovi.

5.3.2 Posegi v gozd in gozdni prostor

Slika 16: Temeljna razvojna območja gozdov

Splošne usmeritve

Osnovno vodilo pri upravljanju rabe gozdnega prostora je delež gozda in njegova prostorska razporeditev, stopnja poudarjenosti funkcij gozda, omejitve, ki izhajajo iz predpisov (npr. varovalni gozdovi) in usmeritve za temeljna razvojna območja gozdov in gozdnega prostora (slika 14). V splošnem velja, da se posege v gozd usmerja na območja slabših rastišč in na površine, ki so se v zadnjih desetletjih zarasle oziroma so v zaraščanju.

Za potrebe širitve urbanizacije naj se prednostno izkoristi obstoječe degradirane urbane površine, šele nato je mogoča širitev na območja gozdnih površin. Pri širitvah naselij v območja gozdov naj se skuša zagotoviti zadosten varnostno-skrbni pas (vsaj v širini sestojne višine odraslega gozda – običajno 25 m), kjer naj se površine nameni za zunanjo ureditev ali za kmetijske površine. V osrednjem območju prisotnosti velikih zveri naj se v izogib konfliktnim situacijam ne gradi novih stanovanjskih naselij in stanovanjskih objektov v gozdu in na gozdnem robu. Nova naselja naj bodo od gozda odmaknjena vsaj 100 m. Pri presoji posegov v prostor je treba poskrbeti, da se s širjenjem naselij ali industrijskih con ne prekine selitvene poti divjadi in velikih zveri.

Pri gradnji večjih linijskih objektov (plinovodi, avtoceste, elektrovi ipd.) v največji možni meri izkoristiti obstoječo infrastrukturo. Pri posegih, ki fizično razdelijo prostor in prekinajo

selitvene poti živalskih vrst, je treba zagotoviti nadomestne poti in ustrezne (bio)tehnične ukrepe. Kjer so selitvene poti prekinjene zaradi preteklih posegov, si je treba prizadevati za njihovo ponovno vzpostavitev (npr. izgradnja zelenih prehodov).

V kmetijski in primestni krajini, gozdove varovati in ohranjati vsaj v obstoječem obsegu oziroma v obsegu, ki zagotavlja trajno uresničevanje mnogonamenske vloge gozda. Prednostno ohranjati ostanke ravninskih gozdov, obrečnih gozdov in gozdov v varovanih območjih naravnih vrednot in kulturne dediščine. Ohranjati in osnovati skupine drevja, posamezna drevesa, obvodno gozdno rastje, protivetrne pasove (predvsem v GGE Ajdovščina) in omejke zunaj gozda. Gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi ali socialnimi funkcijami razglasiti kot gozdove s posebnim namenom oziroma jih strogo varovati pred dejavnostmi, ki bi predstavljale prekomerno obremenitev ali grožnjo določenim funkcijam gozdov. Ohranjati mestne gozdove, ki so razglašeni kot gozdovi s posebnim namenom. V primeru neobhodnih posegov v gozdove naj se osnuje nadomestne gozdnih površin, kar še posebej velja v krajinah z manj kot 10 % gozda.

V gozdnati krajini, varovati gozdove na rastiščih z nadpovprečno proizvodno sposobnostjo, gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami ter ohranjati selitvene povezave prostoživečih živalskih vrst med posameznimi gozdnimi kompleksi. Krčitve gozdnih površin prednostno usmerjati na slabše produktivna rastišča, zemljišča v zaraščanju in gozdove v mlajši razvojni fazi s slabo zasnovo oziroma slabe kakovosti.

V skladu z naravovarstvenimi smernicami iz priloge načrta omejevati krčitve za izbrane upravljalvske cone.

Za posege in dejavnosti v gozdnem prostoru, ki lahko pomembno vplivajo na življenjske razmere divjadi in ostalih prostoživečih živali, se smiselno upoštevajo usmeritve navedene v poglavju 7.4. Lovsko upravljalvskega načrta za Triglavsko in Zahodno visoko kraško LUO 2021-2030, ki se nanašajo na usklajevanje rabe prostora.

V gozdni krajini ohranjati strnjene gozdne površine za namen gospodarjenja z gozdovi, zato posegi, ki prispevajo k drobljenju gozdnih kompleksov, niso sprejemljivi. Na račun gozda je dopustno osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine ter dopustiti izgradnjo objektov za namen gospodarjenja z gozdovi (gozdne ceste, vlake ipd.). Zaradi izrednega pomena redkih pašnikov in travnikov za prehrano prostoživečih živali v teh kompleksih, varovati kmetijska zemljišča pred nekontroliranim zaraščanjem. V ta prostor ni želeno dopuščati novih rab, ki pomenijo destabilizacijo obstoječih gozdnih površin, drobljenje gozdnih kompleksov in pomenijo degradacijo naravnega okolja (smučišča, kamnolomi, ipd.).

Gorska gozdnata krajina je z vidika ohranjanja narave pomemben in občutljiv naravni prostor, zato pri presojah sprejemljivosti posegov v gozdni prostor dosledno upoštevati usmeritve za ekološke funkcije. Krčitve gozdov praviloma niso dopustne, razen na zaraščenih negozdnih površinah, v kolikor niso v nasprotju z varstvenimi režimi. Negozdne površine (gorske travinje, pašniki ipd.) ohranjati in varovati pred zaraščanjem. Zaradi občutljivega naravnega prostora so dopustne le mehke oblike turizma in rekreacije, medtem ko so ostale oblike nesprejemljive (kolesarjenje izven cest, motokros, motorne sani ipd.).

Merila za presojo sprejemljivosti posegov v gozdni prostor:

V varovalnih gozdovih, gozdnih rezervatih in naravnih rezervatih posegi v prostor praviloma niso dopustni. V varovalnih gozdovih se posegi dopuščajo izjemoma, kadar ni nobene druge rešitve in je poseg nujen. V tem primeru je treba pridobiti dovoljenje Ministrstva pristojnega za področje gozdarstva in po potrebi izvesti ustrezne omilitvene ukrepe.

V večnamenskih gozdovih, ki imajo na prvi stopnji poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v primerih, kadar so posegi nujni in zanje ni druge možnosti.

V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov v gozdni, gozdnati in gorski krajini objektov, ki ne služijo za namen gospodarjenja z gozdovi ali za raziskovalne in poučne potrebe, ni dopustno postavljati.

Vsak poseg v gozd in gozdni prostor mora biti izveden v minimalnem potrebnem obsegu tako, da se zagotovi čim manjšo krčitev gozda in poseg gozdna tla ter da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšajo. Kadar to ni mogoče, je treba izvesti omilitvene ukrepe, da se ponovno vzpostavi prvotno ali izboljšano stanje (npr. gradnja nadomestne gozdne prometnice).

Na gozdnih zemljiščih, ki so po prostorskem aktu namenjeni gozdni rabi, je dovoljeno graditi le enostavne in nezahtevne objekte za potrebe gozdarske dejavnosti, za namen športa, rekreacije in izobraževanja ter objekte javnega pomena, v skladu z določili prostorskih aktov.

Čebelnjake je dopustno postavljati samo na zemljiščih, ki so s pašnim redom določena za stalne čebelnjake in na stojiščih za začasen dovoz čebel na pašo. Iz mnenja čebelarstva svetovalne službe mora biti razvidno, da je postavitve čebelnjaka skladna s predpisi, ki urejajo čebelarstvo.

Karta F »Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma« določa območja gozdnega prostora, v katerih sta načeloma mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh, pri čemer pa je le osnovna orientacijska strokovna podlaga za presojo oziroma odločanje; dopustnost tovrstne rabe je sicer treba presoditi za vsako posamezno lokacijo posebej.

Krčenje gozdov v kmetijski namen ni dovoljeno v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. V območjih z močno poudarjenimi ekološkimi funkcijami, so krčitve dovoljene le v primeru kadar ni mogoče pričakovati bistvenega vpliva na funkcije gozda. V erozijskih oziroma plazljivih območjih so krčitve gozda možne le na podlagi vodnega soglasja.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Za ohranjanje in izboljšanje razgleda na objekte kulturne in naravne dediščine ter na območjih razglednih točk se v sodelovanju s pristojno službo za varstvo kulturne dediščine in lastniki gozdov izvaja vedutne sečnje.

Na botanični, zoološki, ekosistemski in hidrološki naravni vrednoti ter v neposredni okolici jam in brezen se krčenje gozda ne izvaja.

Krčitve gozdov so na območju strogih naravnih rezervatov in naravnih rezervatov prepovedane. Krčitve gozdov se v preostalih ZO lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja ZO.

Nedovoljeni posegi

Pri nedovoljenih posegih v gozdni prostor, zagotoviti sanacijo degradiranega prostora. Na območjih, kjer so ogrožene funkcije gozda na prvi stopnji in obstaja velika verjetnost trajne izgube gozdnega prostora, je potrebno v čim krajšem času zagotoviti ustrezno obnovo gozda.

Večfunkcionalna območja

V večfunkcionalnih območjih, predvsem na lokacijah, kjer lahko pride do nesoglasij pri rabi prostora, je treba aktivnosti v prostoru predhodno uskladiti z nosilci upravljanja s prostorom in javnostjo. V načrtih GGE naj se oblikuje skupne cilje pri rabi gozdnega prostora in določiti prioritete.

5.3.3 Usklajevanje odnosov med gozdom in prostoživečimi živalmi

Z ohranitvijo, oziroma vzpostavitvijo naravnega gozdnega ekosistema in časovno opredeljenih mirnih predelov v njem (zimovališča, gnezdišča, brlogi ipd.), se zagotovi nemoten razvoj posameznih prostoživečih vrst živali. To velja še posebej za redke, ogrožene in ranljive vrste. Hkrati pa se z ustreznim poseganjem z odstrelom ter s pomočjo biomeliorativnih del v življenjskem okolju zagotovi boljše prehranske možnosti za rastlinojedo parkljasto divjad in se tudi na ta način zagotovi možnosti vzpostavitve ravnovesja med njo in njenim okoljem. Stanje okolja in ravnovesja med divjadjo in okoljem se sistematično preverja z:

- dogovorjeno metodo popisa objedenosti gozdnega mladja,
- spremljanjem stanja ograjenih in neograjenih površin po skupinski zaščiti mladja,
- kazalci kontrolne metode med vrstami divjadi ter novimi metodami spremljanja številčnosti velike parkljaste divjadi (štetje kupčkov iztrebkov, foto pasti ...).

Poleg zagotavljanja sprejemljive številčnosti je najpomembnejše zagotoviti ustrezno veliko prehransko kapaciteto gozdov. V gozdovih GGO po zadnjih dveh popisih gozdnega mladja ni večjih problemov glede neusklajenosti divjadi z naravnim (gozdnim) okoljem. Do takšnega stanja smo prišli s povečevanjem odstrela jelenjadi, na jelenjad pa so imeli značilen vpliv tudi volkovi, predvsem na južnem delu GGO na visokem krasu. Po drugi strani pa se predvsem v severnem delu GGO nadaljuje proces zaraščanja krajine in prehod starosti sestojev v višje faze, to pa so vedno ustrežnejši habitati za jelenjad. Zadnje ujme so povečale prehranske kapacitete, zato je pomembno, da se številčnost rastlinojede divjadi obdrži na obvladljivi ravni oziroma se jo ustrezno zmanjša.

Usmeritve in ukrepi so opredeljeni v lovskih delih načrta za posamezno LUO. V GGO segata dve LUO. V nadaljevanju na kratko povzemamo bistvene usmeritve iz LUN.

Gospodarjenje z gozdovi naj zagotovi čim večji delež mladovij, pa tudi podmladka, pri čemer nam je bila v preteklih letih v pomoč narava sama – z ujмами. Čim prej naj se le-to približa modelnemu stanju. V danih razmerah v GGO to pomeni nadaljevanje z obnovo zrelih in starih sestojev, izvajanje končnih posekov v sestojih v obnovi in s tem povečevanje deleža mladovij, kot tudi uvajanje v obnovo debeljakov in pospešeno nadaljevanje obnove, kar pomeni večji delež podmladka, ki mora biti ustrezno prostorsko lociran. Zaželeno je še izboljšanje prehranskih razmer z ustrezno drevesno vrstno zgradbo, grmovnicami ter pospeševanjem plodonosnih vrst v skladu z LUN. Sajenje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst je priporočljivo zagotoviti po celotnem GGO, s poudarkom na območju visokega krasa.

Predvsem na visoko kraškem in severnem delu GGO je tudi zaradi zaraščanja kmetijskih površin treba izvajati vzdrževanje pašnikov, grmišč in gozdnega roba. Na visoko kraškem delu GGO je v večjih strnjenih kompleksih priporočljivo osnivanje novih travnih pašnikov

površin znotraj gozda, potrebno je tudi vzdrževanje kaluž. Izločiti in vzdrževati je treba grmišča, ki so pomembna za divjad in skrbeti za zagotavljanje miru v mirnih conah in zimovališčih, predvsem v zimskem času in v času parjenja ter poleganja mladičev. Za izboljševanje prehranskih razmer, predvsem za jelenjad, naj se izvaja zimska sečnja jelke v okolici evidentiranih zimovališč.

Poleg tega je treba skrbeti za ohranjanje gozdov, manjših gozdnih otokov, skupin ter posamičnega gozdnega drevja, omejkov, mejic in remiz, predvsem v kmetijski in primestni krajini, kjer je gozda izrazito malo, na primer v Vipavski dolini. Velik pomen ima tudi ohranjanje koridorskih prehodov za prostoživeče živali, ki jih praviloma sekajo infrastrukturne linije (avtocesta, elektrovi, ipd.).

Pri ukrepih v populacijah prostoživečih živali je pomembno, da se upravljanje z rastlinojedo parkljasno divjadjo prilagodi naravnim razmeram. Številčnost divjadi mora biti v okviru danih možnosti, kot jih ponuja okolje. Posebno pozornost je treba posvetiti krmljenju divjadi, ki mora biti strokovno utemeljeno, lokacijsko, količinsko in strukturno ustrezno. Krmljenje divjadi naj bo primarno privabljalno – z namenom ocene, ustrezne izbire in odstrela divjadi. Zgolj pri jelenjadi, damjaku, muflonu in mali poljski divjadi je dovoljeno v GGO/LUO tudi zimsko krmljenje, po kriterijih kot so predhodno navedeni. Zagotoviti je treba dovolj velik odstrel divjadi in z njim regulirati številčnost divjadi.

Temeljne usmeritve na področju usklajevanja odnosov gozd – prostoživeče živali so:

- Zagotovitev naravnega pomlajevanja in preraščanje gozdnega mladja rastiščem primernih drevesnih vrst.
- Zagotovitev ustreznega življenjskega okolja za prostoživeče živali (predvsem v smislu povečanja prehranske baze za velike rastlinojede).
- Ureditev krmljenje divjadi (natančno opredeljeno v lovskem delu načrta za posamezna lovsko upravljavska območja).
- S posegi v populacije rastlinojedih vrst divjadi, glede na kazalnike v samih populacijah in njihovem okolju, zagotovitev ustrezne spolne in starostne strukture v številčnosti, ki bo zagotovila ohranitev samih populacij in uskladitev odnosov med njimi in okoljem (prav tako opredeljeno v lovskih delih območnih načrtov).
- Redno spremljanje merljivih kazalcev odnosov prostoživeče živali – okolje, s popisi objedenosti, fotopastmi ter ostalimi novejšimi znanstvenimi metodami, znotraj kontrolne metode pri upravljanju z divjadjo.
- Poudarjeno uvajanje sestojev v obnovo, povečevanje pomlajenih površin, vzdrževanje in osnivanje travnatih površin s ciljem povečati prehransko bazo za rastlinojedo divjad in zagotoviti uspešnejšo naravno obnovo gozdov.
- V vseh gozdovih je poudarek na ohranjanju pestre avtohtone vegetacije ter še posebej plodonosnih in medonosnih vrst zeli, grmovja ter drevja. Od zeliščnih vrst so pomembnejše jagode, maline in borovnice, od grmovnih vrst leska, češmin, dobrovita, brogovita, bršljan (zimsko hrana srnjadi, med jeseni, plodovi pozimi), od drevesnih vrst medonosne (javorji, lipi, češnja, jelka idr), plodonosne (hrasti, kostanja, jerebika, brek).

5.3.4 Odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami, vzdrževanje gozdnih cest in tehnologija pridobivanja lesa

Usmeritve za odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami so naslednje:

- Pri postavljanju tras gozdnih cest slediti pravilnim možnostim; v alpskem delu GGO izvajati etažno gradnjo za spravilo po zraku ali spravilo po tleh (bovška, tolminska, idrijsko). V dinarskem območju (Trnovski gozd, Podkraj) je spravilo s traktorji na daljše razdalje oteženo; potrebna je gostejše cestno omrežje (dograjevanje cestnega omrežja in krajšanje pravilnih razdalj).
- Določilo se je predele, ki bi jih bilo potrebno odpreti z gozdnimi cestami, pri čemer se je upoštevalo omejitve, ki izhajajo iz ogroženih območji po zakonu o vodah oz. smernicah ZRSVN in ZVKD.
- V težjih terenih uporabljati spravilo po zraku kot ekonomsko in ekološko najustreznejše; opusti se gradnja vlak, spravilo lesa po zraku tako navzgor kakor tudi navzdol.
- Načrtuje se bagrski način gradenj gozdnih prometnic.
- Za vsako posamezni primer miniranja kompaktnih hribin je potrebna strokovna presoja.
- Tehnologija buldožerske gradnje se zaradi valjenja izkopnega materiala po brežinah oz. gozdnih sestojih prepove. Dovolj se le na ravninskih območjih.
- Gradnja traktorskih vlak se omejuje na območja s traktorskim pravilom. Izven tega območja se gradnja omejuje in daje prednost pravilu po zraku. Nedvomno bo k temu prispevala tudi nabava traktorskih prikolic z nakladalno napravo, saj bo omogočila prevoz lesa po bolj urejenih vlakih. Generalno smo se odločili za prednostne predele odpiranja sestojev potrebnih obnove, sestojev z zamujenimi ukrepi redčenj in potencialno ogrožena območja naravnih nesreč.
- Glede na odprtost gozdov se je določilo usmeritve za odpiranje gozdov s protipožarnimi preseki. Protipožarne preseke se načrtuje v termofilnih gozdovih, ki so po kriterijih uvrščeni v zaprte gozdove in je RK manjši od 5.
- Protipožarne preseke je podobno kot gozdne ceste G3 potrebno vzdrževati glede na trenutno stanje. Predvidoma se izvede obnova vozišča z nasipnim materialom in profiliranjem na vsakih 3–5 let.
- Ohraniti je potrebno obstoječi obseg sredstev vzdrževanja, ki omogoča dober standard gozdnih cest. Obstoječi obseg sredstev ne omogoči periodičnega vzdrževanja oz. izvedb regulacij hudournikov in gradenj podpornih škarp z ustreznimi cevni propusti.
- Modernizacija glavnih gozdnih cest – G1 in delno G2 (asfaltacija, razširitve, izdelava parkirišč, betoniranje) oziroma tam, kjer to zahtevajo visoki stroški vzdrževanja.
- Ob načrtovanju in umeščanju tras gozdnih prometnic je potrebno preveriti območja pomembna z vidika varstva narave, območja nepremične kulturne dediščine, ter varstvena (vodovarstvena območja) in ogrožena območja (plazljiva, erozijska, plazovita in poplavna) po Zakonu o vodah. Pri tem je potrebno upoštevati smernice ZRSVN, ZVKDS in DRSV zapisane v usmeritvah poglavij 5.3.7, 5.3.8, 5.3.9, 5.3.10 in 5.3.11.
- Načrtovanje in umeščanje gozdnih cest naj se prednostno izvaja v območja gozdov iz karte E brez omejitev in v območja z omejitvami v primeru, da bodo po presoji s strani pristojnih organizacij označena kot ustrezna. Karta E je bila pripravljena tako, da kot omejitve vsebuje: Erozijska in plazljiva območja (podlaga omejitve pri gradnji po zakonu o vodah), kulturne spomenike tipa arheološke dediščine, 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske pestrosti, 1. stopnjo funkcije ohranjanja varstva naravnih vrednot in cone vrst različnih ptic, predvsem detlov.

V odvisnosti od zahtevnosti ciljev gospodarjenja z gozdovi, stanja odprtosti gozdov in strukturo gozda so pomembne naslednje usmeritve tehnologije pridobivanja lesa:

- v predelih kjer se spravlja les po zraku in predelih, kjer se za spravilo lesa uporablja sodobne tehnologije (strojna sečnja, prevoz lesa namesto spravila po tleh, strojna obdelava lesa) se načrtuje intenzivnejša, a manj pogostejša vračanja v gozd.
- uporaba tehnologij z manj poškodbami na drevju in tleh (drevesna ali pol-drevesna metoda, krajše in pogostejše linije pri spravilu po zraku,...).
- Uvajanje drevesne metode z izdelavo sortimentov ob kamionski cesti tam, kjer je to dopustno (na varovanih območjih je potrebno upoštevati usmeritve pri ohranjanju kvalifikacijskih vrst).
- Uvajanje tehnologije spravila s traktorskimi prikolicami (vožnja lesa nadomesti spravila po tleh predvsem v zasebnih gozdovih na območjih, kjer je gradnja gozdnih cest ekonomsko ali drugače nesprejemljiva).
- Povečati izrabo sečnih ostankov, nastalih pri strojni sečnji in obdelavi lesa ob kamionski cesti, kjer je to dopustno z vidika naravovarstvenih usmeritev.
- Uporaba sodobne tehnologije sečnje in spravila (strojna sečnja), kjer to omogočajo predvsem terenske (naklon, nosilnost tal, skalovitost) in sestojne razmere (jakost sečnje, razvojne faze).
- Praviloma strojna sečnja ni dovoljena v območjih s slabo nosilnostjo tal, v prebiralnem gozdu, močvirjih, varovalnih gozdovih, območju TNP (II. cona).
- Pogojno sprejemljiva z ustrezno pazljivostjo je uporaba strojne sečnje v območju pomlajencev, slabše nosilnosti tal, parkov, mestnih gozdov in poudarjenih ekoloških funkcij; v teh območjih se priporoča kombinacija strojne in ročne sečnje in prioriteta gradnja gozdnih prometnic.
- Izbira stroja (moč, dimenzije) je odvisna predvsem od povprečne debeline drevja, vrste sečnje in nosilnosti gozdnih tal (kolesnik, goseničar). Strojna sečnja je priporočljiva pri sanaciji vetrolomov, kalamitet in pri krčitvah. Pri rednih sečnjah je uporabna za redčenja starejših drogovnjakov in končne sečnje z manjšimi površinami mladja.
- Zaradi pogostih težkih nesreč pri delu v gozdu svetujemo, da opravljajo delo samo usposobljeni izvajalci oz. lastniki gozdov.
- Tehnologija sečnje in spravila lesa se načrtuje na nižjih nivojih gozdnogospodarskega in gozdnogojitvenega načrtovanja ob upoštevanju varstvenih režimov ter se pri tem vključuje pristojne službe (ZVKD, ZRSVN, DRSV).
- Da bi se izognili konfliktom med stroko in ostalo javnostjo pri uporabi strojne sečnje, se osvešča in informira javnosti o izvajanju del. Predvsem na območjih naselij, turističnih točk, kulturno zgodovinskih znamenitosti, se preko lokalnih medijev, informativnih tablah, obvešča javnost o vzrokih in posledicah oziroma pozitivnih straneh uporabe sodobnih tehnologij.
- Upošteva se priporočilo 11, ki presega GGN GGO, iz Okoljskega poročila na strani 182 glede uporabe strojne sečnje na območjih Natura 2000 in v UC.

Usmeritve za dejavnosti za posamezne zvrsti naravnih vrednot:

- pri sečnji in spravilu lesa na botanični, ekosistemski, geološki in površinsko geomorfološki naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču;
- novih gozdnih prometnic se na območju botanične, zoološke, ekosistemske, drevesne, hidrološke, podzemeljsko geomorfološke in geološke naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik;

- pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti, da se drevesne naravne vrednote ne poškoduje ter bistveno ne spreminja rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Drevje se podira stran od naravne vrednote;
- čas izvajanja posegov na botanični, zoološki, ekosistemski in hidrološki naravni vrednosti se prilagodi tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti (razmnoževanje, vzrejanje mladičev, prezimovanje) ter se rastlinam omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja;
- spravilo lesa se preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ostenja, ipd. ne izvaja;
- gozdnih prometnic preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ostenja, ipd. niso dopustna;
- pri sečnji in spravilu lesa na območju podzemeljske geomorfološke naravne vrednote se uporablja biološko razgradljiva olja;
- gospodarjenje na območjih podzemeljske geomorfološke naravne vrednote naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno krepitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Sečnja naj bo selektivna, odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru;
- v obrežni pas se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru;
- na območju drevesne naravne vrednote se ohranja območja, kjer se ne gospodari z gozdom.

Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja in pravice graditi:

- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV–1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ.
- Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV–1;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
 - poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.
- Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09).
- Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).
- Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld.

- Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.
- Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09)–gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras linij za spravilo po zraku) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV–1 v 14. in 37 členu.
- Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.
- Na delih kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.
- Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.
- Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij.
- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV–1 na območju gozdnogospodarskega načrta.
- Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
 - ni predvidene kakršnakoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
 - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
 - se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
 - bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
 - je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.
- Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV–1, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov.

5.3.5 Ohranjanje genetske pestrosti gozdov in zagotavljanje gozdnega reprodukcijskega materiala

Ohranjanje genetske pestrosti gozdov

Poleg zagotavljanja GRM iz GSO je potrebno skrbeti za ohranjanje genetske pestrosti gozdov tudi pri rednem gospodarjenju. To bo posebno pomembno tudi v luči podnebnih sprememb. Adaptivno gospodarjenje z gozdovi nam zagotavlja, da vsak ukrep prilagodimo glede na njegov vpliv na genetsko pestrost sestoja, vrste ali skupine vrst, ki so cilj varstva gozdnih genskih virov. Z negativno selekcijo dosežemo izločitev osebkov z nezaželenimi lastnostmi (npr. razsohlost, zasukanost debla, zavitost vlaken, asimetrija krošnje, itd.) iz populacije. Genetsko izboljšanje, ki ga bomo dosegli pri potomstvu je odvisno od intenzitete selekcije, stopnje genetske kontrole selekcioniranega znaka, možnosti dotoka genetskega materiala iz sosednjih sestojev slabše kvalitete in od stopnje oplojevanja med bližnjim sorodstvom (inbreeding). Selekcija se izvaja na osnovi tistih znakov in lastnosti, ki so pod močno genetsko kontrolo in niso odvisni od okolja. Kriteriji so odvisni od drevesne vrste.

Ohranjanje zadosti velikega reproduktivnega dela populacije močno prispeva k genetski pestrosti GRM.

Pri minoritetnih drevesnih vrstah, ki se pojavljajo posamič ali v skupinah je ključno ohranjanje koridorjev gozdnih sestojev s prisotnostjo te drevesne vrste, kar omogoča migracijo genov (peloda, semena).

Učinke ukrepov nege je potrebno stalno spremljati z vzpostavitvijo in izvajanjem monitoringa genetske pestrosti populacij.

Zagotavljanje gozdnega reprodukcijskega materiala

Načrtovanje zagotavljanja gozdnega reprodukcijskega materiala (GRM) temelji na potrebah po rastiščno prilagojenem in genetsko pestrem GRM za obnovo gozdov ter dopolnilno oz. spopolnitveno sadnjo za obnovo gozdov, poškodovanih po naravnih ujmah, za prilagajanje drevesne sestave gozdov na podnebne spremembe in za dolgoročno varstvo genetske pestrosti populacij gozdnih drevesnih vrst. Seznam gozdnih semenskih objektov (GSO) je v Prilogi 13.

Gozdni semenski objekt na Pevcu (6.0284– 6.0287) za smreko, g. javor, g. brest in jelko bo verjetno potrebno izločiti, ker so ostali le še posamični listavci, smreko pa je zdesetkal lubadar. Ostali GSO bodo opravljali svojo funkcijo predvidoma vsaj še 10 let. Za prej omenjeni objekt na Pevcu bo verjetno potrebno dobiti nadomestni sestoj (sestoje). Izbrati bo potrebno tudi nov gozdni semenski objekt za bukev (submediteranska provenienca), v višinskem pasu 200–500 m.n.v. za plemenite listavce (dinarska provenienca), za smreko (alpska provenienca) in za skorš ter brek, ravno tako v submediteranskem provenienčnem območju.

Za izbiro GSO je potrebno upoštevati pogoje, ki so navedeni v Pravilniku o pogojih za odobritev gozdnih semenskih objektov v kategorijah "znano poreklo" in "izbran", ter o seznamu gozdnih semenskih objektov (Uradni list RS, št. 91/03). Posebno pomemben kriterij za izbor GSO je ekološka prilagojenost drevesne vrste na rastišče (prisotnost semenjenja, naravnega pomlajevanja in preživetja mladja), velikost populacije in zdravstveno stanje sestoja, pri sestojih za pridobivanje GRM kategorije 'izbran' pa tudi kakovost fenotipov na nivoju sestoja.

Nega semenskih sestojev vključuje poleg ukrepov nege odraslih gozdnih sestojev tudi ukrepe, s katerimi izvajamo žlahtnenje določene drevesne vrste in ukrepe, ki povečujejo obrod semena. Z žlahtnenjem skušamo izboljšati genetske zasnove prihodnjih populacij gozdnega drevja v skladu s predvidenimi cilji, obenem pa ohraniti široko genetsko pestrost, ki bo populaciji in vrsti zagotavljala varnost in odpornost v primeru nepredvidljivih sprememb v okolju.

Pri negi gozdnih semenskih sestojev so ključni naslednji poudarki:

- V GSO se izvaja predvsem usmerjena selekcija za določene ciljne lastnosti, s katero želimo doseči povečano pogostnost določenega znaka ali lastnosti v populaciji, istočasno pa ne smemo drastično zožiti njene genetske pestrosti.
- Z izločenjem površinsko večjih semenskih sestojev in s kontrolo drugih sestojev iste vrste v okolici lahko uspešno omejimo dotok genov iz neselekcioniranih populacij.
- Z nego GSO moramo oblikovati zgradbo gozda, ki bo omogočala čim bolj obilno in pogosto semenenje in bo hkrati prilagojena načinu nabiranja semena.

Pred začetkom pridobivanja je potrebno preveriti kakovost in količino semena. Za učinkovito in racionalno pridobivanje GRM je potrebna predpriprava tal v GSO. Pridobivanje GRM večinskih (sestojnih) drevesnih vrst poteka s 50 ali vsaj 25 dreves, manjšinskih vrst s 25 ali vsaj 10 dreves, glede na kategorijo GRM. Pridobivanje GRM se izvaja v času močnega obroda s plezanjem ali s podrtega drevja, oziroma s tal izpod dreves, ki so med seboj praviloma oddaljena vsaj za dve drevesni višini. Pridobivanje mora biti izvedeno skladno s pravili iz Pravilnika o določitvi provenienčnih območij, ter priporočeno kontrolirano mešanje ustreznih partij semena na osnovi strokovne presoje le-teh. Pridobivanje puljenk se priporoča v času močnega deževja v fazi mirovanja vegetacije.

Priporoča se uporaba lokalnega GRM oziroma GRM kategorije 'izbran' iz istega nadmorskega pasu in istega ali kvečjemu sosednjega provenienčnega območja. V primeru uporabe puljenk, se priporoča uporaba 'šolanih' puljenk ali neposreden (takojšen) prenos v sosednji sestoj. Priporoča se mešanje GRM iz istega nadmorskega pasu in provenienčnega območja ali iz istega GSO in različnih let obroda; za mešanico različnih partij semena mora biti izdano novo glavno spričevalo. Pred obnovo s sadnjo in setvijo je potrebna kontrola kvalitete in ustreznosti sadik, po končani obnovi pa spremljanje njene uspešnosti s stalnim monitoringom objektov obnove.

5.3.6 Gozdarsko svetovanje, razvoj podeželja, raba lesa in gozdno lesne verige

Usmeritve za gozdarsko svetovanje, razvoj podeželja, raba lesa in gozdno lesne verige:

- V zasebnih gozdovih pri spravilu lesa na dolge razdalje naj se uvaja gradnjo vlak prilagojeno vožnji pri spravilu lesa.
- Drobna gozdna posest zahteva spodbujanje lastnikov gozdov k povezovanju pri investicijah v obliki strojnih krožkov, pašnih, agrarnih ali vaških skupnosti, društev lastnikov gozda, itd....
- Postopno opremljanje nosilcev proizvodnje lesa v GGO (aktiviranje perspektivnih kmetij ali posameznikov z možnostjo redne ali dopolnilne zaposlitve v gozdarstvu in nakupa sodobne mehanizacije in opreme).
- Strokovno in drugo javnost je potrebno informirati posebej ob uvajanju novih tehnologij ter upravičenosti le-te za uporabo (trendi tehnološkega razvoja, zmanjšanje nevarnosti pri delu, pomanjkanje delovne sile,...).
- Izobraževanje lastnikov gozda z namenom osveščanja za varno delo in uporabo osebnih varovalnih sredstev (demonstracije, tečaji, informiranje).

- Povezovanje in združevanje lastnikov gozda s primarnimi in sekundarnimi predelovalci lesa ter trgovci z rezanim lesom v člane gozdno-lesne verige.
- Upošteva se tudi priporočilo 17 iz Okoljskega poročila na strani 182 glede spodbujanja sodelovanja z lesarstvom in lesarsko industrijo.

5.3.7 Varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij narave

Usmeritve za funkcijo varovanja naravnih vrednot izhajajo iz Naravovarstvenih smernic [14], v katerih so navedene usmeritve in varstveni režimi za zavarovana območja ter varstveni režimi za naravno dediščino. Pregled zavarovanih območij, uradnih objav in varstvenih režimov je v Prilogi 8.

Na zavarovanih območjih se pri gospodarjenju z gozdovi obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju, navedenih v Prilogi 8. Konkretna varstvena usmeritve za zavarovana območja bodo upoštevane pri izdelavi gozdnogospodarskih načrtov GGE.

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti.

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote;
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču;
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje;
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti se zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto, izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Splošne usmeritve za varstvo naravnih vrednot glede na zvrsti:

- Na območju strogih naravnih rezervatov je gospodarjenje z gozdovi prepovedano. Prepovedano je umeščanje gozdnih prometnic in vseh ostalih objektov. Prepovedane so krčitve gozdov. Na območjih sta določeni 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.
- Na območju naravnih rezervatov je gospodarjenje z gozdovi prepovedano. Prepovedano je umeščanje gozdnih prometnic in vseh ostalih objektov. Prepovedane so krčitve gozdov. Izjemoma so dovoljena dela in ukrepi, ki povečujejo

in izboljšujejo lastnosti narave, zaradi katere je bil naravni rezervat določen in so v skladu s cilji zavarovanja. Na območjih sta določeni 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.

- Pri gospodarjenju z gozdovi na naravnih spomenikih se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Na območju naravnih spomenikov je prepovedan vsak poseg, ki bi razvrednotil, poškodoval ali uničil lastnosti, zaradi katerih je bil del narave določen za naravni spomenik - gradnje gozdnih prometnic, gospodarjenje z gozdovi in krčitve gozdov so izjemoma dovoljene le, v kolikor to ni prepovedano in je v skladu s cilji zavarovanja. Na najpomembnejših območjih je določena 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.
- Pri posegih v prostor v narodnem parku se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. V prvi varstveni coni je prepovedano gospodariti z gozdom in graditi novo gozdno infrastrukturo. Izjemoma je dopustno izvajanje nujnih varstvenih ukrepov, brez izkoriščanja gozdov, ki so namenjeni ohranjanju in krepitvi varstvenih funkcij gozdov in zagotavljanju nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih, ter izgradnja nujno potrebne gozdne infrastrukture za izvedbo teh ukrepov. Ukrepi za izboljšanje lastnosti, zaradi katerih je bilo zavarovano območje določeno, se uskladijo z upravljavcem ZO. Na območju prve varstvene cone TNP sta določeni 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.
- Pri umeščanju novih gozdnih prometnic se na širših zavarovanih območjih obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Krčitve gozdov se lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja ZO. Ukrepi za izboljšanje lastnosti, zaradi katerih je bilo zavarovano območje določeno, se uskladijo z upravljavcem ZO.
- Pri posegih v prostor na širših zavarovanih območjih se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Krčitve gozdov se lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja ZO. Ukrepi za izboljšanje lastnosti, zaradi katerih je bilo zavarovano območje določeno, se uskladijo z upravljavcem ZO.

Botanične naravne vrednote

- Na botaničnih naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote in zagotavljanju njenega varstva.
- Čas izvajanja posegov se rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.
- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču.
- Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin, razen za namene varstva naravne vrednote.

- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.

Zoološke naravne vrednote

- Na zooloških naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote in zagotavljanju njenega varstva.
- Čas izvajanja posegov se prilagodi živalskim ciklom tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja.
- Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin, razen za namene varstva naravne vrednote.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.

Ekosistemske naravne vrednote

- Na ekosistemskih naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote (ekosistema) in zagotavljanju njenega varstva.
- Čas izvajanja posegov se prilagodi tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti (razmnoževanje, vzrejanje mladičev, prezimovanje) ter se rastlinam omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.
- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču.
- Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.
- Ohranja se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.

Drevesne naravne vrednote

- Drevesnim naravnim vrednotam se z gozdnogojitvenimi ukrepi (sproščanje krošnje, odstranjevanje konkurentov) omogoča uspešno rast v sestoji.
- Pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti se naravne vrednote ne poškoduje ter bistveno ne spreminja rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Drevje se podira stran od naravne vrednote.
- Novih gozdnih prometnic se na območju rastišča naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Po odmrtnju naj se drevesa v gozdu prepušča naravnemu razkroju.

Hidrološke naravne vrednote

- V obrežni pas se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru.
- Čas izvajanja posegov v obrežnem pasu se prilagodi živalskim ciklom tako, da poseganje ne sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti ter vzrejanja mladičev.
- V obrežnem pasu se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- V pasu 15 m od vodotoka naj se ne izvaja krčitev gozda.

Geološke naravne vrednote

- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki bistveno ne vpliva na lastnosti naravne vrednote ter njeno vidno podobo.

Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki bistveno ne vpliva na lastnosti naravne vrednote ter njeno vidno podobo.
- Spravilo lesa se preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ostenja, ipd. ne izvaja.
- Gradnja gozdnih prometnic preko izrazitih geomorfoloških oblik, kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ostenja, ipd. ni dopustna.

Podzemeljske geomorfološke

- Ekoloških razmer se v okolici jam in brezen ne spreminja, ohranja se zastrtost nad jamskimi vhodi.
- Gospodarjenje naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno krepitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Sečnja naj bo selektivna, odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru.
- V neposredni okolici jam in brezen se ohranja gozdne površine, krčenje gozda se ne izvaja.
- Novih gozdnih prometnic se na območju jam in brezen ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Pri sečnji in spravilu lesa se uporablja biološko razgradljiva olja.

Oblikovane naravne vrednote

- Na območju oblikovanih naravnih vrednot se lahko izvajajo le posegi, s katerimi se izboljša vitalnost drevja ter odstranjuje nevarnosti (odstranjevanje suhih vej).
- Odmrla, poškodovana in slabo vitalna drevesa naj se nadomesti z novimi drevesi enake vrste.
- Drevoredov naj se ne prekinja, krči ter drugače zmanjšuje njihove površine.

Pregled zavarovanih območij in naravnih vrednot z njihovimi varstvenimi režimi je prikazan v Prilogi 8 in 9.

5.3.8 Varstvo kulturne dediščine

Povzete so Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje območnih gozdogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine, ki smo jih prejeli od Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije; pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen;
- v vplivnih območjih registrirane dediščine velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine; ohranjajo se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo; gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.

Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline;
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine;
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе nedopustne posege:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja naj se izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju ZVKDS);
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami;
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda; drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni; dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti; o načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS; nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke; v primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

Območje stavbne dediščine, varuje se:

- gabariti, gradivo, oblikovanost;
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah);
- celovitost dediščine v prostoru.

Območje naselbinske dediščine, varuje se:

- morfološka zasnova naselja;
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti);

- varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove;
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega).

Območje kulturne krajine, območje zgodovinske krajine, varuje se:

- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine);
- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa);
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem;
- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.

Območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:

- zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze);
- grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief);
- rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin;
- vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote.

Območje memorialne dediščine, varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta;
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

Območje druge dediščine, varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave;
- osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja;
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Posegi v kulturno dediščino

ZVKD - 1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD - 1);
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD - 1).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD - 1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

5.3.9 Natura 2000 in ohranjanje biotske pestrosti

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

V vseh gozdovih se pospešuje oziroma vzpostavlja biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pestre ekosistemske zgradbe gozdov. Vse dejavnosti v gozdu in gozdnem prostoru se morajo izvajati na način, da se zagotavljajo ustrezni pogoji za ohranitev čim večje pestrosti habitatov in ustrezni življenjski pogoji za razvoj rastlinskih in živalskih vrst, zlasti redkih in ogroženih.

Z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti in varovanja vseh zavarovanih in ogroženih prstoživečih vrst v GGO, torej tudi vrst, ki si se nahajajo izven varovanih območij narave, se pri vseh posegih in dejavnostih na območju gozdnega prostora, upoštevajo varstvene usmeritve in priporočila, ki so navedena v nadaljevanju.

Za gozdove, ki so vključeni v območja Nature 2000 ali EPO, so predpisane posebne usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja posameznih vrst in gozdnih habitatnih tipov, ki jih je potrebno pri gospodarjenju z gozdovi upoštevati – Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGO Tolmin 2021 – 2030 [14].

Podrobnejše varstvene usmeritve so navedene v tabelarični obliki v Prilogi 6.1 »Cilji in ukrepi« Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (v nadaljevanju PUN) oziroma so lahko dodatno določene v naravovarstvenih smernicah, kjer se določijo konkretne varstvene usmeritve za doseganje podrobnejših varstvenih ciljev oziroma izvajanje podrobnih varstvenih ukrepov (PUN, Poglavje 3). Konkretne varstvene usmeritve po upravljavskih conah se v skladu z veljavnim PUN smiselno vključijo v pripravo gozdnogospodarskih načrtov GGE.

Sklep vlade št. 00719–6/205/13 z dne 09. 04. 2015 nalaga ministrstvu in drugim državnim organom ter izvajalcem javnih pooblastil, ki so v PUN določeni kot izvajalci ukrepov, da do izteka programskega obdobja te ukrepe tudi izvedejo. S sklepom vlade št. 35600–5/2020/4 z dne 7. 1. 2021 je vlada podaljšala uporabo podrobnih varstvenih ciljev in ukrepov za njihovo doseganje iz PUN, do sprejetja novega programa upravljanja v letu 2022.

Krajinski vidik

- Ohranja in vzdržuje se razgibano strukturo in vrstno raznolikost habitatov, z ohranjanjem in vzdrževanjem gozdnih robov, gozdnih jas in košenic, vodnih in drugih mokrotnih ekosistemov v gozdu in gozdnem prostoru (mlak, luž, kaluž, izvirov, studencev), grmišč in drugih negozdnih ekosistemov (melišč, skalovij ipd.) v gozdu in gozdnem prostoru.
- Ohranja se gozdne površine, ki pomembno vplivajo na krajinsko in biotsko pestrost, ki členijo krajino in predstavljajo vezni člen med posameznimi območji. Ohranja se gozdno vegetacijo in gozdne koridorje ob stoječih vodah in vodotokih ter posamezna drevesa, skupine gozdnega drevja, gozdne otoke in omejke v kmetijski in urbani krajini.
- Naravnemu razvoju se prepusti dele gozda, ki so pomembni življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih ali rastlinskih vrst, oziroma se v njih ustrezno prilagojeno gospodari. Ohranja in oblikuje se biokoridorje.
- Skrbi se za neokrnjen, razgiban gozdni rob, s stopničasto strukturo in pestro zgradbo drevesnih in grmovnih vrst.

Drevesna sestava in zgradba sestojev

- Ohranja ali vzpostavlja se naravna oziroma naravi čim bolj podobna drevesna sestava gozdnih življenjskih združb;
- pospešuje se razvoj čim večje genetske pestrosti tako med vrstami kot tudi znotraj posameznih drevesnih, grmovnih in drugih rastlinskih vrst, še posebej redkih, zaščitene in ogrožene;
- ohranja in pospešuje se redke (minoritetne) drevesne in grmovne vrste ter vse plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Ohranjanja se grmovno in zeliščno vegetacijo, ki ne ovira naravnega pomlajevanja in razvoja gozdnega mladja.
- V gospodarskih gozdovih se vzpostavi in ohranja zadostni delež sestojev z odraslim drevjem (npr. najmanj 40 % delež sestojev z odraslim drevjem (debeljaki, sestoji v obnovi, raznomerni in prebiralni sestoji)).
- Zagotavlja se zadostne količine odmrle biomase, s čim večjo vrstno in debelinsko pestrostjo. Zagotovi se čim bolj enakomerno prostorsko razporeditev odmrle biomase in zadosten delež odmrle mase tudi v najdebelejših debelinskih razredih.
- Drevesa z dupli in poldupli, votla, odmrta in odmirajoča drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami in drevesa z gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik ter varietet, se načrtno pušča v gozdu in ohranja kot habitatno drevje.
- V sestojih se izbira posamezna drevesa ali majhne skupine drevja, ki se jih pušča do pozne starosti oziroma do starosti dveh proizvodnih dob.

Pomlajevanje in obnova

- Zagotavljati naravno obnovo gozdov
- v sestojih, v katerih je naravna obnova otežena, mladje pa slabih zasnov, neustrezne vrstne sestave in genetske pestrosti, je mogoča tudi obnova s sadnjo rastiščem primernih drevesnih vrst in ustreznih provenienc.
- Ob studencih, izviroh, kalužah in podzemnih jamah se vzpostavi in ohranja naravna vegetacija s tesnejšim sklepom, ob pomladitvah pa se z daljšimi pomladitvenimi obdobji zagotavlja stalno zastrtost tal teh objektov in njihove bližnje okolice.

Sečnja, spravilo in gozdna tehnika

- Posegi, dejavnosti ter druga ravnanja v gozdu in gozdnem prostoru se izvajajo v času in na način, ki najmanj ogroža gozdne ekosisteme. Prilagaja se zahtevam živalskih in rastlinskih vrst, predvsem zahtevam redkih in ogroženih vrst.
- Z namenom varovanja prostoživečih živali in zagotavljanja potreb le teh po miru se lahko na gozdnih cestah ali njihovih odsekih, ki potekajo preko oziroma v ožjem območju gnezdišč, zimovališč, ipd., zlasti v primerih povečanega obsega rabe le teh s strani obiskovalcev in drugih uporabnikov gozda, določi poseben režim prometa oziroma uporabe posamezne gozdne ceste z opozorilnimi tablam, znaki oziroma na drugačen ustrezen način.
- Pri izvajanju del in posegov v gozdu in gozdnem prostoru se uporabljajo stroji in tehnologija z najmanjšim negativnim vplivom na habitate oziroma rastišča.
- Zbiranje in vlačenje gozdnih lesnih sortimentov ter gradnja gozdnih prometnic se ne izvaja preko rastišč redkih in ogroženih rastlinskih vrst in preko pomembnejših habitatov živalskih vrst (kaluž, brlogov itd.).

Druge usmeritve

- Treba je osnovati mirne cone ali omejiti gibanje obiskovalcev gozda v območjih habitatov ogroženih živalskih vrst, ki so občutljive za vznemirjanje (npr. divji petelin, velika uharica).

GOZDOVI V OBMOČJIH NATURA 2000 IN EKOLOŠKO POMEMBNIH OBMOČJIH

Podrobnejše varstvene usmeritve so navedene v tabelarični obliki v Prilogi 6.1 »Cilji in ukrepi« Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (v nadaljevanju PUN) oziroma so lahko dodatno določene v naravovarstvenih smernicah, kjer se določijo konkretne varstvene usmeritve za doseganje podrobnejših varstvenih ciljev oziroma izvajanje podrobnih varstvenih ukrepov (PUN, Poglavje 3). Konkretne varstvene usmeritve po upravljavskih conah se v skladu z veljavnim PUN smiselno vključijo v pripravo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot.

Sklep vlade št. 00719-6/205/13 z dne 9. 4. 2015 nalaga ministrstvu in drugim državnim organom ter izvajalcem javnih pooblastil, ki so v PUN določeni kot izvajalci ukrepov, da do izteka programskega obdobja te ukrepe tudi izvedejo. S sklepom vlade št. 35600-5/2020/4 z dne 7. 1. 2021 je vlada podaljšala uporabo podrobnih varstvenih ciljev in ukrepov za njihovo doseganje iz PUN, do sprejetja novega programa upravljanja v letu 2022.

Splošne varstvene usmeritve, ki veljajo za vsa območja Natura 2000 znotraj GGO

Usmeritve za varstvo območij Natura 2000 izhajajo iz Naravovarstvenih smernic [14], ki smo jih prejeli iz Zavoda RS za varstvo narave ob pripravi GGN GGO.

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst. Ohranja se tudi ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo. Poskrbeti je potrebno da se ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali. Pomembno je tudi, da se ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin na način, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja. Upošteva se obdobja neizvajanja sečnje ter prilagojenega gospodarjenja z gozdovi na območjih mirnih con, rastišč divjega petelina, gnezdišč zavarovanih in ogroženih vrst, zimovališč, rukališč, gozdnih jas, gozdov za pospeševanje vrstne pestrosti in v območjih gnezdenja. Rastlinam pa se prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Na predelih, kjer se pojavljajo invazivne tujerodne vrste (npr. japonski dresnik, zlata rozga in druge vrste) naj se le-te odstranjuje in omejuje (tudi z ohranjanjem stalnega zastora odraslih dreves in ustreznim pomlajevanjem drevesnih vrst).

Podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve za območja Natura 2000

Pri izvajanju vseh posegov in dejavnosti v gozdu in gozdnem prostoru GGO znotraj območij Natura 2000, poleg splošnih varstvenih usmeritev, ki veljajo za vsa območja Natura 2000, upoštevati tudi predhodno navedene splošne in posebne varstvene usmeritve namenjene ohranjanju biotske pestrosti.

- Ohranja naj se površina gozdov in preprečuje zaraščanje negozdnih površin z vzdrževanjem gozdnih jas in robov travišč/pasišč.
- Ohranja naj se čimbolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Nadaljuje naj se z izvajanjem trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdom.
- Ohranja naj se uravnoreženo razmerje razvojnih faz in zgradba gozdov.
- Proizvodne dobe v posameznih upravljavskih conah prilagajati glede na naravovarstvene smernice ob upoštevanju strateških usmeritev glede ohranjanja površine varovalnih in gospodarskih gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja in zagotavljanja ustreznega razmerja razvojnih faz in zgradbe gozda.
- V modelnem in ciljnem stanju strukture gozdov po razvojnih fazah naj se načrtuje najmanj 30 % delež sestojev z odraslim drevjem (razvojne faze debeljak, raznomerni sestoji, sestoji v obnovi in prebiralni gozdovi).
- Ohranja naj se nad 30 % površine gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera.
- Delež površine gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera naj se zagotavlja na predpisani vrednosti znotraj UC (50 %), podan v Prilogi načrta.
- Ohranja naj se površine gospodarskih gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja s prevladujočim drevjem prsnega premera nad 30 cm, ki so hkrati del UC.
- Ohranja naj se površine varovalnih gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera z nizko intenzivnostjo gospodarjenja, ki so hkrati del UC, v kolikor to ni v neskladju z zagotavljanjem varovalnih učinkov gozda.
- Na Natura območjih se povečuje površine negospodarjenih gozdov v varovanih območjih s prednostnim usmerjanjem v upravljalvske cone.
- Prioritetno naj se oblikuje ekocelice znotraj upravljavskih con za vrste, vezane na negospodarjene gozdove, v območjih že do sedaj negospodarjenih gozdov oziroma gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja v zadnjih 20 letih in v varstvenem pasu gozdnih rezervatov; ključen pogoj je primernost habitatov, pri

čemer se zgledujemo po primerih dobrih praks in izdelanih priročnikih (Support, Life Kočevsko).

- Zagotavljajo se mehki in široki prehodi (1-2 drevesni višini) med gozdnimi in negozdnimi površinami s pestro grmovno in drevesno sestavo. Ohranja se povezave med posameznimi gozdnimi kompleksi.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje. V kolikor je potrebno (npr. v primeru večjih ogolelih površin po žledu in gradacijah lubadarja), naj se naravno sestavo gozdnih združb vzpodbuja s sadnjo. Obnova gozdov s sadnjo naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih vrst in s sadikami neustreznih provenienc. Smreko naj se sadi le v manjših jedrih in kot predkulturo.
- Pri obnovi gozdnih sestojev v posameznih UC upoštevati usmeritve za velikost pomladitvenih jeder, podane v naravovarstvenih smernicah oziroma v PUN za posamezne upravljavske cone oziroma vrste.
- Ohranja naj se vsaj 3 % mrtve lesne mase od celotne lesne zaloge. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja v prid debelejšemu drevju B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Ohranja se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.
- Ohranjajo naj se odmirajoča drevesa, starejša manjvredna drevesa in drevesa z dupli– habitatno drevje.
- Ohranja se gozdne otoke, skupine odraslega drevja in vegetacijske pasove v kulturni krajini.
- Zagotovi naj se naravno usklajena gostota parkljaste divjadi, ki omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- Varuje, vzpostavlja in vzdržuje naj se naravna zatočišča, nahajališča ter strukture živalskih in rastlinskih vrst (mokrišča, travišča, barja, izviri, jame, brezna, kali, brlogi, gnezda,...).
- Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin.
- Pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Obnova gozda naj poteka z rastišču primernimi drevesnimi vrstami.
- Sadnja smreke naj se postopoma zmanjšuje, temveč se jo prepusti naravnemu pomlajevanju.
- Preko nahajališč, zatočišč ter drugih posebnih habitatov se ne trasira gozdnih prometnic.
- Pri sečnji in spravilu lesa v okolici se uporablja biološko razgradljiva olja.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.
- Rekreatijske in turistične dejavnosti naj se usmerja izven najboljčutljivejših območij ohranjanja narave (označevalne table).
- V neposredni okolici jam in brezen se ohranja gozdne površine, krčenje gozda se ne izvaja.
- Novih gozdnih prometnic se na območju jam in brezen ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na območju Trnovskega gozda in Julijskih alp, naj se gospodarjenje v poškodovanih gozdov po ujmah, deloma prilagaja ekološkim zahtevam gozdnega jereba. V ta namen se na delu takšnih površin gozd obnavlja počasi, preko grmovnih sukcesijskih faz.
- Kjer je opazen gozdni jereb naj se v polmeru 400 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli stanišča, oblikujejo mirne cone, v katerih se vsaj v času od 1. aprila do 31. julija ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje prometnic.

- Okoli znanih gnezd sršenarja, kačarja, velike uharice in planinskega orla naj se oblikujejo mirne cone, v katerih naj se v času od 1. junija do 31. avgusta ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje gozdnih prometnic.
- Ohranjata se manjšinska habitatna tipa (9340) Gozdovi s prevladujočima vrstama *Quercus ilex* in *Quercus rotundifolia* ter (9530*) Submediteranski gozdovi črnega bora. Habitatna tipa se pojavljata v skalovju, površine se prepušča naravnemu razvoju.
- V okviru izdelave GGN GGE se znotraj Natura 2000 območja SI3000255 Trnovski gozd - Nanos, izločijo primerni sestoji, ki ustrezajo ekološkim zahtevam habitatnega tipa (9180*) Javorovi gozdovi (Tilio–Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih. Novogradnje gozdnih prometnic se praviloma usmerja izven sestojev tega habitatnega tipa. Sestoji v ugodnem stanju naj se opredelijo kot ekocelice brez ukrepov.
- V okviru izdelave GGN GGE se znotraj Natura 2000 območij SI3000225 Dolina Branice in SI3000226 Dolina Vipave, izločijo primerni sestoji, ki ustrezajo ekološkim zahtevam habitatnega tipa Ilirski hrastovo–belogabrovi gozdovi (Erythronio–Carpinion). Na območju habitatnega tipa je potrebno ohranjati oz. izboljšati rastišču primerno drevesno sestavo ter omogočiti pomlajevanje hrasta.
- Smotno in v čim večji meri naj se koristijo mehanizmi s katerimi je možno financirati in izvajati ukrepe za ohranjanje oziroma izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov Natura 2000.
- Upošteva se tudi priporočilo 6, ki presega GGN GGO, iz Okoljskega poročila na strani 182 glede protokola za sanacijo posledic ujm v predelih, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstva narave.

Za gozdove, ki so vključeni v območja Nature 2000 ali EPO, so predpisane posebne usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja posameznih vrst in gozdnih habitatnih tipov, ki jih je potrebno pri gospodarjenju z gozdovi upoštevati – Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGO Tolmin 2021-2030 [14].

V Prilogah 13.11 in 13.12 je prikazan pregled območij Natura 2000 in konkretne usmeritve po upravljaljskih conah.

Splošne varstvene usmeritve, ki veljajo na vseh ekološko pomembnih območjih (EPO)

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Pregled območij Natura 2000 in upravljaljskih con Natura 2000 z varstvenimi usmeritvami in ukrepi je naveden v Prilogi 11.

Pregled območij EPO in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov je v Prilogi 10 in Prilogi 11.

Varstvene usmeritve in priporočila za ohranjanje biotske raznovrstnosti izven varovanih območij

V vseh gozdovih naj se pospešuje oziroma vzpostavlja biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pestre ekosistemske zgradbe gozdov. Vse dejavnosti v gozdu in gozdnem

prostoru se morajo izvajati na način, da se zagotavljajo ustrezni pogoji za ohranitev čim večje pestrosti habitatov in ustrezni življenjski pogoji za razvoj rastlinskih in živalskih vrst, zlasti redkih in ogroženih.

5.3.10 Varovalni in zaščitni gozdovi

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE:

V varovalnih gozdovih, določenih z Uredbo, je pri gospodarjenju potrebno upoštevati režim gospodarjenja varovalnih gozdov, kot jih določa Uredba o varovalnih in gozdovih s posebnim namenom [21].

Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvedejo le na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo.

Gozdnogojitveni ukrepi

Proizvodne dobe so v varovalnih gozdovih daljše kot v gospodarskem gozdu, dolgotrajnejša je tudi obnova, zato je z njo potrebno pričeti dovolj zgodaj, ko je odrasel sestoje še dovolj vitalen in stabilen. Pospešuje se šopasto rast dreves v vseh razvojnih fazah, hkrati se ohranja in pospešuje mreža stabilnih dreves, ne glede na kvaliteto lesa.

Jakost gozdnogojitvenega ukrepanja (sečnja in gojitvena dela) v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo določiti glede na karakteristike terena in stanja sestojev;

Zagotavljati stalno in trajno pokrovnost tal z naravno gozdno vegetacijo v obliki stabilnih, vertikalno in horizontalno primerno strukturiranih gozdnih sestojev;

Pospeševati rastišču in naravni nevarnosti primerno drevesno sestavo, ki najbolje zagotavlja uresničevanje varovalne in zaščitne funkcije gozda;

Zagotavljati pravočasno obnovo oziroma odstranjevanje nestabilnih in fiziološko prestarih dreves, ki ne zagotavljajo ohranjanja varovalne in zaščitne funkcije gozda oziroma lahko povzročijo erozijske procese;

Temeljiti na minimalni negi, kjer je ta nujno potrebna za izboljšanje ali ohranitev zagotavljanja varovalne in zaščitne funkcije gozdov;

Za preprečitev degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal;

Pri gospodarjenju z gozdovi upoštevati tudi druge funkcije gozdov, pri čemer pa posegi, ki bi okrnili varovalno ali zaščitno funkcijo gozdov niso dovoljeni;

Povečana tveganja zaradi podnebnih sprememb je v gorskih gozdovih z močno poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo potrebno reševati z ohranitvijo in oblikovanjem rastišču prilagojenih mešanih sestojev;

Izvajanje ukrepov mora spremljati preverjanje uspešnosti ukrepov in stalen proces učenja na podlagi zbranih izkušenj. S tem procesom lahko izboljšamo učinkovitost gospodarjenja z varovalnimi gozdovi in gozdovi s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo prav tako s tem izboljšamo informacije o strukturi gozda, ki zagotavlja maksimalni varovalni učinek.

Z izvajanjem doslednega nadzora nad stanjem hudourniških strug in ustreznim gospodarjenjem z gozdom v zalednih območjih skrbeti za čim manjši vnos lesenega plavja v vodotok

USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ ZAKONA O VODAH IN USMERITEV DRSV

Po zakonu o vodah naj se pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor ter načrtovanju in umeščanju gozdnih prometnic na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva, plazovita in poplavna območja, upoštevajo veljavni predpisi s področja upravljanja z vodami in usmeritve Direkcije RS za vode:

Poplavna območja

Za poplavna območja se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV–1 [31] prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda;

Načrtovani posegi na poplavnih območjih morajo biti usklajeni z omejitvami iz 86. členom ZV-1 [31] ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08). Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti;

Erozijska območja

Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode;

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV–1 [31] prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov;
- ogoljevanje površin;
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;
- zasipavanje izvirov;
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih;
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer;
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov;
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom;
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge;
- vlačenje lesa (spravilo lesa po tleh);

Plazljiva območja

Za plazljivo območje se v skladu z 88. členom ZV–1 [31] določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč;

- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode;
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča;
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Plazovita območja

Za plazovito območje se v skladu z 89. členom ZV–1 določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstaja velika verjetnost, da se pojavijo. Na tem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov in ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

Za izboljšanje usmerjanja gospodarjenja na ogroženih območjih po zakonu o vodah je potrebno izboljšati podlage, kot določa Priporočilo 6 na strani 181 Okoljskega poročila.

Usmeritve-gozdna tehnika

Uporabljati rastišču in terenskim razmeram prilagojeno sečnjo in tehnologijo spravila lesa. Prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic terenskim razmeram. Uporabljati rastišču primerno pravilno sredstvo, po sečnji in spravilu lesa je potrebno sečišče in vlake urediti v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. l. RS, št. 55/1994, št. 95/2004, 110/2008).

USMERITVE ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOVI NA OBMOČJIH NARAVNIH NEVARNOSTI, NA KATERE POMEMBNO VPLIVAJO GOZDOVI

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območjih skalnih podorov (padajoče kamenje in skale):

- pomembno je oblikovati strukturirane sestoje s široko porazdelitvijo drevja različnih dimenzij in mozaikom različnih razvojnih faz;
- odstranjevanje drevja z debelimi koreninami na območjih proženja skalnih podorov (pečine), kjer drevesa s koreninami delujejo kot klini in lahko povzročijo podore;
- puščanje visokih panjev in prečno ležečih debel.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območjih zemeljskih plazov:

- načrtovanje in ukrepanje za izboljšanje varovalnega učinka gozda pred plazovi je usmerjeno v skrb za primerno strukturo sestojev z zagotavljanjem globoke prekoreninjenosti tal, kar dolgoročno najbolj učinkovito dosežemo z oblikovanjem manjših sestojev različnih starosti ter visoko pokrovnostjo tal;
- za ohranjanje stabilnosti tal moramo ustrezno načrtovati sistem gozdnih cest; gradnjo gozdnih cest je treba usmeriti v stabilnejše predele;
- pri izbiri pravih sredstev je treba upoštevati lastnosti tal, saj z uporabo neprimerne mehanizacije in nestrokovnim gospodarjenjem pride do zbitosti tal in s tem do oslabilve koreninskega sistema.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območjih hudournikov:

- na hudourniških območjih nujno uporabljati rastišču prilagojeno mehanizacijo;
- urejanje hudournikov in hudourniških zlivnih območij ni omejeno zgolj na struge vodotokov, ampak je usmerjeno v celovito urejanje prostora in preventivno protierozijsko ukrepanje v širšem zalednem območju hudourniškega območja;
- odstraniti je treba vso neprimerno drevnino (drevesa, ki koreninijo na območju pretoka visokih vod, drevesa na nestabilnih delih brežin ali na pobočju nad strugo, kjer so opazni znaki plazjenja ali erozijske zajede);
- z zagotavljanjem in izvajanjem doslednega nadzora nad stanjem hudourniških strug in ustreznim gospodarjenjem z gozdom v zalednih območjih (nižje LZ in redno odstranjevanje težkega, nestabilnega ter odmrlega drevja) skrbeti za čim manjši vnos lesenega plavja v vodotok;
- prilagoditi način skladiščenja lesa, da se v in ob vodnem telesu ne pušča ali zлага sečnih ostankov;

POSEBNOSTI, VEZANE NA ZAŠČITNO FUNKCIJO

Na območjih gozdov s poudarjeno zaščitno funkcijo veljajo podobne usmeritve kot pri varovalni funkciji, saj se praviloma ti dve funkciji prekrivata, izpostavljamo pa posebnosti:

- z ukrepanjem ohranjati oziroma pospeševati strukturo gozda, ki glede na prisotno naravno nevarnost (padajoče kamenje, plazovi...) zagotavlja najbolj optimalno zaščito;
- po opravljeni sečnji in spravilu je potrebno vzpostaviti gozdni red in sanirati vse nastale poškodbe na gozdnih prometnicah in urediti njihovo odvodnjavanje;
- na erodibilnih strmih pobočjih se izogniti vsakršnim posegom, ki povečujejo nevarnost površinske in globinske erozije (npr. gradnje infrastrukture in drugih objektov). Gozdnih vlak in cest naj se na strmih in erodibilnih tleh ne gradi;
- čas sečnje in drugih ukrepov v gozdu mora biti prilagojen infrastrukturnemu objektu, zaradi katerega je poudarjena funkcija.

DRUGE USMERITVE

- Ohranjati površine varovalnih gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera z nizko intenzivnostjo gospodarjenja, ki so hkrati del UC, v kolikor to ni v neskladju z zagotavljanjem varovalnih učinkov gozda.
- Na nižji ravni upoštevati tudi priporočilo 11 iz Okoljskega poročila na strani 181 glede ohranjanja biotske raznovrstnosti v varovalnih gozdovih.

5.3.11 Upravljanje z vodami

V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo na prvi in drugi stopnji moramo režim gospodarjenja prilagoditi funkciji in stopnji poudarjenosti funkcije. Na teh površinah je potrebno spoštovati predpisane varstvene režime in vsak poseg v prostor skrbno proučiti. Usmeritve za krepitev hidrološke funkcije izhajajo iz Zakona o vodah (ZV-1) [43] in so obširno predstavljene v Usmeritvah s področja upravljanja z vodami za pripravo GGN [29], ki jih je izdala Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju DRSV).

Splošne usmeritve

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom Zakona o vodah-ZV-1 [31] tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda,

ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Vodna in priobalna zemljišča so opredeljena v 11. in 14. členu ZV–1, meje vodnega zemljišča tekočih voda pa še podrobneje v Pravilniku o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda [33].

Na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV–1 [31]:

- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne in druge infrastrukture ter komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase;
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV–1 [31] ali drugih zakonih;
- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda;
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave;
- gradnja objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje vodne pravice nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode) zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih;
- gradnja objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem;
- gradnja objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije;
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.
- Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV–1 [31], da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:
 - ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
 - zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
 - ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
 - onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Na vodnem in priobalnem zemljišču je v skladu z določbo 68. člena ZV–1 [31] prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- odlaganje odpadkov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV–1 [31] da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode (hidrološka funkcija 1. stopnje - vodovarstveno območje 1 in 2 ali hidrološka funkcija 2. stopnje - vodovarstveno območje 3 in 4), je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo

vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV–1 oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah [31]).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je predpisana izdelava elaborata »Analiza tveganja za onesnaženje«, mora biti strokovna podlaga izdelana in revidirana ob smiselni uporabi Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

V okviru usklajevanja posegov v vodovarstvena območja in varovane pasove vodotokov je potrebno redno sodelovanje s službo pristojno za vode in z upravnimi organi, pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, poplavna območja, vodovarstvena območja).

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi

Gradnja gozdarskih objektov in gozdnih prometnic ter transport ali skladiščenje lesa v neposredni bližini vodotokov (priobalno zemljišče) ali preko izvirov niso dopustni. Prav tako ni dovoljeno spravilo lesa po potokih (jarkih). Pri delu v gozdu se ne sme uporabljati strupenih premazov in biocidov. Točenje goriv in bio-maziv je potrebno izvajati izven vodozbirnih območij. Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.

Vodne vire ter ostale objekte povezane z vodami je potrebno vrisati v gojitvene načrte. Vodne vire ter bližnjo okolico je potrebno občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno. V kale, kaluže, izvire in druge vodne vire se ne sme polagati kamene soli ali drugih snovi, ki spreminjajo kvaliteto vode.

Divja odlagališča odpadkov je potrebno evidentirati in sanirati.

Smernice za ogrožena območja po zakonu o vodah (plazljiva, plazovita, erozijska in poplavna) so obravnavana v poglavju 5.3.10 Varovalni in zaščitni gozdovi. Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja in pravice graditi so navedene v poglavju 5.3.4.

5.3.12 Gozdni rezervati in raziskovalni objekti

Ključni namen razglasitve gozdnih rezervatov je spremljanje in raziskovanje gozdov v rezervatih brez vplivov gospodarjenja, torej ob prepuščanju gozda naravnemu razvoju, zato gospodarjenje v gozdnih rezervatih ni dovoljeno. Vsi ukrepi so omejeni le na spremljanje razvoja gozdnega ekosistema in raziskave, ki prispevajo k boljšemu razumevanju funkcioniranja naravnih gozdov. V gozdnih rezervatih veljajo splošne usmeritve za razglašene gozdne rezervate, ki jih določa Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [21] ločeno na režim, ki je lahko strožji ali blažji.

V GGO je izločenih 24 gozdnih rezervatov, od tega 10 s strogim režimom. Največji gozdni rezervat je izločen na področju Smrekova draga – Golaki, najbolj obiskan pa je gozdni rezervat Smrečje.

V naslednjem ureditvenem obdobju je potrebno slabo vidne označbe meja obnoviti. Ob bolj obiskanih rezervatih, skozi katere so speljane uradno določene pešpoti, je predvideno redno vzdrževanje oziroma obnovitev vseh informativnih in usmerjevalnih tabel ter interpretativnih učil. Pri vsakem rezervatu so predvidene označevalne table, ki vsebujejo ime rezervata in režim upravljanja. Na območju gozdnih rezervatov je potrebno spremljati število obiskovalcev in njihove vplive ter jih usmerjati na primerne poti, ki morajo biti

ustrezno opremljene in vzdrževane. Ob pojavu prekomerne namnožitve podlubnikov je ob pešpoteh potrebno postaviti obvestila o razlogih ne ukrepanja v gozdnih rezervatih.

Povečati obseg raziskovalnih dejavnosti v rezervatih ali nadaljevati z začetimi raziskavami, načrtno spremljati stanje razvoja sestojev v gozdnih rezervatih.

Znanstvenoraziskovalno delo se izvaja le v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče, raziskave naj bodo predvsem neinvazivne.

V rezervatih je lov prepovedan.

Dosledno upoštevati varstveni pas okoli rezervata pri gospodarjenju ter gradnji vlak in cest v sosednjih gozdovih.

Ob podaji strokovnega mnenja za izvedbo raziskav dodati pogoj, da ZGS dobi izvod končne raziskave/članka in tako ustvariti javno dostopno zbirko in evidenco zunanjih raziskav, ki se izvajajo ali so se izvedle v gozdnih rezervatih.

Pomembnejše raziskovalno-razvojne naloge:

- pomlajevanje jelke in plemenitih listavcev v jelovo bukovih gozdovih;
- razvoj podmladka po sanacijah podlubnikov in vetroloma;
- uvajanje novih gozdarskih tehnologij – vpliv na ekosistem, tla in kakovost lesa;
- redni popisi in analize stanja ter razvoja Natura 2000 vrst ter habitatnih tipov;
- razne raziskave rastja na zgornji gozdni meji;
- ovrednotenje ekoloških in socialnih funkcij gozda;

5.3.13 Turizem, rekreacija in ostale socialne vloge gozda

Rekreacija in turizem

Na območjih večjega obiska gozdov pospeševati raznodobno in malopovršinsko zgradbo sestojev, težiti k čimbolj naravni sestavi gozdov in oblikovanju pestrih sestojev, ohranjati večji delež starejših razvojnih faz in gospodariti z višjimi LZ.

Ohranjati posamezna estetsko zanimiva drevesa, drevesa izjemnih dimenzij, plodonosne in cvetoče drevesne vrste.

Izogibati se je potrebno velikopovršinskim posegom, ki so dopustni le izjemoma, v primeru sanacij posledic različnih ujm.

V gozdovih z izjemno poudarjeno rekreacijsko in turistično funkcijo podaljšati proizvodno in pomladitveno dobo, obnovo sestojev pa izvajati postopno in malopovršinsko.

Na točkah s slikovitim razgledom izvajati vedutno sečnjo. Še posebej to velja za okolico planinskih domov, ki so na teh lokacijah prav zaradi izjemnih razgledov.

Izvajanje del v gozdu prilagoditi času, ko ni večjega obiska, posamezne predele celo zapreti za obiskovalce, da se s tem zagotovi varnost, in poskrbeti za dobro označenost območja sečnje.

Z rednim odstranjevanjem podrtega in polomljenega drevja in vejevja vzdrževati prehodnost vseh označenih poti in dostopov do rekreacijsko in turistično zanimivih objektov. Izvajati različne preventivne ukrepe zaradi varnosti obiskovalcev.

Pri gradnji gozdnih prometnic na območju velikega obiska uporabiti primerno mehanizacijo, pri spravilu lesa pa tehnologijo, ki bo imela najmanjše negativne vplive na gozd in obiskovalce.

Gozdne prometnice v teh območjih se načrtuje tako, da so lahko namenjene tudi rekreaciji, potrebno jih je redno vzdrževati, po končanih delih ustrezno sanirati in urediti v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov [48].

Na območju večjega obiska skrbno izvajati gozdni red na in ob gozdnih prometnicah.

Trase planinskih poti je treba po končanem delu (sečnja, spravilo) sanirati v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov [48]. V primeru izvajanja del na območju varovalnega pasu planinske poti je potrebno o tem obvestiti skrbnika planinske poti, še zlasti v primeru potrebe po objavi obvestila o nevarnosti na poti ali začasni zaporu poti. Pri načrtovanju novih gozdnih prometnic se v največji možni meri upošteva potek planinske poti, ki je razviden iz evidence gospodarske javne infrastrukture.

Javna gozdarska služba mora nuditi strokovno pomoč pri ureditvi rekreacijske infrastrukture (table, smerokazi, razgledišča,...). Pri tem je treba sodelovati s turističnimi, planinskimi, kolesarskimi društvi ter taborniki, skavti in lokalnimi skupnostmi.

Rekreacijsko rabo usmerjati na za to primerna območja, pri tem upoštevati zakonitosti gozdnega prostora, gozdarske in druge dejavnosti v njem ter smernice pristojnih ustanov za varstvo naravne in kulturne dediščine. Kjer je rekreacijska raba v nesoglasju s pospeševanjem drugih funkcij, se pobude za urejanje poti ali gradnjo drugih rekreacijskih ali turističnih objektov skuša usmeriti na druga območja.

Spremljati turistični obisk in oceniti vpliv na naravo, z različnimi ukrepi pa poskrbeti za razpršitev obiska v primeru prevelike obremenitve.

Obisk naj se usmerja v skladu s členitvijo gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma.

Higiensko-zdravstvena in klimatska funkcija

V okolici večjih krajev in emisijsko motečih objektov je potrebno v čim večji meri ohranjati obstoječe površine gozdov.

Ohranjati in pospeševati strukturno in vrstno pestrost, pospeševati naravno drevesno sestavo ter stalno vzdrževati vitalne in stabilne sestoje. Pri obnovi in negi gozdov pospeševati drevesne vrste, ki izkazujejo večjo odpornost proti neugodnim vremenskim dejavnikom, boleznim in onesnaženju.

Redno izvajati ukrepe varstva pred škodljivimi organizmi in boleznimi.

Stremeti k raznomerni, močnejši vertikalni strukturiranosti sestojev. Pospeševati tudi grmovne vrste, še posebej na gozdnem robu, in polnilni sloj. Priporočljivo je malopovršinsko gospodarjenje.

Prepovedane so večjepovršinske sečnje ter direktne premene.

Poučna funkcija

Pospeševati vitalnost, naravno sestavo in vrstno pestrost gozdov s poudarjeno poučno funkcijo, ohranjati estetsko zanimiva drevesa in grmovnice, z gozdom gospodariti malopovršinsko, z daljšo proizvodno dobo.

Zaradi varnosti je potrebno izvajati reden nadzor zdravstvenega stanja gozda in po potrebi izvesti sanitarno sečnjo, ob učnih poteh je potrebno posekati vsa suha, nevarna drevesa in odstraniti suhe veje, ki lahko ogrožajo obiskovalce, na območju večjega obiska gozdov redno zagotavljati urejenost sečišč ter zagotoviti stalno urejenost in prehodnost poti.

V času izvajanja gozdnih del je potrebno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih ter po potrebi poti za čas izvajanja del zapreti.

Ohraniti obstoječe gozdne učne poti in po potrebi osnovati nove. Vzdrževati obstoječo in po potrebi postaviti novo izobraževalno infrastrukturo (učilnica v naravi, tematska pot,...).

Vzdrževati obstoječe raziskovalne ploskve z namenom izobraževanja različnih javnosti.

Estetska funkcija

Ohranjati strukture gozdnega drevja (gozdne otoke, omejke, obvodno vegetacijo vzdolž strug vodotokov in posamezno drevje ter skupine drevja in grmičevja v gozdnem prostoru in izven gozda), s katerimi se povečuje estetska vrednost krajine. Pri gradnji novih gozdnih prometnic se je potrebno izogibati tem površinam.

Pospeševati estetsko zanimive, minoritetne in cvetoče drevesne in grmovne vrste. Obnovo temeljiti na naravnemu pomlajevanju in ukrepih na manjših površinah.

V gozdovih, ki zakrivajo estetsko moteče objekte, in tistih, ki predstavljajo kuliso različnim objektom, zagotavljati raznodobno, malopovršinsko zgradbo s pestro strukturo rastišču primernih vrst. V bolj obiskanih gozdovih stremeti k večjemu deležu starejši razvojnih faz z visokimi LZ.

Ohraniti sestojni značaj gozda in zeleno kuliso ob pešpoteh in kulturnih spomenikih, paziti na vtis, ki ga ima gozdni prostor v okolici objektov, ki so pomembni z vidika kulturne dediščine, poučne ali rekreativne in turistične funkcije.

Ohranjati zanimivosti v gozdnem prostoru, evidentirati in ohranjati izjemna drevesa.

Obrambna funkcija

Ukrepanje naj bo malopovršinsko, omejeno predvsem na sanitarno sečnjo. Pri oblikovanju sestojev težiti k močnejši vertikalni strukturiranosti sestojev.

Ohraniti vire pitne vode tako kot je navedeno pri hidrološki funkciji.

5.3.14 Druge usmeritve

Gospodarjene v zasebnih gozdovih

Z namenom izboljšanja realizacije načrtovanih del in uspešnejšega gospodarjenja z zasebnimi gozdovi je potrebno:

- intenzivirati komunikacijo terenskega kadra javne gozdarske službe z lastniki gozdov (svetovanje, informiranje, spodbujanje,...);
- povečati število izobraževalnih dejavnosti vseh oblik in vseh področij – sečnja in spravilo lesa, izvajanje varstvenih in gojitvenih del, varno delo v gozdu, zakonodaja in drugo;
- intenzivirati obveščanje in ozaveščanje lastnikov glede njihovih obveznosti pri gospodarjenju z gozdom;
- v večji meri izkoriščati javne medije za obveščanje in ozaveščanje lastnikov gozdov;
- sodelovati z lastniki pri načrtovanju in izvajanju del za splošnokoristne funkcije;
- nuditi pomoč pri medsebojnem formalnem ali neformalnem povezovanju lastnikov za uspešnejše in racionalnejše delo v gozdu;
- pomagati lastnikom pri sodelovanju z ostalimi institucijami;
- lastnikom pomagati pri postopkih pridobivanja sredstev (so)financiranja izvajanja del in nabave opreme;

- lastnike aktivneje vključiti v procese gozdarskega načrtovanja.

Usmeritve za mestne in primestne gozdove

- prizadevanje za (glede na razmere) čim bolj stabilne in vitalne gozdove;
- ozaveščanje javnosti o pomenu mestnih gozdov in aktivnega gospodarjenja z gozdovi ter o omejitvah pri rabi gozdov (gozdni bonton);
- ureditev in vzdrževanje rekreacijske infrastrukture (pešpoti, kolesarske poti, poligoni, tematski parki,...) v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in lastniki gozdov;
- omogočanje dostopa do mestnih gozdov (tudi gibalno oviranim) in ureditev vstopnih točk;
- izboljšanje možnosti za vzgojno-izobraževalne aktivnosti v gozdu (učilnice na prostem, tematske poti, učni poligoni, programi,...) v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi, lastniki gozdov, izobraževalnimi ustanovami;
- ohranitev in izboljšanje stanja območij, ki so pomembna za varstvo narave ter za varstvo kulturne dediščine;
- sodelovanje pri pripravi aktov na lokalni ravni za razglasitev gozdov s posebnim namenom, pri pripravi operativnih načrtov, če so ti predvideni z odlokom o gozdovih s posebnim namenom ter krepitev prepoznavnosti pomena mestnih gozdov pri ostalih strokovnjakih znotraj relevantnih strokovnih področij;

5.4 Ukrepi

5.4.1 Možni posek

Preglednica 68: Možni posek po oblikah lastništva

	v 1.000 m ³	m ³ na ha, leto	% od LZ	% od P
Državni gozdovi				
Iglavci	488	1,4	19,4	81,7
Listavci	1.172	3,5	17,7	81,2
Skupaj	1.660	4,9	18,2	81,3
Zasebni gozdovi				
Iglavci	1.208	1,2	22,2	79,4
Listavci	3.862	3,9	21,0	80,1
Skupaj	5.070	5,1	21,3	79,9
Gozdovi lokalnih skupnosti				
Iglavci	177	1,1	14,9	68,1
Listavci	347	2,2	13,0	66,3
Skupaj	524	3,3	13,6	66,9
Skupaj vsi gozdovi v GGO				
Iglavci	1.873	1,3	20,5	78,7
Listavci	5.381	3,6	19,4	79,3
Skupaj	7.254	4,9	19,7	79,1

Načrtovani najvišji možni posek je določen na podlagi stanja sestojev (razmerje razvojnih faz, negovanost, drevesna sestava LZ, posledice ujm v zadnjem desetletju), postavljenih ciljev in usmeritev. Proizvodnja lesa tako po količini kot kakovosti predstavlja enega izmed najpomembnejših ciljev v GGO. Možni posek za prihodnje načrtovalno obdobje je za 17 % višji od možnega poseka v preteklem desetletju in predstavlja 186,8 % realiziranega poseka v preteklem načrtovalnem obdobju. Povečanje možnega poseka je predvsem posledica potrebe po izboljšanju razmerja razvojnih faz v GGO, kjer je delež debeljakov prevelik, primanjkuje pa mladovij. Možnega poseka ne načrtujemo v gozdovih v prvem varstvenem območju TNP in gozdnih rezervatih, ki skupaj predstavljajo 2,5 % površine vseh gozdov. V RGR Varovalni gozdovi (15,7 % gozdov) so sečnje nižjih intenzitet usmerjene v krepitev varovalne in zaščitne funkcije.

5.4.2 Ponori ogljika

V obdobju 2021–2030 je glede na določen možni posek ugotovljen stabilen ponor ogljika (slika 8 v poglavju 2.5.). K ponorom ogljika bodo v GGO največ prispevali predvsem gozdovi kjer ni aktivnega gospodarjenja; to so RGR Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP (2.054 ha) in RGR Gozdni rezervati (1.633 ha) ter RGR Varovalni gozdovi (23.430 ha), kjer je načrtovan nižji možni posek. Tudi v prihodnjem obdobju bo ponor ogljika v gozdovih GGO tesno povezan z realizacijo načrtovanih ukrepov in vplivom morebitnih naravnih ujm.

5.4.3 Gojitvena, varstvena in ostala dela

Minimalni obseg nege smo določili na podlagi podatkov opisov sestojev. Kot kriterij za določitev obsega smo upoštevali posamezne razvojne faze mladovij, sestojne zasnove, sklep in dosedanje negovanost. Načrtovana dela omogočajo nemoteno obnovo gozda, znatno zmanjšujejo ogroženost sestojev, ki so zelo pomembna za krepitev biološke pestrosti in zdravja gozda oziroma dolgoročne stabilnosti gozdnih sestojev.

V mladovjih je na površini 5.252 ha nujna izvedba nege, ker gre za sestoje z odličnimi in dobrimi zasnovami, tesnim do normalnim sklepom in so bili do sedaj nenegovani ali pomanjkljivo negovani. Nega naj bo usmerjena predvsem v mladovja v zasebnih in državnih gozdovih v RGR Gorska bukovja na karbonatnih kamninah in RGR Jelova bukovja na globokih tleh.

V tanjših drogovnjakih z odličnimi in dobrimi zasnovami, tesnim do normalnim sklepom in dosedanje nenegovanostjo bo potrebno redčenje na 2.454 ha. Redčenje naj bo usmerjeno v nenegovane tanjše drogovnjake v zasebnih gozdovih v RGR Gorska bukovja na karbonatnih kamninah in RGR Podgorska bukovja na silikatnih kamninah.

Nego smo načrtovali tudi v nastajajočih naravnih mladovjih v sestojih v obnovi na katerih načrtujemo tudi končni posek matičnih sestojev in je pri tem podstojno mlajše odličnih do dobrih zasnov in je bilo do sedaj nenegovano ali pomanjkljivo negovano in v sestojih na dobrih do odličnih rastiščih, kjer bo potrebno sestojne zasnove izboljšati s sajenjem sadik gozdnega drevja. Pri tem bo potrebno izvesti najmanj okoli 800 ha obžetev posajenih sadik.

V raznomernih, pionirskih sestojih ter panjevcih smo nego načrtovali v sestojih z bogatimi do dobrimi zasnovami, tesnim do normalnim sklepom in so bili do sedaj pomanjkljivo negovani ali nenegovani. Na okrog 1.600 ha teh sestojev je nujna izvedba negovalnih del.

Pri določanju optimalnega obsega nege smo poleg navedenih kriterijev za določanje minimalnega obsega del upoštevali še dela, ki prispevajo k dvigu kakovosti sestojev s pomanjkljivimi zasnovami in vseeno lahko pričakujemo dobro do odlično kakovost. Nekatera od načrtovanih del bodo prispevala tudi k krepitevi drugih funkcij.

Pri obnovi gozdov predstavljajo minimalna načrtovana dela praktično četrtino optimuma za doseganje ciljev po RGR. Ta razlika gre predvsem na račun sestojev, ki še niso bili sanirani po žledu in bi jih bilo potrebno obnoviti. Umetna obnova s sadnjo je načeloma omejena na spopolnitve manj kakovostnega mladja na najboljših rastiščih in na sanacije po ujmah poškodovanih sestojev.

V okviru predvidenih del za obnovo gozdov načrtujemo tudi ukrep obnove s sadnjo sadik gozdnega drevja na skupno 360 ha gozdnih površin. Za to bo potrebno zagotoviti 777.000 sadik, od tega 49% iglavcev in 51% listavcev. Potrebe po obnovi s sadnjo lahko dodatno povečajo morebitne naravne ujme, ki bodo prizadele gozdove v naslednjem desetletju.

Pri načrtovanju minimalnega obsega potrebnega varstva gozdov predvidevamo, zaradi vse hujših posledic številnih naravnih ujm, gradacij škodljivcev ter novih bolezni gozdnega drevja nekoliko večji obseg, kot je bil realiziran v preteklem ureditvenem obdobju. Optimalni obseg pa je dvignjen tudi na račun povečanega obsega gradnje in vzdrževanja protipožarnih objektov v preteklih in prihodnjih letih.

Za izboljšanje realizacije gojitvenih in varstvenih del naj se upošteva tudi priporočili 3 in 15 Okoljskega poročila na strani 180, 181.

Med ukrepi za nego habitatov je v državnih godovih težišče na ukrepih vzdrževanja travin in grmišč, v zasebnih gozdovih pa poleg teh še na vzdrževanju vodnih virov.

Med dela za nego habitatov ni zajet ukrep naravni razvoj biotopov (ekocelice). Obseg izločitve ekocelic se opredeli na podlagi ciljev zapisanih v PUN 2000 in na podlagi usklajevanja Naravovarstvenih smernic [14] za GGN GGE.

Zaradi velikega pomena stabilnosti sestojev naj se upošteva priporočilo 15 Okoljskega poročila na strani 181 in okrepi (so)financiranje ukrepov za prilagajanje gozdov na pričakovane podnebne spremembe.

Preglednica 69: Okvirne potrebe po gojitvenih, varstvenih in ostalih delih po oblikah lastništva

Gojitvena in varstvena dela	in Enota	Državni gozdovi		Zasebni gozdovi		in drugi		Skupaj	
		minimalno	optimalno	minimalno	optimalno	minimalno	optimalno	minimalno	optimalno
Obnova	ha	465	2.598	1.043	4.124	1.508	6.722		
Nega	ha	3.772	7.662	5.849	10.364	9.621	18.026		
Varstvo	dni	1.425	1.853	14.501	15.951	15.926	17.804		
Nega habitatov	dni	414	1.656	1.842	6.447	2.256	8.103		

Okvirni načrtovani deleži negospodarjenih gozdov po posameznih upravljalških conah so navedeni v Preglednici 59.

Preglednica 70: Dolgoročni varstveni cilji PUN glede deleža negospodarjenih gozdov po posameznih kompleksnih območjih v GGO Tolmin

Osrednje cone (iz UC krovnih vrst ptic)	CILJ	Opomba in usmeritev	Povečanje (ha/opisno) Skupaj gozdni rezervati + ekocelice brez ukrepanja
Julijske Alpe - osrednja	ohrani se	Prednostno usmerjati v površine varovalnih gozdov z ustreznim habitatom in izjemoma v preteklosti nizko intenzivno gospodarjene gozdove z drevjem nad 30 cm premera.	0
Trnovski gozd - osrednja	ohrani se	/	0

Konkretne usmeritve za delež odmrle biomase ter število dreves v B in C razširjenih debelinskih razredih v upravljalških conah, ki so pomembne predvsem zaradi ohranjanja kvalifikacijskih vrst ptic so navedene v preglednici 71.

Preglednica 71: Delež odmrle biomase ter število dreves v B+C debelinskih razredih znotraj upravljavskih con skupaj v GGO Tolmin

Osrednje cone (iz UC krovnih vrst ptic)	Ciljna količina v B in C razširjenem debelinskem razredu	Ciljni delež odmrle lesne biomase v LZ in B in C v LZ	Usmeritev	CILJ	Odmrta lesna biomasa			
					Št. B+C (stoječih in ležečih odmrlih)	Delež A+B+C v celotni LZ (%)	Delež B+C v celotni LZ	Število stoječih dreves B in C
					št/ha	%	%	št/ha
Julijske Alpe - osrednja	Izloča se vsaj 5-7 stoječih dreves/ha v sestojih s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm	več kot 5 % 50 % v B in C	Smiselno se upošteva delež gozdov brez gospodarjenja in delež gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja kjer je večji delež debele odmrle lesne biomase	ohrani se	9	13,6	5	145
Trnovski gozd - osrednja	Izloča se vsaj 5-7 stoječih dreves/ha v sestojih s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm	več kot 5 % 50 % v B in C	Smiselno se upošteva delež gozdov brez gospodarjenja in delež gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja kjer je večji delež debele odmrle lesne biomase	ohrani se	21	15,7	9,5	130

Preglednica 72: Delež odmrle biomase ter število dreves v B+C debelinskih razredih znotraj območij Natura 2000 izven osrednjih con kompleksnih območij Natura 2000

Natura 2000 območje	DOLGOROČNI CILJ	Ciljna količina v B in C razširjenem debelinskem razredu	Ciljni delež odmrle lesne biomase v LZ in B in C v LZ	vrsta
Vrhe nad Rašo	poveča se	Znotraj cone vrste puščati 1-2 stoječi hrastovi drevesi C razširjenega debelinskega razreda / ha	5%, povečati delež C	hrastov kozliček
Dolina Branice	poveča se	Znotraj cone vrste puščati 1-2 stoječi hrastovi drevesi C razširjenega debelinskega razreda / ha	5%, povečati delež C	hrastov kozliček

5.4.4 Vlaganja v gozdno infrastrukturo

Predeli, ki bi jih bilo potrebno odpreti z gozdnimi cestami, so prikazana na karti (podatki rastrske analize, korigirani s končno strokovno odločitvijo). Kriterij določitve predelov odpiranja z gozdnimi cestami so rastišni potencial in potencialno ogrožena območja zaradi naravnih nesreč. Za optimalno odprtost bi morali zgraditi okoli 370 km gozdnih cest in 40 km protipožarnih presek. Prioritetne dolžine odpiranja v naslednjem desetletju je 200 km gozdnih cest in 21 km protipožarnih presek. Zaradi vodovarstvenih strokovnih podlag je brez omejitev možno graditi 114 km gozdnih cest. Glede na stanje in interese lastnikov gozda je možna gradnja gozdne infrastrukture tudi izven navedenih območij. Območja se opredelijo v izvedbenih gozdnogojitvenih načrtih in elaboratih ničelnice.

Ocenjujemo, da je v območju, ki so nezadostno odprta z gozdnimi vlakami za optimalno odprtost potrebno zgraditi 1400 km gozdnih vlak. Prioritetne dolžine odpiranja z gozdnimi vlakami v naslednjem desetletju je okoli 750 km.

Preglednica 73: Gradnja gozdnih cest in protipožarnih presek

Vrsta del	Potrebno za optimalno odprtost v km	Prioritetne dolžine odpiranja v naslednjem desetletju v km
Gradnja gozdnih cest	370	200
Gradnja gozdnih vlak	1.400	750
Gradnja protipožarni presek	40	21

Ocena vzdrževanja gozdnih cest za naslednje obdobje je 611 EUR/km na leto. Izračun temelji na osnovi kalkulacije povprečnih stroškov vzdrževanja gozdnih cest.

Strošek vzdrževanje gozdnih cestah, kjer je poleg prometa namenjenega gospodarjenju z gozdovi tudi vsakodnevni javni promet v obsegu preko 50 % bodo morale v sorazmernem deležu glede na stroške vzdrževanja in dolžine gozdnih cest financirati občine. Strošek vzdrževanja, ki nastane zaradi javne uporabe.

Okvirna ocena vzdrževanja presek je 100–200 EUR/km na leto.

6 OKVIRNO EKONOMSKO VREDNOTENJE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

V praksi je način ekonomskega vrednotenja razmeroma enostaven za lesno proizvodno funkcijo, težje pa je ovrednotiti ekonomske učinke tistih splošnokoristnih funkcij, ki nudijo predvsem nematerialne užitke in prispevajo k dobremu počutju ali zdravju (npr. estetska funkcija).

Ekonomske vrednotenje lesno proizvodne funkcije smo izvedli na podlagi razlike med pričakovanimi prihodki in stroški gozdne proizvodnje. V presoji nismo upoštevali subvencij, davčnih obveznosti in povračil, stroškov poslovanja gozdnega obrata ali zborničnih članarin ipd.

Pričakovane prihodke smo ugotovili na podlagi količine najvišjega možnega poseka v ureditvenem obdobju (neto m³), grobe strukture poseka in cen posamezne skupine gozdnih lesnih sortimentov. Kot osnovo smo uporabili strukturo in cene lesa, ki jih vodi SURS, in oboje ocenili za potrebe GGO.

Preglednica 74: Ocena strukture gozdnih lesnih sortimentov

Gozdni lesni sortiment	Delež
Hlodi iglavcev, skupaj	55 %
Les za celulozo in plošče, iglavcev	44 %
Drug okrogel industrijski les, iglavcev	1 %
Les za kurjavo, iglavcev	0 %
Skupaj iglavci	100 %
Hlodi, hrast	0 %
Hlodi, bukev	30 %
Hlodi ostalih listavcev	1 %
Les za celulozo, plošče in kurjavo, listavcev	69 %
Skupaj listavci	100 %

Pri listavcih skupini sortimentov *les za celulozo in plošče* ter *les za kurjavo* združimo, saj med njima ni bistvene razlike v kakovosti in ceni

Izračun prihodkov smo izračunali na osnovi ocenjenega procentualnega deleža posameznih skupin GLS. Podatke o cenah GLS smo pridobili iz SURS-a za leto 2021. Tako ocenjeno vrednost m³ iglavcev kaže preglednica.

Med stroški gozdne proizvodnje smo upoštevali stroške sečnje in spravila lesa, stroške gojitvenih del, varstvenih in biomeliorativnih del ter stroške vzdrževanja gozdnih cest. Na OE Tolmin so večina neugodne delavne razmere za sečnjo. Pri spravilu pa se v 75 % spravlja les s traktorji, preostalih 25 % lesa pa z žičnimi žerjavi.

Preglednica 75: Ocena ekonomske presoje lesno proizvodne funkcije (EUR v milijonih)

Ocena v EUR	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Pričakovani prihodki	217,43	73,78	35,26	326,47
Stroški skupaj (sečnja in spravilo)	120,69	40,95	19,57	181,21
Stroški gojitvena, varstvena in druga dela	13,43	4,56	2,18	20,17
Vzdrževanje gozdnih cest	0,49	0,17	0,08	0,74
Ocena ekonomske presoje	82,82	28,10	13,43	124,35

7 TVEGANJA ZA URESNIČEVANJE OBMOČNEGA NAČRTA

Na izvajanje GGN vplivajo številni zunanji dejavniki, na katere nimamo vpliva. Gre za nevarnosti, oziroma tveganja, da se gospodarjenje in gozdovi ne bodo razvijali v skladu s cilji načrta in nanje ne moremo, oziroma zelo težko vplivamo. Na podlagi ekspertne ocene in rezultatov delavnic se je kot največje nevarnosti prepoznalo:

Preglednica 76: Nevarnosti, oziroma tveganja za uresničevanje ciljev načrta

Podnebne spremembe, ki so vzrok vse pogostejšemu pojavu naravnih ujm, škodljivih organizmov in bolezni. Gre za segrevanje ozračja, spremembe v režimu padavin, vse pogostejšemu pojavu močnih vetrov, kar vpliva na odpornost gozdnih sestojev in slabša njihovo zdravstveno stanje. Posledično narašča obseg sanitarnih sečenj, zmanjšuje pa se obseg negovalnih sečenj.

Pojav novih bolezni in invazivnih vrst. Spremenjene podnebne razmere povzročajo spremembe v rastnih pogojih in dajejo možnost za pojav in razvoj tujerodnih organizmov.

Nezainteresiranost lastnikov gozdov za delo v gozdu in za izvedbo načrtovanih del, še posebej v območju z razdrobljeno gozdno posestjo lahko močno vpliva na realizacijo zastavljenih ciljev in podobo gozda.

Premajhen obseg in zmanjševanje sredstev za sofinanciranje izvajanja gojitvenih in varstvenih del, posledično lahko to pomeni nižjo realizacijo načrtovanih del, kar lahko vpliva tako na kvaliteto, kot tudi na stabilnost gozdnih sestojev.

Pritiski na povečanje poseka. Pohlep po maksimalnem dobičku in občasen pojav gospodarskih kriz lahko povzroči povečan interes na prekomeren posek lesa.

Nekontroliran turizem in rekreacija v gozdnem prostoru povzročajo motnje v gozdnem ekosistemu predvsem v območju redkih in varovanih vrst, povečujejo možnost konfliktnih situacij ob srečevanju z zvermi in motenje v gozdni proizvodnji.

Zmanjšanje kvalitete dela v gozdu, npr. izbor izvajalcev na osnovi najnižje cene močno slabša kvaliteto izvedenih del.

Omejitve pri gospodarjenju zaradi različnih dejavnikov (npr. Natura2000, TNP). Nekateri lastniki so lahko zaradi različnih dejavnikov, tudi zaradi razglasitve zavarovanih območij oškodovani pri razpolaganju in upravljanju s svojo gozdno posestjo.

Umeščanje energetskih in infrastrukturnih objektov v osrčje gozdnih kompleksov. Težnje po postavitvi vetrnih elektrarn in nekaterih drugih infrastrukturnih objektov v območje sklenjenih gozdnih kompleksov.

Premalo nadzora nad dogajanjem v gozdnem prostoru s strani inšpekcijskih služb. Pomanjkanje nadzora lahko povzroči motnje v gozdnem prostoru (npr. vožnje z motornimi vozili izven cest), kot tudi neupoštevanje predpisov pri izvajanju gozdarskih del.

Premajhna promocija pomena gozdov v družbi in v šolskem sistemu

Prekomerna izraba vodnih virov in stranskih gozdnih proizvodov

8 OBNOVA NAČRTOV GOSPODARSKIH ENOT

Preglednica 77: Načrt obnove načrtov gospodarskih enot

Zap. št.	Gozdnogospodarska enota	Površina (ha)	Obdobje veljavnosti veljavnega načrta	Prvo leto veljavnosti novega načrta
1	01 SOČA - TRENTA	7.686	2027–2036	2027
2	02 BOVEC	12.247	2024–2033	2024
3	03 KOBARID	12.743	2029–2038	2029
4	04 TOLMIN	7.732	2021–2030	2021
5	05 BAŠKA GRAPA	10.474	2026–2035	2026
6	06 MOST NA SOČI	8.989	2021–2030	2021
7	07 CERKNO	7.214	2029–2038	2029
8	08 KANOMLJA	7.187	2023–2032	2023
9	09 DOLE	3.743	2022–2031	2022
10	10 IDRIJA I	4.150	2025–2034	2025
11	11 IDRIJA II	4.114	2028–2037	2028
12	12 ČRNI VRH	5.597	2030–2039	2030
13	13 PODKRAJ - NANOS	6.138	2026–2035	2026
14	14 OTLICA	3.654	2028–2037	2028
15	15 AJDOVŠČINA	9.713	2030–2039	2030
16	16 PREDMEJA	4.726	2024–2033	2024
17	17 TRNOVO	4.365	2023–2032	2023
18	18 GORICA	5.945	2027–2036	2027
19	19 BRDA - KOLOVRAT	9.947	2022–2031	2022
20	20 BANJŠICE	12.520	2025–2034	2025

9 METODOLOGIJA IZDELAVE OBMOČNEGA NAČRTA

9.1 Proces izdelave in sprejemanja območnega načrta

Proces priprave in sprejemanja območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtov za obdobje 2021-2030 je obsežen in se je formalno pričel v letu 2020 in je celoti potekal v letu 2021. V letu 2022 se je zaradi postopka celovite presoje vplivov na okolje nadaljeval predvsem postopek sprejemanja območnih načrtov in posledično dopolnjevanje načrtov.

Zaradi usklajevanja številnih interesov, ki jih družba od gozdov pričakuje, je participacija deležnikov v postopku priprave in sprejemanja GGN zelo pomembna. Zato smo v postopek priprave aktivno vključili različno zainteresirano javnost (predstavnike lastnikov gozdov, zastopnikov upravljalcev lovišč, kmetijskega sektorja, služb za varstvo narave, kulturne dediščine, upravljanja z vodami, lokalnih skupnosti ...). Poleg formalno določene participacije deležnikov v okviru zbiranja pobud pred pričetkom izdelave načrta, ter v okviru javne razgrnitve in javne predstavitve osnutka načrta, smo na ravni Slovenije pripravili predstavitev izdelave in sprejemanja območnih načrtov. V mesecu maju smo po območnih enotah izvedli delavnice, na katerih je bilo predstavljeno stanje in analiza preteklega gospodarjenja. Z udeleženci delavnic so bile opredeljene glavne prednosti, slabosti, priložnosti in tveganja pri gospodarjenju z gozdovi. Izvedli smo anketo za opredelitev pomembnosti različnih ciljev gospodarjenja z gozdovi. V septembru 2021 smo oblikovali delavnice za prikaz opredeljenih ciljev, strategij, usmeritev in ukrepov. Pripravili smo osnutek GGN GGO, ki je bil določen na seji strokovnega sveta ZGS dne 10.12.2021 in še isti dan skupaj z okoljskim poročilom, z Vlogo za izdajo mnenja o ustreznosti OP in sprejemljivosti vplivov GGN GGO 2021 - 2030 na okolje, poslan na Ministrstvo za okolje in prostor. Po prejemu mnenja o ustreznosti okoljskega poročila je bil GGN GGO Tolmin javno razgrnjen med 26.7. in 2.9.2022. Dne 31.08.2022 je bila izvedena javna obravnava GGN GGO Tolmin. Do vseh zbranih pripomb se je dne 20.10.2022 opredelil svet OE Tolmin. GGN GGO Tolmin je bil skladno z omilitvenimi ukrepi iz okoljskega poročila in utemeljenimi pripombami na GGN GGO Tolmin, dopolnjen.

Vzporedno s pripravo GGN GGO je potekal tudi proces izdelave okoljskega poročila in dodatka za varovana območja v postopku Celovite presoje vplivov na okolje. Izvedeno je bilo interno vsebinjenje in vsebinjenje s sektorji, na katerih smo skupaj z udeleženci identificirali potencialne vplive, določili okoljske cilje in kazalnike ter merila vrednotenja. Osnutek okoljskega poročila in dodatka na varovana območja je bil prav tako obravnavan na seji strokovnega sveta ZGS dne 10.12.2021 in istega dne z vlogo za izdajo mnenja o ustreznosti OP in sprejemljivosti vplivov GGN GGO 2021 - 2030 na okolje, poslan na Ministrstvo za okolje in prostor. Pripravljen okoljsko poročilo smo večkrat usklajevali z mnenjedajalci in 7.6.2022 prejeli mnenje Ministrstva za okolje in prostor o ustreznosti okoljskega poročila. Okoljsko poročilo je bilo z načrti razgrnjeno med 26.7. in 2.9.2022 in predstavljeno na javni obravnavi 31.08.2022. Opredelili smo se do vseh prejetih pripomb in pripravili dopolnjeno okoljsko poročilo z dodatkom na varovana območja.

Dne 13.02.2023 smo prejeli odločbo Ministrstva za okolje, podnebje in energijo o okoljski sprejemljivosti GGN GGO, kar je bil pogoj za nadaljnji postopek sprejemanja. Dne 18. 5. 2023 je bil na 11. redni seji Sveta Zavoda za gozdove Slovenije določen predlog GGN GGO Tolmin, ki je bil skupaj z ostalimi GGN GGO dne 22. 5. 2023 poslan na ministrstvi pristojni za okolje, prostor in vode ter ohranjene narave v mnenje. Po prejemu mnenj obeh pristojnih ministrstev ob koncu junija 2023 je bil GGN GGO poslan v sprejem.

9.2 Viri in zbirke podatkov

Območni načrt je izdelan na podlagi podatkovnih zbirk veljavnih GGN GGE, ki se posodablajo na ZGS in hranijo na podatkovnem skladišču. Upoštevani so bili podatki o sestojih, odsekih in stalnih vzorčnih ploskvah GGN GGE s prvim letom veljavnosti med 2011 in 2020. Zbirke podatkov so bile pred obdelavo usklajene z veljavno Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [21]. Narejene so bile naslednje korekcije:

- po odsekih smo uskladili podatke o kategoriji varovalnih gozdov (datoteka: odsek) v skladu z Uredbo,
- po odsekih smo uskladili podatke o kategoriji GPN, ukrepi niso dovoljeni (datoteke: odseki), v skladu z Uredbo,
- glede na kartiranje gozdnih rastiščnih tipov v preteklem obdobju in tipologijo gozdnih rastiščnih tipov (Kutnar in sod., 2012 in Bončina in sod. 2021) smo korigirali podatek o gozdnih rastiščnih tipih (datoteka: odseki_gozdne_združbe).

Orografske značilnosti (tipi površja in pokrajin) in značilnosti podnebja (podnebni tipi) smo opredelili na podlagi Geografskega atlasa Slovenije. Na podlagi podatkov ARSO o padavinah in temperaturah za obdobje 1971–2019 za dvajset ključnih meteoroloških postaj v Sloveniji, smo prikazali grafikone referenčnih meteoroloških postaj glede na v GGO prisotne podnebne tipe.

Za vegetacijski oris GGO smo pripravili posodobitev v prejšnjem načrtu uveljavljene obravnave rastišč z gozdnimi združbami v obravnavo rastišč z gozdnimi rastiščnimi tipi, ki predstavljajo osnovno enoto obravnave gozdne vegetacije. Gozdni rastiščni tipi so opredeljeni po Tipologiji gozdnih rastiščnih tipov Slovenije (Kutnar in sod., 2012), ki je bila nedavno posodobljena (Bončina in sod., 2021). Tipologija gozdnih rastiščnih tipov omogoča enotno in stabilnejše obravnavanje gozdne vegetacije in primerljivost v celotnem slovenskem prostoru. Posodobljena je bila podatkovna baza podatkov gozdnih rastiščnih tipov (odsgzd).

Opis demografskih in socialnih razmer je narejen na podlagi statističnih podatkov zadnjega popisa prebivalstva.

Vir podatkov za opredelitev števila gozdnih posestnikov, posestne strukture in velikosti posesti v GGO je podatkovna zbirka, ki je nastala v okviru študije Medved in sod. 2010 (IUFRO Bled) in bila uporabljena že v prejšnjem načrtu. Osnova za izračun posestne strukture gozdnih posestnikov so bili prostorski podatki GURS (2021) o vseh lastnikih zemljišč v Sloveniji (parcele z atributnimi podatki). Iz podatkov smo na podlagi sestojne karte (ZGS 2021) izbrali le gozdne parcele, ki so bile osnova za izdelavo baze vseh posesti ter lastnikov gozdov po GGO. Te smo glede na obseg gozda, ki ga imajo v lasti, uvrstili v enega od velikostnih razredov in kategorije lastništva, kateri pripada (zasebni gozd, gozdovi lokalne skupnosti, državni gozd).

Dolžino gozdnih cest za izračun odprtosti gozdov in določitev razmer za pridobivanje lesa smo določili na podlagi Evidence gozdnih cest, ki jo vodi ZGS in usklajuje z lokalnimi skupnostmi, in sicer po metodologiji, ki je bila prvič uporabljena pri območnih načrtih za obdobje 2011–2020 in je podrobneje predstavljena v delu Krč in Beguš, 2013.

Izračun ohranjenosti drevesne sestave smo naredili na podlagi metodologije Bončina in sod. 2017. Kot osnova za trenutno drevesno sestavo na ravni odseka so nam služili agregirani podatki o deležih LZ posameznih skupin drevesnih vrst po sestojih. Naravno sestavo po gozdnih rastiščnih tipih smo izračunali na osnovi vodilnega gozdnega rastiščnega tipa v odseku. Izračunali smo evklidske razdalje med naravno in trenutno drevesno sestavo na ravni odseka ter maksimalne evklidske razdalje. Izračunali smo indeks spremenjenosti, ki je bil osnova za izračun ohranjenosti (100 minus spremenjenost).

Dobljene vrednosti smo rangirali v štiri razrede:

1	ohranjeni	odstopanje od naravne drevesne sestave je do 30 %;
2	spremenjeni	odstopanje od naravne drevesne sestave je 31 do 70 %;
3	močno spremenjeni	odstopanje od naravne drevesne sestave je 71 do 90 %;
4	izmenjani	odstopanje od naravne drevesne sestave je več kot 90 %.

Podlaga za prikaz strukture zemljiških kultur je zbirka atributivnih in grafičnih podatkov o dejanski rabi tal, ki jo vodi in obnavlja MKGP, iz konca leta 2020.

Prikazi kakovosti gozdnega drevja, poškodovanosti drevja in prikaz odmrlega drevja so narejeni na podlagi izračuna podatkov iz baze podatkov stalnih vzorčnih ploskev. Podatki o poškodovanosti mladovja so dobljeni iz popisa objedenosti gozdnega mladja.

Določitev okvirnih proizvodnih dob in modelnega razmerja razvojnih faz smo, za razliko od preteklih načrtov, preverili in ustrezno korigirali z izračuni razvojnih starosti po podatkih stalnih vzorčnih ploskev (Kadunc in sod. 2013).

Na podlagi sprememb Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo ter najnovejših razpoložljivih prostorskih informacijskih slojev različnih inštitucij in uporabnikov prostora je bila prenovljena karta funkcij. Za pripravo karte funkcij so bile uporabljene baza prostorskih podatkov ZGS [33], Naravovarstvene smernice ZRSVN [14], Splošne kulturnovarstvene usmeritve [34] in Usmeritve s področja upravljanja z vodami [29].

Na podlagi Pravilnika o varstvu gozdov je bila posodobljena karta požarne ogroženosti gozdov po metodologiji iz pravilnika. Uporabljeni so bili najnovejši podatki ARSO o vremenu in podnebjju za obdobje 1991–2020.

Okvirno ekonomsko vrednotenje smo opravili za lesnoproizvodno funkcijo na podlagi razlike med pričakovanimi prihodki in stroški gozdne proizvodnje. V presoji nismo upoštevali subvencij, davčnih obveznosti in povračil, stroškov poslovanja gozdnega obrata ali zborničnih članarin ipd. Pričakovane prihodke smo ugotovili na podlagi količine najvišjega možnega poseka v ureditvenem obdobju (neto m³), grobe strukture poseka in cen posamezne skupine gozdnih lesnih sortimentov. Kot osnovo smo uporabili strukturo in cene lesa, ki jih vodi SURS. Za cene lesa smo vzeli podatke SURS za obdobje 2020, strukturo lesa smo ocenili za potrebe GGO. Med stroški gozdne proizvodnje smo upoštevali stroške sečnje in spravila lesa (osnova Gozdarski inštitut Slovenije – WoodChainManager), stroške gojitvenih del (osnova Pravilnik o financiranju in sofinanciranju v gozdove), stroške varstvenih in biomeliorativnih del in stroške vzdrževanja gozdnih cest (kalkulacija na podlagi metodologije, ki je opredeljena v Uredbi za vzdrževanje gozdnih cest).

Prostorski in opisni podatki s podatkovnega skladišča ZGS iz leta 2021:

(a) opisni podatki o:

- odsekih;
- gozdnih rastiščnih tipih v odsekih;
- sestojih;
- drevesni sestavi sestojev;
- lastniški strukturi sestojev;
- načrtovanih ukrepih v sestojih;
- ploskvah;
- drevesih na ploskvah;
- izračunih glavnih gozdnih fondov na ploskvah;
- odmrlem drevju na ploskvah;

(b) prostorski podatki

- odseki;

- oddelki;
 - prikaz gozdnega in negozdnega prostora, gozdni prostor sestavljajo gozdni sestoji in ostale negozdne površine ekološko oziroma funkcionalno povezano z gozdom, ki skupaj z njim zagotavlja uresničevanje funkcij gozda;
 - ploskovni sloji funkcij;
 - točkovni sloji funkcij;
 - linijski sloji funkcij;
 - krajinski tipi;
 - varovalni gozdovi;
 - gozdni rezervati;
 - mirne cone;
 - gozdne ceste;
 - lovsko upravljavska območja;
 - nelovne površine;
 - krmišča;
 - stalne vzorčne ploskve;
- (c) zbirke podatkov za analizo preteklega gospodarjenja
- evidenca poseka;
 - evidenca gozdnogojitvenih, varstvenih in drugih del;
 - evidenca (so)financiranja vlaganj v gozdove;
 - evidenca gozdnih požarov;
 - opisni podatki o pojavu škodljivih dejavnikov ZGS in GIS;
 - evidenca gozdnih cest;
- (d) šifranti

Vsi pri obdelavah uporabljeni šifranti imajo podlago v Pravilniku o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Za izdelavo GGN GGO so bili uporabljeni tudi različni prostorski in opisni podatki ostalih institucij in uporabnikov prostora:

- MOP – Geodetska uprava Republike Slovenije: kataster gospodarske javne infrastrukture, pregledne karte v različnih merilih (1: 25.000, 1: 50.000, 1:250.000), karta EHIS, karta naselij, občin, UE, prostorskih enot, kataster stavb, REN;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije: karta rabe tal (2009, 2021);
- MOP – Agencija Republike Slovenije za okolje: meja TNP, sloji naravnih vrednot (območja, točke in jame), ekološko pomembna območja (EPO), karta projektne hitrosti vetra 10 m nad tlemi (10 sekundni interval), povprečna letna hitrost vetra 1994–2001, karta pojavljanja snežnih plazov (2020);
- DRSV – Direkcija Republike Slovenije za vode: Karte poplav s slojem katastrofalnih, pogostih in redkih poplav, sloji vodnih teles površinskih voda, kategorizacija vodotokov, vodovarstvenih območij (cone), integralne karte razredov poplavne nevarnosti, ostale karte DRSV (poplavni dogodki, vodna dovoljenja, izviri vode, jame);
- MK – Ministrstvo za kulturo: register kulturne dediščine s priročnikom (2021);
- GIS – Gozdarski inštitut Slovenije Karta raziskovalnih ploskev (Nivo II) (2021), Karta semenskih sestojev (2021);
- ZRSVN – Zavod Republike Slovenije za varstvo narave: karte zavarovanih območij (2021), karte naravnih vrednot (2021);
- GZS – Geološki zavod Slovenije: Zemljevid verjetnosti pojavljanja plazov v Sloveniji
- PZS – Planinska zveza Slovenije: Planinske poti Slovenije;

- BF – Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: Karta nevarnosti skalnih podorov 1:50.000 (Kobal, M. 2021);
- MORS – Ministrstvo za obrambo: Območja (možne) izključne rabe (2021), Območja nadzorovane rabe (2021);
- ČZS – Čebelarska zveza Slovenije: stojišča fiksnih čebelnjakov (2017), kataster čebelje paše (2015);
- Ostalo:
 - Karta karbonatnega kraškega sveta (vir: Gostinčar, Petra, 2016, Geomorphological characteristics of karst on contact between limestone and dolomite in Slovenia: dissertation, Gostinčar, Petra, doktorska disertacija, Nova Gorica;
 - Karta bolnišnic in zdravstvenih domov (Geopedija);
 - Slovenska turno kolesarska pot.

9.3 Členitev gozdov

Gozdove po lastništvu delimo na zasebne, državne in gozdove v lasti lokalnih skupnosti (občinske gozdove).

Pri členitvi gozdov na rastiščnogojitvene razrede smo upoštevali določila 4. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Razrede smo (delno) preimenovali, za nekatere razrede pa so bile izvedene tudi vsebinske spremembe pri uvrščanju sestojev v posamezne rastiščnogojitvene razrede. Pri izbiri kriterijev za oblikovanje območnih rastiščnogojitvenih razredov smo izhajali iz podobnih izhodišč kot pri prejšnjem območnem načrtu:

- sorodnost rastišč (združili smo sorodne gozdne rastiščne tipe, upoštevali višinske pasove, matično podlago, globino tal);
- stanje sestojev (sestojna zgradba, vrsta obratovanja – prebiralni gozdovi);
- gozdnogojitveno problematiko (spremenjenost naravne drevesne sestave);
- poudarjenost funkcij gozdov (varovalni gozdovi, gozdni rezervati, GPN, ukrepi so dovoljeni).

9.4 Obdelava podatkov

Za potrebe izdelave območnih načrtov so bile uporabljene naslednje aplikacije:

- ON20 (program za izpis tekstnega dela načrta ter prilog O1 (nivo GGO), O2 (nivo rastiščnogojitveni razredi), O3 (nivo lastništvo) in O4 (nivo občine).
- XPI (program za izpis podatkov SVP).

9.5 Izdelava kart za prostorski del

Vse karte, ki so zapisane v nadaljevanju, so oblikovane na podlagi 2. odstavka 9. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo in 2. odstavka 10. člena Zakona o gozdovih.

Karta A: Območja gozdov in drugih gozdnih zemljišč

Karta prikazuje območja gozdov in drugih gozdnih zemljišč. Območja gozdov predstavlja gozdna maska iz karte gozdnih sestojev ZGS, druga gozdna zemljišča pa predstavljajo površine rušja, daljnovodov in obor. Na karti so prikazana območja drugih gozdnih zemljišč iz GGN GGE s prvim letom veljavnosti med 2011 in 2020.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta B: Karta namenske rabe parcel

Karta namenske rabe parcel na območju gozdov in drugih gozdnih zemljišč prikazuje območja, ki so po prostorskih planskih aktih namenjena drugim rabam.

Na karti so prikazani podatki GURS-a o namenski rabi parcel navezani na digitalni katastrski načrt (DKN) na stanje julij 2021. Izbrane so bile le parcele, ki imajo rabo drugačno kot gozd, je delež te rabe na parceli večji kot 50 % in se nahajajo v gozdu (glede na sloj sestojev). Prikazane so naslednje skupine namenske rabe zemljišč:

- stavbna zemljišča;
- kmetijska zemljišča;
- druga zemljišča.

Karta je izdelana v formatu A4, njeno merilo pa je pogojeno z velikostjo GGO. Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje gozdnogospodarskih območij in enot. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta C: Karta zavarovanih območij

Karta zavarovanih območij prikazuje območja, ki so razglašena kot varovalni gozd, gozdni rezervat (GPN, ukrepi niso dovoljeni) (z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 191/20 z dne 18. 12. 2020)), GPN, ukrepi so dovoljeni (kot so določeni v gozdnogospodarskih načrtih GGE) ter zavarovana in varovana območja po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave in upravljanje z vodami (območja Natura2000, ekološko pomembna območja (EPO), zavarovana območja, vodovarstvena območja, ipd.).

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta D: Območja posamičnega in skupin gozdnega drevja

Karta območij posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj ureditvenih naselij, ki so pomembna za ohranjanje in razvoj krajine ali življenjskega prostora divjadi, je bila izdelana na podlagi podatkov vektorskega sloja Raba tal (MKGP), različica z avgusta 2021. Izbrani so vsi objekti s šifro 1500 (drevesa in grmičevje) in prikazani na karti.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta E: Karta zasnove gozdne infrastrukture

Karta zasnove gozdne infrastrukture in drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru prikazuje gozdne ceste (iz evidence gozdnih cest) in protipožarne preseke prve kategorije ter predele, ki bi jih bilo potrebno odpreti z gozdnimi cestami. Ob tem so prikazane tudi javne ceste, ki pogojno odpirajo gozd.

Predeli, ki bi jih bilo potrebno odpreti z gozdnimi cestami, so razdeljeni na dve kategoriji, in sicer:

- predeli, ki jih je potrebno odpreti z gozdnimi cestami;
- ostali predeli za odpiranje z gozdnimi cestami, na katerih obstajajo različne omejitve pri gradnji, ki jih je potrebno pri načrtovanju upoštevati.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta F: Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma

Karta členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma določa območja, na katerih sta mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh. Pri izdelavi te karte so bile upoštevane naslednje strokovne podlage:

- gozdni rezervati,
- varovalni gozdovi,
- druga zavarovana naravna območja,
- območja poudarjenih funkcij gozdov,
- območja Natura 2000,
- ekološko pomembna območja (EPO),
- mirne cone,
- zimovališča divjadi.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi že obstoječe kolesarske poti in steze za jahanje, ki potekajo skozi coni A in B, ter meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta G: Pregledna karta funkcij

Pregledna karta funkcij prikazuje območja gozdov s poudarjenimi ekološkimi funkcijami na prvi stopnji, socialnimi funkcijami na prvi stopnji in območja gozdov, kjer so na prvi stopnji hkrati poudarjene ekološke in socialne funkcije gozdov.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi že obstoječe kolesarske poti in steze za jahanje, ki potekajo skozi coni A in B, ter meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta H: Karta funkcij

Karta funkcij gozdov je v obliki interaktivne karte prikazana na spletnem pregledovalniku.

10 VIRI IN LITERATURA

- [1] Anonymus, 1971: Geološka karta Soškega gozdnega gospodarstva, Geološki zavod Slovenije, Ljubljana.
- [2] Kozorog, E., Mikuletič, V., 2001: Prevodi in obdelave gozdnogospodarskih načrtov iz obdobja 1770–1945, Interno izdani prevodi in obdelave načrtov, ZGS OE Tolmin.
- [3] Čibej, L., et.all., 1991 Gozdnogospodarski načrt tolminskega gozdnogospodarskega območja 1991–2000, SGG Tolmin, Tolmin.
- [4] Mikuletič, V., et.all., 1971 Gozdnogospodarski načrt tolminskega gozdnogospodarskega območja 1971–1980, SGG Tolmin, Tolmin.
- [5] Mikuletič, V., et all., 1981 Gozdnogospodarski načrt tolminskega gozdnogospodarskega območja 1981–1990, SGG Tolmin, Tolmin.
- [6] Kozorog, E., et.all., 2001 Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Tolmin 2001–2010, Zavod za gozdove Slovenije, OE Tolmin.
- [7] Kozorog, E., et.all., 2012 Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Tolmin 2011–2020, Zavod za gozdove Slovenije, OE Tolmin.
- [8] Kordiš, F., 1986: Idrijski gozdovi skozi stoletja, Soško gozdno gospodarstvo Tolmin, 112 str.
- [9] Zakon o Triglavskem narodnem parku. 2010. Uradni list RS, št. 52/10, 46/14 – ZON-C, 60/17 in 82/20
- [10] Orožen Adamič M. 1998. Slovenija –pokrajine in ljudje. Ljubljana, Mladinska knjiga: 735 str.
- [11] Reliefni tipi Slovenije. 2021. https://gis.si/egw/GSS_T09_P03/index.html# (15. 2. 2021).
- [12] ARHIV –opazovani in merjeni meteorološki podatki po Sloveniji. ARSO, 2021. <http://meteo.arso.gov.si/met/sl/archive/> (18. 2. 2021).
- [13] Bončina A., Rozman A., Dakskobler I., Klopčič M., Babij V., Poljanec A. 2021. Ljubljana, Gozdni rastiščni tipi Slovenije. Biotehniška fakulteta Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Zavod za gozdove Slovenije: 575 str.
- [14] Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGO Tolmin (2021–2030). 2021. Nova Gorica, Zavod RS za varstvo narave –OE Nova Gorica.
- [15] Statistični urad Republike Slovenije (SURS). 2021a. SI_STAT podatkovni portal. https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/10_Dem_soc/ (25. 2. 2021).
- [16] Statistični urad Republike Slovenije (SURS). 2021a. SI_STAT podatkovni portal.
- [17] Slovenske statistične regije in občine v številkah. <https://www.stat.si/obcine/sl/Region/Index/2> (25. 2. 2021).
- [18] Raba tal 2020. Podatki evidence dejanske rabe. Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. <https://rkg.gov.si/vstop/> (25. 4. 2021).
- [19] Raba tal 2009. Podatki evidence dejanske rabe za pretekla leta. Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. https://rkg.gov.si/arhiv/RABA_Verzije/index.html (25. 4. 2021).

- [20] Interpretacijski ključ rabe tal (verzija 6.0). 2013. MKGP.
http://rkg.gov.si/GERK/documents/RABA_IntKljuc_20131009.pdf/ (1. 3. 2021).
- [21] Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15, 191/20.
- [22] Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Ur. l. RS, št. 91/10, 200/20.
- [23] Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest. 1994. Ur. l. RS, št. 38/94, 20/95, 42/98, 12/99, 25/02, 35/03, 31/05, 9/06, 32/07, 36/09, 103/10, 35/12, 101/13–ZDavNepr, 22/14–odl. US in 42/15.
- [24] Zakon o gozdovih (ZG). 1993. Ur. l. RS, št. 30/93, 13/98–odl. US, 56/99–ZON, 67/02, 110/02 ZG–1, 115/06, 110/07, 8/10–ZSKS–B, 106/10, 63/2013, 101/13–ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16–ZGGLRS, 77/16.
- [25] Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS). 2004. Ur. l. RS, št. 76/04, 33/07–ZPNačrt in 61/17–ZUreP–2.
- [26] Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Ur. l. RS, št. 114/09 in 31/16.
- [27] Tujerodne vrste z EU seznama. 2021.
<https://www.tujerodne-vrste.info/ukrepi/evropska-zakonodaja/> (13. 4. 2021).
- [28] Analiza izvajanja ukrepov Programa upravljanja območij Natura 2000 2015–2020 za obdobje 2015–2018/2019. 2020.
[http://www.natura2000.si/fileadmin/user_upload/Dokumenti/LIFE_IP_NATURA_SI/Rezultat i/A.3_Analiza_PUN2000_2015-20_Sektor_gozdarstvo.pdf/](http://www.natura2000.si/fileadmin/user_upload/Dokumenti/LIFE_IP_NATURA_SI/Rezultat_i/A.3_Analiza_PUN2000_2015-20_Sektor_gozdarstvo.pdf/) (11. 4. 2020).
- [29] Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. 2020. MOP, Direkcija RS za vode. https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/DRSV/Dokumenti/Navodila_Smernice/Usmeritve-za-pripravo-GGN-dopolnitev-februar-2020.pdf/ (13. 4. 2020).
- [30] ZGS. 2020. Informacijska baza Zavoda za gozdove Slovenije: Baza prostorskih podatkov–Karta KD, december 2020.
- [31] Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.
- [32] Statistični urad Republike Slovenije (SURS). 2021c. SI_STAT podatkovni portal SI_STAT. <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/Data/1505000S.px/> (7. 4. 2021).
- [33] ZGS 2021. Informacijska baza Zavoda za gozdove Slovenije: Baza prostorskih podatkov 2020, 2021.
- [34] Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje območnih gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine, 30.12.2020.
- [35] Uredba EU. 2014. Uredba (EU) št. 1143/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. Uradni list Evropske Unije: 317/35.

- [36] Uredba (EU). 2016. Izvedbena Uredba komisije (EU) 2016/1141 z dne 13. julija 2016 o sprejetju seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, v skladu z Uredbo (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Uradni list Evropske unije: 189/4.
- [37] Uredba (EU). 2017. Izvedbena Uredba komisije (EU) 2017/1263 z dne 12. julija 2017. Uradni list Evropske unije: 182/37.
- [38] Uredba (EU). 2019. Izvedbena Uredba komisije (EU) 2019/1262 z dne 25. julija 2019 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2016/1141 z namenom posodobitve seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Uradni list Evropske unije: 199/1.
- [39] Krč J., Beguš J. 2011. Zasnova modela določanja odpiranja gozdov z gozdnimi cestami za potrebe gozdnogospodarskega načrtovanja. Ljubljana, BF, Odd. za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, XXVIII. gozdarski študijski dnevi. Zbornik: 26–27 str.
- [40] Zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu (ZGRM). 2002. Ur. l. RS, št. 58/02, 85/02–popr., 45/04 – ZdZPKG in 77/11.
- [41] Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD - 1). 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11–ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18–ZNOrg.
- [42] Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah. 2004. Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08–odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19.
- [43] Zakon o vodah (ZV–1). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04–ZZdl–A, 41/04–ZVO–1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20.
- [44] Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Ur. l. RS, št. 89/08 in 49/20.
- [45] Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda. 2018. Ur. l. RS, št. 58/18.
- [46] Resolucija o nacionalnem gozdnem programu. 2007. Ur. l. RS, št. 111/2007.
- [47] SURS. 2020. Odkupne cene lesa v letu 2020. <https://pxweb.stat.si/SiStat/sl/Podrocja/Index/85/kmetijstvo-gozdarstvo-in-ribistvo> (18. 8. 2021).
- [49] Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. 1994. Ur. l. RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13.
- [49] Okoljsko poročilo za 14 območnih gozdnogospodarskih načrtov za obdobje 2021–2030. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Zavita d.o.o.
- [50] Dodatek okoljskemu poročilu za presojo sprejemljivosti izvedbe 14 območnih gozdnogospodarskih načrtov za obdobje 2021–2030. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Zavita d.o.o.

11 NAČRT SO IZDELALI

Avtor načrta:

mag. Janez Pagon

Sodelavci pri izdelavi načrta:

mag. Iztok Koren, univ. dipl. inž. gozd.

Jože Kovač, univ. dipl. inž. gozd.

Edo Kozorog, univ. dipl. inž. gozd.

Igor Kuščer, univ. dipl. inž. gozd.

Florijan Leban, inž. gozd.

Danijel Oblak, univ. dipl. inž. gozd.

Svit Trkman, univ. dipl. inž. gozd.

Zoran Zavrtanik, univ. dipl. inž. gozd.

Datum: 18.5.2023

Podpisniki:

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

mag. Janez Pagon, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Tolmin:

Edo Kozorog, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor ZGS:

Gregor Danev, univ. dipl. inž. gozd.

12 PROSTORSKI DEL

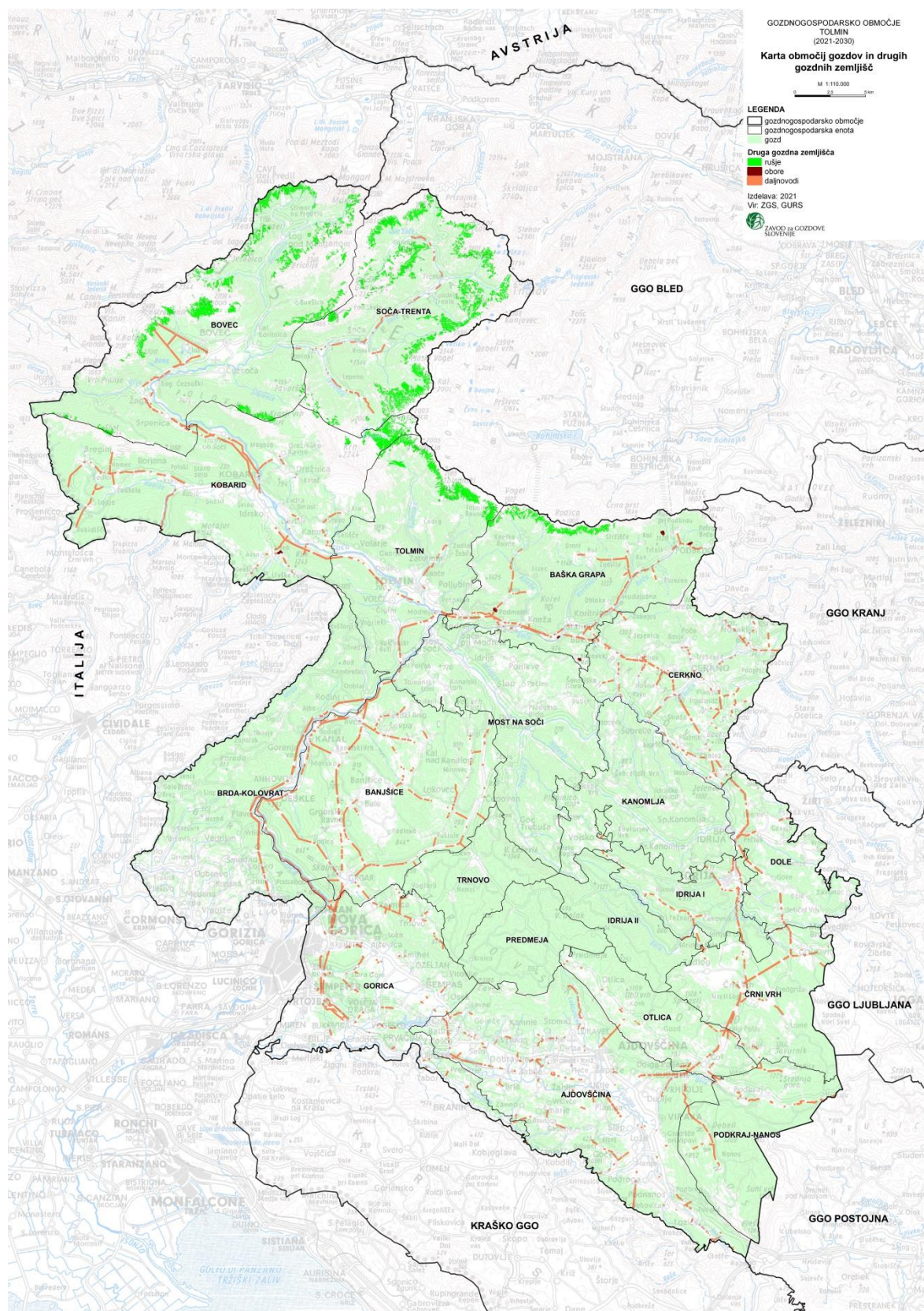
Karte prostorskega dela območnega načrta na podlagi Zakona o gozdovih in Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi so:

- KARTA A: Karta območij gozdov in drugih gozdnih zemljišč;
- KARTA B: Karta namenske rabe parcel;
- KARTA C: Karta zavarovanih območij;
- KARTA D: Karta območij posamičnega in skupin gozdnega drevja;
- KARTA E: Karta zasnove gozdne infrastrukture;
- KARTA F: Karta členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma;
- KARTA G: Pregledna karta funkcij;
- KARTA H: Karta funkcij.

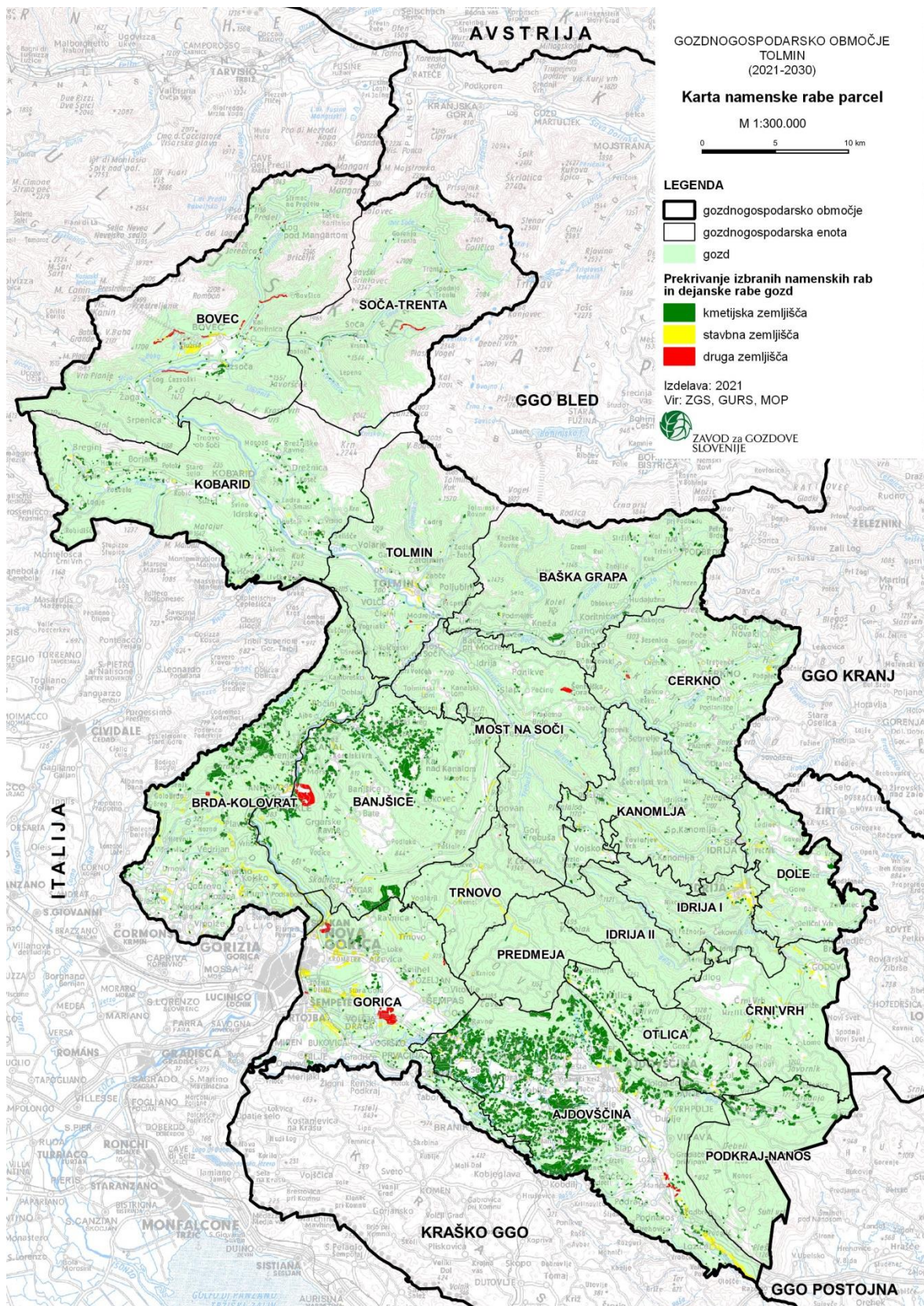
V načrtu prikazujemo tudi druge pomembne prostorske vsebine, na katere se nanaša besedilo GGN GGO:

- KARTA I: Karta rastiščnogojitvenih razredov;
- KARTA J: Karta kategorij gozdov;
- KARTA K: Karta skupin gozdnih rastiščnih tipov;
- KARTA L: Karta požarne ogroženosti.
- KARTA M: Varstvena območja in območja poplav po predpisih o vodah;
- KARTA N: Informativni prikaz plazovitih in plazljivih območij
- KARTA O: Potencialna erozijska območja

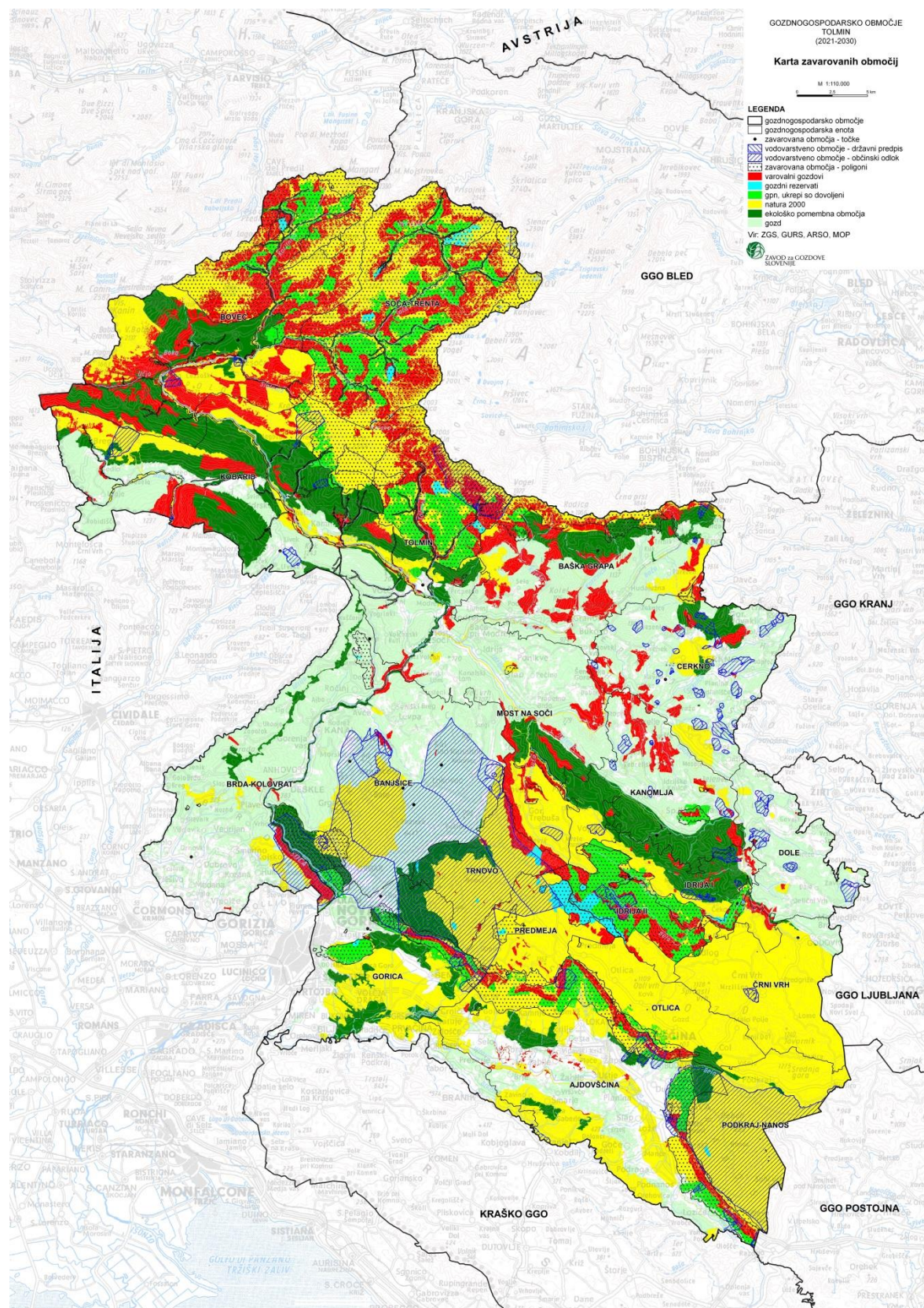
Karta A: Karta območij gozdov in drugih gozdnih zemljišč

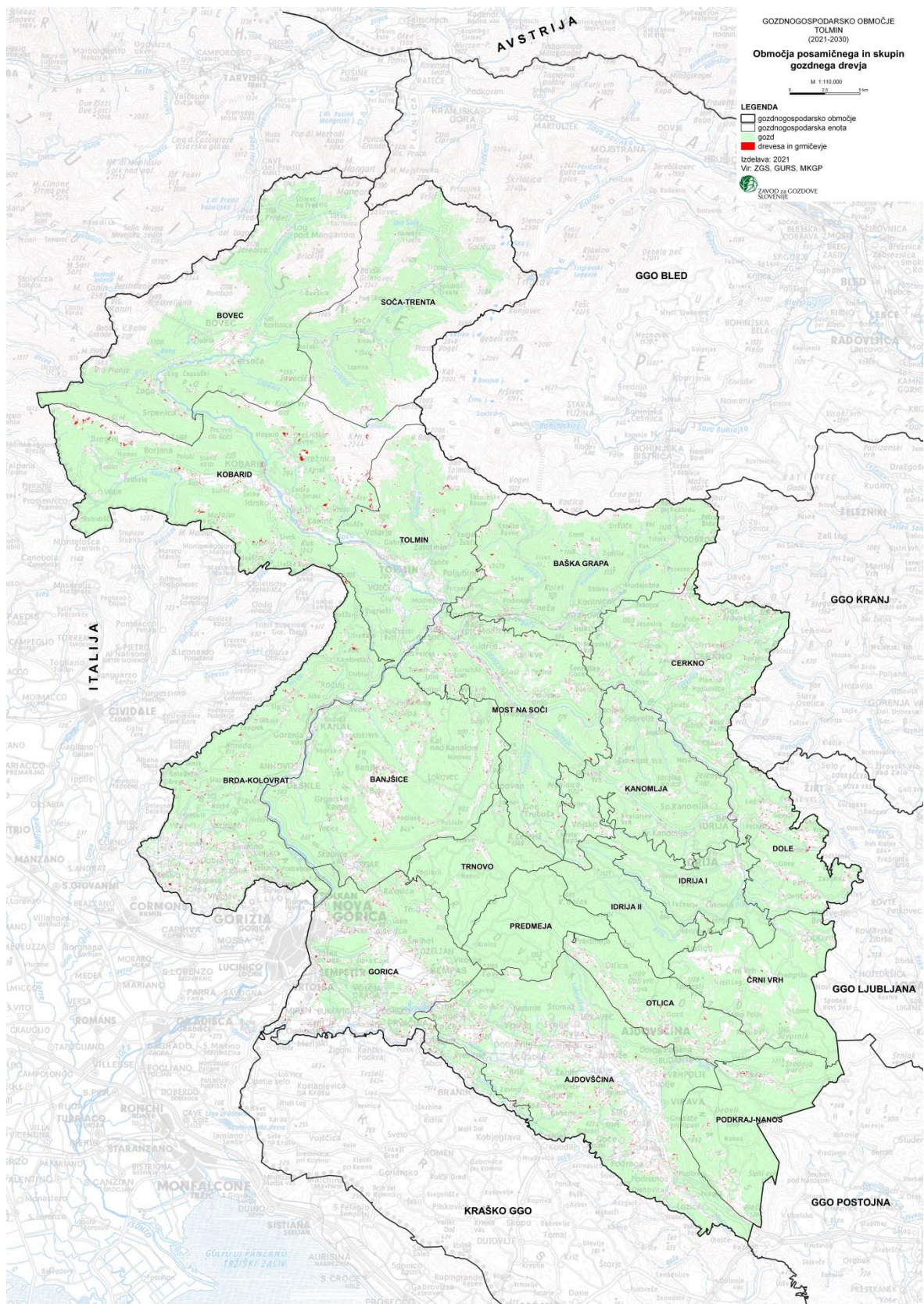

Karta B: Karta namenske rabe parcel

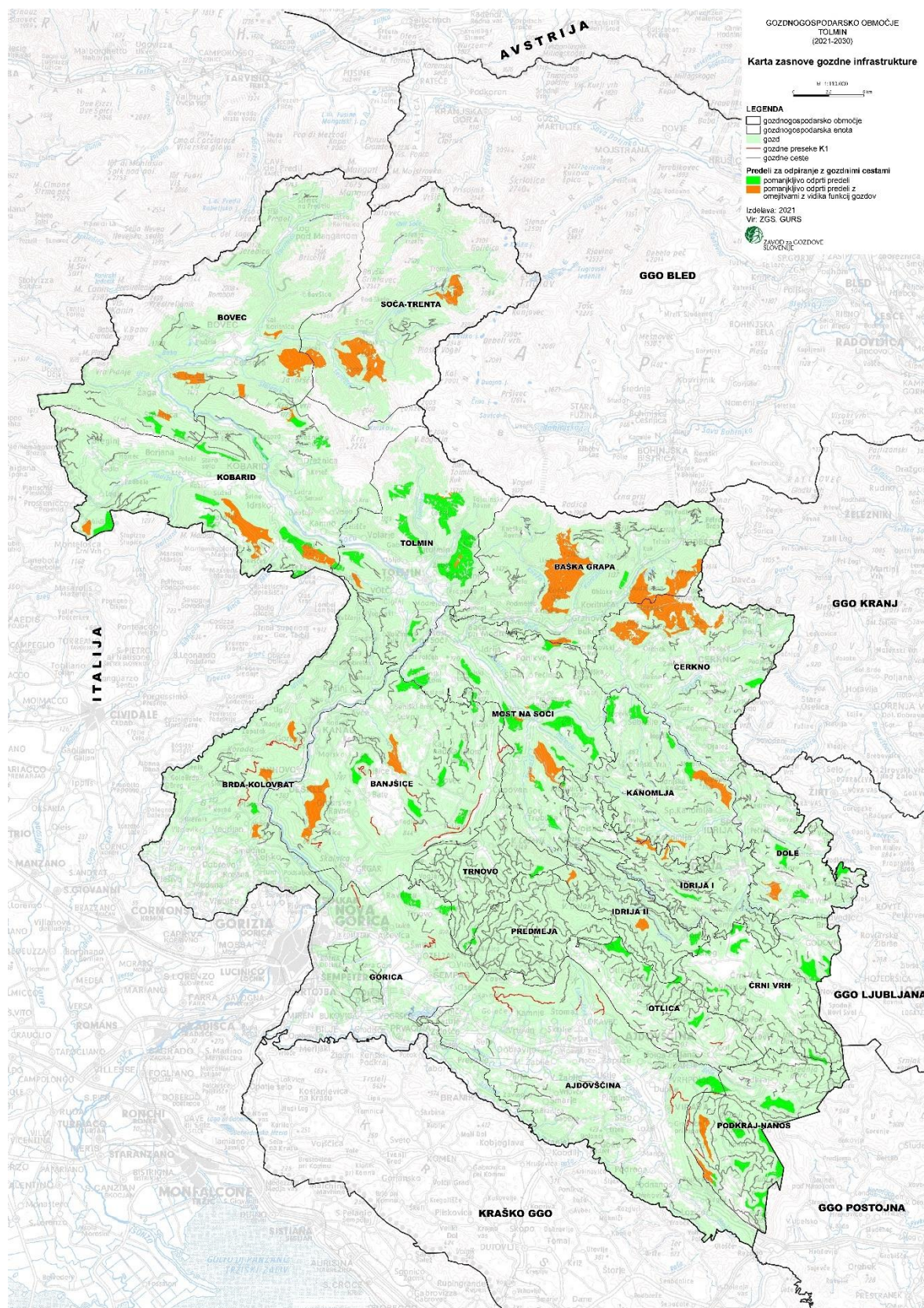

Karta C: Karta zavarovanih območij

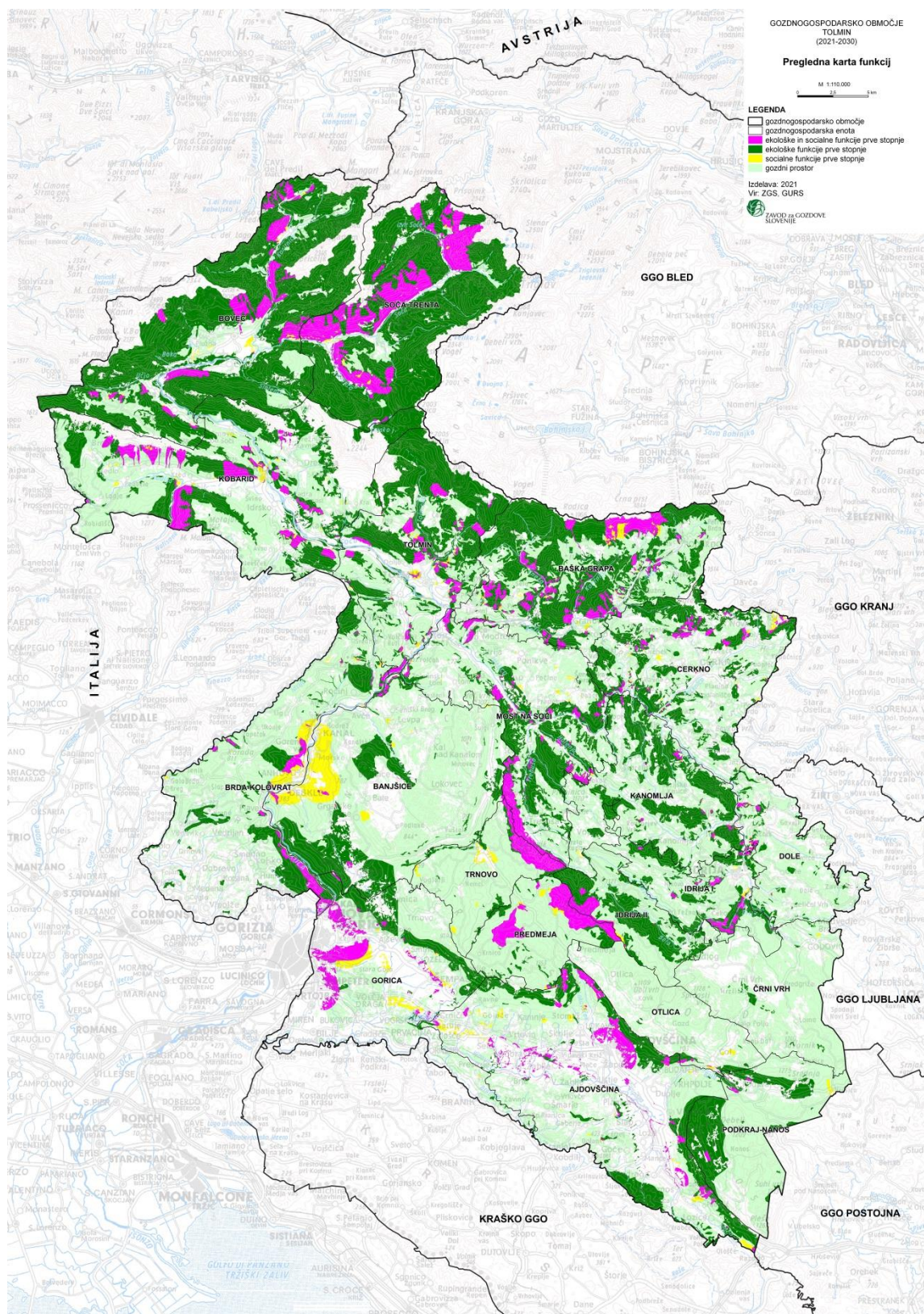

Karta E: Karta zasnove gozdne infrastrukture

Karta G: Pregledna karta funkcij

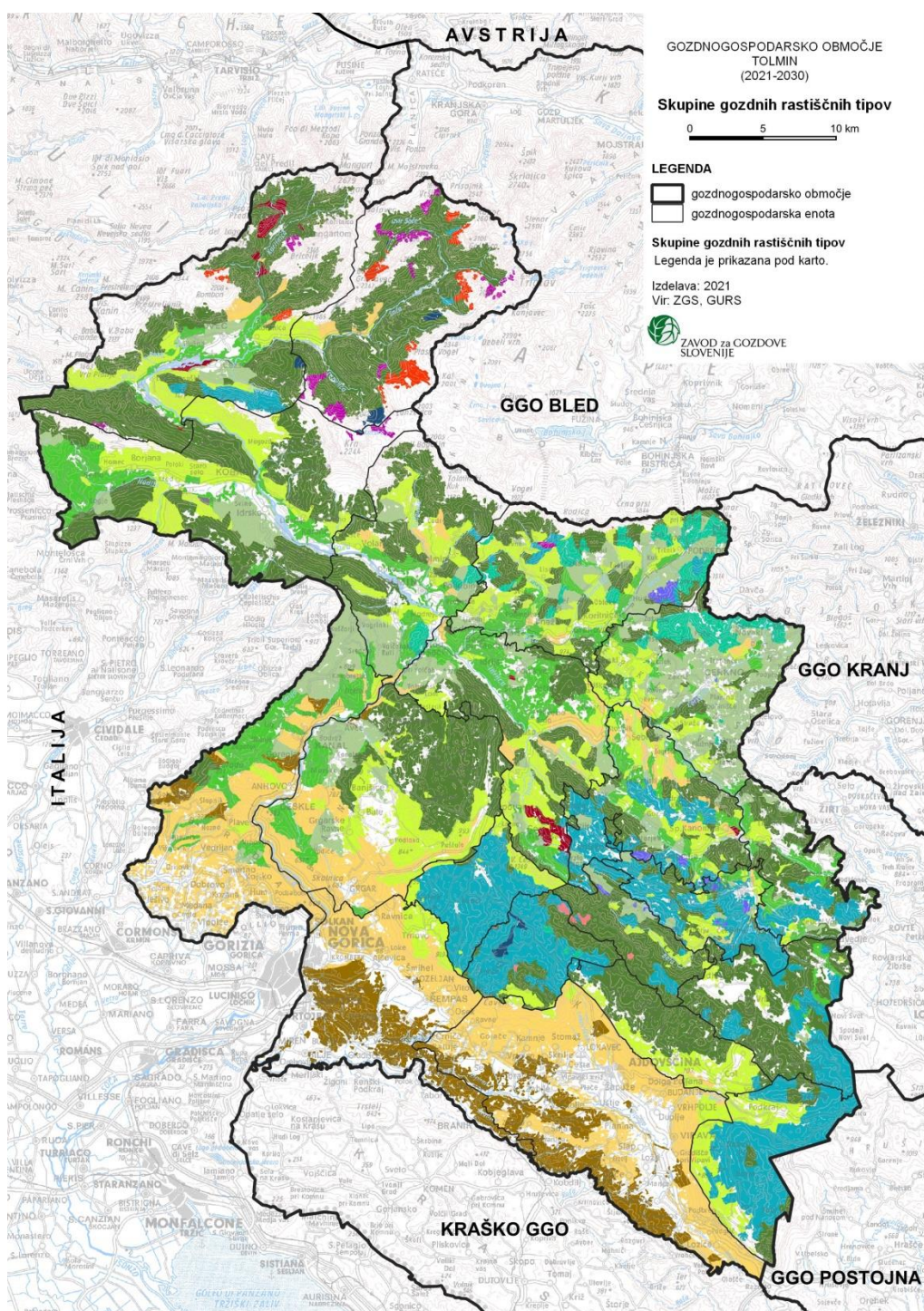
Karta H: Karta funkcij

Karta funkcij gozdov je kot interaktivna karta prikazana na pregledovalniku ZGS

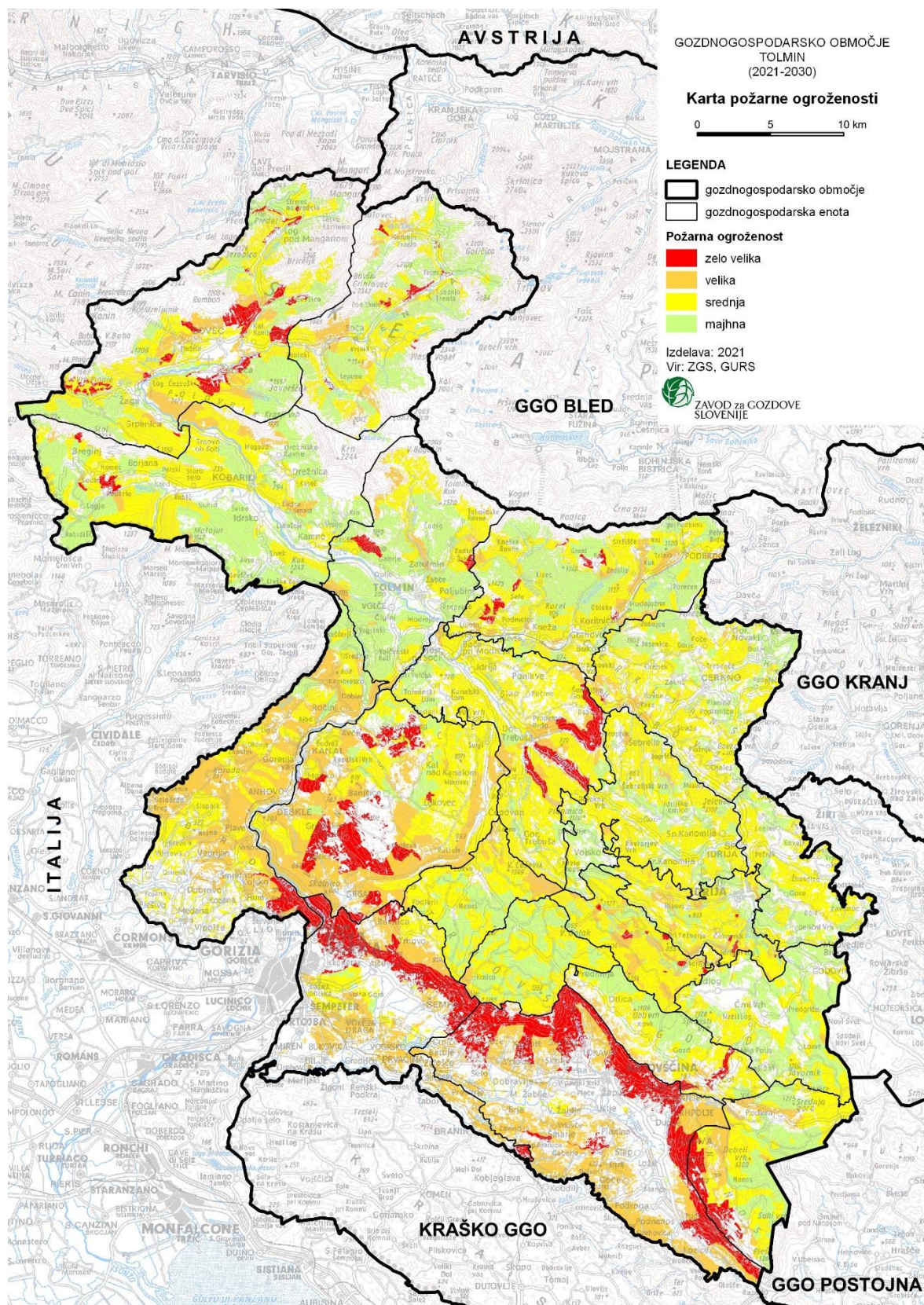
Karta K: Skupine gozdnih rastiščnih tipov

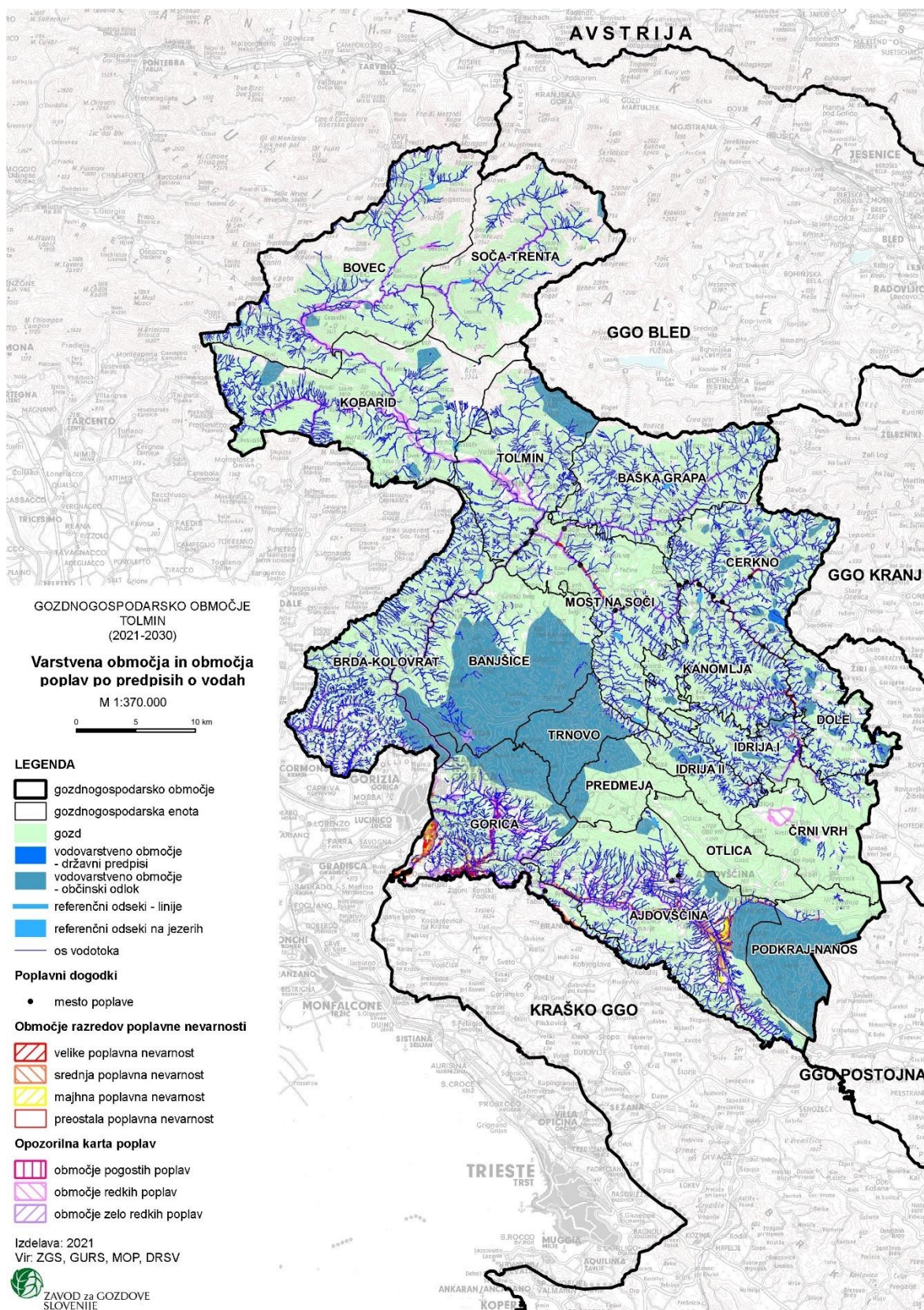
Skupine gozdnih rastiščnih tipov

Vrbovja, topolovja, črnoješevoja in sivoješevoja	Topoljubna bukovja
Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	Gozdovi in grmišča topoljubnih listavcev
Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	Kisloljubna rdečeborovja
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	Bazoljubna rdečeborovja in črnohorovja
Gorska, zgornjegorska in subalpiska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	Jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah
Gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah	Jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah
Jelova-bukovja	Macesnovja
Javorovja, velikojesenovja in lipovja	Ruševoja

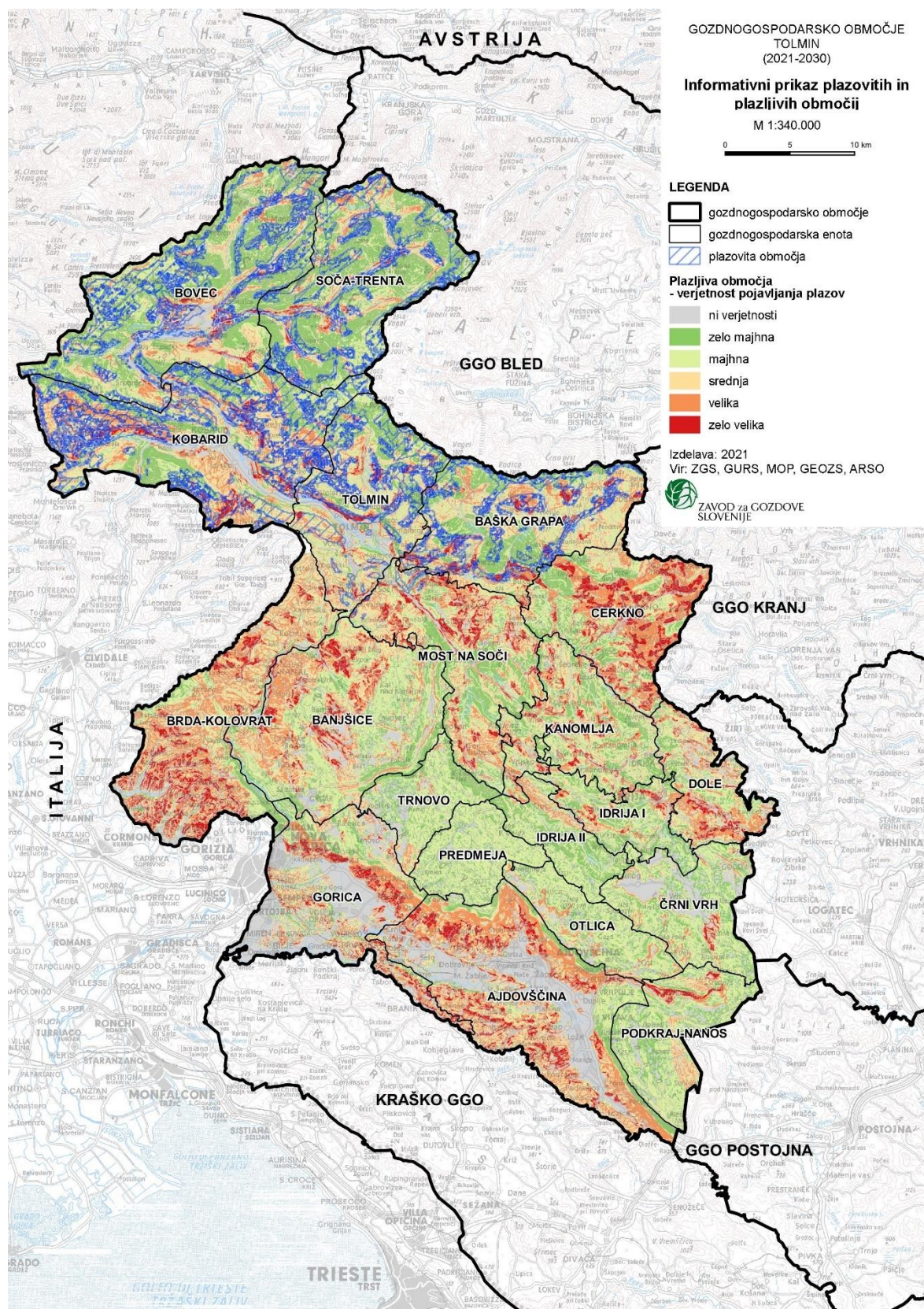
Karta L: Karta požarne ogroženosti

Karta M: Varstvena območja in območja poplav po predpisih o vodah;

Karta N: Informativni prikaz plazovitih in plazljivih območij

13PRILOGE

13.1 Priloga 1- Pregled stanja in ukrepov na ravni GGO

Preglednica 1: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	99.161,0	33.694,0	16.028,0	148.883,0
Delež (%)	66,6	22,6	10,8	100,0

Preglednica 2: GF1 - Gozdni fondi po gospodarskih razredih in kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov in rastiščnogojitveni razred	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge				% na PR
		igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk		
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kam	7.917	9	138	147	0,2	5,9	6,1	23,5	33,0	32,5	77,6	
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	5.795	69	213	281	2,4	6,0	8,4	24,6	23,3	23,6	79,3	
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah 051	8.939	21	200	221	0,5	6,2	6,7	24,0	24,3	24,3	80,6	
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	10.813	97	221	318	3,0	5,3	8,2	27,2	25,9	26,3	101,7	
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061	6.607	30	166	196	0,9	4,4	5,3	20,3	20,4	20,4	75,1	
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	21.737	54	225	279	1,6	5,3	6,9	23,4	20,0	20,7	83,6	
Zgornjegorska bukovja 072	3.465	65	233	298	1,9	4,5	6,3	18,7	18,6	18,6	87,1	
Alpska bukovja 074	1.171	103	231	334	1,8	3,6	5,4	15,4	16,4	16,1	99,6	
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	5.461	149	204	353	3,6	4,0	7,5	21,1	21,4	21,3	99,6	
Jelova bukovja na globokih tleh 093	12.910	152	185	337	3,8	4,3	8,1	23,6	23,1	23,3	96,8	
Toploljubna bukovja 110	8.855	60	193	253	1,5	4,5	6,0	18,0	18,6	18,5	78,0	
Gozdovi topoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 12	14.798	26	141	168	0,5	4,4	4,9	16,5	19,6	19,1	65,1	
Večnamenski gozdovi skupaj	108.468	66	192	258	1,8	5,0	6,7	22,7	22,1	22,3	85,2	
Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah 040	360	92	247	339	3,1	7,7	10,8	31,0	22,7	24,9	77,9	
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kam	339	10	104	114	0,3	3,9	4,2	4,4	31,1	28,7	78,4	
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	71	95	331	426	2,4	8,9	11,3	19,2	17,8	18,1	68,3	
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	564	55	195	250	1,3	4,8	6,1	18,6	20,9	20,4	84,1	
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061	150	103	78	180	2,2	1,8	4,0	27,4	26,8	27,2	122,7	
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	3.060	20	226	246	0,5	5,3	5,9	14,7	19,3	18,9	78,8	
Zgornjegorska bukovja 072	206	11	159	170	0,3	3,0	3,3	14,4	15,5	15,4	78,9	
Alpska bukovja 074	5.167	135	159	294	3,0	2,6	5,7	19,5	15,3	17,2	89,0	
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	553	60	204	265	1,4	4,1	5,5	18,6	19,7	19,4	93,1	
Jelova bukovja na globokih tleh 093	387	66	172	238	1,7	4,3	6,0	18,6	20,3	19,9	78,1	
Toploljubna bukovja 110	318	38	168	206	1,0	4,3	5,3	16,7	16,0	16,2	63,4	
Gozdovi topoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 12	2.124	61	69	130	1,1	2,2	3,3	17,4	17,9	17,7	69,7	
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	29	163	134	297	3,0	2,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
GPN, ukrepi so dovoljeni	13.327	79	165	244	1,8	3,6	5,4	19,2	18,0	18,4	82,6	
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1.633	75	194	269	1,6	2,8	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	
Varovalni gozdovi	25.455	33	169	203	0,8	3,4	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj vsi gozdovi	148.883	61	186	247	1,6	4,6	6,2	19,9	18,1	18,5	74,5	

Preglednica 3: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek Zasnova (%)			
					1	2	3	4

PRILOGE

Mladovje	3.828	2,6	3.828	100,0	5,5	86,1	6,7	1,7
Drogovnjak	28.018	18,8	67	0,2	0,2	39,3	27,0	33,5
Debeljak	38.647	26,0	2.481	6,4	18,1	64,5	15,4	2,0
Sestoj v obnovi	14.055	9,4	5.988	42,6	24,2	59,5	14,1	2,2
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	446	0,3	44	9,8	65,7	32,4	1,9	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	31.870	21,4	1.675	5,3	8,1	49,0	41,3	1,6
Panjevec	20.769	14,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	4.783	3,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	6.468	4,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	148.883	100,0	14.083	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 4: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	3.828	33,0	38,5	20,4	8,1	36,5	30,5	33,0	40,4	22,9	17,3	19,4
Drogovnjak	28.018	23,1	35,6	34,3	7,0	22,8	37,7	39,5	47,6	31,8	16,8	3,8
Debeljak	38.647	0,0	0,1	0,1	99,8	29,2	37,3	33,5	22,4	49,0	24,8	3,8
Sestoj v obnovi	14.055	100,0	0,0	0,0	0,0	44,4	43,3	12,3	0,1	0,0	0,3	99,6
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	446	0,0	0,0	0,0	0,0	83,4	7,5	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	31.870	0,1	0,0	0,0	99,9	10,8	26,4	62,8	0,2	99,2	0,5	0,1
Panjevec	20.769	0,0	0,0	99,9	0,1	0,2	0,0	99,8	0,3	0,3	0,0	99,4
Grmičav gozd	4.783	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	4,2	1,2	94,6
Pionirski gozd z grmišči	6.468	3,9	10,1	52,4	33,6	0,2	0,5	99,3	0,0	0,1	99,3	0,6
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 5: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih–vsi gozdovi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	8,0	17,0	20,6	23,8	30,6	42	17,0
Jelka	5,3	11,9	17,2	23,7	41,9	9	3,6
Bor	10,3	19,7	29,2	23,9	16,9	8	3,2
Macesen	10,0	20,1	20,8	22,2	26,9	3	1,2
Drugi iglavci	3,3	18,9	30,8	25,9	21,1	0	0,0
Bukev	12,6	25,8	25,3	20,4	15,9	116	46,3
Hrast	18,0	24,6	22,1	18,6	16,7	8	3,2
Plemeniti listavci	16,2	29,3	23,2	17,5	13,8	26	10,5
Drugi trdi listavci	25,0	31,5	19,2	13,3	11,0	33	13,4
Mehki listavci	20,2	31,1	21,3	15,4	12,0	4	1,6
Iglavci	7,9	16,7	21,2	23,7	30,5	61	24,8
Listavci	15,6	27,4	23,7	18,6	14,7	186	75,2
Skupaj	13,7	24,7	23,1	19,9	18,6	247	100,0

Preglednica 6: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih–gozdovi z načrtovanim posekom

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	7,6	16,5	20,2	24,0	31,7	38	18,1
Jelka	5,2	11,5	16,7	23,8	42,8	9	4,3
Bor	9,7	18,3	29,5	25,3	17,2	6	2,9
Macesen	8,2	17,7	20,0	24,0	30,1	2	1,0
Drugi iglavci	2,8	18,9	31,2	25,7	21,4	0	0,0
Bukev	12,3	25,8	25,6	20,4	15,9	94	45,2
Hrast	17,8	24,4	22,3	18,6	16,9	7	3,3
Plemeniti listavci	16,2	29,3	23,3	17,4	13,8	24	11,4
Drugi trdi listavci	24,1	32,1	19,4	13,4	11,0	26	12,4
Mehki listavci	19,6	31,4	21,4	15,4	12,2	3	1,4
Iglavci	7,4	16,0	20,7	24,1	31,8	55	26,1
Listavci	15,3	27,5	23,9	18,6	14,7	155	73,9
Skupaj	13,3	24,4	23,1	20,0	19,2	210	100,0

Preglednica 7: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)–vsi gozdovi

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	1,7	27,0
Listavci	1,5	1,5	0,9	0,5	0,2	4,6	73,0
Skupaj	1,8	1,9	1,3	0,8	0,5	6,3	100,0

Preglednica 8: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)–gozdovi z načrtovanim posekom

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	1,4	25,9
Listavci	1,3	1,3	0,8	0,4	0,2	4,0	74,1
Skupaj	1,5	1,6	1,1	0,7	0,5	5,4	100,0

Preglednica 9: D - GFR1 razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	97.512	47	80	127	1,2	2,0	3,2	1,0	1,1	2,1
1980	112.922	46	97	143	1,1	2,9	4,0	0,9	1,2	2,1
1990	124.380	45	101	146	1,0	2,4	3,4	0,5	0,7	1,2
2000	150.265	64	166	230	1,3	3,8	5,1	0,6	1,1	1,5
2010	148.883	61	186	247	1,6	4,6	6,2	1,2	2,9	4,1

Preglednica 10: D - PGR Posek v obdobju 2011–2020 po GR in primerjava z načrtovanim

Rastiščnogojitveni razred		Načrtovani posek*	Realizirani posek	Realizacija načrtov. poseka	Realizirani posek	Struktura poseka po razš. deb. st.		
		m ³	m ³	%	m ³ /ha	A	B	C
Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah 040	Iglavci	11.585	5.353	46,2	15	22,4	46,4	31,2
	Listavci	17.179	17.646	102,7	49	23,9	52,5	23,6
	Skupaj	28.764	22.999	80,0	64	23,6	51,0	25,4
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn 0	Iglavci	12.269	9.183	74,8	1	23,7	68,6	7,7
	Listavci	395.229	149.442	37,8	18	67,2	27,1	5,7
	Skupaj	407.498	158.625	38,9	19	64,7	29,5	5,8
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	Iglavci	65.341	95.492	146,1	18	15,5	50,3	34,2
	Listavci	200.056	116.138	58,1	21	35,4	50,0	14,6
	Skupaj	265.397	211.630	79,7	39	26,4	50,2	23,4
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah 051	Iglavci	54.173	18.737	34,6	2	13,4	51,4	35,2
	Listavci	383.986	73.254	19,1	8	45,3	41,7	13,0
	Skupaj	438.159	91.991	21,0	11	38,8	43,7	17,5
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	Iglavci	271.252	243.265	89,7	21	10,8	49,4	39,8
	Listavci	503.328	237.222	47,1	21	27,8	53,5	18,7
	Skupaj	774.580	480.486	62,0	42	19,2	51,4	29,4
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061	Iglavci	36.901	33.027	89,5	5	18,2	56,5	25,3
	Listavci	195.307	53.594	27,4	8	47,3	44,0	8,7
	Skupaj	232.208	86.621	37,3	13	36,2	48,8	15,0
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	Iglavci	257.735	386.863	150,1	16	16,9	55,7	27,4
	Listavci	915.313	608.814	66,5	25	37,2	49,7	13,1
	Skupaj	1.173.048	995.677	84,9	40	29,3	52,0	18,7
Zgornjegorska bukovja 072	Iglavci	51.867	52.451	101,1	14	13,1	58,9	28,0
	Listavci	148.797	73.570	49,4	20	38,3	49,2	12,5
	Skupaj	200.664	126.021	62,8	35	27,9	53,2	18,9
Alpska bukovja 074	Iglavci	130.650	47.241	36,2	8	13,4	62,2	24,4
	Listavci	142.811	28.122	19,7	5	33,7	53,8	12,5
	Skupaj	273.461	75.363	27,6	12	21,0	59,0	20,0
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	Iglavci	182.538	174.284	95,5	29	11,3	40,7	48,0
	Listavci	229.904	116.530	50,7	19	33,4	45,9	20,7
	Skupaj	412.442	290.814	70,5	48	20,1	42,8	37,1
Jelova bukovja na globokih tleh 093	Iglavci	454.519	548.542	120,7	41	9,6	40,8	49,6
	Listavci	442.903	288.782	65,2	22	30,3	45,1	24,6
	Skupaj	897.422	837.324	93,3	63	16,7	42,3	41,0
Toploljubna bukovja 110	Iglavci	91.089	89.386	98,1	10	24,2	54,0	21,8
	Listavci	264.832	116.110	43,8	13	42,2	47,2	10,6
	Skupaj	355.921	205.496	57,7	23	34,4	50,2	15,4
Gozdovi toplotoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	Iglavci	114.231	69.550	60,9	4	24,7	62,5	12,8
	Listavci	356.016	125.196	35,2	8	64,0	29,5	6,5
	Skupaj	470.247	194.746	41,4	12	49,9	41,3	8,8
Varovalni gozdovi 200	Iglavci	42.521	27.967	65,8	1	17,3	54,3	28,4
	Listavci	227.649	75.790	33,3	3	43,2	44,9	11,9
	Skupaj	270.170	103.757	38,4	4	36,2	47,4	16,4
Gozdni rezervati 210	Iglavci	0	212	0,0	0	4,6	53,3	42,1
	Listavci	0	96	0,0	0	34,0	44,3	21,7
	Skupaj	0	308	0,0	0	13,7	50,5	35,8
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	Iglavci	2.667	311	11,7	0	16,6	75,1	8,3
	Listavci	1.225	60	4,9	0	92,3	7,7	0,0
	Skupaj	3.892	371	9,5	0	28,9	64,1	7,0
Skupaj	Iglavci	1.779.338	1.801.863	101,3	12	13,7	49,0	37,3
	Listavci	4.424.535	2.080.366	47,0	14	39,5	45,8	14,7
	Skupaj	6.203.873	3.882.229	62,6	26	27,6	47,2	25,2

Preglednica 11: D - OGDL Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela	Enot a	Državni gozd			Zasebni in drugi gozdovi			Skupaj		
		Načrtovan	Realizirano	Indek	Načrtovan	Realizirano	Indek	Načrtovan	Realizirano	Indek
		o		s	o		s	o		s
Priprava sestoja	ha	1.999	122	0,1	3.535	140	0,0	5.534	262	0,0
Priprava tal	ha	76	48	0,6	54	47	0,9	130	95	0,7
Sadnja	ha	90	72	0,8	160	127	0,8	250	198	0,8
Setev	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Gnojenje	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Obžetev	ha	1.722	161	0,1	1.175	264	0,2	2.897	425	0,1
Nega mladja	ha	1.878	98	0,1	3.062	96	0,0	4.940	195	0,0
Nega gošče	ha	1.182	399	0,3	2.515	121	0,0	3.697	520	0,1
Nega letvenjaka	ha	1.132	466	0,4	1.188	95	0,1	2.320	561	0,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	1.050	320	0,3	2.425	103	0,0	3.475	423	0,1
Obžagovanje vej	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Nega prebiralnega gozda	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Graditev protipožarnih objektov	km	415	4	0,0	913	47	0,1	1.328	52	0,0
Vzdrževanje protipožarnih objektov	km	80	13	0,2	176	122	0,7	256	135	0,5
Drugo varstvo pred požari	dni	0	1	0,0	0	7	0,0	0	8	0,0
Varstvo pred erozijo	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	1.200	363	0,3	1.200	314	0,3	2.400	677	0,3
Varstvo pred bolezni	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Zaščita s premazom	ha	1.400	151	0,1	1.433	266	0,2	2.833	417	0,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	293	4.100	14,0	188	6.761	36,0	481	10.861	22,6
Zaščita z ograjo	m	855	3.215	3,8	503	624	1,2	1.358	3.839	2,8
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	8	2.377	288,5	0	180	0,0	8	2.557	310,3
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0	37	0,0	0	2	0,0	0	39	0,0
Vzdrževanje grmišč	ha	2.746	0	0,0	4.402	5	0,0	7.148	5	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	1.567	44	0,0	1.716	450	0,3	3.283	493	0,2
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0	0	0,0	0	34	0,0	0	34	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0	0	0,0	0	1	0,0	0	1	0,0
Vzdrževanje plodonosnega drevja	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Postavitev in vzd. valilnic	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Ohranjanje biotopov--nega	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Ohranjanje biotopov--sečnja	m ³	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Vzdrževanje gnezdnic	kos	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Postavitev gnezdnic	kos	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Vzdrževanje stez	dni	0	1	0,0	0	0	0,0	0	1	0,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0	164	0,0	0	78	0,0	0	242	0,0

Preglednica 12: OGD Opravljena gojitvena, varstvena in druga dela po gospodarskih razredih

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah 040				
Obnova	ha	77	15	0,2
Nega	ha	752	78	0,1
Varstvo	dni	0	92	0,0
Nega habitatov	dni	10	0	0,0
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn 0				
Obnova	ha	278	1	0,0
Nega	ha	205	2	0,0
Varstvo	dni	0	157	0,0
Nega habitatov	dni	347	31	0,1
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050				
Obnova	ha	100	31	0,3
Nega	ha	1.017	62	0,1
Varstvo	dni	101	122	1,2
Nega habitatov	dni	336	55	0,2
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah 051				
Obnova	ha	857	16	0,0
Nega	ha	438	27	0,1
Varstvo	dni	37	330	9,0
Nega habitatov	dni	425	19	0,0
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060				
Obnova	ha	422	144	0,3
Nega	ha	2.013	408	0,2
Varstvo	dni	564	610	1,1
Nega habitatov	dni	734	232	0,3
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061				
Obnova	ha	458	3	0,0
Nega	ha	636	3	0,0
Varstvo	dni	0	1.198	0,0
Nega habitatov	dni	616	85	0,1
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070				
Obnova	ha	433	132	0,3
Nega	ha	3.209	339	0,1
Varstvo	dni	691	233	0,3
Nega habitatov	dni	2.092	143	0,1
Zgornjegorska bukovja 072				
Obnova	ha	75	7	0,1
Nega	ha	897	93	0,1
Varstvo	dni	53	74	1,4
Nega habitatov	dni	198	3	0,0
Alpska bukovja 074				
Obnova	ha	5	3	0,6
Nega	ha	396	19	0,0
Varstvo	dni	0	16	0,0
Nega habitatov	dni	910	244	0,3
Jelova bukovja na plitkih tleh 092				
Obnova	ha	477	48	0,1
Nega	ha	1.346	346	0,3
Varstvo	dni	478	278	0,6
Nega habitatov	dni	157	16	0,1
Jelova bukovja na globokih tleh 093				
Obnova	ha	1.218	123	0,1
Nega	ha	4.751	651	0,1
Varstvo	dni	2.602	784	0,3
Nega habitatov	dni	660	93	0,1
Toploljubna bukovja 110				
Obnova	ha	1.067	25	0,0
Nega	ha	950	67	0,1
Varstvo	dni	584	858	1,5
Nega habitatov	dni	620	107	0,2
Gozdovi toploлюбnih listavcev na karbonatnih kamninah 120				

PRILOGE

Obnova	ha	356	6	0,0
Nega	ha	313	3	0,0
Varstvo	dni	1.090	4.917	4,5
Nega habitatov	dni	1.117	162	0,1
Varovalni gozdovi 200				
Obnova	ha	91	3	0,0
Nega	ha	407	26	0,1
Varstvo	dni	64	329	5,1
Nega habitatov	dni	2.210	58	0,0
Gozdni rezervati 210				
Obnova	ha	0	0	0,0
Nega	ha	0	0	0,0
Varstvo	dni	0	0	0,0
Nega habitatov	dni	0	0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260				
Obnova	ha	0	0	0,0
Nega	ha	0	0	0,0
Varstvo	dni	0	0	0,0
Nega habitatov	dni	0	0	0,0

Preglednica 13: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	1.871.967	13	20,5	78,7
Listavci	5.381.516	36	19,4	79,3
Skupaj	7.253.483	49	19,7	79,1

Preglednica 14: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Obseg	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	6.722	6.722
Nega	ha	18.026	18.026
Varstvo	dni	17.804	17.804
Nega habitatov	dni	8.103	8.103

Preglednica 15: D – POM - Površina (ha) in sestava pomladka (%) po skupinah drevesnih vrst in rastiščnogojitvenih razredih

Rastiščnogojitveni razred	Enot a	Smrek a	Jelka	Bor	Maces en	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.li s.	Meh.li st.
Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah	ha	0,0	13,4	0,0	0,0	0,0	3,6	49,2	12,5	3,7	0,0
	%	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	1,0	13,7	3,5	1,0	0,0
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn	ha	0,0	0,0	2,3	0,0	0,0	1,1	159,7	7,5	330,2	25,2
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	0,1	4,0	0,3
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah	ha	107,4	12,6	0,9	1,9	0,0	327,5	4,0	133,1	31,3	5,5
	%	1,8	0,2	0,0	0,0	0,0	5,6	0,1	2,3	0,5	0,1
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah	ha	30,9	1,8	0,2	1,0	0,0	160,9	10,2	478,1	112,2	22,8
	%	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,1	5,3	1,3	0,3
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	ha	387,8	62,2	0,3	4,1	0,0	1.202,6	12,4	298,8	52,8	17,1
	%	3,4	0,5	0,0	0,0	0,0	10,6	0,1	2,6	0,5	0,2
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah	ha	37,6	0,0	5,7	0,1	0,0	108,0	0,0	250,0	53,7	41,4
	%	0,6	0,0	0,1	0,0	0,0	1,6	0,0	3,7	0,8	0,6
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah	ha	458,6	68,9	0,7	0,9	0,0	1.565,0	6,4	763,4	79,3	13,7
	%	1,8	0,3	0,0	0,0	0,0	6,3	0,0	3,1	0,3	0,1
Zgornjegorska bukovja	ha	168,0	16,5	1,3	0,4	0,0	262,8	0,0	111,1	0,9	1,1
	%	4,6	0,4	0,0	0,0	0,0	7,2	0,0	3,0	0,0	0,0
Alpska bukovja	ha	238,0	6,1	7,6	20,2	0,0	352,7	0,0	10,5	42,0	4,6
	%	3,8	0,1	0,1	0,3	0,0	5,6	0,0	0,2	0,7	0,1
Jelova bukovja na plitkih tleh	ha	182,3	149,2	0,5	2,6	0,0	433,2	0,0	128,6	3,0	3,4
	%	3,0	2,5	0,0	0,0	0,0	7,2	0,0	2,1	0,0	0,1
Jelova bukovja na globokih tleh	ha	456,3	241,6	0,4	0,2	0,0	1.090,4	0,9	428,4	8,3	2,6
	%	3,4	1,8	0,0	0,0	0,0	8,2	0,0	3,2	0,1	0,0
Toploljubna bukovja	ha	62,2	6,1	0,9	1,1	0,0	333,8	5,6	112,6	96,4	0,7
	%	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0	3,6	0,1	1,2	1,1	0,0
Gozdovi toplotljubnih listavcev na karbonatnih kamninah	ha	22,5	0,0	6,5	0,0	0,0	73,6	51,8	102,8	369,3	4,7
	%	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	0,6	2,2	0,0
Varovalni gozdovi	ha	162,2	28,0	55,8	19,4	0,0	592,8	6,2	177,6	233,0	22,7
	%	0,7	0,1	0,2	0,1	0,0	2,5	0,0	0,8	1,0	0,1
Gozdni rezervati	ha	34,8	11,3	7,3	17,9	0,0	73,3	0,0	15,6	1,6	0,1
	%	2,1	0,7	0,4	1,1	0,0	4,5	0,0	1,0	0,1	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP	ha	41,9	9,4	0,0	80,6	0,0	34,7	0,0	0,0	0,1	0,0
	%	2,0	0,5	0,0	3,9	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	ha	2.390,4	627,0	90,4	150,3	0,0	6.615,9	306,4	3.030,7	1.417,7	165,5
	%	1,6	0,4	0,1	0,1	0,0	4,4	0,2	2,0	1,0	0,1

13.2 Priloga 2 - Pregled stanja in ukrepov na ravni RGR GGO

040 Toploljubna hrastovja na silikatnih kamninah

Preglednica 1: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1,0	319,0	40,0	360,0
Delež (%)	0,2	88,8	11,0	100,0

Preglednica 2: D – OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Primorsko belogabrovje in gradnovje	357	99,1
Nižinsko črnojelševje	3	0,9
Skupaj	360	100,0

Preglednica 3: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	7	2,0	7	99,9	0,0	100,0	0,0	0,0
Drogovnjak	18	5,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	267	74,0	58	21,8	61,1	38,9	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	42	11,8	14	32,7	22,9	77,1	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	26	7,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	360	100,0	79	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 4: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	7	0,0	100,0	0,0	0,0	44,3	50,9	4,8	50,9	49,1	0,0	0,0
Drogovnjak	18	11,9	24,1	56,1	7,9	24,6	72,2	3,2	24,6	56,1	19,3	0,0
Debeljak	267	0,0	0,0	0,0	0,0	16,6	76,4	7,0	1,9	85,0	12,8	0,3
Sestoj v obnovi	42	0,0	0,0	0,0	0,0	14,5	65,1	20,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	26	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 5: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					V	m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV				%	
Smreka	8,6	42,6	30,1	11,8	6,9		2		0,6
Jelka	0,4	7,4	26,8	33,8	31,6		31		9,1
Bor	1,9	13,9	31,1	29,3	23,8		25		7,5
Macesen	9,2	46,2	31,5	9,3	3,8		6		1,7
Drugi iglavci	1,8	13,8	29,1	29,6	25,7		28		8,1
Bukev	1,3	10,9	26,2	34,6	27,0		17		5,2
Hrast	1,4	10,9	25,5	34,7	27,5		174		51,2

Plemeniti listavci	2,8	12,3	25,4	33,5	26,0	23	6,9
Drugi trdi listavci	21,2	22,2	17,6	22,1	16,9	30	8,8
Mehki listavci	4,5	15,6	25,7	31,1	23,1	3	0,8
Iglavci	2,0	14,3	29,0	29,3	25,4	92	27,0
Listavci	3,9	12,4	24,6	33,1	26,0	247	72,9
Skupaj	3,4	12,9	25,8	32,1	25,8	339	100,0

Preglednica 6: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj m³/ha	%
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	0,1	0,7	1,1	0,8	0,4	3,1	28,7
Listavci	0,7	1,5	2,1	2,2	1,2	7,7	71,3
Skupaj	0,8	2,2	3,2	3,0	1,6	10,8	100,0

Preglednica 7: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	358	98	216	314	2,4	6,8	9,2	3,2	4,8	8,0
2020	360	92	247	339	3,1	7,7	10,8	2,8	5,6	8,4

Preglednica 8: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Mace se n	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.Lis t
2010	2,0	10,1	11,5	1,4	6,2	5,2	47,2	7,8	7,9	0,7
2020	0,6	9,1	7,5	1,7	8,2	5,2	51,1	6,9	8,8	0,9

Preglednica 9: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	10.228	28	31,0	92,0
Listavci	20.178	56	22,7	72,3
Skupaj	30.406	84	24,9	77,9

Preglednica 10: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	129	129
Nega	ha	92	92
Varstvo	dni	373	373
Nega habitatov	dni	17	17

041 Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn

Preglednica 11: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	7.414,0	679,0	163,0	8.256,0
Delež (%)	89,8	8,2	2,0	100,0

Preglednica 12: D – OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Primorsko belogabrovje in gradnovje	4.619	55,9
Primorsko gradnovje z jesensko vilovino	3.272	39,6
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	260	3,2
Nižinsko črnojelševje	48	0,6
Vrbovje s topolom	21	0,3
Primorsko bukovje	21	0,3
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	8	0,1
Primorsko bukovje na flišu	7	0,1

PRILOGE

Skupaj	8.256	100,0
--------	-------	-------

Preglednica 13: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	46	0,6	46	99,9	0,0	6,6	93,4	0,0
Drogovnjak	516	6,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	1.092	13,2	138	12,6	0,0	22,3	77,7	0,0
Sestoj v obnovi	226	2,7	103	45,6	23,6	62,0	14,2	0,2
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	1.297	15,7	31	2,4	0,0	34,0	66,0	0,0
Panjevec	4.853	58,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	14	0,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	213	2,6	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	8.256	100,0	317	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 14: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	46	0,5	46,5	53,0	0,0	0,0	5,6	94,4	0,0	77,4	22,6	0,0
Drogovnjak	516	0,4	59,5	27,3	12,8	0,3	17,2	82,5	3,0	79,3	17,4	0,3
Debeljak	1.092	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	80,6	15,0	2,3	29,7	64,2	3,8
Sestoj v obnovi	226	0,0	0,0	0,0	0,0	46,4	43,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	1.297	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,7	66,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	4.853	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	14	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	213	0,0	0,0	10,9	89,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 15: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V			
Smreka	4,4	25,4	39,5	20,4	10,3	0	0	0,1
Bor	11,0	30,6	39,4	16,8	2,2	8	8	5,9
Macesen	55,6	4,5	32,3	7,6	0,0	0	0	0,0
Drugi iglavci	1,7	11,9	41,7	28,4	16,3	0	0	0,0
Bukev	13,2	19,4	26,3	22,7	18,4	0	0	0,2
Hrast	19,6	23,5	22,3	18,5	16,1	62	62	42,5
Plemeniti listavci	34,0	30,5	15,7	10,3	9,5	4	4	2,5
Drugi trdi listavci	37,1	32,3	12,9	9,1	8,6	68	68	46,9
Mehki listavci	11,2	17,7	32,6	19,6	18,9	3	3	1,9
Iglavci	11,1	30,2	39,4	16,9	2,4	9	9	6,0
Listavci	28,5	28,0	17,7	13,6	12,2	136	136	94,0
Skupaj	27,5	28,1	19,0	13,8	11,6	145	145	100,0

Preglednica 16: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V			
Iglavci	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,2	3,3
Listavci	3,1	1,5	0,6	0,4	0,3	5,9	5,9	96,7
Skupaj	3,1	1,6	0,7	0,4	0,3	6,1	6,1	100,0

Preglednica 17: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina	Lesna zaloga	Letni prirastek	Letni posek
------	----------	--------------	-----------------	-------------

	(ha)	(m ³ /ha)			(m ³ /ha)			(m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	8.464	11	131	142	0,3	5,5	5,8	0,1	4,7	4,8
2020	8.256	9	136	145	0,2	5,8	6,0	0,2	4,5	4,7

Preglednica 18: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	0,1	0,0	7,3	0,1	0,1	0,4	42,6	2,3	44,7	2,4
2020	0,1	0,0	5,9	0,0	0,0	0,2	42,5	2,5	46,8	2,0

Preglednica 19: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	16.296	2	22,6	89,5
Listavci	371.373	45	33,0	77,2
Skupaj	387.669	47	32,3	77,7

Preglednica 20: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha) dejanska	Površina (ha) s ponovitvami
Obnova	ha	371	371
Nega	ha	73	73
Varstvo	dni	2.106	2.106
Nega habitatov	dni	8	8

050 Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah**Preglednica 21: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.174,0	513,0	179,0	5.866,0
Delež (%)	88,2	8,7	3,1	100,0

Preglednica 22: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	1.737	29,6
Preddinarsko–dinarsko podgorsko bukovje	1.052	17,9
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	797	13,6
Predalpsko gorsko bukovje	587	10,0
Primorsko bukovje na flišu	472	8,1
Kisloljubno gradnovno bukovje	368	6,3
Osojno bukovje s kresničevjem	174	3,0
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	126	2,1
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	121	2,1
Primorsko bukovje	105	1,8
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	83	1,4
Dinarsko jelovo bukovje	37	0,6
Pobočno velikojesenovje	36	0,6
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	24	0,4
Predalpsko–dinarsko bazoljubno rdečeborovje	22	0,4
Predalpsko–dinarsko jelovo bukovje	17	0,3
Jelovje s praprotni	15	0,3
Predalpsko gradnovno belogabrovje	14	0,2
Javorovje s praprotni	14	0,2
Primorsko gradnovje z jesensko vilovino	13	0,2
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	13	0,2
Preddinarsko–dinarsko gradnovno belogabrovje	12	0,2
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	9	0,2
Predalpsko jelovo bukovje	5	0,1
Primorsko belogabrovje in gradnovje	4	0,1

PRILOGE

Bazoljubno črnoborovje	4	0,1
Grmičavo vrbovje	3	0,1
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	2	0,0
Vrbovje s topolom	1	0,0
Skupaj	5.866	100,0

Preglednica 23: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	151	2,6	151	99,9	98,2	0,0	1,8	0,0
Drogovnjak	1.851	31,6	4	0,2	0,0	77,8	22,2	0,0
Debeljak	1.986	33,7	101	5,1	5,9	71,4	22,7	0,0
Sestoj v obnovi	684	11,7	301	44,0	22,0	59,2	17,3	1,5
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	561	9,6	27	4,8	0,0	71,7	28,3	0,0
Panjevec	399	6,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	10	0,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	223	3,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	5.866	100,0	583	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 24: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	151	34,4	27,5	30,5	7,6	21,4	52,1	26,5	56,2	8,6	25,2	10,0
Drogovnjak	1.851	18,7	33,6	44,2	3,5	9,0	40,6	50,4	60,7	23,9	14,0	1,4
Debeljak	1.986	0,0	0,0	0,0	0,0	15,5	57,6	26,9	35,0	47,4	16,1	1,5
Sestoj v obnovi	684	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	47,8	36,8	0,0	0,0	0,0	100,0
Raznomerno (sk-gnz)	561	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	31,7	68,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	399	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	223	28,0	22,2	29,6	20,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 25: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m³/ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Smreka	7,1	18,1	24,7	23,6	26,5	59	21,0
Jelka	5,3	15,9	26,3	23,0	29,5	2	0,8
Bor	9,7	23,7	25,2	22,8	18,6	5	1,8
Macesen	6,0	15,2	20,3	21,2	37,3	2	0,7
Bukev	12,8	26,2	25,7	20,5	14,8	123	43,4
Hrast	14,1	27,8	25,9	19,0	13,2	7	2,6
Plemeniti listavci	15,0	28,6	25,3	18,3	12,8	43	15,3
Drugi trdi listavci	17,7	31,9	24,3	15,3	10,8	37	13,1
Mehki listavci	20,9	32,2	24,4	13,2	9,3	4	1,3
Iglavci	7,2	18,3	24,6	23,5	26,4	69	24,3
Listavci	14,3	27,8	25,4	19,0	13,5	214	75,7
Skupaj	12,5	25,5	25,2	20,1	16,7	283	100,0

Preglednica 26: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					m³/ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	0,4	0,7	0,6	0,4	0,2	2,3	27,7
Listavci	1,7	2,0	1,3	0,7	0,3	6,0	72,3
Skupaj	2,1	2,7	1,9	1,1	0,5	8,3	100,0

Preglednica 27: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	5.420	60	192	252	1,5	5,2	6,7	1,2	3,7	4,9
2020	5.866	69	214	283	2,4	6,0	8,4	1,7	5,0	6,7

Preglednica 28: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Maceše n	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	20,1	0,9	1,9	0,8	0,0	45,9	2,3	13,8	13,0	1,3
2020	21,0	0,8	1,8	0,7	0,0	43,4	2,6	15,3	13,1	1,3

Preglednica 29: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	99.131	17	24,5	71,3
Listavci	290.980	50	23,2	82,2
Skupaj	390.111	67	23,5	79,1

Preglednica 30: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	321	321
Nega	ha	1.295	1.295
Varstvo	dni	201	201
Nega habitatov	dni	75	75

051 Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah**Preglednica 31: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	7.518,0	1.134,0	286,0	8.938,0
Delež (%)	84,1	12,7	3,2	100,0

Preglednica 32: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Primorsko bukovje na flišu	3.123	34,9
Kisloljubno gradnovno bukovje	2.690	30,1
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	872	9,8
Predalpsko gorsko bukovje	431	4,8
Primorsko bukovje	356	4,0
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	354	4,0
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	352	3,9
Primorsko belogabrovje in gradnovje	340	3,8
Pobočno velikojesenovje	107	1,2
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	84	0,9
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	70	0,8
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	51	0,6
Primorsko gradnovje z jesensko vilovino	41	0,5
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	24	0,3
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	13	0,1
Osojno bukovje s kresničevjem	10	0,1
Predalpsko gradnovno belogabrovje	10	0,1
Javorovje s praprotni	3	0,0

PRILOGE

Vrbovje s topolom	3	0,0
Orogeno vrbovje	1	0,0
Gorsko–zgornjegorsko javorovje z brestom	1	0,0
Kisloljubno gorsko jelovje	1	0,0
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	0	0,0
Skupaj	8.939	100,0

Preglednica 33: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	69	0,8	69	100,1	0,0	0,0	0,5	99,5
Drogovnjak	1.071	12,0	4	0,4	0,0	0,0	0,0	100,0
Debeljak	1.359	15,2	59	4,3	30,4	44,4	18,6	6,6
Sestoj v obnovi	377	4,2	190	50,3	12,3	28,9	49,8	9,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	3.982	44,5	149	3,7	5,6	61,3	31,7	1,4
Panjevec	1.021	11,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	18	0,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	1.042	11,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	8.939	100,0	471	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 34: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	69	4,6	31,6	23,1	40,7	16,3	13,9	69,8	39,2	22,8	13,9	24,1
Drogovnjak	1.071	14,1	23,7	41,6	20,6	16,3	17,1	66,6	36,0	43,0	15,5	5,5
Debeljak	1.359	0,0	0,0	0,0	0,0	17,2	35,1	47,7	30,8	50,9	17,4	0,9
Sestoj v obnovi	377	0,0	0,0	0,0	0,0	18,3	49,7	32,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	3.982	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	52,1	47,2	0,0	99,9	0,1	0,0
Panjevec	1.021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	18	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	1.042	1,5	6,5	65,2	26,8	0,0	0,0	0,0	99,8	0,0	0,2	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 35: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Smreka	15,8	15,9	23,4	26,4	18,5	14	6,4	
Jelka	5,8	17,9	19,0	31,0	26,3	0	0,0	
Bor	19,3	11,5	22,7	28,5	18,0	2	0,9	
Macesen	7,0	19,7	21,1	29,3	22,9	5	2,3	
Drugi iglavci	1,5	43,6	43,1	6,4	5,4	0	0,1	
Bukev	11,1	26,9	25,7	20,7	15,6	51	23,3	
Hrast	15,4	30,2	23,1	16,6	14,7	6	2,6	
Plemeniti listavci	17,7	33,4	21,0	15,2	12,7	69	31,4	
Drugi trdi listavci	19,6	35,0	20,8	13,6	11,0	56	25,6	
Mehki listavci	20,1	34,1	19,8	15,0	11,0	16	7,4	
Iglavci	13,8	16,7	23,0	27,1	19,4	21	9,7	
Listavci	16,7	32,1	22,1	16,2	12,9	200	90,3	
Skupaj	16,4	30,6	22,2	17,3	13,5	221	100,0	

Preglednica 36: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Iglavci	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	7,4	
Listavci	2,3	2,3	1,0	0,5	0,2	6,3	92,6	
Skupaj	2,4	2,4	1,1	0,6	0,3	6,8	100,0	

Preglednica 37: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	8.671	30	195	225	0,9	5,9	6,8	0,6	4,4	5,0
2020	8.939	21	200	221	0,5	6,2	6,7	0,5	4,9	5,4

Preglednica 38: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	9,3	0,3	0,8	3,0	0,1	22,5	2,7	28,8	24,8	7,7
2020	6,4	0,0	0,8	2,3	0,1	23,3	2,6	31,6	25,5	7,4

Preglednica 39: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	45.836	5	24,0	105,5
Listavci	433.959	49	24,3	78,7
Skupaj	479.795	54	24,3	80,6

Preglednica 40: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	462	462
Nega	ha	538	538
Varstvo	dni	245	245
Nega habitatov	dni	1.093	1.093

060 Podgorska bukovja na silikatnih kamninah**Preglednica 41: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	9.377,0	1.772,0	227,0	11.376,0
Delež (%)	82,4	15,6	2,0	100,0

Preglednica 42: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Kisloljubno gradnovno bukovje	4.799	42,2
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	1.470	12,9
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	1.439	12,6
Predalpsko gorsko bukovje	848	7,5
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	548	4,8
Primorsko bukovje na flišu	373	3,3
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	321	2,8
Primorsko bukovje	267	2,3
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	172	1,5
Dinarsko jelovo bukovje	152	1,3
Preddinarsko–dinarsko podgorsko bukovje	137	1,2
Osojno bukovje s kresničevjem	124	1,1
Jelovje s praprotni	124	1,1
Pobočno velikojesenovje	114	1,0
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	103	0,9
Predalpsko jelovo bukovje	68	0,6
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	61	0,5
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	48	0,4
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	46	0,4
Preddinarsko gorsko bukovje	45	0,4

PRILOGE

Smrekovje s trikrpim bičnikom	34	0,3
Predalpsko–dinarsko bazoljubno rdečeborovje	20	0,2
Primorsko belogabrovje in gradnovje	12	0,1
Javorovje s praprotni	7	0,1
Predalpsko gradnovno belogabrovje	7	0,1
Orogeno vrbovje	7	0,1
Macesnovje	5	0,0
Jelovje s trikrpim bičnikom	5	0,0
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	5	0,0
Predalpsko–alpsko podvisokogorsko bukovje	5	0,0
Kisloljubno gorsko jelovje	3	0,0
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	3	0,0
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	2	0,0
Preddinarsko–dinarsko gradnovno belogabrovje	2	0,0
Preddinarsko–dinarsko hrastovo črnogabrovje	2	0,0
Primorsko gradnovje z jesensko vilovino	0	0,0
Skupaj	11.376	100,0

Preglednica 43: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	447	3,9	447	100,0	84,0	6,2	8,0	1,8
Drogovnjak	2.382	20,9	0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	4.546	40,1	295	6,5	17,0	73,2	9,4	0,4
Sestoj v obnovi	2.072	18,2	929	44,8	21,0	69,7	7,5	1,8
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	1.175	10,3	18	1,5	15,8	62,7	19,2	2,3
Panjevec	184	1,6	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	19	0,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	551	4,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	11.376	100,0	1.689	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 44: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	447	40,3	28,7	14,3	16,7	36,1	23,2	40,7	36,7	17,8	15,2	30,3
Drogovnjak	2.382	39,4	30,4	27,2	3,0	29,8	38,2	32,0	59,5	23,9	14,6	2,0
Debeljak	4.546	0,0	100,0	0,0	0,0	30,8	43,5	25,7	29,3	50,8	16,9	3,0
Sestoj v obnovi	2.072	99,9	0,1	0,0	0,0	31,0	54,2	14,8	0,0	0,1	0,1	99,8
Raznomerno (sk–gnz)	1.175	0,0	0,0	0,0	100,0	7,2	30,1	62,7	1,0	98,4	0,6	0,0
Panjevec	184	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	19	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Pionirski gozd z grmišči	551	14,3	4,6	42,1	39,0	0,0	0,0	100,0	0,0	99,9	0,1	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 45: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					V	m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV					%
Smreka	5,5	15,4	18,2	24,3		36,6	78		24,7
Jelka	5,2	13,2	17,0	24,2		40,4	8		2,6
Bor	9,1	21,2	20,1	24,8		24,8	2		0,5
Macesen	4,2	13,6	19,9	26,3		36,0	7		2,2
Drugi iglavci	5,4	31,8	40,6	21,9		0,3	0		0,0
Bukev	9,7	23,0	25,7	21,5		20,1	150		47,6
Hrast	10,1	22,4	26,8	21,9		18,8	10		3,2
Plemeniti listavci	11,9	25,1	26,4	19,8		16,8	33		10,6
Drugi trdi listavci	14,5	26,9	24,0	17,9		16,7	20		6,5
Mehki listavci	14,7	27,6	22,9	17,9		16,9	6		1,9
Iglavci	5,4	15,2	18,2	24,5		36,7	95		30,1

PRILOGE

Listavci	10,7	23,8	25,5	20,9	19,1	220	69,9
Skupaj	9,1	21,2	23,4	21,9	24,4	315	100,0

Preglednica 46: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj m³/ha	%
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	0,4	0,7	0,6	0,6	0,6	2,9	35,8
Listavci	1,3	1,6	1,2	0,7	0,4	5,2	64,2
Skupaj	1,7	2,3	1,8	1,3	1,0	8,1	100,0

Preglednica 47: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	11.391	101	213	314	2,5	5,2	7,7	2,4	4,4	6,8
2020	11.376	95	220	315	2,9	5,2	8,1	2,6	5,6	8,2

Preglednica 48: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	25,5	3,0	1,0	2,6	0,1	46,3	2,9	9,5	7,1	2,0
2020	24,7	2,6	0,5	2,2	0,0	47,7	3,3	10,6	6,5	1,9

Preglednica 49: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	290.872	26	27,0	88,7
Listavci	642.238	56	25,7	107,8
Skupaj	933.110	82	26,0	101,0

Preglednica 50: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	1.025	1.025
Nega	ha	2.480	2.480
Varstvo	dni	648	648
Nega habitatov	dni	1.310	1.310

061 Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah**Preglednica 51: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.518,0	585,0	654,0	6.757,0
Delež (%)	81,6	8,7	9,7	100,0

Preglednica 52: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko gorsko bukovje	3.111	46,0
Primorsko bukovje	1.145	16,9
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	643	9,5
Kisloljubno gradnovno bukovje	383	5,7
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	356	5,3
Primorsko bukovje na flišu	295	4,4
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	203	3,0
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	180	2,7
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	152	2,2
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	123	1,8
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	36	0,5
Primorsko belogabrovje in gradnovje	30	0,4

PRILOGE

Bazoljubno črnoborovje	28	0,4
Osojno bukovje s kresničevjem	23	0,3
Predalpsko gradnovno belogabrovje	20	0,3
Primorsko gradnovje z jesensko vilovino	10	0,1
Orogeno vrbovje	7	0,1
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	5	0,1
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	3	0,0
Gorsko–zgornjegorsko javorovje z brestom	2	0,0
Nižinsko črnojelševje	2	0,0
Obrežno rdečeborovje	1	0,0
Grmičavo vrbovje	0	0,0
Skupaj	6.757	100,0

Preglednica 53: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	56	0,8	56	100,0	97,1	0,0	0,0	2,9
Drogovnjak	664	9,8	12	1,8	0,9	34,3	64,8	0,0
Debeljak	696	10,3	20	2,9	0,0	40,1	45,3	14,6
Sestoj v obnovi	181	2,7	42	22,9	14,5	33,5	47,3	4,7
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	3.090	45,8	140	4,5	0,0	49,2	49,7	1,1
Panjevec	235	3,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	97	1,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	1.738	25,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	6.757	100,0	270	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 54: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	56	20,2	17,7	44,7	17,4	23,5	37,4	39,1	55,4	6,9	10,7	27,0
Drogovnjak	664	10,1	58,8	27,0	4,1	20,9	39,3	39,8	22,4	66,3	10,2	1,1
Debeljak	696	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6	28,2	43,2	17,6	56,9	22,8	2,7
Sestoj v obnovi	181	0,0	0,0	0,0	0,0	71,8	19,6	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	3.090	0,0	0,0	0,0	0,0	17,7	43,4	38,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	235	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	97	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	1.738	0,0	6,9	62,4	30,7	0,0	1,9	98,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 55: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Smreka	14,3	21,4	28,1	22,7	13,5	23	11,5	
Bor	13,9	20,9	30,7	20,3	14,2	8	4,0	
Macesen	10,0	20,0	31,4	24,1	14,5	1	0,7	
Drugi iglavci	0,5	47,7	43,3	4,5	4,0	0	0,0	
Bukev	15,0	27,5	21,8	20,6	15,1	68	34,7	
Hrast	16,8	29,5	19,4	20,4	13,9	1	0,5	
Plemeniti listavci	19,2	30,7	19,4	17,1	13,6	54	27,9	
Drugi trdi listavci	21,9	31,0	18,2	15,0	13,9	28	14,3	
Mehki listavci	21,0	32,0	19,8	16,9	10,3	12	6,3	
Iglavci	14,0	21,3	28,9	22,1	13,7	32	16,3	

PRILOGE

Listavci	18,0	29,6	20,2	18,2	14,0	164	83,7
Skupaj	17,4	28,2	21,6	18,8	14,0	196	100,0

Preglednica 56: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,9	17,3
Listavci	1,7	1,4	0,6	0,4	0,2	4,3	82,7
Skupaj	1,8	1,6	0,8	0,6	0,4	5,2	100,0

Preglednica 57: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	6.497	39	164	203	1,2	4,9	6,1	0,6	3,0	3,6
2020	6.757	32	164	196	0,9	4,4	5,3	0,7	3,3	4,0

Preglednica 58: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Mace se n	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. Lis t
2010	12,5	0,0	5,2	1,4	0,0	36,8	0,5	22,8	14,2	6,6
2020	11,6	0,0	4,0	0,7	0,0	34,7	0,4	27,9	14,3	6,4

Preglednica 59: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	44.726	7	20,8	72,7
Listavci	226.242	33	20,5	76,5
Skupaj	270.968	40	20,5	75,9

Preglednica 60: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	82	82
Nega	ha	217	217
Varstvo	dni	212	212
Nega habitatov	dni	575	575

070 Gorska bukovja na karbonatnih kamninah**Preglednica 61: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	19.349,0	4.082,0	1.366,0	24.797,0
Delež (%)	78,0	16,5	5,5	100,0

Preglednica 62: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko gorsko bukovje	12.321	49,7
Osojno bukovje s kresničevjem	2.986	12,0
Preddinarsko gorsko bukovje	2.181	8,8
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	1.485	6,0
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	1.197	4,8
Primorsko bukovje	878	3,5
Dinarsko jelovo bukovje	691	2,8
Kisloljubno gradnovno bukovje	506	2,0
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	430	1,7
Preddinarsko–dinarsko podgorsko bukovje	366	1,5
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	334	1,3
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	270	1,1

PRILOGE

Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	255	1,0
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	186	0,8
Primorsko bukovje na flišu	121	0,5
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	107	0,4
Predalpsko–dinarsko jelovo bukovje	105	0,4
Pobočno velikojesenovje	61	0,2
Javorovje s praprotni	60	0,2
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	43	0,2
Jelovje s praprotni	40	0,2
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	28	0,1
Predalpsko–dinarsko bazoljubno rdečeborovje	26	0,1
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	25	0,1
Predalpsko–alpsko podvisokogorsko bukovje	24	0,1
Predalpsko jelovo bukovje	22	0,1
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	17	0,1
Javorovo bukovje	5	0,0
Preddinarsko–dinarsko gradnovo belogabrovje	5	0,0
Orogeno vrbovje	5	0,0
Vrbovje s topolom	5	0,0
Gorsko–zgornjegorsko javorovje z brestom	3	0,0
Predalpsko gradnovo belogabrovje	2	0,0
Bazoljubno črnoborovje	2	0,0
Alpsko ruševje	2	0,0
Kisloljubno rdečeborovje	1	0,0
Skupaj	24.798	100,0

Preglednica 63: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	908	3,7	908	100,0	3,3	9,4	81,7	5,6
Drogovnjak	7.043	28,4	13	0,2	0,0	16,0	22,9	61,1
Debeljak	8.034	32,3	432	5,4	13,3	73,0	11,4	2,3
Sestoj v obnovi	3.888	15,7	1.577	40,6	20,2	63,7	15,4	0,7
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	3.236	13,0	77	2,4	3,1	23,7	67,7	5,5
Panjevec	766	3,1	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	335	1,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	588	2,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	24.798	100,0	3.007	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 64: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	908	25,4	38,1	26,2	10,3	18,2	35,7	46,1	40,4	14,4	13,6	31,6
Drogovnjak	7.043	21,0	41,8	29,9	7,3	15,9	52,1	32,0	52,6	24,1	19,8	3,5
Debeljak	8.034	0,0	0,0	0,0	100,0	19,5	49,4	31,1	29,1	47,8	19,9	3,2
Sestoj v obnovi	3.888	100,0	0,0	0,0	0,0	43,3	47,2	9,5	0,2	0,0	0,5	99,3
Raznomerno (sk–gnz)	3.236	0,5	0,0	0,0	99,5	12,0	40,4	47,6	0,0	98,2	1,4	0,4
Panjevec	766	0,0	0,0	98,9	1,1	0,0	0,0	100,0	1,3	1,6	0,8	96,3
Grmičav gozd	335	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	8,1	83,7	8,2
Pionirski gozd z grmišči	588	4,0	9,7	52,1	34,2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,7	95,1	4,2
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 65: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					V	m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV				%	
Smreka	7,7	16,2	20,7	24,0		31,4	45	16,2	
Jelka	6,2	14,7	20,0	25,8		33,3	3	1,0	

PRILOGE

Bor	12,8	15,8	21,3	19,5	30,6	1	0,4
Macesen	9,5	14,5	16,3	16,3	43,4	1	0,5
Drugi iglavci	8,8	27,7	7,3	7,3	48,9	0	0,0
Bukev	12,4	27,0	25,6	19,9	15,1	170	61,9
Hrast	16,4	28,8	23,9	17,0	13,9	1	0,5
Plemeniti listavci	14,8	27,2	24,7	18,5	14,8	32	11,8
Drugi trdi listavci	17,8	28,6	23,7	15,7	14,2	19	7,0
Mehki listavci	21,0	31,2	23,4	14,0	10,4	2	0,7
Iglavci	7,8	16,0	20,5	23,9	31,8	50	18,0
Listavci	13,3	27,2	25,3	19,3	14,9	225	81,9
Skupaj	12,3	25,1	24,5	20,1	18,0	275	100,0

Preglednica 66: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	1,4	20,9
Listavci	1,4	1,7	1,2	0,7	0,3	5,3	79,1
Skupaj	1,7	2,0	1,5	1,0	0,5	6,7	100,0

Preglednica 67: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	24.648	56	205	261	1,5	5,6	7,1	1,0	3,7	4,7
2020	24.798	50	225	275	1,5	5,3	6,8	1,1	4,5	5,6

Preglednica 68: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	19,1	1,3	0,5	0,5	0,0	59,2	0,5	11,0	7,0	0,9
2020	16,2	1,0	0,4	0,5	0,0	61,9	0,5	11,8	7,0	0,7

Preglednica 69: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	282.080	11	22,9	77,8
Listavci	1.111.833	45	19,9	84,5
Skupaj	1.393.913	56	20,5	83,0

Preglednica 70: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	988	988
Nega	ha	4.577	4.577
Varstvo	dni	377	377
Nega habitatov	dni	690	690

072 Zgornjegorska bukovja**Preglednica 71: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.753,0	907,0	11,0	3.671,0
Delež (%)	75,0	24,7	0,3	100,0

Preglednica 72: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	1.543	42,0
Osojno bukovje s kresničevjem	666	18,1
Predalpsko gorsko bukovje	377	10,3
Dinarsko jelovo bukovje	373	10,2

PRILOGE

Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	238	6,5
Preddinarsko–dinarsko podgorsko bukovje	114	3,1
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	98	2,7
Primorsko gorsko bukovje	90	2,5
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	50	1,4
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	32	0,9
Javorovo bukovje	31	0,9
Preddinarsko gorsko bukovje	21	0,6
Primorsko bukovje	10	0,3
Gorsko–zgornjegorsko javorovje z brestom	8	0,2
Kisloljubno rdečeborovje	6	0,2
Jelovje s praprotni	5	0,1
Dinarsko podvisokogorsko bukovje	4	0,1
Primorsko bukovje na flišu	2	0,1
Pobočno velikojesenovje	1	0,0
Alpsko ruševje	1	0,0
Predalpsko–dinarsko bazoljubno rdečeborovje	1	0,0
Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	0	0,0
Skupaj	3.671	100,0

Preglednica 73: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	174	4,7	174	100,0	80,1	17,3	2,6	0,0
Drogovnjak	1.182	32,2	0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Debeljak	1.624	44,3	171	10,5	19,1	79,2	1,7	0,0
Sestoj v obnovi	558	15,2	272	48,8	43,7	49,2	7,1	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	71	1,9	11	15,2	30,8	58,7	8,4	2,1
Panjevec	9	0,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	52	1,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	3.671	100,0	627	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 74: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost				Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3		1	2	3	4
Mladovje	174	42,1	41,9	7,0	9,0	21,1	54,0	24,9	45,4	25,1	16,8	12,7	
Drogovnjak	1.182	37,0	40,8	21,9	0,3	20,8	58,1	21,1	61,2	24,6	12,0	2,2	
Debeljak	1.624	0,0	100,0	0,0	0,0	54,2	32,8	13,0	7,7	66,5	22,8	3,0	
Sestoj v obnovi	558	0,0	0,0	0,0	0,0	44,7	48,6	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	
Raznomerno (sk–gnz)	71	0,0	0,0	0,0	0,0	37,9	36,0	26,1	0,0	0,0	0,0	0,0	
Panjevec	9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pionirski gozd z grmišči	52	0,0	0,0	59,3	40,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica 75: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					V	m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV				%	
Smreka	6,4	16,9	23,3	24,8		28,6	52	17,9	
Jelka	5,4	16,2	23,2	27,0		28,2	8	2,7	
Bor	7,6	20,7	22,0	26,6		23,1	1	0,4	
Macesen	21,4	8,0	32,7	20,3		17,6	0	0,1	
Drugi iglavci	8,7	18,1	27,7	30,9		14,6	0	0,1	
Bukev	14,3	29,2	26,7	19,5		10,3	204	70,4	
Hrast	13,7	15,7	22,4	26,3		21,9	0	0,0	

PRILOGE

Plemeniti listavci	15,3	29,4	25,9	19,1	10,3	22	7,7
Drugi trdi listavci	21,1	29,1	20,6	15,8	13,4	1	0,5
Mehki listavci	20,5	28,9	21,2	16,2	13,2	1	0,2
Iglavci	6,4	16,9	23,3	25,1	28,3	62	21,2
Listavci	14,5	29,2	26,6	19,4	10,3	229	78,8
Skupaj	12,8	26,6	25,9	20,6	14,1	290	100,0

Preglednica 76: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj m³/ha	%
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	0,3	0,5	0,4	0,4	0,2	1,8	28,6
Listavci	1,2	1,5	1,0	0,6	0,2	4,5	71,4
Skupaj	1,5	2,0	1,4	1,0	0,4	6,3	100,0

Preglednica 77: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	3.639	62	207	269	1,6	6,4	8,0	1,4	4,1	5,5
2020	3.671	62	229	291	1,8	4,4	6,2	1,1	4,2	5,3

Preglednica 78: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	20,1	2,5	0,4	0,1	0,0	68,5	0,0	7,5	0,6	0,3
2020	18,0	2,7	0,4	0,1	0,1	70,3	0,0	7,7	0,5	0,2

Preglednica 79: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	42.176	11	18,6	64,6
Listavci	154.803	42	18,4	95,9
Skupaj	196.979	53	18,5	86,9

Preglednica 80: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	156	156
Nega	ha	726	726
Varstvo	dni	39	39
Nega habitatov	dni	105	105

074 Alpska bukovja**Preglednica 81: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.747,0	784,0	3.808,0	6.339,0
Delež (%)	27,6	12,4	60,0	100,0

Preglednica 82: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	5.167	81,5
Predalpsko gorsko bukovje	189	3,0
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	164	2,6
Alpsko ruševje	142	2,2
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	131	2,1
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	105	1,6
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	94	1,5
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	81	1,3

PRILOGE

Bazoljubno črnoborovje	65	1,0
Kisloljubno gradnovo bukovje	55	0,9
Macesnovje	44	0,7
Predalpsko jelovo bukovje	40	0,6
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	35	0,5
Primorsko bukovje	18	0,3
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	3	0,0
Primorsko bukovje na flišu	2	0,0
Predalpsko–alpsko podvisokogorsko bukovje	2	0,0
Javorovje s praprotni	1	0,0
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	0	0,0
Skupaj	6.338	100,0

Preglednica 83: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	160	2,5	160	100,0	1,5	97,6	0,7	0,2
Drogovnjak	1.109	17,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	1.725	27,2	18	1,0	30,5	65,7	3,8	0,0
Sestoj v obnovi	799	12,6	221	27,6	11,4	78,9	9,7	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	1.868	29,5	151	8,1	0,0	54,9	44,9	0,2
Panjevec	80	1,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	152	2,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	444	7,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	6.338	100,0	550	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 84: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	160	3,1	84,8	8,9	3,2	41,6	3,8	54,6	31,3	28,1	34,1	6,5
Drogovnjak	1.109	1,7	55,2	41,0	2,1	38,5	9,1	52,4	22,6	63,5	13,7	0,2
Debeljak	1.725	0,0	0,0	100,0	0,0	32,2	11,9	55,9	11,6	50,5	34,7	3,2
Sestoj v obnovi	799	0,0	100,0	0,0	0,0	75,4	17,7	6,9	0,1	0,0	99,9	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	1.868	0,0	0,0	0,0	0,0	11,3	6,3	82,4	0,0	0,0	0,0	100,0
Panjevec	80	0,0	0,0	91,2	8,8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Grmičav gozd	152	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	97,7	2,3
Pionirski gozd z grmišči	444	0,0	22,1	62,3	15,6	1,9	0,0	98,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 85: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	8,8	20,8	18,4	23,5	28,5	118	39,3
Jelka	7,1	15,2	16,6	26,4	34,7	2	0,6
Bor	6,2	23,8	26,7	23,3	20,0	3	1,0
Macesen	9,8	22,9	16,5	20,5	30,3	6	1,9
Drugi iglavci	17,0	40,9	22,7	16,2	3,2	0	0,0
Bukev	11,6	21,8	25,5	21,5	19,6	158	52,5
Hrast	17,3	32,7	18,6	20,2	11,2	0	0,0
Plemeniti listavci	20,2	34,4	19,5	12,9	13,0	2	0,7
Drugi trdi listavci	23,8	30,0	19,5	14,0	12,7	11	3,6
Mehki listavci	22,9	33,1	18,2	12,1	13,7	1	0,3
Iglavci	8,7	20,9	18,5	23,4	28,5	129	42,7
Listavci	12,6	22,6	24,8	20,9	19,1	173	57,3
Skupaj	10,9	21,9	22,1	22,0	23,1	301	100,0

Preglednica 86: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	0,6	0,9	0,5	0,5	0,4	2,9	51,8
Listavci	1,0	0,7	0,5	0,3	0,2	2,7	48,2
Skupaj	1,6	1,6	1,0	0,8	0,6	5,6	100,0

Preglednica 87: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	6.295	111	153	264	2,2	2,6	4,8	2,1	2,3	4,4
2020	6.338	129	173	302	2,8	2,8	5,6	2,4	2,7	5,1

Preglednica 88: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Mace se n	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	38,5	0,7	0,8	2,0	0,0	54,4	0,0	0,5	2,9	0,2
2020	39,3	0,6	1,0	1,9	0,0	52,6	0,0	0,7	3,6	0,3

Preglednica 89: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	153.880	24	18,9	86,0
Listavci	170.244	27	15,6	95,7
Skupaj	324.124	51	17,0	90,9

Preglednica 90: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	8	8
Nega	ha	435	435
Varstvo	dni	1.344	1.344
Nega habitatov	dni	774	774

092 Jelova bukovja na plitkih tleh

Preglednica 91: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.341,0	3.514,0	159,0	6.014,0
Delež (%)	38,9	58,5	2,6	100,0

Preglednica 92: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko jelovo bukovje	2.991	49,7
Predalpsko–dinarsko jelovo bukovje	806	13,4
Predalpsko jelovo bukovje	628	10,4
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	368	6,1
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	231	3,8
Preddinarsko gorsko bukovje	187	3,1
Predalpsko gorsko bukovje	150	2,5
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	109	1,8
Primorsko bukovje	108	1,8
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	88	1,5
Smrekovje s trikrpim bičnikom	68	1,1
Kisloljubno rdečeborovje	44	0,7
Osojno bukovje s kresničevjem	39	0,6
Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	36	0,6
Dinarsko mraziščno smrekovje	26	0,4

PRILOGE

Jelovje s praprotni	22	0,4
Preddinarsko–dinarsko podgorsko bukovje	21	0,4
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	19	0,3
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	12	0,2
Macesnovje	10	0,2
Primorsko gorsko bukovje	10	0,2
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	9	0,2
Preddinarsko–dinarsko hrastovo črnogabrovje	8	0,1
Javorovje s praprotni	7	0,1
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	5	0,1
Smrekovje na karbonatnem skalovju	3	0,1
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	3	0,0
Javorovo bukovje	2	0,0
Alpsko ruševje	2	0,0
Kisloljubno gradnovo bukovje	1	0,0
Pobočno velikojesenovje	1	0,0
Skupaj	6.014	100,0

Preglednica 93: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	345	5,7	345	100,1	11,7	87,3	1,0	0,0
Drogovnjak	1.707	28,4	2	0,1	0,0	12,6	81,4	6,0
Debeljak	2.053	34,1	193	9,4	33,3	54,9	10,5	1,3
Sestoj v obnovi	770	12,8	350	45,5	35,2	52,0	11,5	1,3
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	134	2,2	17	12,6	77,9	22,1	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	914	15,2	237	25,9	30,1	61,6	7,9	0,4
Panjevec	47	0,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	15	0,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	28	0,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	6.014	100,0	1.144	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 94: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	345	40,6	42,5	14,9	2,0	53,8	37,0	9,2	40,6	29,8	14,4	15,2
Drogovnjak	1.707	40,5	36,3	20,5	2,7	56,9	32,9	10,2	45,1	33,8	14,1	7,0
Debeljak	2.053	0,0	0,0	0,0	0,0	71,1	14,1	14,8	19,8	45,6	27,7	6,9
Sestoj v obnovi	770	0,0	0,0	0,0	0,0	65,3	26,9	7,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	134	0,0	0,0	0,0	0,0	86,2	4,8	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	914	0,0	0,0	0,0	0,0	46,2	24,7	29,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	47	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	28	0,8	0,0	49,5	49,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 95: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m ³ /ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Smreka	6,1	14,1	19,7	24,0	36,1	91	26,3
Jelka	5,7	12,1	18,5	24,4	39,3	43	12,4

PRILOGE

Bor	5,1	21,4	28,3	23,6	21,6	5	1,4
Macesen	8,1	16,8	23,3	23,2	28,6	3	0,8
Bukev	13,0	25,0	25,4	21,1	15,5	179	52,0
Hrast	2,8	16,6	29,5	26,1	25,0	0	0,0
Plemeniti listavci	15,2	28,2	24,1	18,7	13,8	20	5,8
Drugi trdi listavci	18,3	30,7	25,7	15,5	9,8	4	1,1
Mehki listavci	14,3	24,5	24,5	21,1	15,6	1	0,3
Iglavci	6,0	13,8	19,7	24,1	36,4	141	40,8
Listavci	13,4	25,4	25,3	20,7	15,2	204	59,2
Skupaj	10,4	20,7	23,0	22,1	23,8	344	100,0

Preglednica 96: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,5	0,7	0,8	0,7	0,7	3,4	46,6
Listavci	1,1	1,2	0,8	0,5	0,3	3,9	53,4
Skupaj	1,6	1,9	1,6	1,2	1,0	7,3	100,0

Preglednica 97: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	6.065	141	187	328	2,9	3,9	6,8	3,0	3,8	6,8
2020	6.014	141	204	345	3,4	4,0	7,4	2,9	4,3	7,2

Preglednica 98: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	27,8	12,8	1,5	0,7	0,0	50,5	0,0	5,4	0,9	0,4
2020	26,3	12,4	1,4	0,8	0,0	51,9	0,0	5,8	1,1	0,3

Preglednica 99: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	177.214	29	21,0	87,4
Listavci	260.290	43	21,2	109,2
Skupaj	437.504	72	21,1	99,2

Preglednica 100: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	472	472
Nega	ha	1.326	1.326
Varstvo	dni	428	428
Nega habitatov	dni	378	378

093 Jelova bukovja na globokih tleh**Preglednica 101: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.009,0	8.264,0	24,0	13.297,0
Delež (%)	37,7	62,1	0,2	100,0

Preglednica 102: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko jelovo bukovje	8.611	64,8
Predalpsko–dinarsko jelovo bukovje	2.383	17,9
Predalpsko gorsko bukovje	406	3,1

Osojno bukovje s kresničevjem	280	2,1
Preddinarsko–dinarsko podgorsko bukovje	258	1,9
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	239	1,8
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	218	1,6
Preddinarsko gorsko bukovje	194	1,5
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	128	1,0
Jelovje s praprotni	125	0,9
Dinarsko mraziščno smrekovje	107	0,8
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	85	0,6
Kisloljubno gradnovo bukovje	57	0,4
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	55	0,4
Javorovo bukovje	36	0,3
Primorsko bukovje	27	0,2
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	27	0,2
Kisloljubno rdečeborovje	16	0,1
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	13	0,1
Javorovje s praprotni	6	0,0
Pobočno velikojesenovje	6	0,0
Preddinarsko–dinarsko hrastovo črnogabrovje	5	0,0
Jelovje s trikrpim bičnikom	4	0,0
Predalpsko–dinarsko bazoljubno rdečeborovje	4	0,0
Dinarsko jelovje na skalovju	3	0,0
Gorsko–zgornjegorsko javorovje z brestom	2	0,0
Primorsko gorsko bukovje	2	0,0
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	1	0,0
Alpsko ruševje	1	0,0
Preddinarsko–dinarsko gradnovo belogabrovje	1	0,0
Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	1	0,0
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	0	0,0
Skupaj	13.297	100,0

Preglednica 103: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	989	7,4	989	100,0	5,5	90,7	3,8	0,0
Drogovnjak	3.554	26,7	1	0,0	0,0	55,2	0,0	44,8
Debeljak	4.886	36,9	490	10,0	28,8	63,7	5,0	2,5
Sestoj v obnovi	2.759	20,7	1.337	48,5	31,5	59,7	6,5	2,3
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	269	2,0	27	9,9	58,1	38,8	3,1	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	791	5,9	162	20,5	22,1	67,0	10,9	0,0
Panjevec	39	0,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	3	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	8	0,1	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	13.297	100,0	3.006	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 104: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina		Zasnova				Negovanost			Sklep			
	ha		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	989	50,7	36,9	9,3	3,1	58,9	26,7	14,4	43,7	29,2	17,2	9,9	
Drogovnjak	3.554	43,7	30,7	19,7	5,9	50,2	42,8	7,0	57,8	22,5	12,2	7,5	
Debeljak	4.886	0,0	0,0	0,0	0,0	66,0	31,4	2,6	21,3	47,8	27,8	3,1	
Sestoj v obnovi	2.759	0,0	0,0	0,0	0,0	62,2	33,8	4,0	0,0	0,0	0,0	100,0	
Raznomerno (ps–šp)	269	0,0	0,0	0,0	0,0	89,2	7,5	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	
Raznomerno (sk–gnz)	791	0,0	0,0	0,0	0,0	56,6	35,6	7,8	0,0	0,0	0,0	0,0	
Panjevec	39	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	
Grmičav gozd	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

PRILOGE

Pionirski gozd z grmišči	8	0,0	0,0	96,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 105: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)						m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V			%	
Smreka	7,9	14,6	16,9	22,8	37,8		86	25,6	
Jelka	5,0	10,5	15,1	23,0	46,4		62	18,6	
Bor	7,7	17,0	19,5	23,0	32,8		1	0,4	
Macesen	24,4	37,8	13,2	9,8	14,8		1	0,2	
Drugi iglavci	10,5	10,0	15,0	24,5	40,0		0	0,0	
Bukev	12,3	26,5	25,5	19,6	16,1		158	47,3	
Hrast	9,6	23,0	24,3	23,2	19,9		0	0,0	
Plemeniti listavci	13,1	27,5	25,7	18,9	14,8		24	7,1	
Drugi trdi listavci	18,8	28,9	22,9	16,0	13,4		2	0,70	
Mehki listavci	18,7	31,7	22,6	14,2	12,8		0	0,1	
Iglavci	6,8	13,0	16,2	22,8	41,2		150	44,8	
Listavci	12,5	26,7	25,5	19,4	15,9		185	55,2	
Skupaj	9,9	20,5	21,3	21,0	27,3		334	100,0	

Preglednica 106: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Iglavci	0,7	0,8	0,7	0,8	0,8	3,8	46,3	
Listavci	1,1	1,4	1,0	0,6	0,3	4,4	53,7	
Skupaj	1,8	2,2	1,7	1,4	1,1	8,2	100,0	

Preglednica 107: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	13.244	158	162	320	3,4	4,1	7,5	3,4	3,3	6,7
2020	13.297	150	184	334	3,8	4,3	8,1	3,5	4,3	7,8

Preglednica 108: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. Lis t
2010	27,2	21,4	0,5	0,3	0,0	43,7	0,0	6,3	0,5	0,1
2020	25,6	18,6	0,4	0,2	0,0	47,3	0,0	7,1	0,7	0,1

Preglednica 109: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	468.045	35	23,5	93,6
Listavci	565.778	43	23,1	98,7
Skupaj	1.033.823	78	23,3	96,4

Preglednica 110: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	1.874	1.874
Nega	ha	4.326	4.326
Varstvo	dni	1.349	1.349
Nega habitatov	dni	449	449

110 Toploljubna bukovja**Preglednica 111: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	7.003,0	1.862,0	307,0	9.172,0
Delež (%)	76,4	20,3	3,3	100,0

Preglednica 112: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Primorsko bukovje	3.787	41,3
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	2.426	26,5
Predalpsko gorsko bukovje	356	3,9
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	339	3,7
Dinarsko jelovo bukovje	336	3,7
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	335	3,6
Osojno bukovje s kresničevjem	246	2,7
Primorsko bukovje na flišu	169	1,8
Kisloljubno gradново bukovje	167	1,8
Predalpsko–dinarsko bazoljubno rdečeborovje	164	1,8
Preddinarsko–dinarsko podgorsko bukovje	158	1,7
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	148	1,6
Preddinarsko gorsko bukovje	115	1,3
Predalpsko–dinarsko jelovo bukovje	112	1,2
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	71	0,8
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	67	0,7
Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	55	0,6
Primorsko gorsko bukovje	27	0,3
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	23	0,3
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	18	0,2
Pobočno velikojesenovje	12	0,1
Predalpsko jelovo bukovje	9	0,1
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	8	0,1
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	7	0,1
Jelovje s praprotni	5	0,1
Alpsko ruševje	5	0,1
Predalpsko gradново belogabrovje	2	0,0
Javorovje s praprotni	2	0,0
Preddinarsko–dinarsko hrastovo črnogabrovje	2	0,0
Kisloljubno rdečeborovje	0	0,0
Preddinarsko–dinarsko gradново belogabrovje	0	0,0
Kisloljubno gradново belogabrovje	0	0,0
Skupaj	9.173	100,0

Preglednica 113: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					1	2	3	4
Mladovje	161	1,8	161	100,1	1,3	1,7	97,0	0,0
Drogovnjak	2.646	28,8	17	0,6	0,0	25,3	29,1	45,6
Debeljak	2.431	26,5	143	5,9	7,4	55,8	26,6	10,2
Sestoj v obnovi	682	7,4	245	35,8	24,7	52,8	15,2	7,3
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	42	0,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	1.306	14,2	62	4,7	11,0	49,5	35,6	3,9
Panjevec	1.347	14,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	168	1,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	390	4,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	9.173	100,0	627	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 114: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	161	31,4	32,5	25,5	10,6	29,6	37,2	33,2	40,9	32,2	13,1	13,8
Drogovnjak	2.646	11,5	32,8	48,5	7,2	13,3	33,9	52,8	49,4	27,2	17,6	5,8
Debeljak	2.431	0,0	0,0	0,0	0,0	26,8	46,8	26,4	22,1	56,2	19,0	2,7
Sestoj v obnovi	682	0,0	0,0	0,0	0,0	29,3	44,7	26,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Raznomerno (ps–šp)	42	0,0	0,0	0,0	0,0	39,9	13,4	46,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	1.306	0,0	0,0	0,0	0,0	19,3	23,1	57,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	1.347	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	168	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	390	7,0	17,6	37,7	37,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 115: LZ1 - LZ in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V			%
Smreka	5,1	17,3	26,2	27,7	23,7	31		12,5
Jelka	6,0	15,3	20,0	29,4	29,3	2		0,8
Bor	6,2	17,6	28,2	27,5	20,5	23		9,2
Macesen	4,1	16,1	24,3	32,2	23,3	2		0,9
Drugi iglavci	1,8	12,0	29,3	35,0	21,9	0		0,0
Bukev	12,4	25,0	26,1	21,3	15,2	131		52,0
Hrast	23,0	31,7	18,9	16,7	9,7	3		1,1
Plemeniti listavci	15,1	27,9	22,7	17,9	16,4	18		7,2
Drugi trdi listavci	25,1	31,6	18,5	15,1	9,7	39		15,4
Mehki listavci	18,5	32,6	20,1	12,8	16,0	3		1,0
Iglavci	5,5	17,3	26,7	27,9	22,6	59		23,4
Listavci	15,4	26,7	24,1	19,6	14,2	192		76,6
Skupaj	13,1	24,6	24,7	21,5	16,1	251		100,0

Preglednica 116: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V			%
Iglavci	0,2	0,4	0,4	0,3	0,2	1,5		25,0
Listavci	1,3	1,4	0,9	0,6	0,3	4,5		75,0
Skupaj	1,5	1,8	1,3	0,9	0,5	6,0		100,0

Preglednica 117: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	9.033	60	172	232	1,4	4,4	5,8	1,0	2,9	3,9
2020	9.173	59	193	252	1,5	4,5	6,0	1,1	3,6	4,7

Preglednica 118: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	13,9	1,2	9,6	1,3	0,0	52,0	0,9	6,3	13,8	1,0
2020	12,5	0,8	9,2	1,0	0,0	51,9	1,1	7,1	15,4	1,0

Preglednica 119: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	97.148	11	18,0	71,4
Listavci	327.039	36	18,5	79,6
Skupaj	424.187	47	18,4	77,6

Preglednica 120: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	416	416
Nega	ha	874	874
Varstvo	dni	310	310
Nega habitatov	dni	709	709

120 Gozdovi toploljubnih listavcev na karbonatnih kamninah**Preglednica 121: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	14.051,0	1.742,0	1.130,0	16.923,0
Delež (%)	83,0	10,3	6,7	100,0

Preglednica 122: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	7.643	45,2
Primorsko gradnovje z jesensko vilovino	3.046	18,0
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	1.878	11,1
Primorsko bukovje	1.005	5,9
Primorsko belogabrovje in gradnovje	933	5,5
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	844	5,0
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	502	3,0
Predalpsko gorsko bukovje	389	2,3
Primorsko bukovje na flišu	293	1,7
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	227	1,3
Kisloljubno gradnovno bukovje	88	0,5
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	22	0,1
Pobočno velikojesenovje	13	0,1
Osojno bukovje s kresničevjem	12	0,1
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	11	0,1
Dinarsko jelovo bukovje	6	0,0
Vrbovje s topolom	6	0,0
Grmičavo vrbovje	3	0,0
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	1	0,0
Nižinsko črnojelševje	1	0,0
Skupaj	16.922	100,0

Preglednica 123: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	126	0,7	126	100,0	0,2	3,6	96,2	0,0
Drogovnjak	1.248	7,4	10	0,8	0,0	84,7	0,0	15,3
Debeljak	1.842	10,9	87	4,7	4,3	48,0	46,0	1,7
Sestoj v obnovi	287	1,7	136	47,5	1,1	7,5	75,2	16,2
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	5.114	30,2	105	2,1	0,0	12,3	84,6	3,1
Panjevec	7.396	43,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	334	2,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	575	3,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	16.922	100,0	464	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 124: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

PRILOGE

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	126	1,9	20,9	75,6	1,6	34,9	3,6	61,5	47,9	31,9	18,4	1,8
Drogovnjak	1.248	6,8	14,1	59,5	19,6	5,6	25,5	68,9	27,4	34,2	35,1	3,3
Debeljak	1.842	0,2	0,4	0,0	99,4	8,7	47,5	43,8	16,8	49,3	28,7	5,2
Sestoj v obnovi	287	0,0	100,	0,0	0,0	22,3	35,9	41,8	0,0	0,0	100,	0,0
			0								0	
Raznomerno (sk–gnz)	5.114	99,8	0,0	0,2	0,0	5,9	29,2	64,9	0,8	98,4	0,7	0,1
Panjevec	7.396	0,0	0,0	0,0	100,	0,0	0,0	100,	0,2	99,8	0,0	0,0
					0			0				
Grmičav gozd	334	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,	0,0	97,7	2,3	0,0
								0				
Pionirski gozd z grmišči	575	0,8	8,0	28,5	62,7	0,1	0,0	99,9	0,0	99,8	0,2	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 125: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Smreka	9,3	19,9	32,1	24,2	14,5	4	2,6	
Jelka	9,5	16,9	35,9	25,8	11,9	0	0,0	
Bor	10,9	15,8	30,5	26,7	16,1	26	16,0	
Macesen	36,4	12,0	18,0	20,8	12,8	0	0,3	
Drugi iglavci	1,3	12,0	42,1	28,3	16,3	0	0,0	
Bukev	15,9	28,9	24,6	17,7	12,9	19	11,4	
Hrast	22,7	27,6	18,4	14,1	17,2	14	8,8	
Plemeniti listavci	20,8	32,4	21,5	14,6	10,7	23	14,4	
Drugi trdi listavci	25,9	33,5	18,7	12,2	9,7	72	44,5	
Mehki listavci	25,2	33,6	19,0	12,2	10,0	3	2,0	
Iglavci	11,0	16,3	30,6	26,3	15,8	31	18,8	
Listavci	23,2	32,0	20,0	13,6	11,2	132	81,2	
Skupaj	20,9	29,1	22,0	16,0	12,0	163	100,0	

Preglednica 126: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Iglavci	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,6	12,5	
Listavci	1,8	1,4	0,6	0,3	0,1	4,2	87,5	
Skupaj	1,9	1,5	0,8	0,4	0,2	4,8	100,0	

Preglednica 127: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	16.246	40	117	157	1,2	3,6	4,8	0,7	2,2	2,9
2020	16.922	31	132	163	0,6	4,1	4,7	0,5	2,6	3,1

Preglednica 128: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	4,1	0,0	21,2	0,4	0,0	11,4	7,9	11,2	42,5	1,3
2020	2,6	0,0	16,0	0,2	0,0	11,4	8,9	14,4	44,5	2,0

Preglednica 129: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	87.000		5	16,8
Listavci	434.840		26	19,5
Skupaj	521.840		31	18,9
				84,7
				62,6
				65,5

Preglednica 130: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	372	372
Nega	ha	281	281
Varstvo	dni	10.165	10.165
Nega habitatov	dni	97	97

200 Varovalni gozdovi

Preglednica 131: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	10.764,0	6.191,0	6.475,0	23.430,0
Delež (%)	46,0	26,4	27,6	100,0

Preglednica 132: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	5.674	24,2
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	4.303	18,4
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	2.766	11,8
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	1.970	8,4
Osojno bukovje s kresničevjem	1.565	6,7
Predalpsko gorsko bukovje	1.348	5,8
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	1.101	4,7
Primorsko bukovje	598	2,6
Alpsko ruševje	425	1,8
Dinarsko jelovo bukovje	349	1,5
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	344	1,5
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	337	1,4
Predalpsko jelovo bukovje	331	1,4
Bazoljubno črnoborovje	280	1,2
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	270	1,2
Kisloljubno gradnovo bukovje	229	1,0
Primorsko bukovje na flišu	215	0,9
Macesnovje	213	0,9
Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje	185	0,8
Predalpsko–alpsko podvisokogorsko bukovje	129	0,6
Primorsko belogabrovje in gradnovje	113	0,5
Preddinarsko gorsko bukovje	107	0,5
Preddinarsko–dinarsko podgorsko bukovje	67	0,3
Vrbovje s topolom	59	0,3
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	54	0,2
Primorsko gradnovje z jesensko vilovino	52	0,2
Javorovo bukovje	47	0,2
Predalpsko–dinarsko jelovo bukovje	43	0,2
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	39	0,2
Obrežno rdečeborovje	36	0,2
Predalpsko–dinarsko bazoljubno rdečeborovje	29	0,1
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	22	0,1
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	21	0,1
Grmičavo vrbovje	19	0,1
Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	18	0,1
Orogeno vrbovje	16	0,1
Preddinarsko–dinarsko hrastovo črnogabrovje	14	0,1
Javorovje s praprotni	12	0,0
Kisloljubno rdečeborovje	12	0,0
Pobočno velikojesenovje	10	0,0
Nižinsko črnojelševje	5	0,0
Jelovje s praprotni	4	0,0
Predalpsko gradnovo belogabrovje	2	0,0

PRILOGE

Dinarsko podvisokogorsko bukovje	2	0,0
Skupaj	23.432	100,0

Preglednica 133: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	177	0,8	177	100,0	3,0	9,9	84,2	2,9
Drogovnjak	2.783	11,9	4	0,2	0,2	93,4	0,0	6,4
Debeljak	5.444	23,2	207	3,8	7,0	78,7	14,0	0,3
Sestoj v obnovi	728	3,1	271	37,2	21,5	60,8	16,7	1,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	1	0,0	0	4,9	0,0	100,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	6.084	25,9	306	5,0	0,9	26,5	72,1	0,5
Panjevec	4.328	18,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	3.316	14,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	569	2,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	23.430	100,0	965	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 134: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	177	8,4	48,3	35,3	8,0	13,2	46,2	40,6	17,2	12,0	34,1	36,7
Drogovnjak	2.783	11,7	28,4	50,5	9,4	10,2	21,8	68,0	33,4	46,4	17,4	2,8
Debeljak	5.444	0,0	0,0	100,0	0,0	9,2	18,3	72,5	16,6	44,5	32,0	6,9
Sestoj v obnovi	728	0,0	0,0	0,0	0,0	21,6	69,5	8,9	0,0	0,0	0,0	100,0
Raznomerno (ps-šp)	1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	6.084	0,0	0,0	0,0	100,0	11,5	4,5	84,0	0,1	98,8	1,1	0,0
Panjevec	4.328	0,0	0,0	100,0	0,0	0,7	0,0	99,3	0,2	0,0	0,0	99,8
Grmičav gozd	3.316	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	4,7	0,0	95,3
Pionirski gozd z grmišči	569	6,6	17,3	59,4	16,7	0,7	0,0	99,3	0,0	0,0	2,5	97,5
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 135: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Smreka	11,2	21,9	28,6	22,3	16,0	15	7,2	
Jelka	6,8	22,8	32,7	21,5	16,2	2	0,9	
Bor	12,7	26,4	27,9	17,7	15,3	8	4,0	
Macesen	10,4	26,2	26,6	17,6	19,2	3	1,3	
Drugi iglavci	41,5	0,0	0,0	58,5	0,0	0	0,0	
Bukev	13,6	25,9	24,2	21,2	15,1	120	58,5	
Hrast	23,3	28,9	19,5	15,4	12,9	2	1,1	
Plemeniti listavci	16,3	29,3	22,5	18,3	13,6	12	5,6	
Drugi trdi listavci	28,0	30,0	18,2	13,1	10,7	41	20,1	
Mehki listavci	23,7	29,7	20,4	15,6	10,6	3	1,3	
Iglavci	11,3	23,7	28,5	20,4	16,1	27	13,3	
Listavci	17,4	27,3	22,6	18,9	13,8	178	86,7	
Skupaj	16,6	26,8	23,4	19,1	14,1	205	100,0	

Preglednica 136: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Iglavci	0,2	0,2	0,2	0,1	0,0	0,7	16,3	
Listavci	1,3	1,1	0,6	0,4	0,2	3,6	83,7	
Skupaj	1,5	1,3	0,8	0,5	0,2	4,3	100,0	

Preglednica 137: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	25.516	30	143	173	0,9	4,0	4,9	0,2	0,9	1,1
2020	23.430	27	178	205	0,6	3,6	4,2	0,2	1,6	1,8

Preglednica 138: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	9,3	1,3	4,9	2,0	0,1	56,6	0,9	5,0	18,5	1,4
2020	7,1	0,9	4,0	1,3	0,0	58,6	1,1	5,6	20,1	1,3

Preglednica 139: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	56.886	2	8,9	38,7
Listavci	371.086	16	8,9	44,6
Skupaj	427.972	18	8,9	43,7

Preglednica 140: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	46	46
Nega	ha	785	785
Varstvo	dni	7	7
Nega habitatov	dni	647	647

210 Gozdni rezervati**Preglednica 141: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	253,0	1.078,0	302,0	1.633,0
Delež (%)	15,5	66,0	18,5	100,0

Preglednica 142: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	496	30,4
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	432	26,4
Dinarsko jelovo bukovje	141	8,6
Alpsko ruševje	87	5,4
Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje	62	3,8
Macesnovje	61	3,7
Dinarsko podvisokogorsko bukovje	57	3,5
Kisloljubno rdečeborovje	53	3,2
Bazoljubno črnoborovje	43	2,6
Alpsko–predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	35	2,1
Predalpsko–dinarsko jelovo bukovje	34	2,1
Primorsko bukovje	30	1,8
Preddinarsko gorsko bukovje	25	1,5
Primorsko belogabrovje in gradnovje	17	1,1
Predalpsko jelovo bukovje	17	1,0
Dinarsko mraziščno smrekovje	11	0,7
Predalpsko–alpsko podvisokogorsko bukovje	9	0,5
Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	8	0,5
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	5	0,3

PRILOGE

Predalpsko gorsko bukovje	4	0,2
Kisloljubno gradnovno bukovje	2	0,1
Javorovo bukovje	2	0,1
Primorsko gradnovje z jesensko vilovino	1	0,1
Smrekovje na karbonatnem skalovju	1	0,1
Podgorsko–gorsko javorovje in lipovje	1	0,1
Osojno bukovje s kresničevjem	0	0,0
Skupaj	1.633	100,0

Preglednica 143: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	13	0,8	13	99,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	228	13,9	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	582	35,7	68	11,7	12,3	87,7	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	0	0,0	0	50,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	654	40,1	68	10,4	2,7	71,2	24,1	2,0
Panjevec	35	2,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	114	7,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	5	0,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.633	100,0	150	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 144: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	13	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	228	32,5	41,0	20,5	6,0	0,0	0,6	99,4	71,8	26,0	2,2	0,0
Debeljak	582	0,0	0,0	0,0	0,0	10,3	0,9	88,8	31,7	44,9	16,9	6,5
Sestoj v obnovi	0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	654	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	1,4	97,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Panjevec	35	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Grmičav gozd	114	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Pionirski gozd z grmišči	5	0,0	0,0	95,3	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 145: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Smreka	9,8	17,7	24,0	25,3	23,2	56	20,6	
Jelka	5,8	19,7	26,3	25,2	23,0	6	2,2	
Bor	30,4	26,0	21,4	6,2	16,0	4	1,5	
Macesen	22,5	19,2	20,3	21,2	16,8	10	3,6	
Drugi iglavci	31,2	66,4	2,4	0,0	0,0		0,0	
Bukev	9,4	22,1	28,8	21,3	18,4	176	65,5	
Hrast	1,7	12,4	26,4	33,8	25,7	4	1,4	
Plemeniti listavci	6,7	23,3	25,9	26,3	17,8	8	3,1	
Drugi trdi listavci	31,8	27,4	18,5	12,2	10,1	5	2,0	
Mehki listavci	62,6	15,1	9,3	6,2	6,8	0	0,2	
Iglavci	12,2	18,5	23,6	23,7	22,0	75	27,9	
Listavci	9,9	22,1	28,3	21,5	18,2	194	72,1	
Skupaj	10,5	21,1	27,0	22,1	19,3	269	100,0	

Preglednica 146: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					m ³ /ha	Skupaj	%
	I	II	III	IV	V			
Iglavci	0,5	0,4	0,4	0,2	0,1	1,6	36,4	
Listavci	0,7	0,8	0,7	0,4	0,2	2,8	63,6	
Skupaj	1,2	1,2	1,1	0,6	0,3	4,4	100,0	

Preglednica 147: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	1.531	77	166	243	1,9	3,6	5,5	0,0	0,0	0,0
2020	1.633	75	194	269	1,6	2,8	4,4	0,0	0,0	0,0

Preglednica 148: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	21,7	2,6	3,1	4,3	0,0	61,7	1,3	2,7	2,5	0,1
2020	20,6	2,2	1,4	3,6	0,0	65,5	1,4	3,1	2,0	0,2

Preglednica 149: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica 150: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova		0	0
Nega		0	0
Varstvo		0	0
Nega habitatov		0	0

260 Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP

Preglednica 151: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	889,0	267,0	898,0	2.054,0
Delež (%)	43,3	13,0	43,7	100,0

Preglednica 152: D - OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Alpsko bukovje s snežno belo bekico	1.299	63,2
Macesnovje	416	20,3
Alpsko ruševje	272	13,3
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	56	2,7
Bazoljubno črnoborovje	7	0,3
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	4	0,2
Skupaj	2.053	100,0

Preglednica 153: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Drogovnjak	15	0,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	80	3,9	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	1	0,1	0	39,7	0,0	100,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	1.727	84,2	133	7,7	0,0	64,9	28,8	6,3
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	188	9,1	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	42	2,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.053	100,0	134	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 154: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Drogovnjak	15	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1,3	98,7	0,0	0,0
Debeljak	80	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	97,4	0,0	44,5	55,5	0,0
Sestoj v obnovi	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	1.727	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	99,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	188	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	42	0,0	54,1	44,6	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mladovje	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 155: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Smreka	14,3	24,1	17,8	19,6	24,2	75	42,9	
Jelka	14,0	24,1	18,0	19,5	24,4	2	1,0	
Bor	14,1	26,0	17,2	17,9	24,8	1	0,3	
Macesen	15,0	25,3	18,0	18,9	22,8	26	15,1	
Bukev	23,8	25,7	17,4	6,4	26,7	67	38,5	
Drugi trdi listavci	68,7	8,9	11,7	1,5	9,2	4	2,0	
Mehki listavci	60,8	12,1	12,6	2,0	12,5	0	0,2	
Iglavci	14,4	24,5	17,9	19,4	23,8	104	59,3	
Listavci	26,2	24,8	17,1	6,1	25,8	71	40,7	
Skupaj	19,2	24,7	17,5	14,0	24,6	175	100,0	

Preglednica 156: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Iglavci	0,8	0,8	0,4	0,3	0,3	2,6	63,4	
Listavci	0,8	0,4	0,2	0,0	0,1	1,5	36,6	
Skupaj	1,6	1,2	0,6	0,3	0,4	4,1	100,0	

Preglednica 157: D - GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	3.246	37	42	79	1,2	1,0	2,2	0,1	0,0	0,1
2020	2.053	104	71	175	2,7	1,6	4,3	0,0	0,0	0,0

Preglednica 158: D - GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	33,6	0,7	0,3	11,9	0,1	51,2	0,0	0,0	2,0	0,2

PRILOGE

2020	43,1	1,0	0,3	15,0	0,0	38,5	0,0	0,0	2,0	0,1
------	------	-----	-----	------	-----	------	-----	-----	-----	-----

Preglednica 159: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	449	0	0,2	0,8
Listavci	633	0	0,4	2,0
Skupaj	1.082	0	0,3	1,3

Preglednica 160: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova		0	0
Nega		0	0
Varstvo		0	0
Nega habitatov	dni	1.177	1.177

13.3 Priloga 3–Pregled stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

2 ZASEBNI GOZD

Preglednica 1: KG–Gozdni fondi po kategorijah gozdov

kategorije gozdov	Površina	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
Večnamenski gozdovi	81.860	58	189	247	1,7	5,1	6,8	23,5	22,5	22,8	83,1
GPN, ukrepi so dovoljeni	5.407	63	154	217	1,5	3,7	5,2	18,5	19,6	19,2	79,7
GPN, ukrepi niso dovoljeni	253	81	154	235	1,3	2,5	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	11.641	29	177	206	0,7	3,7	4,4	9,5	10,3	10,2	47,5
Skupaj vsi gozdovi	99.161	55	186	241	1,5	4,9	6,4	22,2	21,0	21,3	79,9

Preglednica 2: RF2–Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Delež %
Mladovje	1.663	1,7
Drogovnjak	18.864	19,0
Debeljak	25.277	25,5
Sestoj v obnovi	8.683	8,8
Dvoslojni sestoj	0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	32	0,0
Raznomerno (sk–gnz)	20.859	21,0
Panjevec	15.906	16,0
Grmičav gozd	2.631	2,7
Pionirski gozd z grmišči	5.245	5,3
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0
Skupaj	99.161	100,0

Preglednica 3: DV–Drevesna sestava

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macese n	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
m³/ha	39,4	5,6	7,4	2,4	0,0	104,8	9,8	29,7	37,3	4,2
%	16,4	2,3	3,1	1,0	0,0	43,6	4,1	12,3	15,5	1,7

Preglednica 4: LZ2–Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)						Skupaj	
	I	II	III	IV	V		m³/ha	%
Iglavci	7,5	16,6	22,4	24,8	28,7		54,8	22,8
Listavci	16,1	28,3	23,7	18,1	13,8		185,7	77,2
Skupaj	14,1	25,7	23,4	19,6	17,2		240,5	100,0

Preglednica 5: D - PVP Posek po vrstah poseka

Negovalni posek									
		Redčenje	Pomladitveni	Prebiralni	Sanitarni vzroki poseka	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	% od LZ	% od P
Iglavci	m³	106.561,0	274.917,0	8.060,0	661.817,0	31.479,0	7.052,0	11,93	45,84
	%	9,8	25,2	0,7	60,7	2,9	0,6		
Listavci	m³	164.288,0	607.983,0	31.747,0	583.322,0	89.751,0	16.685,0	5,39	22,01
	%	11,0	40,7	2,1	39,1	6,0	1,1		
Skupaj	m³	270.850,0	882.900,0	39.807,0	1.245.139,0	121.230,0	23.737,0	7,02	28,19
	%	10,5	34,2	1,5	48,2	4,7	0,9		

Preglednica 6: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	1.207.849	12	22,2	79,4
Listavci	3.861.729	39	21,0	80,1
Skupaj	5.069.578	51	21,3	79,9

Preglednica 7: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	4.074	4.074
Nega	ha	9.939	9.939
Varstvo	dni	15.775	15.775
Nega habitatov	dni	6.160	6.160

5 DRŽAVNI GOZD

Preglednica 8: KG–Gozdni fondi po kategorijah gozdov

kategorije gozdov	Površina	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	PR
Večnamenski gozdovi	21.712	94	201	295	2,2	4,6	6,8	21,3	21,1	21,2	91,4
GPN, ukrepi so dovoljeni	4.446	51	185	236	1,2	4,2	5,5	19,1	18,4	18,5	79,7
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1.078	60	226	286	1,5	3,1	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	6.459	28	183	211	0,7	3,4	4,1	5,4	8,5	8,1	41,5
Skupaj vsi gozdovi	33.694	75	196	271	1,8	4,3	6,1	19,4	17,7	18,2	81,3

Preglednica 9: RF2–Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Delež %
Mladovje	2.020	6,0
Drogovnjak	7.298	21,7
Debeljak	9.906	29,4
Sestoj v obnovi	4.629	13,7
Dvoslojni sestoj	0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	406	1,2
Raznomerno (sk–gnz)	4.760	14,1
Panjevec	3.128	9,3
Grmičav gozd	1.023	3,0
Pionirski gozd z grmišči	524	1,6
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0
Skupaj	33.694	100,0

Preglednica 10: DV–Drevesna sestava

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
m ³ /ha	42,9	23,8	5,8	1,8	0,3	144,8	4,6	22,7	21,3	2,9
%	15,8	8,8	2,1	0,7	0,1	53,5	1,7	8,4	7,8	1,1

Preglednica 11: LZ2–Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	8,0	15,1	18,2	21,9	36,8	74,7	27,6
Listavci	13,9	25,7	24,3	19,5	16,6	196,2	72,4
Skupaj	12,3	22,7	22,6	20,2	22,2	270,9	100,0

Preglednica 12: D - PVP Posek po vrstah poseka

		Negovalni posek			Sanitarni vzroki poseka	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	%	%
		Redčenje	Pomladitveni	Prebiralni					
								od LZ	od P
Iglavci	m ³	43.730,0	117.136,0	2.721,0	489.866,0	15.354,0	504,0	7,33	28,15
	%	6,5	17,5	0,4	73,2	2,3	0,1		
Listavci	m ³	77.589,0	213.930,0	3.201,0	222.169,0	28.096,0	1.467,0	1,97	8,05
	%	14,2	39,1	0,6	40,7	5,1	0,3		
Skupaj	m ³	121.318,0	331.066,0	5.922,0	712.035,0	43.450,0	1.971,0	3,30	13,27
	%	10,0	27,2	0,5	58,6	3,6	0,2		

Preglednica 13: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	487.569	14	19,4	81,7
Listavci	1.172.566	35	17,7	81,2
Skupaj	1.660.135	49	18,2	81,3

Preglednica 14: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	2.598	2.598
Nega	ha	7.662	7.662
Varstvo	dni	1.853	1.853
Nega habitatov	dni	1.655	1.655

6 OBČINSKI GOZD

Preglednica 15: KG–Gozdni fondi po kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	% na PR
Večnamenski gozdovi	4.896	68	208	275	1,4	4,4	5,8	19,6	20,2	20,0	94,7
GPN, ukrepi so dovoljeni	3.475	141	156	297	3,0	2,7	5,7	19,7	15,1	17,3	90,2
GPN, ukrepi niso dovoljeni	302	124	114	238	2,5	2,1	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	7.355	44	146	190	1,1	2,8	3,9	4,6	5,6	5,4	26,4
Skupaj vsi gozdovi	16.028	74	166	240	1,6	3,3	4,9	14,9	13,0	13,6	66,9

Preglednica 16: RF2–Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Delež %
Mladovje	145	0,9
Drogovnjak	1.856	11,6
Debeljak	3.464	21,6
Sestoj v obnovi	742	4,6
Dvoslojni sestoj	0	0,0
Raznomerno (ps–šp)	8	0,1
Raznomerno (sk–gnz)	6.250	39,0
Panjevec	1.735	10,8
Grmičav gozd	1.129	7,0
Pionirski gozd z grmišči	698	4,4
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0
Skupaj	16.028	100,0

Preglednica 17: DV–Drevesna sestava

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
m ³ /ha	52,3	1,6	13,6	6,2	0,1	124,4	1,9	8,4	29,3	2,3
%	21,8	0,7	5,7	2,6	0,0	51,7	0,8	3,5	12,2	1,0

Preglednica 18: LZ2–Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	9,7	20,7	22,0	22,5	25,1	73,9	30,8
Listavci	16,8	25,1	22,5	19,7	15,9	166,2	69,2
Skupaj	14,6	23,8	22,3	20,6	18,7	240,1	100,0

Preglednica 19: D - PVP Posek po vrstah poseka

Negovalni posek									
		Redčenje	Pomladitveni	Prebiralni	Sanitarni vzroki poseka	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	% od LZ	% od P
Iglavci	m ³	519,0	9.461,0	676,0	29.470,0	2.514,0	25,0	0,47	1,79
	%	1,2	22,2	1,6	69,1	5,9	0,1		
Listavci	m ³	9.158,0	15.653,0	1.143,0	10.843,0	3.000,0	341,0	0,14	0,59
	%	22,8	39,0	2,8	27,0	7,5	0,8		
Skupaj	m ³	9.677,0	25.114,0	1.819,0	40.313,0	5.514,0	366,0	0,22	0,90
	%	11,7	30,3	2,2	48,7	6,7	0,4		

Preglednica 20: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	176.549	11	14,9	68,1
Listavci	347.221	22	13,0	66,3
Skupaj	523.770	33	13,6	66,9

Preglednica 21: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	50	50
Nega	ha	425	425
Varstvo	dni	177	177
Nega habitatov	dni	287	287

13.4 Priloga 4 –Pregled stanja in ukrepov po občinah

001 Ajdovščina

Preglednica 1: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	10.190,0	5.263,0	442,0	15.895,0
Delež (%)	64,1	33,1	2,8	100,0

Preglednica 2: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	PR
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn 0	1	2.203	10	114	124	0,2	4,2	4,4	24,0	22,8	22,9	63,7
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	1	2.281	26	201	226	0,6	4,5	5,1	21,3	18,1	18,5	81,8
Zgornjegorska bukovja 072	1	691	50	287	338	1,2	4,5	5,7	13,5	17,3	16,8	99,3
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	1	1.110	160	191	351	3,6	3,8	7,4	21,1	18,2	19,5	92,3
Jelova bukovja na globokih tleh 093	1	3.055	166	177	343	3,9	3,7	7,5	23,4	19,8	21,5	98,0
Topoljubna bukovja 110	1	1.811	46	198	244	1,1	4,7	5,9	21,9	19,8	20,2	84,0
Topoljubna bukovja 110	2	133	33	123	156	1,0	3,9	5,0	11,7	13,8	13,4	41,9
Skupaj		1.944	45	193	238	1,1	4,7	5,8	21,4	19,5	19,9	81,5
Gozdovi topoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	1	2.082	48	100	148	0,8	2,7	3,5	18,6	17,5	17,8	75,4
Gozdovi topoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	2	829	95	75	170	1,6	2,1	3,7	20,3	20,0	20,2	91,9
Skupaj		2.911	61	93	154	1,1	2,5	3,6	19,3	18,0	18,6	80,3
Varovalni gozdovi 200	4	1.257	80	132	211	1,2	2,5	3,6	17,5	8,0	11,5	67,5
Gozdni rezervati 210	3	442	63	269	332	1,5	2,9	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 3: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	718	718
Nega	ha	1.924	1.924
Varstvo	dni	1.901	1.901
Nega habitatov	dni	865	865

006 Bovec

Preglednica 4: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.936,0	1.858,0	11.845,0	19.639,0
Delež (%)	30,2	9,5	60,3	100,0

Preglednica 5: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	PR
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061	1	1.720	35	189	224	0,9	3,8	4,7	27,3	22,0	22,8	108,0
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061	2	150	103	78	180	2,2	1,8	4,0	27,4	26,8	27,2	122,7

Skupaj		1.870	41	180	221	1,0	3,7	4,7	27,3	22,2	23,1	109,0
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	1	876	50	283	332	1,1	4,8	5,9	15,1	16,9	16,7	93,2
Alpska bukovja 074	1	847	121	219	341	2,1	3,6	5,6	16,0	16,9	16,5	100,2
Alpska bukovja 074	2	4.808	143	147	290	3,2	2,5	5,7	19,7	15,1	17,3	88,3
Skupaj		5.655	140	158	297	3,0	2,6	5,7	19,2	15,4	17,2	90,0
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	1	609	165	217	382	5,5	3,3	8,8	23,2	24,1	23,7	103,3
Varovalni gozdovi 200	4	8.109	43	153	196	1,0	2,9	3,9	5,8	4,2	4,5	22,7
Gozdni rezervati 210	3	549	115	113	228	2,2	2,1	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	2	29	163	134	297	3,0	2,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	4	1.941	100	72	171	2,6	1,6	4,1	0,2	0,5	0,3	1,3
Skupaj		1.970	101	73	173	2,6	1,6	4,1	0,2	0,4	0,3	1,3

Preglednica 6: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	887	887
Nega	ha	2.378	2.378
Varstvo	dni	2.349	2.349
Nega habitatov	dni	1.069	1.069

007 Brda**Preglednica 7: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.875,0	597,0	35,0	3.507,0
Delež (%)	82,0	17,0	1,0	100,0

Preglednica 8: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	PR
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn 0	1	1.116	4	146	150	0,0	5,2	5,3	17,2	36,8	36,3	103,5
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	1	60	0	289	289	0,0	6,7	6,7	0,0	29,4	29,4	126,4
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah 051	1	509	3	161	164	0,0	6,1	6,1	22,3	32,6	32,4	86,7
Gozdovi topoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	1	1.815	16	132	149	0,1	4,4	4,5	18,0	30,7	29,3	97,0
Varovalni gozdovi 200	4	7	0	164	164	0,0	3,7	3,7	0,0	12,6	12,6	55,7

Preglednica 9: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	158	158
Nega	ha	425	425
Varstvo	dni	420	420
Nega habitatov	dni	191	191

014 Cerkno**Preglednica 10: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
--	-----------------	-----------------	----------------------------	--------

Površina gozda	7.988,0	497,0	412,0	8.897,0
Delež (%)	89,8	5,6	4,6	100,0

Preglednica 11: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge				% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk		
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	1	1.311	84	202	286	2,8	5,1	7,9	21,8	22,2	22,1	79,6	
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah 051	1	213	74	192	266	2,5	4,9	7,4	32,3	27,5	28,8	103,6	
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	1	3.641	148	177	325	4,7	4,2	8,8	28,6	29,3	29,0	106,8	
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	1	1.410	107	194	300	3,3	4,4	7,7	22,3	22,0	22,1	86,5	
Jelova bukovja na globokih tleh 093	1	151	140	166	306	4,8	5,7	10,5	21,2	29,1	25,5	74,2	
Topoljubna bukovja 110	1	799	60	168	228	1,8	4,1	5,9	16,9	18,9	18,4	70,7	
Varovalni gozdovi 200	4	1.373	23	180	203	0,7	4,6	5,3	16,4	13,8	14,1	53,7	

Preglednica 12: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	402	402
Nega	ha	1.077	1.077
Varstvo	dni	1.064	1.064
Nega habitatov	dni	484	484

036 Idrija**Preglednica 13: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	13.830,0	9.164,0	97,0	23.091,0
Delež (%)	59,9	39,7	0,4	100,0

Preglednica 14: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	1	1.504	100	216	317	2,8	6,1	8,8	22,8	21,3	21,7	78,0
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	2	71	95	331	426	2,4	8,9	11,3	19,2	17,8	18,1	68,3
Skupaj		1.575	100	221	322	2,8	6,2	8,9	22,6	21,0	21,5	77,4
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	1	962	149	192	341	4,4	5,8	10,2	28,4	26,7	27,4	92,1
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	2	378	65	140	206	1,5	3,3	4,8	19,0	22,0	21,0	89,8
Skupaj		1.341	125	177	303	3,6	5,1	8,7	27,0	25,7	26,2	91,7
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	1	5.590	101	202	303	2,9	5,7	8,6	26,9	24,1	25,0	88,1
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	2	1.283	22	165	187	0,5	3,8	4,3	18,2	18,3	18,3	79,3
Skupaj		6.874	86	195	281	2,5	5,3	7,8	26,4	23,1	24,2	87,2
Zgornjegorska bukovja 072	1	2.178	74	215	290	2,2	4,7	7,0	19,7	19,3	19,4	80,8
Zgornjegorska bukovja 072	2	206	11	159	170	0,3	3,0	3,3	14,4	15,5	15,4	78,9
Skupaj		2.384	69	210	279	2,1	4,6	6,6	19,6	19,0	19,2	80,7
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	1	766	99	195	294	2,6	5,0	7,6	20,4	21,9	21,4	83,1
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	2	553	60	204	265	1,4	4,1	5,5	18,6	19,7	19,4	93,1
Skupaj		1.319	83	199	282	2,1	4,6	6,7	19,8	20,9	20,6	86,6

PRILOGE

Jelova bukovja na globokih tleh 093	1	5.624	146	175	321	4,0	4,7	8,7	24,9	26,2	25,6	94,7
Jelova bukovja na globokih tleh 093	2	387	66	172	238	1,7	4,3	6,0	18,6	20,3	19,9	78,1
Skupaj		6.011	141	175	316	3,8	4,7	8,5	24,7	25,8	25,3	93,9
Toploljubna bukovja 110	1	1.083	72	219	291	1,8	5,7	7,5	16,8	17,1	17,0	66,0
Toploljubna bukovja 110	2	175	34	207	241	0,8	4,7	5,5	18,0	17,0	17,2	75,3
Skupaj		1.259	67	218	284	1,7	5,6	7,2	16,9	17,1	17,0	67,0
Varovalni gozdovi 200	4	2.051	23	177	201	0,6	3,3	3,9	9,3	9,6	9,6	49,4
Gozdni rezervati 210	3	278	67	204	271	1,6	3,4	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 15: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	1.043	1.043
Nega	ha	2.796	2.796
Varstvo	dni	2.761	2.761
Nega habitatov	dni	1.257	1.257

044 Kanal**Preglednica 16: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	9.796,0	1.831,0	185,0	11.812,0
Delež (%)	82,9	15,5	1,6	100,0

Preglednica 17: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge				% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk		
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	1	500	2	235	237	0,0	6,3	6,3	10,2	23,0	22,8	85,8	
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah 051	1	4.399	7	183	190	0,1	6,4	6,5	14,6	23,8	23,5	69,1	
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	1	508	3	241	244	0,0	6,2	6,2	11,3	22,7	22,5	88,9	
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061	1	1.338	14	146	160	0,3	3,9	4,2	15,7	21,5	21,0	79,3	
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	1	1.144	18	289	307	0,6	5,8	6,4	12,9	16,1	15,9	76,0	
Toploljubna bukovja 110	1	372	4	283	287	0,1	6,0	6,0	15,7	19,8	19,7	93,7	
Gozdovi toplotoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	1	3.254	3	148	151	0,0	4,8	4,9	14,7	20,6	20,5	63,6	
Varovalni gozdovi 200	4	291	2	122	124	0,0	3,6	3,6	34,0	13,8	14,1	48,1	
Gozdni rezervati 210	3	7	39	297	336	0,3	7,0	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica 18: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	533	533
Nega	ha	1.430	1.430
Varstvo	dni	1.412	1.412
Nega habitatov	dni	643	643

046 Kobarid**Preglednica 19: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
--	-----------------	-----------------	----------------------------	--------

PRILOGE

Površina gozda	10.973,0	812,0	535,0	12.320,0
Delež (%)	89,1	6,6	4,3	100,0

Preglednica 20: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah 051	1	1.356	29	158	187	0,9	5,6	6,5	15,2	20,4	19,6	56,1
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	1	1.047	23	255	278	1,0	6,0	7,0	17,7	20,6	20,3	80,6
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061	1	1.930	30	179	209	1,0	5,7	6,7	16,1	17,6	17,4	54,1
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	1	3.421	18	231	249	0,8	5,2	6,0	17,9	18,1	18,1	74,5
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	2	408	12	244	256	0,4	5,3	5,7	3,8	19,5	18,8	85,0
Skupaj		3.829	17	232	249	0,8	5,2	6,0	16,8	18,2	18,1	75,6
Gozdovi topoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	1	1.713	8	186	194	0,4	5,8	6,2	8,7	15,4	15,2	47,8
Varovalni gozdovi 200	4	2.361	6	186	191	0,2	4,1	4,3	9,6	12,7	12,6	56,5
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	4	83	176	35	211	4,7	0,7	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 21: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	556	556
Nega	ha	1.492	1.492
Varstvo	dni	1.473	1.473
Nega habitatov	dni	670	670

084 Nova Gorica**Preglednica 22: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	10.009,0	7.003,0	1.013,0	18.025,0
Delež (%)	55,5	38,9	5,6	100,0

Preglednica 23: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Topoljubna hrastovja na silikatnih kamninah 040	2	360	92	247	339	3,1	7,7	10,8	31,0	22,7	24,9	77,9
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn 0	1	1.850	7	165	172	0,3	8,4	8,7	17,9	38,9	38,1	75,0
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	1	16	72	175	247	3,1	5,5	8,6	10,8	9,8	10,1	28,8
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah 051	1	574	9	155	164	0,3	4,6	4,9	10,9	18,9	18,4	62,3
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	1	61	13	192	206	0,3	4,6	4,9	12,1	25,2	24,4	101,6
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061	1	1.369	40	129	168	1,0	3,5	4,5	18,2	21,5	20,8	77,7
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	1	1.976	57	193	250	1,5	4,3	5,8	15,3	18,8	18,0	77,8
Zgornjegorska bukovja 072	1	23	84	134	218	2,1	2,4	4,5	14,2	10,5	11,9	57,9
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	1	1.460	148	196	344	2,9	3,9	6,9	19,3	20,7	20,1	100,8
Jelova bukovja na globokih tleh 093	1	3.128	147	215	362	3,4	4,3	7,7	21,8	21,0	21,3	100,4
Topoljubna bukovja 110	1	1.628	70	169	239	1,6	3,8	5,4	17,6	18,2	18,0	80,2
Topoljubna bukovja 110	2	9	204	86	290	3,5	1,6	5,2	24,7	15,8	22,1	124,3
Skupaj		1.637	70	169	239	1,6	3,8	5,4	17,7	18,2	18,0	80,4
Gozdovi topoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	1	3.304	61	94	155	1,3	3,0	4,3	16,4	17,5	17,1	61,0

PRILOGE

Gozdovi toploljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	2	791	54	66	120	1,0	2,6	3,6	13,5	14,8	14,2	47,8
Skupaj		4.095	60	89	148	1,3	2,9	4,2	15,9	17,1	16,6	58,9
Varovalni gozdovi 200	4	1.242	25	106	130	0,7	3,0	3,8	4,1	8,6	7,8	27,0
Gozdni rezervati 210	3	235	48	227	274	1,4	3,3	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 24: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	814	814
Nega	ha	2.182	2.182
Varstvo	dni	2.156	2.156
Nega habitatov	dni	981	981

128 Tolmin**Preglednica 25: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	20.753,0	5.793,0	1.363,0	27.909,0
Delež (%)	74,3	20,8	4,9	100,0

Preglednica 26: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek			
			igl	list	sk	igl	list	sk	% od lesne zaloge			% na PR
Podgorska bukovja na karbonatnih kamninah 050	1	2.403	56	210	266	2,4	6,4	8,8	29,3	25,0	25,9	78,4
Pionirski gozdovi listavcev na karbonatnih kamninah 051	1	1.889	52	293	345	1,1	6,7	7,8	29,8	26,0	26,5	117,2
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	1	4.593	74	253	327	2,1	5,8	7,9	25,2	25,4	25,4	105,0
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah 060	2	185	34	308	342	1,0	7,7	8,7	17,3	19,9	19,7	77,6
Skupaj		4.778	72	255	328	2,1	5,9	7,9	25,1	25,1	25,1	103,8
Pionirski gozdovi listavcev na silikatnih kamninah 061	1	250	34	208	243	1,7	7,2	8,9	21,4	21,4	21,4	58,2
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	1	5.040	31	254	286	0,9	6,0	6,9	24,2	19,9	20,4	84,4
Gorska bukovja na karbonatnih kamninah 070	2	1.369	20	277	297	0,6	6,8	7,4	13,0	19,8	19,3	77,2
Skupaj		6.408	29	259	288	0,9	6,2	7,0	22,5	19,9	20,1	82,7
Zgornjegorska bukovja 072	1	190	44	259	302	1,1	4,3	5,3	23,8	20,1	20,7	117,1
Alpska bukovja 074	1	324	54	262	316	1,2	3,6	4,8	12,2	15,5	14,9	98,0
Alpska bukovja 074	2	359	24	324	348	0,7	4,8	5,5	4,5	16,5	15,7	98,7
Skupaj		683	38	295	333	0,9	4,2	5,2	9,6	16,1	15,4	98,4
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	1	580	190	299	489	4,4	4,4	8,8	25,5	23,6	24,3	135,7
Toploljubna bukovja 110	1	2.214	37	240	277	1,1	5,2	6,4	21,7	19,0	19,3	84,1
Gozdovi toploljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	1	2.110	8	222	230	0,3	6,6	6,9	15,7	17,7	17,7	58,7
Gozdovi toploljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	2	31	11	196	206	0,3	4,4	4,7	13,8	16,7	16,6	72,4
Skupaj		2.141	8	222	230	0,3	6,6	6,9	15,7	17,7	17,7	58,9
Varovalni gozdovi 200	4	6.267	10	243	253	0,3	4,4	4,7	10,4	10,7	10,7	57,1
Gozdni rezervati 210	3	106	6	198	204	0,2	3,2	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 27: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	1.260	1.260
Nega	ha	3.379	3.379
Varstvo	dni	3.337	3.337
Nega habitatov	dni	1.519	1.519

136 Vipava**Preglednica 28: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

PRILOGE

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	6.025,0	788,0	86,0	6.899,0
Delež (%)	87,4	11,4	1,2	100,0

Preglednica 29: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn 0	1	1.858	15	118	133	0,4	4,4	4,7	26,5	22,8	23,2	65,1
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn 0	2	339	10	104	114	0,3	3,9	4,2	4,4	31,1	28,7	78,4
Skupaj		2.198	14	116	130	0,3	4,3	4,7	24,0	23,9	23,9	66,9
Zgornjegorska bukovja 072	1	382	45	229	274	1,3	3,4	4,7	17,4	16,8	16,9	98,9
Jelova bukovja na plitkih tleh 092	1	935	140	171	311	3,6	3,5	7,0	18,8	21,8	20,5	90,6
Jelova bukovja na globokih tleh 093	1	953	159	173	332	4,0	3,8	7,8	23,1	23,7	23,4	99,7
Topoljubna bukovja 110	1	949	128	74	202	2,9	1,7	4,7	14,4	14,3	14,4	62,5
Gozdovi topoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	1	520	31	122	152	0,5	3,3	3,8	12,0	20,3	18,6	74,6
Gozdovi topoljubnih listavcev na karbonatnih kamninah 120	2	473	17	53	70	0,3	1,7	2,0	10,4	19,5	17,3	61,5
Skupaj		993	24	89	113	0,4	2,5	2,9	11,5	20,0	18,2	70,4
Varovalni gozdovi 200	4	473	5	52	57	0,1	1,8	1,9	8,4	11,1	10,8	32,8
Gozdni rezervati 210	3	17	53	207	260	1,1	3,7	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 30: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	312	312
Nega	ha	835	835
Varstvo	dni	825	825
Nega habitatov	dni	375	375

183 Šempeter - Vrtojba**Preglednica 31: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	426,0	49,0	14,0	489,0
Delež (%)	87,1	10,0	2,9	100,0

Preglednica 32: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn 0	1	489	1	175	176	0,1	8,8	8,9	27,4	43,8	43,6	86,4

Preglednica 33: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	22	22
Nega	ha	59	59
Varstvo	dni	58	58
Nega habitatov	dni	27	27

201 Renče - Vogrsko

Preglednica 34: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	360,0	40,0	1,0	401,0
Delež (%)	89,8	10,0	0,2	100,0

Preglednica 35: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
			m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge		% na	
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	PR
Gozdovi robinije na rastiščih hrastovij na silikatnih kamn 0	1	401	0	173	173	0,0	8,9	8,9	0,0	54,3	54,3	105,8

Preglednica 36: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	18	18
Nega	ha	49	49
Varstvo	dni	48	48
Nega habitatov	dni	22	22

13.5 Priloga 5–Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom
		512	Grmičavo vrbovje
		521	Nižinsko čnojelševje
		611	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje
		612	Orogeno vrbovje
		622	Obrežno rdečeborovje
91L0*	Ilirski hrastovo–belogabrovi gozdovi	544	Primorsko belogabrovje in gradnovje
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	551	Predinarsko–dinarsko podgorsko bukovje
		552	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih
		555	Primorsko bukovje na flišu
		581	Osojno bukovje s kresničjem
		591	Predinarsko–dinarsko toploljubno bukovje
		592	Predalpsko–alpsko toploljubno bukovje
		593	Primorsko bukovje
		631	Predinarsko gorsko bukovje
		632	Predalpsko gorsko bukovje
		633	Primorsko gorsko bukovje
		634	Alpsko bukovje s črnim telohom
		635	Alpsko bukovje s snežnobelo bekico
		636	Bukovje s polžarko
		637	Javorovo bukovje
		638	Bukovje z dlakavim slečem
		639	Bukovje s klinolistnim kamnokrečem
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	641	Dinarsko jelovo bukovje
		642	Predalpsko–dinarsko jelovo bukovje
4070	Ruševje	643	Predalpsko jelovo bukovje
9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do subalpinskega pasu	682	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico
		683	Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico
		684	Dinarsko podvisokogorsko bukovje s platanolistno zlatico
9530*	Submediteranski gozdovi črnega bora	685	Predalpsko podvisokogorsko bukovje
9340	Gozdovi hrasta črnike	651	Gorsko–zgornjegorsko javorovje z brestom
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	761	Javorjevje s praprotni
		702	Alpsko ruševje
		671	Smrekovje na karbonatnem skalovju
		672	Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih
9340	Gozdovi hrasta črnike	692	Dinarsko mraziščno smrekovje
		623	Bazoljubno črnoborovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	568	Črnkovje
		731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo
		781,782	Kisloljubno gorsko–zgornjegorsko bukovje

**Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.*

13.6 Priloga 6–Sanitarni posek v letih 2011–2020 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva

Vzrok poseka	Drevesna vrsta	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj	Skupaj	Povprečno drevo
(šifre vzrokov)		m ³	m ³	m ³	m ³	Št. dreves	m ³
Žuželke (301, 901, 991)	Iglavci	469.984	298.995	12.323	781.302	601.053	1,30
	Listavci	1.496	410	1	1.907	3.126	0,61
	Skupaj	471.480	299.405	12.324	783.209	604.179	1,30
Bolezni, glive (302, 902)	Iglavci	8.113	20.170	871	29.154	23.493	1,24
	Listavci	38.471	11.706	1.499	51.676	96.129	0,54
	Skupaj	46.584	31.876	2.370	80.830	119.622	0,68
Divjad (303, 903)	Iglavci	53	0	0	53	123	0,43
	Listavci	74	9	0	83	233	0,36
	Skupaj	127	9	0	136	356	0,38
Veter (304, 904, 994)	Iglavci	47.716	68.198	8.944	124.858	93.673	1,33
	Listavci	30.177	18.329	5.297	53.803	66.171	0,81
	Skupaj	77.893	86.527	14.241	178.661	159.844	1,12
Sneg (305, 905)	Iglavci	1.214	1.425	3.450	6.089	14.523	0,42
	Listavci	4.584	2.829	472	7.885	16.165	0,49
	Skupaj	5.798	4.254	3.922	13.974	30.688	0,46
Žled (306, 906))	Iglavci	114.535	77.065	3.436	195.036	307.957	0,63
	Listavci	488.706	177.591	3.070	669.367	1.297.724	0,52
	Skupaj	603.241	254.656	6.506	864.403	1.605.681	0,54
Plaz, usad (307, 907)	Iglavci	473	22	88	583	497	1,17
	Listavci	1.259	39	80	1.378	3.209	0,43
	Skupaj	1.732	61	168	1.961	3.706	0,53
Požar (308, 908)	Iglavci	382	61	0	443	1.269	0,35
	Listavci	258	0	0	258	703	0,37
	Skupaj	640	61	0	701	1.972	0,36
Imisija (lokalna) (309, 909)	Iglavci	130	2.847	0	2.977	1.548	1,92
	Listavci	386	9	0	395	653	0,60
	Skupaj	516	2.856	0	3.372	2.201	1,53
Delo v gozdu (310, 910)	Iglavci	1.568	3.985	65	5.618	3.432	1,64
	Listavci	2.462	2.462	86	5.010	5.298	0,95
	Skupaj	4.030	6.447	151	10.628	8.730	1,22
Drugo* (311, 911, 990)	Iglavci	17.650	17.098	294	35.042	34.854	1,01
	Listavci	15.450	8.784	338	24.572	51.283	0,48
	Skupaj	33.100	25.882	632	59.614	86.137	0,69
Skupaj	Iglavci	661.818	489.866	29.471	1.181.155	1.082.422	1,09
	Listavci	583.323	222.168	10.843	816.334	1.540.694	0,53
	Skupaj	1.245.141	712.034	40.314	1.997.489	2.623.116	0,76

* Pod drugimi vzroki sanitarne sečnje združujemo manj pogoste vzroke ter sanitarno sečnjo, kjer glavnega vzroka ni mogoče določiti oziroma je vzrokov več (najpogostejše posek oslabele jelke, ali posek oslabelelih (suhih) hrastov).

13.7 Priloga 7–Podatki Popisa objedenosti gozdnega mladja v obdobju 2011–2020 po popisnih enotah

Trnovski gozd (26)

Preglednica 1: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	< 15cm		R1 15–30cm			R2 30–60cm			R3 60–100cm			R4 100–150cm			R1–R4		
	št. vz. %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	34 5	1.283	10	2.270	7,8	21	2.667	4,5	17	1.113	4,0	6	231		14	6.281	5,4
Jelka	19 4	888	2	452	36,6	1	121	36,4	1	55			11		1	639	32,8
Ostali iglavci	2			22			55	20,0		22	50,0					99	22,2
Bukev	49 3	789	17	3.989	3,9	34	4.331	8,1	57	3.758	14,4	79	2.821	6,6	32	14.898	8,3
Hrasti	4			22			11	100,0		11	100,0					44	50,0
Plemeniti listavci	47 82	20.424	58	13.455	42,8	26	3.405	62,8	11	694	52,4	5	176	37,5	38	17.730	46,9
Drugi trdi listavci	25 4	987	8	1.895	39,0	11	1.366	61,3	8	507	67,4	3	99		8	3.868	49,6
Mehki listavci	28 2	395	5	1.223	41,4	7	915	55,4	7	441	47,5	6	231	19,0	6	2.810	45,1
Iglavci	38 9	2.171	12	2.744	12,4	22	2.843	6,2	18	1.190	4,6	7	242		15	7.019	8,2
Listavci	53 91	22.595	88	20.584	34,7	78	10.028	38,4	82	5.410	27,1	93	3.328	8,9	85	39.350	32,4
Skupaj	53 100	24.766	100	23.328	32,1	100	12.871	31,3	100	6.601	23,0	100	3.570	8,3	100	46.369	28,8
AVG (št./vz.)		5		40	13		22	7		11	3		6	1		79	23
MAX (št./vz.)		30		96	55		58	42		37	12		27	9		121	75
SD (+–št./vz.)		7		23	13		13	8		9	3		7	1		24	18

Preglednica 2: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1–R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	4,2	2,9	2,1	5,4
Jelka	37,2	66,7	23,4	32,8
Bori				
Ostali iglavci			9,1	22,2
Macesen				
Bukev	13,0	24,0	8,4	8,3
Hrasti	50,0	20,0	75,0	50,0
Plemeniti listavci	52,0	63,4	40,4	46,9
Drugi trdi listavci	61,4	47,7	20,1	49,6
Mehki listavci	66,9	47,8	41,3	45,1
Iglavci	6,9	6,6	4,1	8,2
Listavci	40,8	46,2	27,8	32,4
Skupaj	34,0	37,3	23,9	28,8

Brda (27)**Preglednica 3: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020**

Skup. DV	< 15cm			R1 15–30cm			R2 30–60cm			R3 60–100cm			R4 100–150cm			R1–R4		
	št. vz.	DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	3				14			28	50,0		14	100,0	1	28			84	33,3
Jelka	2				28	100,0								14			42	66,7
Bukev	26	3	2.003	8	3.470	14,5	21	3.610	16,7	33	2.029	16,6	47	1.609	6,1	16	10.718	14,4
Hrasti	24	41	25.936	21	8.731	51,9	11	1.819	77,7	2	98	100,0				15	10.648	56,8
Plemeniti listavci	45	22	13.917	27	11.207	29,2	18	3.162	52,7	10	602	60,5	6	196	50,0	22	15.167	35,6
Drugi trdi listavci	48	33	20.980	41	17.196	23,4	46	8.017	48,2	48	2.952	47,9	41	1.399	41,0	43	29.564	33,4
Mehki listavci	16	1	527	3	1.259	28,9	4	630	57,8	8	462	63,6	5	182	30,8	4	2.532	42,5
Iglavci	5				42	66,7		28	50,0		14	100,0	1	42			126	44,4
Listavci	51	100	63.363	100	41.863	30,3	100	17.238	45,9	100	6.142	40,8	99	3.386	24,4	100	68.629	34,9
Skupaj	51	100	63.363	100	41.905	30,4	100	17.266	45,9	100	6.156	40,9	100	3.428	24,1	100	68.755	34,9
AVG (št./vz.)			12		59	18		24	11		9	4		5	1		96	34
MAX (št./vz.)			111		97	66		56	45		29	12		25	5		149	92
SD (+–št./vz.)			18		24	15		12	9		7	3		5	1		24	21

Preglednica 4: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1–R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	27,3	25,5	16,0	33,3
Jelka	12,6	12,5		66,7
Bori	0,0			
Macesen				
Bukev	16,7	21,9	9,5	14,4
Hrasti	16,4	23,7	55,0	56,8
Plemeniti listavci	47,1	45,9	36,8	35,6
Drugi trdi listavci	34,8	47,5	28,2	33,4
Mehki listavci	38,3	42,1	57,2	42,5
Iglavci	13,9	20,5	15,4	44,4
Listavci	35,2	38,6	31,3	34,9
Skupaj	34,5	38,3	31,2	34,9

Cerkljansko in Škofjeloško hribovje (30)

Preglednica 5: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	< 15cm		R1 15–30cm			R2 30–60cm			R3 60–100cm			R4 100–150cm			R1–R4		
	št. DV vz. %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	37 9	3.446	17	4.207	6,6	18	3.640	7,6	12	1.121	5,9	10	514	2,6	16	9.483	6,7
Jelka	14 33	12.950	13	3.178	8,3	5	989	8,0	3	251	21,1	3	171	15,4	8	4.590	9,2
Bori	1			26		2	396	6,7	6	580		6	303	17,4	2	1.306	6,1
Bukev	44 7	2.820	28	7.030	5,1	45	9.153	6,1	58	5.513	12,0	65	3.271	10,1	42	24.966	7,6
Hrasti	18 23	8.982	5	1.358	30,1	2	317	33,3	1	53	25,0		13	100,0	3	1.741	31,1
Plemeniti listavci	29 25	9.817	28	7.030	39,2	17	3.535	50,4	6	607	52,2	2	79	16,7	19	11.250	43,3
Drugi trdi listavci	34 2	627	8	2.044	25,8	9	1.794	49,3	11	1.055	63,8	13	673	25,5	9	5.566	40,5
Mehki listavci	16 1	313	2	475	27,8	2	488	48,6	3	251	73,7	1	40		2	1.253	44,2
Iglavci	39 42	16.397	29	7.412	7,3	25	5.025	7,6	21	1.952	6,1	20	989	9,3	26	15.378	7,4
Listavci	51 58	22.559	71	17.937	23,3	75	15.286	23,3	79	7.478	24,7	80	4.075	12,9	74	44.776	22,6
Skupaj	52 100	38.956	100	25.349	18,6	100	20.311	19,4	100	9.430	20,8	100	5.064	12,2	100	60.154	18,7
AVG (št./vz.)		7		37	7		30	6		14	3		7	1		88	16
MAX (št./vz.)		97		83	54		60	39		44	17		27	5		120	97
SD (+–št./vz.)		16		22	10		14	8		10	4		7	1		28	19

Preglednica 6: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1–R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	6,5	6,3	7,5	6,7
Jelka	16,8	23,3	24,8	9,2
Bori		0,0		6,1
Macesen				
Bukev	20,1	17,7	9,4	7,6
Hrasti	47,4	35,4	25,2	31,1
Plemeniti listavci	55,6	49,1	49,8	43,3
Drugi trdi listavci	57,7	56,4	47,9	40,5
Mehki listavci	44,6	30,7	30,5	44,2
Iglavci	10,0	11,0	13,0	7,4
Listavci	38,5	34,6	27,5	22,6
Skupaj	30,4	27,7	23,2	18,7

Tolmin (31)

Preglednica 7: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	< 15cm			R1 15–30cm			R2 30–60cm			R3 60–100cm			R4 100–150cm			R1–R4		
	št. vz.	DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	19	1	206	1	504	2,9	1	193		2	163	9,1	6	207		1	1.067	2,8
Jelka	6	1	206	1	311	19,0	1	207	14,3	2	148	20,0	3	104	14,3	1	770	17,3
Macesen	1				15	100,0											15	100,0
Bukev	50	7	2.471	26	9.940	7,6	48	11.229	10,0	61	5.037	7,6	63	2.267	7,2	39	28.473	8,5
Hrasti	2				15			15									30	
Plemeniti listavci	49	75	25.950	58	22.162	31,8	30	6.963	46,6	13	1.037	52,9	7	267	61,1	41	30.428	36,1
Drugi trdi listavci	35	16	5.458	11	4.207	25,0	15	3.392	40,2	19	1.541	30,8	19	667	22,2	13	9.807	31,0
Mehki listavci	17	1	515	3	1.067	11,1	6	1.304	25,0	4	311	23,8	2	74		4	2.755	18,8
Iglavci	22	1	412	2	830	10,7	2	400	7,4	4	311	14,3	9	311	4,8	3	1.852	9,6
Listavci	53	99	34.394	98	37.391	24,0	98	22.903	26,5	96	7.926	18,7	91	3.274	14,5	97	71.493	23,7
Skupaj	53	100	34.806	100	38.221	23,7	100	23.303	26,1	100	8.237	18,5	100	3.585	13,6	100	73.345	23,4
AVG (št./vz.)		6		49	12		30	8		10	2		5	1		93	22	
MAX (št./vz.)		40		100	68		58	48		40	13		21	9		119	108	
SD (+–št./vz.)		9		24	15		14	9		10	3		6	2		23	22	

Preglednica 8: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1–R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	16,8	33,5	1,8	2,8
Jelka	38,3	22,5	11,9	17,3
Bori				
Macesen				100,0
Bukev	21,0	46,9	14,1	8,5
Hrasti	0,0	0,0		
Plemeniti listavci	61,7	53,8	44,8	36,1
Drugi trdi listavci	43,8	59,4	33,0	31,0
Mehki listavci	44,3	56,6	34,6	18,8
Iglavci	25,9	28,8	6,6	9,6
Listavci	41,4	51,1	30,0	23,7
Skupaj	40,6	49,8	28,9	23,4

Zgornja Soča (34)**Preglednica 9: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020**

Skup. DV	< 15cm		R1 15–30cm			R2 30–60cm			R3 60–100cm			R4 100–150cm			R1–R4		
	št. vz. DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	36 16	1.310	14	2.002	11,4	22	2.483	10,6	36	1.819	15,1	28	686		21	6.991	11,0
Jelka	5			46			11	100,0	1	46	50,0		11	100,0		114	40,0
Macesen	2									23		1	23			46	
Bukev	41 31	2.511	56	8.020	13,3	52	5.961	13,4	40	2.071	21,0	41	1.018	18,0	51	17.070	14,5
Hrasti	1			11												11	
Plemeniti listavci	17 5	437	4	583	15,7	3	378	36,4	4	206	22,2	5	114	50,0	4	1.281	25,9
Drugi trdi listavci	24 44	3.603	23	3.295	21,2	21	2.437	45,1	17	870	63,2	22	549	27,1	21	7.151	34,9
Mehki listavci	9 4	328	3	458	45,0	1	160	14,3	2	80		4	92	50,0	2	789	34,8
Iglavci	36 16	1.310	14	2.048	11,2	22	2.494	11,0	37	1.888	15,8	29	721	1,6	21	7.151	11,4
Listavci	47 84	6.879	86	12.368	16,7	78	8.936	23,0	63	3.226	31,9	71	1.773	24,5	79	26.303	21,2
Skupaj	49 100	8.190	100	14.416	15,9	100	11.430	20,4	100	5.114	26,0	100	2.494	17,9	100	33.454	19,1
AVG (št./vz.)		2		26	4		20	4		9	2		4	1		60	11
MAX (št./vz.)		9		89	31		49	25		26	13		17	8		121	40
SD (+–št./vz.)		2		24	6		12	5		6	3		4	2		31	11

Preglednica 10: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1–R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	7,5	15,1	18,3	11,0
Jelka	62,4	71,4	75,0	40,0
Bori				
Macesen	0,0	35,9		
Bukev	23,5	36,9	18,3	14,5
Hrasti				
Plemeniti listavci	65,7	59,3	46,3	25,9
Drugi trdi listavci	48,4	57,9	50,2	34,9
Mehki listavci	33,3	47,5	37,1	34,8
Iglavci	12,6	17,3	18,7	11,4
Listavci	33,8	45,6	29,8	21,2
Skupaj	27,5	36,2	26,6	19,1

13.8 Priloga 8–Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov

ZAP. ŠT.	IME	STATUS	URADNA OBJAVA	VARSTVENI REŽIM	GPN
1	Triglavski park	narodni	NP	Varstveni režimi so navedeni v 13.–15. 16. in 17. členu ZTNP–1 Za doseganje z ZTNP–1 predpisanih temeljnih ciljev zavarovanega območja se za dejavnost gozdarstva v narodnem parku upoštevajo še usmeritve navedene v Načrtu upravljanja TNP 2016–2025	da (1.VO)
2	Kukla–Razor		NR		da
3	Log pod Mangrtom–Ruševa glava		NR		da
4	Tonov kamen (pri Furlanu)		NS		da
5	Naravni spomenik Črnelso brezno		NS	Zakon o Triglavskem narodnem parku, Uradni list RS, št. 52/10, 46/14 – ZON–C, 60/17 in 82/20	da
6	Golobaršček		NS		da
7	Loška stena		NS		da
8	Mala korita Koritnice		NS	Varstveni režimi za ožja zavarovana območja so navedeni v 17. členu ZTNP–1	da
9	Mangrt–vrh, sedlo, južna pobočja in Jama pod Rdečo skalo (Mangrška jama)		NS		da
10	Možnica–soteska, korita, slapovi in naravna mostova		NS		da
11	Morež–južna pobočja		NS		da
12	Pološka jama		NS		da
13	Predilnica (potok, soteska, korita in pritoki)		NS	Zakon o Triglavskem narodnem parku, Uradni list RS, št. 52/10, 46/14 – ZON–C, 60/17 in 82/20	da
14	Soča–Korita Vrsnice (Vrsnikarce)		NS		da

PRILOGE

ZAP. ŠT.	IME	STATUS	URADNA OBJAVA	VARSTVENI REŽIM	GPN
15	Soteska Koritnice in Klužka korita	NS			da
16	Tolminka–soteska, reka, korita	NS			ne
17	Trenta–Mlinarica	NS			da
18	Trenta–skali in podor pri Plajerju	NS			ne
19	Trenta–Zapotok (slapovi in korita)	NS			da
20	Zadlaščica (korita)	NS			da
21	Trenta–Kloma (soteska s slapovi)	NS			da
22	Soča s pritoki				da
23	Črna prst–vrh in pobočja pod vrhom	NS			ne
24	Porezen–Davča	NS			ne
25	Porezen (vrh in greben)	NS			ne
26	Boka	NS	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Tolmin (Uradno glasilo št. 5/90)	Varstveni režimi so navedeni v 15. do 22. členu Odloka	ne
27	Jugovzhodna ježa bovške terase	NS			ne
28	Čendova jama	NS			ne
29	Gorenja Trebuša: V malnih (soteska s slapovi)	NS			ne
30	Kostanjevec (soteska in jame)	NS			ne
31	Kozjak (slap in korita)	NS			ne
32	Kuk: rastišče kratkodlakave popkorese	NS	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Tolmin (Uradno glasilo št. 5/90)	Varstveni režimi so navedeni v 15. do 22. členu Odloka	ne
33	Reka Nadiža	NS			ne

PRILOGE

ZAP. ŠT.	IME	STATUS	URADNA OBJAVA	VARSTVENI REŽIM	GPN
34	Kocnpoh (potok, slapovi, korita in soteska), Podbrdo	NS			ne
35	Geološke plasti pri Ključu	NS			ne
36	KobariD - obcestni lipov drevored	NS			ne
37	Slapova Beri in soteska Godiče	NS			ne
38	Smoganica (jama)	NS			ne
39	Srnica (jama)	NS			ne
40	Gačnik	NS			ne
41	M'kcova grapa	NS			ne
42	Pršjakova grapa	NS			ne
43	Trebuša: žvepleni izvir	NS			ne
44	Grahovo ob Bači: rastišče venerinih lascev	NS			ne
45	Ročica, Stopnik, Potok in Brsnik	NS			ne
46	Zgornja Idrijca	KP			ne
47	Bukov vrh	NR			da
48	Divje jezero	NS			da
49	Suha Idrijca		Odlok o razglasitvi krajinskega parka Zgornja Idrijca (Uradni list RS št. 11/93)	Varstveni režimi so navedeni v 4. členu Odloka	ne
50	Bedrova grapa	NS			ne
51	Kramaršca	NS			ne
52	Jama nad Kobilu	NS			ne
53	Vrtači pod Petelinovim vrhom	NS			da

*—predlog določitve gozdov s posebnim namenom na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave (skladno z Zakonom o gozdovih, 44. člen).

13.9 Priloga 9–Pregled naravnih vrednot – 1. stopnja poudarjenosti funkcij

IDENT. ŠT.	IME	ZVRST	STATUS
108	Smrekova draga	bot, ekos, geomorf	NVDP
173	Mala Lazna	bot, ekos	NVDP
176V	Golaki	bot	NVDP
2119V	Ruševa glava	ekos	NVDP
2151	Za Volarnikom	hidr, geomorf, ekos	NVLP
2176	Tolmin–Pod Britofom pri sv. Urhu	ekos	NVLP
289V	Smrečje–mrazišče	bot, geol	NVDP
3140	Nanos–sestoj črničevja	ekos	NVDP
3194	Črni Školj	geomorf, zool	NVDP
3359V	Strug	bot	NVLP
3452V	Govci–severni obronki Trnovskega gozda	bot, geomorf	NVDP
3530	Bukov vrh	ekos	NVLP
3583	Mali Govci–sestoj črnega bora	ekos	NVLP
3598	Sončni rob	bot	NVLP
3607	Vrtači pod Petelinovim vrhom	bot, ekos	NVLP
3885	Hudournik	bot, geomorf, ekos	NVLP
3890	Vipava–meandri pod Renčami	hidr, geomorf, ekos	NVLP
3896	Kromberk–hrasti 3	ekos	NVLP
3897	Vipava–rečni meander pri Brju	hidr, geomorf, ekos	NVLP
3901	Bukovec	ekos	NVLP
41	Divje jezero	hidr, geomorf, geol, bot, zool	NVDP
4180	Putrihove stene	bot, geomorf	NVLP
4620	Hleviška planina	bot	NVLP
4633	Kendove robe	bot, zool	NVLP
4637	Kobalove planine 1	bot	NVLP
4718	Česnik–sestoj tise	ekos	NVLP
617	Lemovje	ekos	NVDP
618	Apica	ekos	NVDP
619	Zapoden	ekos	NVDP
620V	Kukla	ekos	NVDP

IDENT. ŠT.	IME	ZVRST	STATUS
621	Visoki Zjabci	ekos	NVLP
750	Ledenica	geomorf, bot	NVLP
2985	Malo Polje–rastišče tis	ekos	NVLP
2123	Senica–sestoj tise na zahodnih in južnih pobočjih	ekos, bot	NVLP
4718	Česnik–sestoj tise	ekos	NVLP
3483	Vitovsko jezero	hidr	NVLP
1178	Gojčičeva tisa	drev	NVLP
2174	Temljine–bukev nad Podorehi	drev	NVLP
3566	Jesen ob Rakah	drev	NVLP
3732	Pod Humom–bukev	drev	NVLP
4554	Vipava–črni topol na brežini reke Vipave	drev	NVDP
3163	GozD - bukvi Pri kalu	drev	NVLP
4615	Srednja Kanomlja–gorski javor	drev	NVLP
4721	Godovič–tisa pri hiši št. 81	drev	NVLP
4751	Potok–lipo ob poti proti Zavratcu	drev	NVLP
80081	Mojska draga–javor	drev	NVLP
80084	Bate–pravi kostanj	drev	NVLP
80085	Bate–Madoni–turška smreka	drev	NVLP
80191	Vrhovlje pri Kojskem–hrast	drev	NVLP
80332	Ušnik–pravi kostanj	drev	NVLP
80333	Kambreško–maklen pri Jurmanu	drev	NVLP
80334	Tolmin–topol ob Soči	drev	NVLP
80335	Drežnica–Šincou kostanj	drev	NVLP

Opombe:

- * V stolpcih STOPNJA Poudarjenosti je naveden predlog poudarjenosti stopnje funkcije varovanja naravnih vrednot in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- ** V sloju točk in območij naravnih vrednot **GGO_Tolmin_NV_tocke_2021** in **GGO_Tolmin_NV_obm_2021** sta stolpca '**f_var_NV**' ter '**f_var_BR**' z navedeno s stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot oz. funkcija varovanja biotske raznovrstnosti.

13.10 Priloga 10–Pregled ekološko pomembnih območij

KODA	IME	OPIS	STATUS
21100	Julijske Alpe	Območje obsega najvišje in najobsežnejše predele visokogorja v Sloveniji ter del predalpskega sveta. Za območje so značilni tako ohranjeni visokogorski habitatni tipi nad gozdno mejo (travišča, skalne stene, melišča), kot večji kompleksi gorskih gozdov, predvsem alpskih bukovih in smrekovih na nižjih nadmorskih višinah, na pobočjih alpskih dolin in planotah, ki se na Pokljuki prepletajo s habitatnimi tipi visokih barij. Gozdnata območja so prekinjena s habitatnimi tipi sekundarnih travišč, ki so nastala zaradi pašništva na območju današnjih planin. Dodatno pestrost dolinam dajejo vodotoki v svojem zgornjem toku, kot je npr. reka Soča. Posebnost so visokogorska jezera ledeniškega nastanka. Zaradi velike raznolikosti življenjskih pogojev, ki so pogosto ekstremni, so se tu razvili številni redki in ranljivi habitatni tipi, rastlinske in živalske vrste, med katerimi so mnoge endemične.	EPO
38700	Jama na Pucovem kuclu	Vodoravna jama na vzpetini Zavrtaec južno od Podklanca, pomembna zaradi jamske favne. Območje obsega tudi gozdnat pas okoli jame.	EPO
51300	Trnovski gozd - Nanos	Območje porašča velika sklenjena gozdna površina, ki je življenjski prostor in selitveni koridor velikih zveri (medved, volk in ris). V vršnih delih ter na južnih in zahodnih obronkih so obsežna travišča s pestro floro, med katerimi so tudi redke in ogrožene rastlinske vrste kot npr. <i>Ranunculus wraber</i> (R), <i>Arabis scopoliana</i> (R) ter endemita <i>Hladnikia pastinacifolia</i> (R) in <i>Campanula marchesettii</i> . V strmih predelih s prepadnimi stenami na zahodnih obronkih Nanosa dobro uspeva črnika, ki sodi med ogrožene vrste hrastov pri nas (R). Ugodni rastiščni pogoji omogočajo rast še drugim mediteranskim vrstam, ki skupaj z črniko gradijo združbo Orno–Quercetum ilicis sub.cotinetosum. Gozdovi, travišča in skalne stene so tudi življenjski prostor različnih vrst ptic, med katerimi so nekatere zelo redke in ogrožene, npr. planinski orel, divji petelin, hribski škranec...	EPO
53400	Dolina Branice	Reka Branica in njeni pritoki ter okoliški gozdovi in travniki so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih živalskih vrst (hroščev, rib, dvoživk, kačjih pastirjev). Območje je posebej pomembno za vejicete netopirje, ki imajo v gradu Rihemberk največjo znano porodniško kolonijo v Sloveniji in laško žabo, ki ima tu skrajni vzhodni rob areala.	EPO
53500	Banjšice	Na Banjšicah se na zakraseli apniški podlagi pojavljajo številni kraški pojavi. Mestoma se ob tankih plasteh nepropustnega fliša pojavljajo manjši izviri, ki ustvarjajo skromna mokrišča. Planoto poraščajo obsežni bukovki gozdovi in ekstenzivni travniki, ki so primeren življenjski prostor številnim ogroženim rastlinskim in živalskim vrstam zlasti pticam: sršenar, prepelica, podhujka, kosec, vijeglavka, zelena žolna, veliki detel, hribski škranec, poljski škranec in drugim.	EPO
54400	Matajur	Območje z veliko pestrostjo habitatnih tipov, predvsem pa z obsežnimi gorskimi travišči. Življenjski prostor ogroženih živalskih vrst npr. divjega petelina in del selitvenega koridorja rjavega medveda.	EPO
55100	Skalnica	Pobočja Skalnice ali Svete gore, so enakomerno strma brez prepadnih sten in poraščena. Rastišča ogroženih rastlinskih vrst kot npr. <i>Conium maculatum</i> (E), <i>Galium rubioides</i> (R), <i>Medicago pironae</i> (R).	EPO
55300	Porezen–Cimprovka	Območje obsega dolino Davče in okoliško hribovje z najvišjim vrhom Poreznom (1630 m). Je geološko pestro in reliefno razgibano območje, prepleteno s težko dostopnimi s hudourniškiimi grapami in sotesko Davče. Povečini je poraščeno z gozdom. V grapah in na vrhu Porezna raste značilna hladnoljubna flora s predstavniki alpskih vrst. Področje odlikuje velika pestrost habitatov, pestrost rastlinskih in živalskih vrst ter življenjski prostori redkih in ogroženih vrst. Območje je tudi del selitvenega koridorja rjavega medveda.	EPO
55400	Soča	Območje obsega reko Sočo z dnem Soške doline od Napoleonovega mostu v Kobaridu do državne meje. Struga Soče je izoblikovana v karbonatni kamninski podlagi mestoma stisnjena v ozka korita, ponekod pa razprostranjena po obsežnih prodirih. Vzdolž rečnega toka je velika pestrost habitatnih tipov obrežja, prodišč in travišč. Reka je življenjski prostor endemične vrste ribe soške postrvi ter ogroženih vrst rib: npr. lipana in kaplja. Na njenih bregovih mestoma rastejo ogroženi in zavarovani venerini lasci.	EPO
55500	Korada–Kolovrat	Območje zajema vršni greben med Soško dolino in reko Idrijo od Kuka nad Livškimi Ravnami preko Kolovrata in Korade do Planine nad Plavmi. Tu se srečujejo sredozemski vremenski vplivi, ki prevladujejo večji del leta in alpski, ki so izrazitejši pozimi. Za hribovje je značilna velika pestrost habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst. Posebnost so travišča, ki so ostanki nekdanj obsežnih košenic in pašnikov in so življenjski prostor ogroženih rastlinskih (orhideje, mečki, lilije...) in živalskih (metulji, ptiči...) vrst. Območje je del selitvenega koridorja rjavega medveda in preletni koridor za beloglave jastrebe.	EPO
55600	Cerkno–Zakriž	Hribovit svet med Cerknim, Zakrižem in Trebenčami je večinoma pokrit z gozdovi in travniki. Je prehranjevalni prostor netopirjev malih podkovnjakov, ki imajo svoja kotišča v nekaterih cerkvah na območju. Grmišča in gozdni robovi so življenjski prostor metulja črtastega medvedka.	EPO
55700	Vrhe na Vipavskem	Razvodno hribovje med dolinama Močilnika in Raše na jugovzhodnem robu Vipavske doline. Povečini flišno hribovje, ki v najvišjih predelih dosega 700 m n.m. je razrezano s	EPO

		številnimi hudourniški grapami. Poraščajo ga hrastovi gozdovi (graden, puhasti hrast), na skrajnem vzhodnem delu pa tudi bukovi gozdovi. Območje je življenjski prostor ogroženih vrst hroščev (rogač, hrastov in bukov kozliček, močvirski krešič) in metulja črtastega medvedka.	
55900	Otalež–Lazec	Širša okolica naselij Otalež in Lazec na Cerkljanskem, pokrivajo njive, travišča in manjši gozdni sestoji. Tu je več hudourniških grap in nekaj kraških jam. Na podstrešju cerkve sv. Katarine v Otaležu in sv. Jurija v Lazcu so porodniške kolonije malih podkovnjakov, okoliški gozdovi in travišča pa so njihov prehranjevalni habitat.	EPO
56400	Sabotin	Za Sabotin so značilne specifične geološke, geomorfološke in podnebne razmere. Zaradi specifične lege prihaja tu do mešanja evmediteranske, submediteranske in alpske flore na več ločenih rastiščih, vendar blizu skupaj. Posebno zanimiva so samonikla rastišča črničevja. Za območje je značilna velika pestrost habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst, rastišče vrst v disjunktih arealih (alpske vrste npr.: avrikla, kosmata škržolica, mediteranske vrste npr.: bela metlina, lihopernata rujevina, rastišče ogroženih rastlinskih vrst npr.: Pironova meteljka, črnika, rastišče endemičnih rastlinskih vrst npr.: ozkolistna preobjeda, Justinova zvončica). Sabotin je tudi življenjski prostor ogroženih živalskih vrst kot sta npr. planinski orel in laški gad.	EPO
56700	Idrijca s pritoki	Idrijca je vodnata predalpska reka z neenakomernim strmcem, kar se odraža v menjavanju brzic in umirjenih predelov s prodišči. Njene bregove porašča značilna obrečna vegetacija. Je življenjski prostor ogroženih vrst rib (kot so: soška postrv, blistavec, kapelj.), navadnega koščaka in kranjskega jegliča.	EPO
56800	Nadiža s pritoki	Reka Nadiža s pritoki Bela, Malenček in Gostenk, si je v povirju izdolbla slikovite debri, pod Logmi pa prestopi v dolino s ploskim dnom, kjer ustvarja obsežna prodišča. V reki in njenih pritokih živi primorski koščak in več ogroženih vrst rib. Prodišča so rastišča specifične flore in ogroženih rastlinskih vrst.	EPO
57300	Krasnica	Jama in potok Kostanjevec, v soteski katerega leži jama, se nahajata na južnem pobočju Šentviške planote. Jama je splet slikovitih, ponekod kapniških, vodnih rovov s skupno dolžino 197 m in višinsko razliko 26 m. Jama je habitat nevretenčarjev, potok pa je habitat navadnega koščaka.	EPO
57400	Kendove robe	Kendove robe so hriboviti svet nad Idrijco v bližini Spodnje Idrije Skalnata osojna pobočja Kendovega vrha so rastišča kranjskega jegliča.	EPO
57600	Ukovnik	Vodna jama s podzemskim tokom v bližini Spodnje Idrije. Poševna jama s tremi sifoni je občasen bruhalnik. Jama ima bogato jamsko favno.	EPO
57800	Jama pod Lešetnicami	Izvirna vodoravna, 73 metrov dolga in 4 m globoka jama pri Jeličnem vrhu nedaleč od Idrije. Je življenjski prostor endemične vrste dvojnonog Haasia (H.) largescutata idriense.	EPO
57900	Divja jama nad Plavami in Zamedvejski potok	Kraška jama in potok pod Korado pri naselju Vrtače. Vhod v jamo leži ob vznožju prepadne stene, preko katere teče hudourniški Zamedvejski potok, ki je habitat navadnega koščaka. Jama je bogata z nevretenčarsko favno in netopirji. Zabeleženi so bili mali in veliki podkovnjak ter dolgokrili netopir.	EPO
58100	Jama pod Smogodnico	Vodoravna jama severno od Tolminskega Loma (na severnih obronkih Banjške planote). Jama ima bogato jamsko favno in je habitat endemnega hrošča. Je 600 metrov dolga in 15 metrov globoka izvirna jama.	EPO
58200	Jelenk	Jelenk 1107 m visok vrh nad Spodnjo Idrijo. Strma dolomitna pobočja na severni strani ter travnate površine na samem vrhu so rastišče kranjskega jegliča, avrikla in njunega križanca idrijskega jegliča.	EPO
58300	Kožbana	Zgornji del potoka Kožbanjščka s travniki na severnih pobočjih nad potokom ter izvirna kraka Slapnica in Kožbenka do vasi Slapnik v Goriških Brdih. Potok z izjemnimi geomorfološkiimi (korita, naravni most) in hidrološkimi (tolmuni) pojavi teče večinoma po gozdnatem in malo poseljenem predelu Brd. Ohranjeno naravno okolje ustvarja ustrezne življenjske pogoje ogroženim vrstam živali: kačjemu pastirju velikem studenčarju in raku primorskem koščaku.	EPO
58400	Pod Mijo	Karbonatna melišča na zahodnem pobočju Mije od reke Nadiže do nadmorske višine okrog 600 m (Debelo čelo), ki jih obdaja ilirski bukov gozd.	EPO
58500	Avče	Širša okolica cerkve Marija Snežna, ki leži na vzpetini (366m) nad vasjo Avče na levem bregu Soče. V cerkvi je porodniška kolonija netopirjev malih podkovnjakov, okoliški gozdovi in ekstenzivni travniki pa so njihov prehranjevalni habitat.	EPO
58600	Jama v Globinah	Poševna vodna jama v Ledinah nedaleč od Spodnje Idrije. Jama je 192 metrov dolga in 52 metrov globoka. Varovano območje obsega tudi predel ob vhodu.	EPO
58800	Melišča pri Modreju	Termofilna melišča nad Modrejem na zahodnem pobočju Senice. Območje je rastišče nekaterih ogroženih živalskih in rastlinskih vrst kot npr. pironove meteljke, ki jo pri nas najdemo le v Soški dolini. Na širšem območju se posamično pojavlja stalno prisotna tisa tako v sestoji jelke kot belega gabra. V veliki večini so ženska drevesa tise.	EPO
58900	Znojile	Strma gozdnata pobočja nad Znojilami so klasično nahajališče kratkodlakave popkorese–ozko endemične vrste skalnih razpok južnih Julijskih Alp in njihovega prigorja. Raste v skalnem pragu vzhodno ob žlebu med hriboma Kovblar in Jehle, okoli 900 m visoko in tudi višje v prisojnem skalovju omenjenih vzpetin. Gre za razmeroma skromna nahajališča v skalovju, ki je bolj ali manj v senci okoliških gozdnih sestojev.	EPO

PRILOGE

59100	Driselpoh	Dolina potoka Driselpoha, desnega pritoka Bače v bližini Podbrda. Potok teče skozi slikovito sotesko. Rastišče kratkodlakave popkorese je v skalnih razpokah plastovitega krednega apnenca v bližini glavne ceste.	EPO
59200	Mali vrh	V strmih prisojnih (jugovzhodnih) pobočjih Kotlovega predvrha nad Grahovim ob Bači (od okoli 500 do 700 m) so številni skalni rogji iz baškega dolomita z roženci. Med njimi sta tudi Rinkova glava in Kuk. V previsnih delih njenih sten in skalnih skokov uspeva kratkodlakava popkoresa na več manjših, razpršenih lokacijah v združbi skalnih razpok.	EPO
59400	Lipovšček	Naravno ohranjen desni pritok Kneže v Baški grapi je življenjski prostor evropsko pomembne soške postrvi.	EPO
59600	Kanomljica s pritoki	Kanomljica je življenjski prostor endemične vrste ribe–soške postrvi in raka navadnega koščaka.	EPO
92700	Domaček	Domaček je levi pritok reke Soče, ki izvira na zahodnih pobočjih Vrhovskega kuka in se pod naseljem Morsko izliva v reko Sočo. Je življenjski prostor evropsko pomembnih nevretenčarjev.	EPO
92500	Dolina Vipave	Območje obsega reko Vipavo z nekaterimi njenimi pritoki, ter del dna Vipavske doline s hidromelioracijskimi jarki, glinokopi, travišči, mejicami in večjimi sklenjenimi območji gozdov, kot je npr. Panovec. Raznoliki habitati so življenjski prostor številnih ogroženih živalskih vrst, predvsem ptic, rib, rakov, kačjih pastirjev, metuljev, dvoživk in plazilcev. Po pomenu med njimi izstopa laška žaba, ki je endemit širšega območja Padske nižine.	EPO
95200	Podbrdo–skalovje	Rastišča kratkodlakave popkorese v skalnih razpokah (ploščasti apnenec s primesjo laporja) v okolici Podbrda (okoli 450 m nm v.). Kratkodlakava popkoresa je ozko endemična rastlina skalnih razpok južnih Julijskih Alp in njihovega prigorja.	EPO
96700	Strmec	Strmec je desni pritok reke Soče, ki teče po zelo strmi grapi južno od naselja Plave. Je življenjski prostor evropsko pomembnih nevretenčarjev.	EPO
8000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri rjavega medveda, volka in risa obsega Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Krmsko hribovje in Menišijo, Javornike, Snežnik, Bloke, zahodni del Suhe Krajine, celotno območje Kočevske vse do Kolpe in zahodni del Bele Krajine. Večji del tega prostora prekrivajo gozdovi, ki tvorijo največje sklenjeno območje gozda pri nas.	EPO

13.11 Priloga 11–Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov v GGO

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGO TOLMIN
SI3000020 Cerkno–Zakriž	POO	<u>Žuželke</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Sesalci</u> : - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
SI3000023 Otalež–Lazec	POO	<u>Žuželke</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Sesalci</u> : - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
SI3000024 Avče	POO	<u>Sesalci</u> : - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
SI3000031 Pod Bučnico–melišča	POO	<u>Habitatni tipi</u> : Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu
SI3000032 Pri Modreju–melišča	POO	<u>Habitatni tipi</u> : Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu
SI3000033 Pod Mijo–melišča	POO	<u>Habitatni tipi</u> : - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio–Fagion)) - Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu
SI3000077 Kendove robe	POO	<u>Rastline</u> : - kranjski jeglič (<i>Primula carniolica</i>)
SI3000077 Jelenk	POO	<u>Rastline</u> : - kranjski jeglič (<i>Primula carniolica</i>)
SI3000081 Jama v Globinah	POO	<u>Negozdni habitatni tipi</u> : Jame, ki niso odprte za javnost
SI3000082 Ukovnik	POO	<u>Negozdni habitatni tipi</u> : Jame, ki niso odprte za javnost
SI3000083 Jama pod Lešetnico	POO	<u>Negozdni habitatni tipi</u> : Jame, ki niso odprte za javnost
SI3000119 Porezen	POO	<u>Gozdni habitatni tipi</u> - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Anemonio – Fagion)) - (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>),
SI3000123 Divja jama nad Plavami in Zamedvejski potok	POO	<u>Raki</u> : - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Sesalci</u> : - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) - dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersii</i>)
SI3000124 Krasnica	POO	<u>Negozdni habitatni tipi</u> : - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost <u>Raki</u> : - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI3000125 Kožbana	POO	<u>Raki</u> : - primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>)
SI3000167 Nadiža s pritoki		<u>Habitatni tipi</u> : - Alpske reke in lesna vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov <u>Raki</u> :

PRILOGE

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGO TOLMIN
		- primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>)
SI3000196 Breginjski Stol	POO	<u>Habitatni tipi:</u> - Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (Mugo– <i>Rhododendretum hirsuti</i>)* - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio–Fagion))
SI3000198 Lijak	POO	<u>Gozdni habitatni tipi:</u> - (9340) Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i>
Jama pod Smoganico	POO	<u>Negozdni habitatni tipi:</u> - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost
		<u>Negozdni habitatni tipi:</u> - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost
Jama na Pucovem kuclu	POO	<u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Sesalci:</u> - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
		<u>Dvoživke:</u> - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) - laška žaba (<i>Rana latastei</i>) <u>Žuželke:</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>kačji pastirji:</u> veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)
SI3000225 Dolina Branice	POO	<u>Hrošči:</u> - rogač (<i>Lucanus cervus</i>) - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - strigoš – hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>) - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) <u>Netopirji:</u> - veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) - vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - Ilirski hrastovo–belogabrovi gozdovi (Erythronio–Carpinion)
		<u>Raki:</u> - primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>) <u>Dvoživke:</u> - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) - laška žaba (<i>Rana latastei</i>) <u>Žuželke:</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Hrošči:</u> - rogač (<i>Lucanus cervus</i>) - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) <u>Kačji pastirji:</u> - veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - Ilirski hrastovo–belogabrovi gozdovi (Erythronio–Carpinion)
SI3000226 Dolina Vipave	POO	<u>Hrošči:</u> - rogač (<i>Lucanus cervus</i>) - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) <u>Kačji pastirji:</u> - veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - Ilirski hrastovo–belogabrovi gozdovi (Erythronio–Carpinion)

PRILOGE

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGO TOLMIN
SI3000229 Vrhe nad Rašo	POO	<u>Habitatni tipi:</u> - Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>)
		<u>Hrošči:</u> - rogač (<i>Lucanus cervus</i>) - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) - strigoš (<i>Cerambyx cerdo</i>) - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)
SI3000230 Idrijca s pritoki	POO	<u>Sesalci:</u> - vidra (<i>Lutra lutra</i>)
		<u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Habitatni tipi:</u> - Alpske reke in lesna vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov
SI3000253 Julijske Alpe	POO	<u>Gozdni habitatni tipi:</u> - Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion) - Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (Mugo-Rhododendretum hirsutum)*
		<u>Negozdni habitatni tipi:</u> - Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov - Jame, ki niso odprte za javnost
		<u>Sesalci:</u> - navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) - rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>) - širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)
		<u>Dvoživke:</u> - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)
SI3000254 Soča z Volarjo	POO	<u>Hrošči:</u> - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)* - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - rogač (<i>Lucanus cervus</i>)
		<u>Negozdni habitatni tipi:</u> - Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov - (91E0*) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae))*
SI3000255 Trnovski gozd - Nanos	POO	<u>Vrste:</u> - primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>) - rogač (<i>Lucanus cervus</i>)
		<u>Sesalci:</u> - volk (<i>Canis lupus</i>)* - rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>)* - navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) - veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>) - širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), - dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersii</i>) - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) - veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) - južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>) - ostrouhi netopir (<i>Myotis blythii</i>) - dolgonogi netopir (<i>Myotis capaccinii</i>)
		<u>Hrošči:</u> - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)* - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)
		<u>Dvoživke:</u>

PRILOGE

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGO TOLMIN
		- hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Rastline:</u> - Scopolijev repnjak (<i>Arabis scopoliana</i>) - lepi čeveljc (<i>Cypripedium calceolus</i>) - kranjski jeglič (<i>Primula carniolica</i>) <u>Gozdni habitatni tipi:</u> - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio–Fagion)), - Kislojubilni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio–Piceetea</i>), - Javorovi gozdovi (<i>Tilio–Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih*, - Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i>, - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost.
SI3000277 Podbrdo–skalovje	POO	<u>Rastline:</u> - kratkodlakava popkoresa (<i>Moehringia villosa</i>)
SI3000327 Domaček	POO	<u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI3000372 Kanomljica s pritoki	POO	<u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI3000380 Strmec	POO	<u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI5000019 Julijci	POV	– koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) – planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) – gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) – divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) – črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) – mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) – mali muhar (<i>Ficedula parva</i>) – triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) – ruševca (<i>Tetrao tetrix</i>) – pivka (<i>Picus canus</i>)
SI5000020 Breginjski Stol	POV	– planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) – ruševca (<i>Tetrao tetrix</i>)
SI5000007 Banjšice	POV	- planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) - podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>)
SI5000021 Vipavski rob	POV	- črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) - planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) - velika uharica (<i>Bubo bubo</i>) - kačar (<i>Circaetus gallicus</i>) - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) - pivka / siva žolna (<i>Picus canus</i>) - podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>)
SI5000025 Trnovski gozd	POV	- črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) - divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) - gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) - koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) - kozača (<i>Strix uralensis</i>) - triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) - belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>) - mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)

Opomba:

*–prednostna vrsta oz. habitatni tip.

13.12 Priloga 12–Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljalskimi conami

USMERITVE ZA CELOTEN GOZDNI PROSTOR V OBMOČJIH NATURA 2000

V celotnem GGO se znotraj različnih Natura 2000 območij, pojavljajo vrste in habitatni tipi, na katere ima gospodarjenje z gozdom lahko neposredni ali posredni vpliv. Vrste in HT, gledano iz ekološkega vidika, so generalisti, katerim ustreza trajnostno, sonaravno in mnogonamensko gospodarjenje z gozdom.

VRSTE:

navadni ris (*Lynx lynx*), volk (*Canis lupus*)*, rjavi medved (*Ursus arctos*)*, vidra (*Lutra lutra*), veliki navadni netopir (*Myotis bechsteini*), širokouhi/mulasti netopir (*Barbastella barbastellus*), dolgokrili netopir (*Miniopterus schreibersii*), mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), veliki podkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*), južni podkovnjak (*Rhinolophus euryale*), ostrouhi netopir (*Myotis blythii*), dolgonogi netopir (*Myotis capaccinii*), vejicati netopir (*Myotis emarginatus*), hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), alpski kozliček (*Rosalia alpina*)*, bukov kozliček (*Morimus funereus*), rogač (*Lucanus cervus*), strigoš – hrastov kozliček (*Cerambyx cerdo*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*)*, Scopolijev repnjak (*Arabis scopoliana*), kranjski jeglič (*Primula carniolica*), lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus*), črna žolna (*Dryocopus martius*), koconogi čuk (*Aegolius funereus*), kozača (*Strix uralensis*), mali skovik (*Glaucidium passerinum*)), mali muhar (*Ficedula parva*), planinski orel (*Aquila chrysaetos*), velika uharica (*Bubo bubo*), sršenar (*Pernis apivorus*), kačar (*Circaetus gallicus*), gozdni jereb (*Bonasa bonasia*), pivka / siva žolna (*Picus canus*), podhujka (*Caprimulgus europaeus*), ruševca (*Tetrao tetrix*)

HABITATNI TIPI: (9110) Bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum), (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio–Fagion)). Kisloлюбni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (Vaccinio–Piceetea), Javorovi gozdovi (Tilio–Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih*, Ilirski hrastovo–belogabrovi gozdovi (Erythronio–Carpinion), Ruševje z vrstama *Pinus mugo* in *Rhododendron hirsutum* (Mugo–Rhododendretum hirsuti)*, (9530*) Sub)mediteranski gozdovi črnega bora, (9340) Gozdovi s prevladujočima vrstama *Quercus ilex* in *Quercus rotundifolia*, (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov, Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (Alno–Padion, Alnion incanae, Salicion albae))*; Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu.

UPRAVLJAVSKE CONE NATURA 2000:

Ime upravljalvske cone: Cona A–območje triprstega detla in divjega petelina

VRSTE: triprsti detel (*Picoides tridactylus*), divji petelji (*Tetrao urogallus*)

OPIS CONE: Cona obsega varovalne gozdove, gozdne rezervate in večnamenske gospodarske gozdove nad 900 m.n.v. v Julijskih Alpah. Namenjena je zagotavljanju ustreznega habitata za triprstega detla in celoletnega habitata za divjega petelina. V coni želimo vzpostaviti velik delež starih presvetljenih gozdov, nadstandardni delež mrtvega lesa ter čim več površin prepustiti naravnemu razvoju.

KONKRETNE USMERITVE:

V coni naj se trajno zagotavlja najmanj 50 % delež debeljakov ter sestojev v obnovi.

- Proizvodne in pomladitvene dobe se ohranja ali podaljšuje.
- Ohranja naj se delež mrtve in odmirajoče lesne mase. Dolgoročni cilj v B in C razširjenem debelinskem razredu naj bo 15 m³/ha odmrle lesne mase od celotne LZ oziroma 5 % LZ.
- Ob upoštevanju predpisov s področja varstva gozdov naj se na območjih, ki ne predstavljajo večje nevarnosti za nadaljnje širjenje podlubnikov, del poškodovanega oz. s podlubniki napadenega drevja ohrani oz. prepusti naravnemu razvoju.
- Sanitarna sečnja je smiselna zgolj v primeru preventivnega delovanja. Posamezne skupine odmrlih dreves iglavcev, kjer se sanitarna sečnja ni izvedla pravočasno in ni več nevarnosti za prenamnožitev podlubnikov, naj se prepušča naravnemu razvoju, še posebno v sestojih z drevjem B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.
- Težko dostopnih in slabo odprtih območij ter območij brez večje ekonomske vrednosti naj se ne odpira z novimi gozdni prometnicami. Znotraj cone se omeji gradnja in priprava gozdnih prometnic.
- Vzpostavi in vzdržuje se dolge in stopničaste gozdne robove in postopne prehode iz negozdnih površin v gozd (postopen prehod z vrzelastim sklepom do dveh drevesnih višin).
- Po potrebi se izvede zapora ključnih gozdnih cest, ki vodijo v habitate divjega petelina.
- Obstoječe jase naj se ohranja in vzdržuje. Na njih naj se ne gnoji z umetnimi gnojili.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov–naravni razvoj
- ohranjanje biotopov–sečnja
- ohranjanje biotopov–nega
- načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu
- zaščita mladja z (leseno) ograjo
- označitev žičnatih ograj
- vzdrževanje zaščitne ograje
- odstranjevanje ograj za zaščito mladja
- zapornice na gozdnih cestah

Ime upravljalvske cone: Cona A1 – divji petelin–rastišča

VRSTE: divji petelin (*Tetrao urogallus*).

OPIS CONE: Cona predstavlja ključni zimsko–pomladanski habitat za divjega petelina v Julijskih Alpah skupaj z znanimi aktivnimi rastišči, kjer pozimi in spomladi potekajo razmnoževalne aktivnosti. V coni želimo ohranjati ustrezen razmnoževalni in prehranjevalni habitat ter zagotoviti mir v času rasti in prezimovanja.

KONKRETNE USMERITVE:**Ožja rastišča:**

- V coni se ovrednoti 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Območje cone se določi kot **mirna cona**, znotraj katere se od 1.3. do 30.6. ne izvaja gozdarskih del (sečnja, spravilo, gradnja oz. priprava gozdnih prometnic,...). Izjemoma so v coni pod posebnimi pogoji ter po predhodni uskladitvi z ZRSVN dopustne sečnje (sanacije) žarišč podlubnikov.
- Ohranja se pevska drevesa kot ključne strukture habitata.
- Končnih posekov se ne izvaja, razen v tistih sestojih, ki so pomlajeni do te mere, da niso več primeren habitat za divjega petelina (podstojni pomlajeni sestoji so v razvojni fazi letvenjaka).

- Gozdne ceste, ki vodijo skozi rastišče naj se zapre za javni promet, v času rastitve pa tudi za gospodarjenje z gozdom.
- Gozdnih cest se v zimskem času ne pluži.
- Rekreatijske in turistične dejavnosti se usmerja izven cone, rekreacijska funkcija naj v coni ne bo poudarjena.
- Obstoječe žične ograje za skupinsko zaščito gozdnega mladja naj se odstrani, ustrezno označi ali pa se jih zamenja z lesenimi ograjami.
- Žičnih pašnih ograj se ne postavlja, uporablja se električne trakove oz. druge živalim vidne oblike ograjevanja.
- Novih krmišč za divjad se ne postavlja na nadmorskih višinah nad 1200 m.
- Obstoječa krmišča za divjad nad 1200 m.n.v. naj se postopoma opusti.

UKREPI: enaki kot v coni B

Ime upravljske cone: Cona B: ruševac

VRSTE/HT: ruševac (*Tetrao tetrix*), ruševje (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)

OPIS CONE: Cona obsega večinoma varovalne gozdove s pasom ruševja v Julijskih Alpah. V coni želimo preprečiti gradnjo gozdnih prometnic in zagotoviti mir v času rastivenih aktivnosti.

USMERITVE:

- V coni naj se v pasu ruševja ne gradi novih gozdnih prometnic in dostopnih poti do planin.
- Na obstoječih gozdnih prometnicah naj se vzpostavi režim vožnje (predvsem na slepih krakih in manj pomembnih gozdnih cestah).
- V času rastitve (1. marec – 30. junij) se na rastiščih zagotavlja mir; se ne gospodari z gozdom, prilagoditev pašne sezone na aktivnih planinah z rastišči ruševca, omejevanje rekreacije.
- Zagotavlja se gozd, ki ima bogato zastopano zeliščno plast (predvsem borovnica, brusnica, malina), zagotavlja se strukturno in vrstno pestre sestoje s poudarkom na plodonosnih drevesnih in grmovnih vrstah.
- Ohranja naj se strukturiran gozdni rob ter preletne koridorje.
- Sprejemljive so omejene krčitve ruševja za potrebe vzdrževanja pašnih planin, vendar izključno za namen vzdrževanja funkcionalne pašne površine in s sodelovanjem ter po predhodnem dogovoru z upravljavcem narodnega parka.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov – sečnja
- zapornice na gozdnih cestah

Ime upravljske cone: Cona C – območje belohrbtega in triprstega detla

VRSTE: belohrbti detel (*Dendrocopos leucotos*), triprsti detel (*Picoides tridactylus*)

OPIS CONE: Cona obsega večino posebnega območja varstva Trnovski gozd, z ohranjenimi jelovo-bukovimi in bukovimi gozdovi, vključujoč gozdne rezervate. Namenjena je zagotavljanju ustreznega habitata za belohrbtega in triprstega detla. Po dostopnih podatkih je bil belohrbti detel največkrat zabeležen v gozdnem rezervatu Golaki-Smrekova draga ter v predelih proti Velikemu Bukovcu in Poldanovcu. Vrsti ogrožajo: odpiranje zaprtih gozdov in povečevanje intenzitete gospodarjenja v predelih, kjer so pravilne razmere zahtevnejše ali kjer se že dolgo ni izvajalo sečnje in spravila ter odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja.

KONKRETNE USMERITVE:

- Ohranja naj se obstoječi delež mrtve lesne mase iglavcev in listavcev predvsem v B in C razširjenem debelinskem razredu.

- V coni se zaradi zagotavljanja ustreznih habitatov in varstva biotske raznovrstnosti v čim večjem obsegu izloči tudi nova območja brez lesnoproizvodne funkcije. Strme, slabo dostopne in ekonomsko nezanimive predele, predele z drevjem slabše kakovosti ter predele z ostarelimi drevesi se opredeli kot ekocelice brez ukrepanja in prepusti naravnemu razvoju.
- Obstoječim gozdnim rezervatom naj se določi varstveni pas, ki ni ožji od ene sestoje višine, v katerem se gospodari z najmanjšo možno intenziteto.
- V modelnem in ciljnem stanju strukture gozdov po razvojnih fazah naj se načrtuje najmanj 50 % delež sestojev z odraslim drevjem (razvojne faze debeljak, raznomerni sestoji, sestoji v obnovi in prebiralni gozdovi).
- Težko dostopnih in slabo odprtih območij ter območij brez večje ekonomske vrednosti naj se ne odpira z novimi gozdnimi prometnicami.
- Velikopovršinskih sečenj naj se ne izvaja.
- Ob upoštevanju predpisov s področja varstva gozdov naj se na območjih, ki ne predstavljajo večje nevarnosti za nadaljnje širjenje podlubnikov, del poškodovanega oz. s podlubniki napadenega drevja ohrani oz. prepusti naravnemu razvoju.
- Sanitarna sečnja je smiselna zgolj v primeru preventivnega delovanja. Posamezne skupine odmrlih dreves iglavcev, kjer se sanitarna sečnja ni izvedla pravočasno in ni več nevarnosti za prenamnožitev podlubnikov, naj se prepušča naravnemu razvoju, še posebno v sestojih z drevjem B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov–naravni razvoj
- načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu
- zapornice na gozdnih cestah

Ime upravljalvske cone: Cona D – območje navadnega koščaka

VRSTE in HT: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), primorski koščak (*Austropotamobius pallipes*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*), laška žaba (*Rana latastei*), Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov, (91E0*) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (Alno–Padion, *Alnion incanae*, *Salicion albae*))*

KONKRETNE USMERITVE:

- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- V coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije. Gospodarjenje naj bo skupinsko postopno s poudarkom na ohranjanju nosilnih drevesnih vrst Zagotavlja naj se sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin. V coni naj se krčenje gozda ne izvaja.
- V neposredni bližini vodotokov (vsaj 5 m pas) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnja, rekonstrukcija in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja in v zimskem obdobju. Morebitna prečenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega, izvaja čim bolj pravokotno na strugo.
- V kolikor je sečnja obrežne vegetacije potrebna, naj bo le–ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. Zagotavlja se stalna zastrtost vodotoka, zaželena je stalna prekoreninjenost talne površine.
- Morebitna žarišča tujerodnih invazivnih vrst se odstranjuje.

-
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine. Krčenja takšnih gozdnih površin naj se ne izvaja.
 - V coni se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
 - Pri sečnji in spravilu lesa se uporablja biološko razgradljiva olja.
 - Območje se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
-

UKREPI:

- **ohranjanje biotopov–naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja močvirskega krešiča, zamočvirjene gozdne površine),**
 - **načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.**
-

13.13 Priloga 13–Semenski sestoji v GGO Tolmin

Drevesna vrsta	Ident. številka	Kategorija	Provenienčno območje	Tip	Lastništvo	Površina (ha)
Abies alba Mill.	6,0109	2	Dinarsko	2	državno	10
Abies alba Mill.	6,0110	2	Dinarsko	2	državno	6
Fagus sylvatica L.	6,0111	2	Dinarsko	2	državno	6
Picea abies (L.) Karst.	6,0284	2	Dinarsko	2	državno	25
Acer pseudoplatanus L.	6,0285	2	Slovenija	2	državno	25
Ulmus glabra Hunds.	6,0286	2	Slovenija	2	državno	25
Abies alba Mill.	6,0287	1	Dinarsko	2	državno	25
Fagus sylvatica L.	1,0124	2	Alpsko	2	lok. skup.	18
Fagus sylvatica L.	1,0123	2	Alpsko	2	zasebno	5

13.14 Priloga 14–Seznam gozdnih rezervatov

Številka rezervata	Naziv	Režim	Površina (ha)
0101	Govci	1	77,9
0102	Bukovec	2	9,7
0103	Lepo brdo (Paradana)	2	18,7
0104	Smrekova draga–Golaki	2	502,0
0105	Bukov vrh	1	16,3
0106	Grušnica	2	64,6
0107	Strug	2	39,5
0108	Lipe	2	16,8
0109	Smrečje	2	17,3
0110	Bosna	1	4,6
0111	Pod Kukom	1	14,1
0112	Krajni žleb (Za Fondekom)	1	13,3
0113	Panovec	2	16,4
0114	Lemovje	2	41,2
0115	Visoki Zjabci	1	53,3
0116	Apica	2	27,4
0117	Zapoden	2	1,4
0118	Kukla	1	131,0
0120	Golaki	2	216,9
0121	Divje jezero	2	5,1
0122	Na skalah	1	44,1
0124	Lijak	2	2,4
0125	Podcel	1	6,8
0126	Pod Sopotom	1	41,9

13.15 Priloga 15–Utemeljitev in uporaba strokovnih podlag za pripravo prostorskih slojev posameznih funkcij gozdov:

FUNKCIJA VAROVANJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ IN SESTOJEV		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdni rastiščni tipi (gozdne združbe) - ekstremni.	Va	Gozdni rastiščni tipi smiselno enako kot Priročnik in skladno z monografijo Bončina in sod., 2021, in sicer šifre: 621, 623, 624, 741, 562, 563, 661, 671, 684, 685, 701, 702, 703, 811 in 812.
Vse gozdno raste nad zgornjo mejo strnjene gozda.	Vb	Izbor sestojev iz sestojne karte s šifro sestoja 24 - ruševje.
Gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom nad 35°. Gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom nad 25°.	Vc	Določitev naklona na podlagi rastrskih slojev – 25° in 35°. Osnova je sloj naklonov nad 35°.
Gozdovi na zelo plitvih tleh (10 cm) ali gozdovi s skalovitostjo oziroma kamenitostjo nad 70 % površine (upoštevajo se tudi samo z mahom porasle skale in kamenje).	Vd	Kamnitost / skalovitost – osnova je na podlagi novih podatkov po odsekih izdelana karta kamnitosti oz. skalovitosti.
Gozdovi v hudourniških območjih z veliko gostoto erozijskih pojavov.	Ve	Podatki o hudournikih v primernem merilu še niso na voljo, zato se do ureditve teh podatkov uporabi ekspertna ocena načrtovalca skupaj s pristojno krajevno enoto. Določi se najbolj problematične odseke hudournikov, v katerih je potrebno izvajati redni pregled stanja.
Gozdovi, ki preprečujejo ali zadržujejo snežne plazove.	Vf	Podatki o nevarnosti snežnih plazov v primernem merilu še niso na voljo. Ko bodo na razpolago, se jih uporabi za namen določanja funkcije. Do takrat osnovo predstavlja do grebenov razširjen kataster snežnih plazov.
Gozdovi na področju skalnih podorov.	Vk	Kot območja naravne nevarnosti skalnih podorov smo uporabili na podlagi modela izdelano karto nevarnosti skalnih podorov 1:50.000.
Gozdovi ob vodotokih v območju 10-letnih visokih vod; Območje 10-letnih vod pomeni območje, ki je v povprečju poplavljen vsaj enkrat na 10 let.	Vg	Uporabili smo integralne karte razredov poplavne nevarnosti. Prvo stopnjo poudarjenosti ima gozdni prostor na območju razreda velike poplavne nevarnosti oz. območju pogostih poplav.
Varovalni gozdovi, razglašeni z Uredbo.	Vu	Uporabili smo sloj z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom izločenih varovalnih gozdov.
Varovalni gozdovi s poudarjeno zaščitno funkcijo.	Vz	Vsi gozdovi s poudarjeno zaščitno funkcijo imajo hkrati poudarjeno tudi varovalno funkcijo. Stopnja poudarjenosti varovalne funkcije je enaka stopnji poudarjenosti zaščitne funkcije.
Druga stopnja		
Gozdni rastiščni tipi (gozdne združbe) – ekstremne.	Va	Gozdne združbe smiselno enako kot Priročnik in skladno z monografijo Bončina in sod., 2021, in sicer šifre: 672, 692, 600, 601, 651, 761, 561, 591, 592, 581, 636, 637, 634, 635, 565, 566, 511, 521 in 611.
Gozdovi na sušnih legah s kserofilno vegetacijo, ki ne izpolnjujejo pogojev za 1. stopnjo poudarjenosti, ali gozdovi na neprepustnih, občasno poplavljenih tleh.	Vh	Uporabili smo integralne karte razredov poplavne nevarnosti iz portala e-vode. Prvo stopnjo poudarjenosti ima gozdni prostor na območju razreda srednje poplavne nevarnosti oz. območju redkih poplav.
Gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom 15°–25°.	Vc	Določitev naklona na podlagi rastrskih slojev – 15° in 25°. Podatki o erodibilni in kompaktni matični podlagi še niso na voljo. Ko bodo na razpolago podatki o erodibilni in plazljivi matični podlagi, se uporabi še presek

		pripravljene podlage s slojem naklonov, do takrat se uporablja ekspertno znanje in poznavanje terena načrtovalcev in krajevne enote.
Gozdovi v območjih z navzočnostjo erozijskih pojavov.	Ve	Ko bodo na razpolago podatki v ustreznem merilu, se jih uporabi, do takrat pa se uporablja ekspertna ocena načrtovalca skupaj s pristojno krajevno enoto.
Gozdovi na plitvih tleh (do 20 cm) ali gozdovi s skalovitostjo oziroma kamnitostjo na 50–70 % površine.	Vi	Kamnitost/ skalovitost – na podlagi novih podatkov po odsekih izdelati karto kamnitosti oz. skalovitosti.
Tretjo stopnjo podarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora, razen neporaščenih predelov (npr. pobočni grušči), ker vse ohranjajo in izboljšujejo rodovitnost tal.		

HIDROLOŠKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Na območjih 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode.	Ha	Uporabili smo sloje iz portala e-vode: - Državni nivo: 0 - območje zajetja; 1 - najožje vodovarstveno območje; 2, 2A, 2B ožje vodovarstveno območje. - Občinski nivo: 1, 1A, 1B - najožje vodovarstveno območje; 2 - ožje vodovarstveno območje.
Na ožjih območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov.	Hb	Kot pomoč pri določanju pravih lokacij zajetij smo uporabili sloj vodnih dovoljenj iz portala e-vode. V okolici zajetij iz gospodarske javne infrastrukture, dodana so tista (lokalna) vodna zajetja, ki nimajo občinskih odlokov.
Ob jezerih v pasu do 50 (100 m) - odvisno od reliefa.	Hf	Uporabili smo: - Pas 100 m ob večjih jezerih; - Pas 50 m ob manjših jezerih.
Nad jamami in okoli brezen.	Hd	Uporabili smo sloj naravnih vrednot: NV-jame, NV-točke, ZO-točke
Okolica izvirov vode odvisno od izdatnosti.	He	Uporabili smo sloj izvirov, pri čemer prvo in drugo stopnjo ločimo glede na polje IZDAT (izdatnost). Če je izdatnost večja ali enaka 5 l/s, izviru določimo prvo stopnjo.
Okolica črpališč.	Hg	Uporabili smo črpališča iz sloja gospodarske javne infrastrukture (Atribut.: 3103).
Druga stopnja		
Na širšem vodozbornem območju (območja 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti pitne vode).	Ha	Uporabili smo sloje varstvenih con po predpisih o zaščiti pitne vode iz portala e-vode. Drugo stopnjo poudarjenosti imajo: 3 – širše vodovarstveno območje (državni nivo) in 3 – širše vodovarstveno območje in 4 – ogrožena območja (občinski nivo).
Ob vodotokih in manjših stoječih vodah v širini ene do dveh drevesnih višin in na prispevnih območjih jezer.	Hf	Uporabili smo sloj vodotokov iz portala e-vode in ga ohranili kot linijski element. Kot vplivni radij smo določili do 50 m na vsako stran vodotoka (za večje vodotoke npr. Sava v srednjem in spodnjem toku ter Drava do 100 m) od sredinske linije vodotoka. Ostale stoječe vodne površine predstavlja sloj iz portala e-vode Vodno zemljišče stoječih celinskih voda. Osnovni sloj smo pripravili iz prispevnih območij jezer iz portala e-vode.
Karbonatni kraški svet s podzemnimi kraškimi jamami in podzemnimi vodnimi tokovi.	Hc	Uporabili smo sloj območij karbonatnih kamnin (glej Gostinčar, 2016). Drugo stopnjo smo določili površinam, kjer je v opombo zapisan »apnenec« ali »apnenec in dolomit«, v primeru »dolomit« in »klastične karbonatne« pa smo presodili o smiselnosti.

Okolica izvirov vode odvisno od izdatnosti.	He	Uporabili smo sloj izvirov. Prvo in drugo stopnjo smo ločili glede na polje IZDAT (izdatnost). V kolikor je izdatnost manjša od 5 l/s, se določi drugo stopnjo. To se ovrednoti tudi v okolici tistih (lokalnih) vodnih zajetij, ki nimajo občinskih odlokov (prikazujemo točkovno).
Okolica črpališč.	Hg	Uporabili smo črpališča iz sloja gospodarske javne infrastrukture (Atribut.: 3103).

Tretjo stopnjo poudarjenosti ima ves preostali gozdni prostor.

FUNKCIJA OHRANJANJA BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Ohranjeni redki gozdni ekosistem ali bližina drugih ekosistemov.	Ba	Temelji se na smernicah ZRSVN in poznavanju območja: npr. visoka barja, mokrišča, mrazišča, udornice ... naravne vrednote ekosistemske zvrsti. Osnova so sloji, pridobljeni v okviru naravovarstvenih smernic.
Nahajališče redkih ali ogroženih rastlinskih vrst.	Bb	Temelji se na smernicah ZRSVN: npr. redke in ogrožene rastlinske vrste, vezane na gozd: bodika, tisa, lepi čevljc ... Osnova so sloji, pridobljeni v okviru naravovarstvenih smernic.
Gozdovi, pomembni za ohranitev redkih ali ogroženih živalskih vrst - rastišča divjega petelina in ruševca.	Bc	Uporabi se zaris območja prisotnosti vrste ali centre rastišč, okoli katerih se določi vplivni radij skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov. Vrsta se vpiše v opombe.
Gnezdišča (črne štoklje, planinskega orla, belorepca in ostalih vrst orlov, sršenarja in ostalih ogroženih ujed, gnezdišča sove kozače, velike uharice in ostalih vrst sov).	Bh	Zariše se, če so lokacije znane. V kolikor so znani le točkovni objekti, se določi vplivni radij, odvisen od vrste, katera gnezdi, skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov. Vrsta se vpiše v opombe.
Prisotnost zveri (brlogi) – medveda, volka, vidre, risa in divje mačke.	Bi	Zariše se znane lokacije brlogov oz. lokacije kraja poganja mladičev. V kolikor so znani le točkovni objekti, se določi vplivni radij, odvisen od vrste (skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov). Vrsta se vpiše v opombe.
Gozdni rezervati, ekocelice in habitatna drevesa.	Bd	Ekocelice, financirane iz gozdnega sklada ter iz projektov, in ekocelice s soglasjem upravljavca državnih gozdov. Prav tako se doda vse ekocelice, ki so bile določene s soglasjem lastnikov (smernica 20) na podlagi sestojne karte. Habitatna drevesa, financirana iz gozdnega sklada, ter eventualno iz projektov, habitatna drevesa z dupli ali gnezdi – nujen je podatek o lokaciji.
Gozdovi z izjemnimi biotopi, pomembnimi z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti - koridorji	Bj	Uporabi se sloj koridorjev, ki je bil po enotni metodologiji pripravljen v okviru projekta Life Lynx in DinAlpConnect.
Okolica (25 do 50 m pas) stoječih vodnih površin, pomembnih za prostoživeče živali - kaluže (točke), barja, mokrišča.	Bk	Temelji se na smernicah ZRSVN in poznavanju območja: npr. visoka barja, mokrišča, mrazišča, udornice... naravne vrednote ekosistemske zvrsti. Osnova so sloji, pridobljeni v okviru naravovarstvenih smernic. Podatek o kalužah predstavljajo točkovni objekti.
Vzdrževane travne površine – pasišča (gozdne jase) v gozdni krajini.	Bl	
Grmišča.	Bg	
Gozdovi, pomembni za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prosto živečih živali - mirne cone.	Bm	Površine gozdov, v katerih z različnimi ukrepi (rampe, obveščevalne in opozorilne table, prometni znaki) ohranjamo mir. Vrsta, zaradi katere je izločena mirna cona, se vpiše v opombe.
Gozdovi, pomembni za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prosto živečih živali - zimovališča.	Bz	Del življenjskega prostora populacije, kjer njeni osebki preživijo zimsko obdobje (zimovališča si izbere divjad, zato so gozdnogojitveni cilji tu drugačni). Vrsta, zaradi katere je izločeno zimovališče, se vpiše v opombe.

Zelo pomembne manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov v kmetijski in primestni krajini, kjer je gozda manj kot 25 %.	Be	Manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov, ki jih je nujno potrebno ohraniti pred posegi v gozd in gozdni prostor. Presoja se izvede na podlagi Karte občin z nizkim odstotkom gozdov v kmetijski in primestni krajini in na podlagi gozdnosti v GGO, nujnosti ohranitve teh gozdov in problematike posegov v prostor v GGO. Območja morajo imeti opredeljeno namensko rabo gozdna zemljišča.
Varovalni gozdovi z izjemnimi biotopi.	Bu	Z Uredbo o varovalnih gozdovih opredeljeni varovalni gozdovi na podlagi izjemno poudarjene funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
Druga stopnja		
Ostale pomembne manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov v kmetijski in primestni krajini, kjer je gozda manj kot 25 %.	Be	Manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov, ki jih je potrebno ohraniti pred posegi v gozd in gozdni prostor. Presoja se izvede na podlagi Karte občin z nizkim odstotkom gozdov v kmetijski in primestni krajini in na podlagi gozdnosti v GGO, nujnosti ohranitve teh gozdov in problematike posegov v prostor v GGO. Območja morajo imeti opredeljeno namensko rabo gozdna zemljišča.
Gozd v območjih Nature 2000.	Bf	Osnova je sloj območij Nature 2000, pridobljen v okviru naravovarstvenih smernic.
Gozdovi, ki imajo status ekološko pomembnega območja – EPO.	Bn	Osnova je sloj Ekološko pomembnih območij, pridobljen v okviru naravovarstvenih smernic. Druga stopnja se določi ekološko pomembnim območjem, izpostavljenim v naravovarstvenih smernicah. Ekološko pomembna območja, ki v naravovarstvenih smernicah niso izpostavljena, dobijo tretjo stopnjo poudarjenosti.
Tretjo stopnjo poudarjenosti ima ves preostali gozdni prostor.		

KLIMATSKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd, ki varuje kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem, pozebo.	Ka	Osnova je karta občin, ki imajo znotraj kmetijske krajine nizek delež gozdov. Osnova za določitev območij močnih vetrov je sloj Povprečna letna hitrost vetra 1994–2001 – meja so povprečne letne vrednosti nad 3 m/s (ARSO). Ker podrobnejši podatki ne obstajajo, smo glede na poznavanje terena izbrali gozdove, kjer so pogosto močni vetrovi.
Gozd, ki varuje naselja, rekreacijske in turistične objekte, prometnice pred vremenskimi ekstremi.	Kb	
Gozdovi v oddaljenosti do 200 m (odvisno od reliefa) okrog izpostavljenih zaselkov in turističnih bivalnih objektov v gorskem in visokogorskem pasu (nad 700 m).	Kb	Na podlagi poznavanja smo določili izpostavljene zaselke in odvisno od reliefa določili velikost vplivnega radija okrog teh zaselkov.
Gozd okrog večjih strnjenih naselij (mesta), velikost naselja nad 100 ha, v oddaljenosti 500–1000 m.	Kc	Na podlagi rabe tal smo izdelali sloj naselij nad 100 ha.
Gozdna zaplata ali pas v območju z burjo.	Kd	
Gozd okoli klimatskega zdravilišča, rekreacijskega ali turističnega objekta.	Ke	Okolica najpomembnejših rekreacijskih, turističnih objektov in klimatskih zdravilišč. Kot okolico se smatra območje do 200 m odvisno od reliefa.
Druga stopnja		
Gozdovi okrog strnjenih naselij velikosti 10–100 ha v oddaljenosti 100–500 m (odvisno od reliefa in velikosti naselja), če je v pasu 500 m okrog njih gozda po površini manj kot 25 %.	Kc	Osnova je sloj naselij velikosti 10 do 100 ha.

Gozdovi, ki se nahajajo v območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki povzročajo kalamitete (vetrolomi).	Kf	Optimalna bi bila uporaba sloja največjih hitrosti, ki ni na razpolago, zato je osnova sloj povprečnih hitrosti. Funkcija se določi le gozdu, ki zmanjšuje hitrost vetra v okolici naselij ali kmetijskih površin.
Gozdovi, kjer stalna prisotnost vetrov povzroča deformirano rast gozdnega drevja.	Kf	

Tretjo stopnjo poudarjenosti ima ves preostali gozdni prostor.

ZAŠČITNA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Zaščita pred skalnimi podori.	Zg	Osnova za določitev elementov ogroženosti so podatki iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest nismo šteli pod elemente ogroženosti. Kot osnovo za določitev območja naravne nevarnosti skalnih podorov smo uporabili karto nevarnosti skalnih podorov v merilu 1:50.000, izdelano na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF, na podlagi modela.
Zaščita pred snežnimi plazovi.	Zh	Osnova za določitev elementov ogroženosti so podatki iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest nismo šteli pod elemente ogroženosti. Kot območja naravne nevarnosti snežnih plazov smo vzeli kataster snežnih plazov. Območja snežnih plazov smo razširili do grebenov, kar predstavlja prispevno območje snežnih plazov.
Zaščita pred zemeljskimi plazovi in drobirskimi tokovi.	Zi	Osnova za določitev elementov ogroženosti so podatki iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest nismo šteli pod elemente ogroženosti. Kartnih podlag za celotno Slovenijo v primernem merilu še ni izdelanih, zato je pri tem pomembno tudi lastno poznavanje problematike območja.
Gozd v hudourniških območjih nad naselji.	Zj	Ekspertna ocena načrtovalca skupaj s pristojno krajevno enoto. Določijo se najbolj problematični odseki hudournikov, v katerih bi bilo potrebno izvajati redni pregled, saj lahko vplivajo na poplavno varnost. Predvsem tisti predeli, kjer so se v preteklosti že dogodili škodni dogodki.
Gozd ob letališču.	Ze	
Protivetrni gozd ali pas gozdnega drevja ob infrastrukturnih objektih.	Zf	Osnova za določitev elementov ogroženosti so infrastrukturni objekti iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest ne štejemo pod elemente ogroženosti. Za določitev območij močnih vetrov smo uporabili sloj ARSO Povprečna letna hitrost vetra 1994–2001. Mejna vrednost so območja s povprečnimi letnimi vrednostmi nad 3 m/s.
Druga stopnja		
Gozdovi, ki ščitijo manj ogrožene objekte.		Šifre Zg, Zh, Zi in Zj ostajajo enake, le da se objekti nahajajo v bolj oddaljenih predelih, kjer je verjetnost za doseg pobočnih procesov manjša.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		

Dodatno pojasnilo: Gozdovi, ki imajo zaradi ekstremnosti razmer funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na prvi stopnji poudarjenosti in hkrati neposredno varujejo tudi objekte, praviloma zagotavljajo tudi zaščitno funkcijo na prvi stopnji poudarjenosti.

V kolikor je na nekem območju določena varovalna funkcija, prav tako pa gozd ščiti objekte pred pobočnimi procesi, se temu predelu določi obe funkciji.

HIGIENSKO-ZDRAVSTVENA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi okoli večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) oziroma drugih večjih emisijskih virov (od 500 m do 1 km oddaljenosti – odvisno od reliefa in podnebnih razmer).	Gz	Osnova je sloj naselij nad 100 ha.
Neposredna bližina bolnice in zdravilišča (do 200 m, odvisno od reliefa).	Ga	Obstoječi sloj bolnišnic se dopolni z znanimi zdravilišči na podlagi lastnega poznavanja območja.
Druga stopnja		
Gozdovi v bližini večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) oziroma drugih večjih emisijskih virov (na razdalji 1 do 3 km - odvisno od reliefa in podnebnih razmer) ter gozdovi okoli manjših strnjenih naselij (od 10 do 100 ha) (do 1 km oddaljenosti - odvisno od reliefa in podnebnih razmer).	Gz	Osnova je sloj za naselja 10 do 100 ha in nad 100 ha.
Gozdovi, ki se nahajajo v pasu med naselji oziroma bivalnimi objekti ter večjimi viri hrupa, smradu, sevanja in onesnaženja, kot so npr. avtocesta, železnica, termoelektrarne, kamnolomi in peskokopi, večje farme, smetišča, sežigalnice in predelovalnice odpadkov, dirkališča ipd.	Gb	Pri določitvi velikih virov hrupa so v pomoč območja z določeno obrambno funkcijo, ki povzročajo hrup (strelišča, vojaški poligoni in avtoceste iz sloja gospodarske javne infrastrukture).
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora.		

OBRAMBNA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi na območjih izključne rabe prostora v neposredni bližini vojaških in policijskih objektov oziroma gozdovi, ki so ograjeni zaradi rabe v vojaške ali policijske namene.	Oa	Osnova so območja izključne rabe Ministrstva za obrambo Republike Slovenije (MORS).
Gozdovi znotraj obsežnih stalnih poligonov (z objekti) za urjenje policijskih in vojaških enot - dodatnega pasu okrog njih pa se ne določa.	Ob	Osnova so območja izključne rabe MORS.
Gozdovi, ki varujejo črpališča pitne vode.	Oh	Osnova so črpališča iz sloja gospodarske javne infrastrukture (Atribut.: 3103). Dodajo se ostala znana črpališča.
Gozdovi območij nadzorovane rabe prostora, to so območja, ki so občasno na terenu zaprta in pod nadzorom vojaških enot.	Ob	Kot osnovno smo vzeli območja nadzorovane rabe MORS. Izbrali smo le manjša, natančneje zarisana območja, ki so pogosto varovana s strani vojske. Vplivnih radijev in koridorjev, v katerih nadzorujejo zračni prostor, nismo vključevali. V primeru prekrivanja s slojem izključne rabe ima izključna raba prednost.
Druga stopnja		

Gozdovi območij možne izključne rabe prostora, to so območja, ki so primarno namenjena za druge potrebe, ki se jih v primeru izrednega ali vojnega stanja lahko uporabi za obrambne potrebe ter v miru za usposabljanje vojske.	Oa	Osnova so območja možne izključne rabe MORS.
Druga območja, ki so primarno namenjena za druge potrebe, ki se jih v primeru izrednega ali vojnega stanja lahko uporabi za obrambne potrebe ter v miru za usposabljanje vojske.	Oc	Ostala območja, pomembna za obrambno funkcijo, smo določili na podlagi strokovne ocene.

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.

REKREACIJSKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi v neposredni bližini mest in večjih naselij mestnega značaja, skozi katera vodijo pešpoti do turističnih in rekreacijskih točk, ki jih ljudje dnevno obiskujejo.	Ra	Osnova so sloji pešpoti ter poznavanje območja. V pomoč so nam bili tudi sloji, ki prikazujejo obiskanost poti, npr. strava heatmap.
Gozdovi ob vstopnih mestih na območjih, ki so namenjena rekreaciji (cca. 100 m levo in desno).	Rc	
Gozdovi, ki so opremljeni s tablami z vsebinskimi prikazi za rekreacijske dejavnosti (npr. trim steza).	Rb	
Gozdovi ob močno obiskanih oziroma prepoznavnejših odsekih pohodnih in kolesarskih poti (pomembnejši odseki slovenske planinske transverzale, E6, E7, slovenske turno kolesarske poti ipd.).	Rd	Osnovo predstavljajo karte planinskih poti, slovenske turno kolesarske poti, Jakobove poti in druge razpoložljive karte glede lokalno pomembnih poti, za določitev obiskane poti pa so nam bili v pomoč sloji, ki prikazujejo obiskanost, npr. strava heatmap.
Območja z urejenimi poligoni in objekti, ki so namenjeni izvajanju športno-rekreacijskih dejavnosti oziroma aktivnosti (adrenalinski parki, paint ball poligoni, kolesarski poligoni).	Rg	Določili na podlagi stanja (poznavanje območja).
Gozdovi ob kolesarskih poteh, kjer je množičen obisk.	Re	Gorskokolesarske poti, ki imajo soglasje ZGS in so označene na terenu, oziroma druge množično obiskane kolesarske poti.
Razglašen mestni gozd (mestni/občinski odlok).	Rf	
Druga stopnja		
V neposredni bližini mest in večjih naselij mestnega značaja, skozi katera vodijo pešpoti do turističnih in rekreacijskih točk, ki jih ljudje srednje pogosto obiskujejo.	Ra	
Gozdovi s širše prepoznanimi naravnimi plezalnimi stenami, vzletišča padalcev in gozdovi ob poligonih, namenjenih izvajanju zimskih športov (smučišča, nordijski centri z grajenimi tekaškimi progami, gozdovi z urejenimi sankami progami ipd.).	Rg	Osnova je sloj vzletišč za jadralne padalce.
Območje intenzivnega rekreativnega nabiranja gozdnih plodov.	Rh	Podatki ne obstajajo, zato smo območja opredelili na podlagi stanja (poznavanje območja).
Ob obiskanih planinskih, kolesarskih in drugih lokalno pomembnih poteh.	Rd	Vključi se predele, kjer funkcija nima prve stopnje poudarjenosti. Osnova so sloji planinskih poti, slovenske turno kolesarske poti in Jakobova pot.
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora, razen ograjenih območij gozdnega prostora in predelov, na katere dostop ni dovoljen.		
Dodatno pojasnilo:	V gozdnih rezervatih smo rekreacijsko funkcijo določili le potem, ki so označene tudi na terenu. Rekreacijske funkcije ne določamo na območjih strogih rezervatov, ograjenih območjih vojaških objektov, ograjenih raziskovalnih ploskvah, ograjenih predelih zaradi gojenja in lovniš oborah.	

TURISTIČNA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd v okolici turističnega centra ali počitniškega naselja.	Ta	Ker konkretnih podatkovnih slojev ni, je osnova poznavanje območja.
Zelo obiskan gozd mesta ali večjega naselja.	Tb	Ker konkretnih podatkovnih slojev ni, je osnova poznavanje območja.
Gozd ob turistični poti, točki in poti do nje. 50m na vsako stran.	Tc	
Učna pot.	Te	Osnova je oblikovan sloj gozdnih učnih poti. Uporabili smo vplivni radij 50 m ob liniji poti.
Druga stopnja		
Gozdovi ob obiskanih (od mest in naselij mestnega značaja bolj oddaljenih) izletniških točkah in ob dostopih do njih.	Tc	
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora, razen ograjenih območij gozdnega prostora in predelov, na katere dostop ni dovoljen.		
POUČNA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Učna pot, učni objekt ali muzej na prostem.	Pa	Oblikovan je sloj gozdnih učnih poti, ki so na seznamu gozdnih učnih poti. Uporabili smo vplivni radij 50 m ob liniji. V kolikor so učne poti speljane tako, da pokrivajo širše območje, se lahko prikaže tudi celotna površina gozdnega prostora, ne samo linija. Prav tako imajo poudarjeno funkcijo tudi območja mestnih gozdov (gozdovi s posebnim namenom), opremljena z informativnimi tablam in učnimi potmi, vezanimi na gozd.
Učni ali demonstracijski objekt za izvajanje praktičnega pouka v sistemu gozdarskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja.	Pb	Temelji se na poznavanju GGO in vključi znane objekte.
Druga stopnja		
Gozdovi, v katerih se občasno seznanja javnost, zlasti mladino, z lastnostmi in zakonitostmi gozda ter njegovimi funkcijami, pa niso posebej opremljeni za ta namen.	Pc	Gozdovi v bližini šol ali vrtcev, ki jih obiskujejo otroci ob pouku naravoslovja, naravoslovnih dnevih ipd.
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse druge površine gozdnega prostora, razen gozdov na območjih, na katera dostop ni dovoljen.		
RAZISKOVALNA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd, vključen v dolgoročne raziskave.	la	Gozdovi, vključeni v dolgoročne raziskave in vplivni radij ene drevesne višine.
Gozd na raziskovalni ploskvi: ploskve z vplivnim radijem.	lb	Osnova so sloji raziskovalnih ploskev Gozdarskega inštituta Slovenije z vplivnim radijem 50 m in druge raziskovalne ploskve, v kolikor so vključene v intenzivne dolgoročne raziskave (npr. Biotehniške fakultete).

Razglašen gozdni rezervat.	Ic	Uporabili smo sloj gozdnih rezervatov iz veljavne Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.
----------------------------	----	--

Druge in tretje stopnjo poudarjenosti se ne določa.

FUNKCIJA VAROVANJA NARAVNIH VREDNOT

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Območja in okolica naravnih vrednot, kjer se ne sme izkoriščati gozdnih dobrin ali kjer varovanje naravne vrednote določa način gospodarjenja z gozdom. To so tiste naravne vrednote, za katere prvo stopnjo poudarjenosti predlaga služba, pristojna za varstvo narave (ZRSVN). Pod »okolico« objektov razumemo pas gozda 50–100 m okrog njih.	Da	Po naravovarstvenih smernicah. Uporabili smo sloj naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN. Prvo stopnjo poudarjenosti smo določili izjemoma, in sicer za območja z najostrejšim režimom. Pričakovanih naravnih vrednot se ne vključuje.
Širša zavarovana območja oz. njihova varstvena območja z režimom I., II. in III. stopnje po IUCN, ki ne dovoljuje izkoriščanja gozdnih dobrin.	Db	Uporabili smo sloj naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN.
Gozdni rezervati.	Dc	Uporabili smo sloj gozdnih rezervatov iz veljavne Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.
Izjemna drevesa.	Dd	Uporabili smo sloj izjemnih dreves iz evidence naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN. Dodali smo podatke iz evidence izjemnih dreves ZGS, v kolikor drevesa še niso pridobila statusa NV.
Druga stopnja		
Območja naravnih vrednot, ki niso vključena v prvo stopnjo in pomembno vplivajo na izkoriščanje gozdnih dobrin.	Da	Uporabili smo sloj naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN. Pričakovanih naravnih vrednot se ne vključuje.
Širša zavarovana območja oz. njihova varstvena območja z režimom II. in IV. ter naravni spomeniki III. stopnje po IUCN, ki pomembno vplivajo na izkoriščanje gozdnih dobrin.	Db	Uporabili smo sloj zavarovanih območij iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		

FUNKCIJA VAROVANJA KULTURNE DEDIŠČINE

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi na območjih kulturne dediščine iz registra kulturne dediščine, kjer se ne sme izkoriščati gozdnih dobrin, ali so upravljani izključno za varstveni namen.	Ca	Osnova je sloj kulturne dediščine iz portala Pravnih režimov varstva kulturne dediščine, Ministrstva za kulturo in predlogi za opredelitev prve stopnje ZVKD v sklopu pridobljenih Kulturnovarstvenih usmeritev. Prvo stopnjo poudarjenosti imajo: - območja vrtnoarhitekturne dediščine, kot so arboretumi, drevoredi ...; - točkovni objekti memorialne dediščine, kot so znamenja, spomeniki ...; - točkovni objekti sakralne stavbne dediščine, kot so kapelice, cerkve ...; - območja arheološke dediščine, ki nimajo opredeljenega vplivnega območja, kot so ruševine objektov ...;

· pomembna arheološka najdišča.

Druga stopnja

Gozdovi na območjih in v okolici drugih objektov kulturne dediščine, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin.

Ca Osnova je sloj kulturne dediščine iz portala Pravnih režimov varstva kulturne dediščine, Ministrstva za kulturo. Gre za vsa ostala območja, kjer ni funkcija varovanja kulturne dediščine opredeljena na prvi stopnji poudarjenosti.

Ostanki gozdov z ohranjeno tradicionalno obliko gospodarjenja (steljniki, panjevc, logi, gaji).

Cb Temelji se na poznavanju območja in tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi.

Območje kulturne krajine.

Cc Tip kulturna krajina ima poudarjeno drugo stopnjo poudarjenosti kulturne dediščine, kot tudi estetsko funkcijo.

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.

ESTETSKA FUNKCIJA**Utemeljitev****Šifra Podlaga****Prva stopnja**

Gozd v neposredni bližini objekta kulturne dediščine ali naravne vrednote, ki predstavlja kuliso objektu (Register KD in NV).

Ea Osnova je sloj kulturne dediščine iz portala Pravnih režimov varstva kulturne dediščine, Ministrstva za kulturo – samo v primerih, ko gre za nadzemno kulturno dediščino. Kot osnovo za naravne vrednote smo vzeli sloj naravne dediščine. Estetsko funkcijo smo določili le v neposredni bližini objektov kulturne dediščine ali naravne vrednote, kjer gozd predstavlja pomembno estetsko kuliso.

Gozd v območju krajinske pestrosti po predpisih o ohranjanju narave.

Ec

Razglašen mestni gozd (z odloki).

Ed

Osnova so podatki o razglašeni mestnih gozdovih na OE.

Druga stopnja

Gozd na območju kulturne krajine po predpisih o varstvu kulturne dediščine (Register KD).

Eb

Osnova je sloj kulturne dediščine – kjer je Tip kulturna krajina.

Gozd, gozdni otok, gozdni rob ali posamezno izjemno drevo, ki največ prispeva k lepoti krajinske podobe.

Ee

Gozdovi v izjemnih krajinah in območjih nacionalne prepoznavnosti po predpisih o urejanju prostora.

Ef

Gozdovi, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali vizuelno motečih elementov v krajini.

Eg

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.

LESNOPROIZVODNA FUNKCIJA**Utemeljitev****Šifra Podlaga****Prva stopnja**

Gozdovi tistih odsekov, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m ³ bruto lesne mase na hektar.	La	Osnova je izračun produkcijske sposobnosti rastišča po Kadunc in sod., 2013. Prvo stopnjo poudarjenosti smo določili odsekom s produkcijsko sposobnostjo rastišča, višjo od 5 m ³ .
Druga stopnja		
Gozdovi tistih odsekov, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m ³ bruto lesne mase na hektar.	La	Osnova je izračun produkcijske sposobnosti rastišča po Kadunc in sod., 2013. Drugo stopnjo poudarjenosti smo določili odsekom s produkcijsko sposobnostjo rastišča med 2 in 5 m ³ .
Tretja stopnja		
Gozdovi tistih odsekov, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m ³ bruto lesne mase na hektar.	La	Osnova je izračun produkcijske sposobnosti rastišča po Kadunc in sod., 2013. Tretjo stopnjo poudarjenosti smo določili odsekom s produkcijsko sposobnostjo rastišča, nižjo od 2 m ³ . Prav tako imajo tretjo stopnjo poudarjenosti vsi varovalni gozdovi.
Brez stopnje poudarjenosti		
Z uredbo razglašeni gozdni rezervati.	Lu	Osnova je sloj z uredbo sprejetih gozdnih rezervatov.
S soglasjem lastnikov izločene ekocelice.	Le	Osnovo predstavljajo s soglasjem lastnikov izločene ekocelice.
Dodatna pojasnila	Stopnje poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije smo določili le gozdnim površinam. Gozdu, ki je z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom opredeljen kot varovalni gozd, smo določili 3. stopnjo poudarjenosti ne glede na vrednost PSGR, saj je v tem primeru lesnoproizvodna funkcija podrejena namenu, zaradi katerega je bil gozd izločen kot varovalni gozd. Gozdu, ki je z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom določen kot gozdni rezervat, in gozdu, ki je s soglasjem lastnika za določeno obdobje prepuščen naravnemu razvoju (ekocelice), se lesnoproizvodne funkcije za prihodnje obdobje ne določi.	

FUNKCIJA PRIDOBIVANJA DRUGIH GOZDNIH DOBRIN

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdni semenski sestoj.	Na	Osnova je karta semenskih sestojev.
Nadpovprečno nabiranje drugih gozdnih dobrin (gobe, borovnice, tudi za prodajo).	Nb	Osnova so razpoložljivi podatki o nadpovprečnem nabiranju drugih gozdnih dobrin in zaznani problemi na terenu glede prekomernega nabiranja gozdnih plodov.
Gozd, v katerem se gospodar zaradi plodov.	Nc	Osnovo predstavljajo podatki o gozdovih, v katerih se gospodari zaradi plodov.
Čebelarstva stojišča za premične čebelnjake in stalne čebelnjake v gozdnem prostoru (polmer: 100 m).	Np	Osnova so čebelarstva stojišča za premične čebelnjake iz Čebelarstva zveze Slovenije.
Druga stopnja		
Območja nabiranja drugih gozdnih dobrin (gobe, borovnice, tudi za prodajo) – manj obremenjena.	Nb	Osnova so razpoložljivi podatki o območjih, kjer se nabirajo druge gozdne dobrine, vendar so ta območja manj obremenjena in zato problemi na terenu glede prekomernega nabiranja niso tako izraziti.
Sestoji z velikim deležem kostanja v lesni zalogi (nad 25 %).	Nd	
Območje gozdne čebelje paše.	Ne	Osnova so podatki iz katastra čebelje paše.
Gozd intenzivnega steljarjenja, pridobivanja smole ali drevesnih sokov.	Nf	Podatki o območjih gozdov, kjer se intenzivno steljarji in pridobiva smola ali drevesne sokove niso razpoložljivi, zato je osnova lastno poznavanje območij teh tradicionalnih oblik.

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.

LOVNOGOSPODARSKA FUNKCIJA

Utemeljitev

Šifra

Podlaga

Prva stopnja

Lovne obore.

Jo

Osnova je sloj lovni obor v Sloveniji.

Krmišče z okolico (zimski krmišča z okolico do 200 m).

Jk

Osnova je sloj lokacije zimskih krmišč, okoli katerih smo kot vplivni radij določili oddaljenost do 200 m.

Okolica rukališč.

Jr

Osnova je poznavanje lokacij rukališč.

Druga stopnja

Območje lovišča z intenzivnim lovskim turizmom..

Jt

Osnova je poznavanje lokacij.

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.